چمک

گنجیں گوادر شُت

سیدظہورشاہ ھاشمی

کپت جارے کہ ھُدوں پہ سَر شُت
کینگ ءِ کارچ کئی دِل ءَ دَر شُت
بلکیں نیمّونوں ایرجیگ بکنت
دِلجمیں کار ءُ کار دَر بَر شُت
یک برے شُت گوں ڈروتاں رباُلو
پتّو ءِ ترس ءَ ساھوں سد بَر شُت
بے سریں راج ءُ بے سریں سودا
جھندم چہ بادگیر ءَ کاپَر شُت
آتکگ بارگیگ لَجّ بریں زَرّ ءِ
دوستی ءُ مھر ءِ دور آسَر شُت
شاَلّ پیسر سگار ءِ ھرجان اَت
دَیناں بے سیت ءَ گنجیں گوادر شُت
بانگ پہ بانگ انت ترا کہ سیر چینک ئے
راج ءِ جوھان ءُ پُلّیں آس بَر شُت
پہ منی مرگ ءَ بمبئیں کُلّاں!
گل کتگ، بے ریائیں گو ھمَر شُت

نال ءُ نامداریں بلّاں میتّاپیں
او کپوت! زِند ءِ ''گل کپودر'' شُت
دیم ریز ات مرگ ءُ میران ءِ
کہ چہ اندوھاں واھگ ءِ دَر شُت
پرچا ایرجیگ ئے ھاتّل ءِ نام ءِ؟
زاناں زانت ءُ سما اِت بُرادر شُت
گُل ءِ گوناب ءِ ساھگ اِش دیتگ
چہ دلاں ماہ ءُ ماہ ءِ دَروَر شُت
زندمانی بزوریں نیمّونے،
گوں سری سوباں ساھوں پیسر شُت
راستی ءِ بام ءَ جورکاں داتگ،
مال شُت، مُلک ءُ مھتریں سر شُت،
وڑدلیں جارے کپتگ، مُرت سیّد
موتک دستونکّاں! راھدربر شُت

دبی ۹ جولائی ۱۹۶۸ء

سے ماہی **چمگ** ناصرآباد

تاک: 14 | جولائی داں ستمبر 2004 | سال: 5

شونکار

رفیق عاجز/ سعید صدف

کمک شونکار

فدا احمد

شنگ کار

جان بلوچ

صلاح کار

مبارک قاضی

سرتاک ءِ عمل

ایاز راشدی (ادبیات ءِ منت ءَ)

ملک	سالینی	رجسٹری
پاکستان	150 کلدار	170 کلدار
مسقط	5 ریال	6 ریال
امارات/ قطر	50 درہم	60 درہم
بحرن/ کویت	5 دینار	6 دینار
یورپ	$20	$25

اے تاک ءِ بہا: -/30 کلدار

ای میل ڈس: chamagbalochi@hotmail.com/ chammag_balochi@yahoo.com

چمگ سوسائٹی

پوسٹ آفس ناصرآباد کیچ مکران بلوچستان

پوسٹ کوڈ ۹۲۹۰۰

بینک اکاؤنٹ: Quarterly Chammag.

A/C No.1161-2 M.C.B,Bus Adda

Branch Turbat.

شنگکار جان بلوچ ءَ احمد برادرس پرنٹر ناظم آباد کراچی ءَ چھاپ کنائینت ءُ چمگ ءِ کارگس ناصرآباد ءَ شنگ کت

جھگیر لڑ

تربت۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔عابد علیم

گوادر۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔ملا ریاض

پسنی۔۔۔۔۔۔۔باقی ارمان/ الٰہی بخش غالب

جیونی۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔صالح خمار

پیشکان۔۔۔۔۔۔۔مولا بخش حبیب/ اسحٰق محمود

اورماڑہ۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔انور جمعہ

پنجگور۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔عنایت اللہ قومی

بلیدہ۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔رحمت اللہ شوہاز

تمپ۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔جمال ناصر دازنی

مند۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔سرتاج مومن

دشت۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔عبدالواحد عابد

تولگی۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔محمد جان صادق

کنچتی۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔شاہد شاکر/ امام داد

پیروتگ۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔حنیف یار

نودز۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔نادل حیات

خیرآباد۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔رحمدل رمضان

ہوت آباد۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔طارق بسمل

میرآباد۔۔۔۔۔۔۔۔۔برکت بیتاب/ نادل وفا

مالار۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔غلام اومان

زہران۔۔۔۔۔۔۔مول جان مجروح/محمود قادر

ڈنڈو (کلانچ)۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔اسماعیل ابرار

☆☆☆

مسقط۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔خالد ارس/ احمد ابدال

بریمی۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔احمد کریم

سلالہ۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔خالد موسیٰ

کویت۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔ناصر مومن

سویڈن۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔مسعود بلوچ

العین۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔ابراہیم حسرت

قطر۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔شبیر مسافر/نعیم وفا

عجمان۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔مراد علی شاکر

☆☆☆

در گال (85-108)

استاد عبدالمجید گوادری۔ انور صاحب خان۔
اشرف زہیر ، عید محمد عید۔ عنایت اللہ قومی ،
طیب قاضی۔نسیم اکرم،شریف قاضی۔سمیع اللہ قاضی،
علی عادل ۔ خالق ارمان ، عارف داد۔ زبیر ظفر،
فراز دشتی ۔ پیرل شئے تگری،کاروان قمبر،سرامد ساحر۔
زباد عومری کہنی،ابوالحسن ابول،رؤف حیدر۔ناصر بشیر،
خدا بخش صادق ، احمد عمر۔ واحد ولی ،میاہ بلوچ ،
اصغر داد۔سئیکی ساکم،عبید فتح،ظفر اکبر۔محمد دیدگ،
واحد شوہاز ، شوکت شاہین۔ ماجد شاد ، زیدی ،
غلام حسین دیدار۔شہزاد نور، رحیم دشتی،شاہ مراد شاہ۔
راشد خیر آبادی،شکیل ممتاز،نزیر بالاچ قدیر کودک۔
آصف ،عبدالطیف جنجال ،فضل کریم جتوئی ،
حنیف زہیر ۔ نزیر شاب ، ماجد شبیر ، سلیم کرد،
ایم اے نور۔ موسیٰ قاضی ،امام بخش ، اصغر عادل ،
مختار امیر۔ نادل وفا ،حدامرزی لہداد بلوچ ،
محمد بخش ناشاد،حمل کچکی ۔نسیم امیر دشتی،سول دیناری،
آصف حمزہ ، زاکر ضامن۔سہیل ساجد ، صابر فدا ،
عابد لعل،مراد بخش مراد۔

میل استمانی لبزانک (109-112)

گاریں استال — کیتل مینڈیز/علی گوہر

سچکان راست (113-126)

مبارک قاضی ۔غنی پہوال ، اشرف زہیر ، عابد علیم ۔
رزاق شہزاد، جی اے مجروح ۔ برکھا بلوچ، عارف داد۔
آزات ساجد، رحیم ہمراز ،قربان ہاشم ۔ بصیر قادر ،
فرید فراق ، دوست جان دانش۔ شعیب شاداب ،
غنی عابد، شیر دل جت۔ حفیظ رؤف ، ریاض یات ،
سلیم شوہاز ۔ برکت بیتاب ، رفیق راہی ،شہد اللہ شاد۔
شبیر تراگ، نزیر میری ، ارشد ابرار۔ بشیر بشارت ،
مقبول محسن،نبیل دین ۔

پلانی پیڑگاہ ءِ ھوا (127-128)

موسیٰ امیت ۔حمل امین

نبشتہ کاروتی ھیال ءُ
لیکہانی مانزمان وت انت
(ادارہ)

لـــــــڑ

شونگال (5-6)

سچکان (7-32)

مہرءِ ہوشام ءِ سرا یک گپءُ ترانے

قاضی ءِ غزلءُ آئیڈیم — بالاچ کائنات

رنگانی غبار ءِ شعری ارزشت — عابد علیم

شاعری ءِ تہاد رشاندات — ظفر صادق

زیملی مراگش ءُ مئے چاگرد — ڈی ایم نصیر

رنگانی غبار — زاہد شکست

کسہ ھلاس نہ بیت (33-76)

بلے ___ کسہ انگت ہلاس نہ انت — غنی پرواز

یعقوب ڈرامہ — یونس حسین

شوہاز — گوہر اقبال بالی

واہش ءِ جہد — عباس علی زیمی

دروہنگیں بنی آدم — یاسین مجروح

کترہے ءِ آساپ ءَ — شرف شاد

تیوگیں پاکستان ءِ ترءُ تاب — عبدالستار قاضی

آل پاکستان ٹور — ناکو عصا

مزن گندی — خالد ارس

گناہگار — جمال ناصر دازنی

عکس — جاوید حسین

ہوس ءِ ارس — عمر عثمان

شیطانکاری — غلام جان نواب

ھنی رج (77-84)

شوہاز — قدرت اللہ شہاب/ جاوید اسلم

رابندرناتھ ءِ گڈی لچہ — ثاقب قمر

جاوید شاہین/ ضامن مراد

سعیدالدین احمد/ سحر احمد۔ ننگر چنا/ اصغر مھرم

بلوچی لبزانک ءَ دستونک ءِ زیک ءُ مرچیگ

دستونک بلوچی لبزانک ءَ روچ پہ روچ وتی درامدی ءِ دیوالاں ایر ماد کنان ءُ بلوچی لبزانک ءِ ارواح ءِ جیگ ءَ وتی زیبائی ءِ زیمریں نوراں درنزان انت۔ دستونک شاعری ءِ نازرک ءُ نازاک، زیبائیاں سررتچیں ءُ دلاں ایر کپوکیں بھرءُ تھرے۔ دستونک ءِ دامن مرچی زیک ءِ داب ءَ تنک ءُ نزآروک نہ انت بلکیں مرچیگیں دستونک گوں وتی تمامیں تنک ءُ بندانی ہمراہی ءَ زندمان ءِ ہمک دروشماں وتی شکم ءَ جاہ دیگ ءِ وس ءُ ہاٹی ءَ دارایت۔ مرچیگیں دستونک پل ءُ بلبل ءِ بوءُ شیزارگاں، جتائی ءِ ماتکو ہیں دوراں ءُ نیادءِ سررتچیں لذتانی قیدءَ بندیگ نہ انت۔

غزل ءِ توم بلوچی لبزانک ءِ بہاررودیں زیدءَ کے ءَ کدی جنڈ اتگ ایشی ءِ گیشینگ اینچوارزان نہ انت۔

غم حیالے ءُ عاشقی چاڑے

اے دگہ شُگل ءُ آدگہ کارے

اگاں راستی ءَ دستونک ءِ اے جتک ملا فاضل ءِ برات ملا قاسم ئیگ انت ءُ اگاں اے سرجمیں دستونکے ءِ مطلع انت یا کہ میانی دگہ جتکے ءُ اگاں اے شعرءَ بلوچی ءِ بنداتی دستونک گوشگ بیت گڑا ایشی ءَ چہ پدر بیت کہ دستونک بلوچی لبزانک ءَ تاں کرناں ہمراہ انت ءُ پیداک انت۔

دستونک ءِ اے جتک ءِ وانگ ءَ پدا انچو سما کپ ایت کہ اے شعرءِ شاعرءِ وہدءُ باریگ ءَ دستونک پہ بلوچی لبزانک ءَ اینچونوک نہ بوتگ، چوشکہ مئے کلاسیکل شاعری مارا مئے پیرین ءُ پہلوانانی برکت ءَ دست کپتگ۔ شاعری ءِ یا لبزانک ءِ ہماتھر کہ پہلواناں نہ گشتگ آ دُرست وہدءِ گباراں چیر تراتگ انت۔

بلکیں اے شعر ملا قاسم ءِ مہ بیت یا بلکیں اچ آئی ءَ پیسری یا رندتری باریگ ءِ بہ بیت۔ پرچا کہ مئے گوراچوشیں نامی ایں پٹ ءُ پولکار پیسرا بوتگ ناں انوں گندگ ءَ کیت۔ چوش ہم بوت کنت کہ قاسم ءَ پدءِ شاعراں اے تھرءِ سرا دلگوش نہ داتگ۔ فاضل ءِ دورءِ شاعری گیشتر فارسی ترکیبانی تہا گندگ بوت کنت کہ دستونک ہم اردو ءِ بدل ءَ اچ فارسی لبزانک ءَ پہ ما سر بوتگ پرچا کہ اردوآ وہدءَ گوں ما اینچونز یک نہ بوتگ چوکہ فارسی بوتگ ءُ کموباز عربی۔

پدا باز وہدءِ گوزگا پد عمر جمالی ءُ ایندگہ شاعرانی اے پڑ ءَ وتا چکاس اتگ بلے اے دورءِ سھبت ءِ شاعراں

چوشیں دستونکے نبشتہ کت نہ کنگ کہ آ دستونک ءِ توامیں تلباں پیلہ کت بہ کنت ۔ ایشی ءِ علت اے ہم بوت کنت کہ اے تجربت پر آہاں نوک بوتگ یا کہ آہاں سرجمی ءَ ایشی ءَ رانہ پہم اتگ ۔ اگاں آہاں اے تھراچ اردو ءَ اثر زرتگ ءُ آورتگ گڑا آ وہدءَ ہم اردو ءَ جوانیں دستونک پہ وانگ ءُ اثر زورگ ءَ دست کپتگ ۔ فارسی ہم پر آہاں جوانیں درے بوتگ ۔ وہدے محمد حسین عنقا، گل خان نصیر، عطا شاد، کریم دشتی، سید ہاشمی پدا منیر مومن، مبارک قاضی، منظور بسمل ءُ ایندگہ شاعراں جوانیں دستونک بلوچی لبزانک ءَ راشکسات ۔ بزاں نوں دستونک پہر بندگ ءِ لائق بوت ۔ ظفر علی ظفر ءَ جوان تریں رنگے ءَ دستونک ءِ تہاوتی نام ایرکت ۔

بلے مرچاں ہواریں سورت ءَ چارگ ءُ تپاسگ بہ بیت گڑا انچو سما بیت کہ مئے دستونک وتی رسگیں راہاں گسر بیان انت مرچاں گیشتریں دستونک کتابی ءُ معنہی دروشماں دراہان ءُ نہادی ءِ تلگیاں ایر کپان انت ۔ مرچی ہم دستونک بیرگ ءَ ناامیت نہ انت بلے....

روچ پہ روچ بدل بوکیں نوبت ءُ باریگ زند ءِ حاجتانی پیلہی ءُ نادزرسی، زندمان ءِ راہ ءُ رہسراں سرکشوکیں نوکتریں جاور ءُ جیڑہ، وتی زید ءُ موسمانی تب ءُ سرور ءُ نوک ءَ نوکتریں تشبیہ، استعارہ ءُ ترکیبانی دیما آرگ ءِ بدل ءَ مئے مرچگیں گیشتریں شاعر آسودگ پسند جوڑ بوان انت ۔ مرچگیں شاعر ءَ وتی حیال ءُ مارشتانی تب ءَ نبشتہ کنگ ءِ بدل ءَ طرز ءُ دنانی سرا نبشتہ کنگ ءَ گیشتر ٹل انت ۔ طرز ءُ دن ءِ سرا نبشتگیں گیشتر شعر اچ حیال، نازاکی، جلوہ ناکی، جُہلی ءُ ایندگہ توامیں جوانیاں زبہر بیت ۔ مرچی ایں شاعر وانگ ءُ زانگ پکر ءُ مارگاں سدان انت ۔ آئی ءَ اے سما نہ انت کہ آئی ءِ دستونک وتی لبزانک ءُ زبان ءَ چے دات بہ کنت ؟ آئی ءَ ہے پگر انت کہ منی دستونک منی ذات ءَ چے دات کنت آنام ءِ شوہاز ءَ گام ءَ کپان انت ۔ بلوچی لبزانک ءَ آزمانک بازکمیں حساب ءَ نبشتہ بوگا انت بلے ہے کمیں حساب ءِ آزمانک اچ بے شماریں دستونک ءَ گامے دیما در آہان انت ۔ مول ءُ مراد اے نہ انت کہ پر چا آزمانک اچ دستونک ءَ دیما تر روان انت بلکیں آزمانک ءَ چد ءُ گیش بازیں انگت پند برگی انت ۔ دستونک کہ گیشتریں وڑے ءَ نبشتہ بوگا انت بایدانت جوان تریں دردشمے ءَ دیما بیاتکیں ۔ دستونک سازیں شاعراں اے درگت ءَ پگر ءُ سا کنگ لوٹیت تا کہ باندا مئے پہ مجازے سرءَ برز ءُ بالا کت بہ کنت ۔

امیت انت اے درگت ءَ وانوک وتی لیکہاں درشان کن انت ۔

شونکار

سچکان

''مہرءِ ہوشام'' ءِ سرا یک گپ ءُ ترانے

واجہ غنی پرواز ءِ ناول ''مہرءِ ہوشام'' ءِ سرا یک گپ ءُ ترانے جنوری 2004 ءَ کوئٹہ ءَ بوتگ ات کہ آئی ءِ تہا واجہ رزاق نادر، ڈاکٹر حنیف شریف ءُ ڈاکٹر ناگمان ءَ بہر زرتگ ات وہدیکہ ڈاکٹر بیزن سبا دیوان ءِ مہماندار اَت۔ روتاک آساپ ءِ بلوچی تاک ءِ منت ءَ شنگ ئے کنگا ایں۔ (ادارہ)

بیزن سبا: مرچی مابلوچی زبان ءِ آزمانکار، نگدکار ءُ شاعر واجہ غنی پرواز ءِ بابت ءَ یک گپ ءُ ترانے ءِ بندءُ بوج کنگ۔ انچوش کہ شمازان ات کہ غنی پرواز بلوچی زبان ءُ لبزانک ءِ تہا یک انچیں نام یے کہ آئی ءَ افسانہ ءِ تہانام کش اتگ۔ آئی ءِ نوکتریں رنگ ''مہرءِ ہوشام'' ءِ نام ءَ یک ناولے ءِ رنگ ءَ دیما اتکگ۔ اے بلوچی زبان ءُ لبزانک ءِ ہاترا انچیں تجربے زانگ بیت کہ کم مردماں کتگ۔ بلوچی ءَ ناول یا ناولٹ نوکیں چیزے نہ اِنت بلے اے کار کم بوتگ۔ مرچی اے دیوان ءَ واجہ رزاق نادر، واجہ حنیف شریف ءُ واجہ ناگمان نندوک انت کہ غنی پرواز ءِ ناول ءِ سراءُ آئی ءِ ازم ءِ سرا گپ ءُ تران کن اَنت۔ من بندات ءَ حنیف شریف ءَ گوں دزبندی کناں کہ آ وتی گپ ءَ بنگیج بکنت۔

حنیف شریف: منت واراں واجہ بیزن سبا، لہتے انچیں کتاب انت کہ آہانی چیرا لک اتگ ناول بلے من ذاتی صورت ءَ اے گپ ءَ متفق نیاں چوکہ چیخوف ءِ کتاب انت ''گھاس کے میدانوں میں''، آئی ءِ جہل ءَ ہم نبشتہ انت ناول۔ البرٹ کامیو ءِ کتاب انت ''اجنبی'' یا ارنسٹ ہمینگوے ءِ کتاب انت "Old man and the sea"۔ پرواز صاحب ءِ ناول ءِ نام ''مہرءِ ہوشام'' انت ءُ نام ءَ انت تسلیمہ نسرین ءِ۔ ایشی ءِ بنیادی تھیم (Theme) جدیا آدم ءِ آزاتی انت یا جنین آدم ءِ وانندہ بوگ ءِ نپ ءُ ارزش انت۔ منی دل ءَ غنی پرواز ءَ یک دلیریں جنین آدمے ءِ شوہاز اِنت۔ پرواز صاحب ناول ءِ تہا یک جاگہے وتی مستریں کردار اسداللہ ءِ زبان ءَ ہے گپ ءَ جنت۔ اسداللہ گوں شاہدہ ءَ گشیت۔

''تو انچیں جنین آدمے ئے کہ چہ مردیناں ہچ حساب ءَ کمتر نئے۔''

اے ناول ءِ نبشتہ کنگ ءِ بنیادی مقصد کہ من مارتگ آ جنینانی آزاتی انت ءُ وانندہ بوگ ءِ نپ انت۔ اے یک اصلاحی ءُ معلوداری ناولے۔ اگن ما ایشی ءَ ناول بہ منئیں! اصلاحی ءُ معلوداری ءِ لبز من اداا اے واستا کارمرز کت کہ ناول ءِ باز قسم انت چوکہ نفسیاتی ناول انت، تاریخی ناول انت، علامتی ناول انت یا تجریدی ناول انت۔

پرواز صاحب ءَ سرجمیں زور ہے گپ ءِ سرا حرچ کتگ کہ وانندہ بوگ ءِ چنکہ نپ انت ءُ جنین مارا آزات کنگ لوٹ انت۔ اے کسہ ءِ، ناول ءِ بیک گراوَنڈ ہمیش انت۔ بید ہما آخری لہتے تاکاں کہ آ ناول ءِ ایدگہ بہراں گوں دپ نہ ورانت۔ اسداللہ اناگہ ءَ فیصلہ کنت کہ آئی ءَ خودکشی کنگی انت ءَ

مہرءِ ہوشام برقرار دارگی انت۔

ناول پرواز صاحب ءَ زرنگ ءِ گوادر شہرءِ بیک گراؤنڈ ءَ۔ دومی ایش انت کہ اے ناول ءِ تہا یک سفرے ءِ ہم شبین رسیت۔ ناول ءِ ہیروئن شاہدہ گوادر ءَ تزگ لوٹیت ءُ اسداللہ آئی ءَ تزّین ایت۔

معلومداری ناول من ایشی ءَ را ہمے واستا گشگا یاں پرچا کہ ایشی ءِ توکا تر اسک باز معلومات رسیت۔ بیل ءُ آلاڑ چہ ءَ گشدت، جالار چہ یے، ریام چہ انت یا خودکشی کنوکیں قلمکار کجام کجام بوتگ انت۔ البرٹ موراوی ءَ ناولے است انت کہ آئی ءِ نام "The time of indifference" انت ءُ انتظار حسین ءَ ناولے است انت ''آخری آدمی''۔ دنیاءِ ایدگہ ناولانی پُہ درءَ اگن تو بچارئے گڑا پرواز صاحب ءِ ناول کمزور گندگ ءَ کیت، ایشی ءِ سبب ایش انت کہ اے چوشیں بلاہیں اسکوپے نہ انت تو ایشی ءِ سرا یک بلاہیں ناولے تخلیق کت بکن ئے کہ جنین آدم آزات کنگ لوٹنت۔ اردوءِ بنداتی زمانگ ءَ کہ اصلاحی تحریک چل ات انت گڑا ہمے وڑیں کار کنگ بوت۔ جدیا دمانی آزاتی ءِ واستا نبشتہ کنگ بوت۔ من پرواز صاحب ءِ ناول ءَ انچو محسوس کت پورا اردوءِ ہما اصلاحی تحریک ءِ دور پدا اتکگ۔ من اے گشگا یاں کہ اے موضوع کسان انت۔ من اے گشگا یاں کہ اے موضوع ءِ presentation سک کسان اِنت۔ مثال من تر ادیاں دنیاءِ مزنیں ناولانی۔ ہما ناول کہ من ونتگ انت۔ آہاں اگن ما دیما اریکنیں گڑا مہرءِ ہوشام باز نزوریں ناولے لگیت۔ چوکہ گبریل گارشیا مارکیز ءِ ''ایوکی ءِ سد سال'' انت۔ البرٹ کامیوءِ ''درامد'' یا ''زوال'' انت۔ اواب انٹرک ءِ ''درینہ ءِ پُل'' انت۔ صادق ہدایت ءِ ''بوف کور'' انت۔ یا اگس تو اردوءِ ناولاں بچارئے چوکہ قرۃ العین حیدر ءِ ''آگ کا دریا'' انت۔ عبداللہ حسین ءِ ''اداس نسلیں'' انت۔ بانو قدسیہ ءِ ''راجہ گدھ'' انت۔

اے قسم ءِ ناولاں کہ تو وانئے۔ ایشانی ترتیب، ایشانی کار، ایشانی وڑ، ایشانی کسہ، ایشانی پریزنٹیشن سک باز مزان انت۔ سک باز شاہگان vast انت کسہ ءَ را ہما رنگ ءَ پیش کنگ بوتگ کہ تو یکدم متاثر بئے۔ اگس کافکاءِ "The Trial" ءَ ہم بزورئے کہ آئی ءِ ناولے بوگ ءُ نہ بوگ ءِ سرا بحث است انت۔ آئی ءِ توکا کردار ٹیکنیکل ترتیبے ءَ کارکن انت ءُ کسہ بازشرّیں وڑے ءَ پیش کنگ بوتگ۔

پرواز صاحب ءِ ناول ءِ نزوری ایش انت کہ تئی حیال ءَ اے کسہ ءَ ہر کس نبشتہ کت کنت۔ یک کردارے اڈ دئے، گوادرءِ شہرءِ سیل ءَ کنائین ئے ءُ سیل کنائینگ ءَ رند..... بید ہما آخری بہرءَ کہ من سرپدباں پرواز ءَ شرّ لکھا اتگ۔

دگہ لہتے تکنیکی نزوری ہم ما اے ناول ءِ تہا گندیں... کہ بوت کنت پرواز صاحب ءَ ناول نبشتہ کنگ ءِ تجربہ نہ بوتگ یا بلوچی ءِ ہچ قلمکارءَ نیست انت ءُ پرواز صاحب اولی مردم انت کہ آئی ءَ اے کار کتگ۔ من تکنیکی نزوری ءِ گپ ءَ اتاں۔ پرواز صاحب وتی کردارءِ بیان کنگ ءِ وہدءَ بازیں چیزاں کدی کدی بے یال بیت۔ تاکدیم 35 ءَ مستریں جنک ماہ جبین شام ءَ پت (اسداللہ) ءِ دیما اِرکنت گڑا تو سرپد بئے کہ اسداللہ ءِ مستریں جنک یے ءُ آئی ءِ نام ماہ جبین انت بلے تاکدیم 90 ءِ سرا وہدے اسداللہ وتی چاریں چکانی نام ءَ گیپت داں ماہ جبین نامی [illegible] چہ ءِ نام عنایت اللہ، ثناءاللہ، نادیہ ءُ رحمت اللہ۔ نوں بوت کنت کہ پرواز صاحب بے یال بوتگ۔

یا ہما سئیں ڈرامہانی کہ پرواز صاحب نام گیپت۔ ''وانگ ءُ زانگ''، ''روزگار'' ءُ ''جنین آدم''۔ اے سئیں ڈرامہان ءَ پرواز صاحب اسٹیج ڈرامہ پیشداریت بلے وہدے آہانی کسہ ءَ بیان کنت تہ آ اسٹیج ڈرامہی کسہ نہ انت۔ چوکہ آ ''روزگار'' ءِ توکا گشیت کہ بازارءَ جنک روگا انت، دومی جنک پشت ءَ چہ آواز دنت۔ سین تیزی ءَ مَٹ بنت۔ پدا مردءِ سین کیت۔ اے انچیں وڑے ءَ پیش بنت کہ تو ایشاں اسٹیج ءِ سرا Apply کت نہ کنئے۔ ایشی ءِ مطلب ایش انت کہ قارکار ادا اے گپ ءَ بے یال بوتگ کہ اسٹیج یک ضرورتے۔ یک تلوے۔ آئی ءِ ضرورت ءِ مطابق ءَ توکار کنئے ءُ پدا تو نام گرگ ءَ [illegible] آرٹس دی کونسل گوادرءِ ءُ اودءِ اسٹیجانی۔ گڑا اے ضرورت دنیکتا وَ پورہ نہ بوتگ۔ دیمترا بلکیں تھیٹرے جوڑ بیت۔ ءُ دگہ گپے ادا من [illegible] گنگ لوٹاں کہ اے اصلاحی ناول ہمے واستا اَمگ بوتگ کہ جنین آدمانی آزاتی، آہانی حق دیگ بہ بنت بلے مستریں حیرانی ءِ گپ ایش انت کہ

پرواز صاحب اسداللہ ءِ زوریت ءُ ناوانند ہیں جنین ءِ حقاں زوال کنائیئیت ۔ آ ناوانند ہیں جنین ءَ ڈالچار کنت دانکہ وسرک کیت گو ہارءُ وتی لوگ ءَ بارت ۔ اگں ہیومن رائٹس کمیشن ءِ گورا اے کیس بروت گڑا الما اے جنین ءِ حق تلفی ءِ کیسے بیت ۔ بایدانت پرواز صاحب ءَ اے کردار دگہ رنگے ءَ پیش کتیں تا کہ مازانت بکتیں کہ جنین آدم ءِ را آزاتی دیگ بوت ۔

پرواز صاحب ءَ اداد گہ لیپے فیصلہ ہم داتگ کہ ہر جنینے کہ ناوانندہ انت گڑا آ وتی لوگ ءِ پہ انتظام کت نہ کنت ءُ وانند ہیں جنین پہ لوگ ءِ ترتیب ءُ انتظام ءَ باز جوان انت ۔ اے گپ تا کدیم 14 دَرَ 3 ءَ انت ۔ اگں پرواز صاحب ءَ تہنا اسداللہ ءِ جن بزرتیں گڑا مسلہے نہ ات بلے آئی ءَ ایدگہ جنین ہم ہوار کتگ انت ءُ ایشی ءَ را یک اجتماعی جیڑہے جوڑ کتگ ۔ من اے گپ ءَ تپاک نہ کناں کہ ناوانند ہیں جنین لوگ ءِ کسب ءُ کار ءَ نزان انت ۔ بلوچ سماج ءَ تی وہدی 90 درسد جنین ناوانندہ انت ۔ منی مات بہ بیت یا دگہ مردمے ءِ بلے آہانی ترتیب، آہانی کار، آہانی وڑ.....ءُ بلوچ جنینانی مزاج ءُ تربیت ءَ اے چیز مان اِنت کہ آ وتی لوگ ءَ وتی چوں انتظام کن انت، چوں ترتیب کن انت ۔

پرواز صاحب ناول ءِ تہا دگہ گپے ہم کاریت کہ وانندہ بوگ ءِ مطلب ایش انت کہ مردم انگلش بزانت ۔ تا کدیم 34 ءَ اسداللہ جن ءِ کرا "see" گشیت ءُ ہمیشی ءِ سراداوا اے پیداگ کنت ۔ اسداللہ گشیت تو ناوانند ہے ئے تو چے زانئے ۔ پرواز صاحب ہر جاگہ ءَ وتی ناول ءِ تہا یا افسانہانی تہا، جنکے ءُ وانندہ ظاہر کنگ لوٹیت گڑا اداءُ آئی ءَ انگلش ءَ گپ پرمائیت ۔ من اے گپ ءَ ہم تپاک نباں کہ وانندہ ظاہر کنگ ءِ واستا انگلش ءِ بنیاد زورگ بہ بیت ۔

''مہرءِ ہوشام'' ءِ توکا غنی پرواز ءِ Typical نثر است انت ۔ پرواز ءِ نثر یک وضاحتی نثرے ۔ دگہ دوئے تجربہ کہ پرواز صاحب ءَ کتگ انت ۔ یکے ایش اِنت کہ اے ناول ءَ آئی ءَ تشبیہاتی زبان سک باز استعمال کتگ ءُ تو اولی رند ءَ غنی ءِ نثر ءَ دگہ رنگ ءُ محسوس کن ئے ۔ جنک ءِ سبزیں پوشاک ءُ سینڈلاں چہ آئی ءَ رازءِ جنین چک گشگ ، زِرءِ بیریں مات گشگ ، روچ یک بے درورِیں عاشقے ، زِرے بے وفائیں معشوقے ، دریاءُ روچ رقیب انت ۔ ماہ ءَ محبوبہ گشگ یا سڑک چو سیاہ مارءَ تاب وران ات ۔ پرواز ءِ نثر ءُ تبدیلی اے ناول ءِ توکا است انت ۔

دگہ کارے پرواز ءَ اے کتگ کہ نوٹ بک نبشتہ کنگ ءِ کارے دیما آورتگ، آئی ءِ کردار نوٹ بک نبشتہ کنت کہ بلوچی ءَ نوکیں چیزے ۔

پرواز دگہ ترتیب یے کہ پرواز ءَ اے ناول ءَ دیما آورتگ ایش انت کہ آئی ءَ سفرنامہے ءِ تکنیک ءَ گپ جنگ ءِ کوشش کتگ ۔ اے ہم منی دل ءَ بلوچی ءَ نوکیں چیزے ۔ سفرنامہ ءِ انداز ءَ، سفرءِ تکنیک ءَ کسہ لکگ ءِ کوشش کنگ نہ بوتگ ۔

منی دل ءَ اے ناول ءِ تہا گیشتر گنجائش است انت ۔ پرواز صاحب ءِ وڑیں پختہیں قلمکارے کہ بلوچی افسانہ ءِ مزنیں نامے، آ شرّیں وڑے ءَ ناولے پیش کت کنت ۔

نوں ہما جاگہ کہ منا سجہیناں چہ دوست تربیت آ آئی ءِ گُڈسر اِنت ۔ گُڈسر ءَ کردارانا گہ وت کشی ءِ فیصلہ کنت ۔ اے اناگہ ءِ فیصلہ منی سمجھ ءَ نئیت بلے پرواز صاحب ءِ وت کشی ءِ Finishing stroke باز خوبصورت انت ۔ ادا کسہ وتی باز سرجمیں وڑے ءَ آسرے ءِ نیمگا روت انت ۔ بلے ادا پدا اے جیڑہ پیدا بیت کہ مردءَ خودکشی کنت آ اے گپ ءَ نہ چار ایت کہ ہے شاہدہ کہ دوروچ انت گچک ئے، آئی ءِ چہ حال بیت ۔ پدا جنینانی حقوق ءِ مسلہ پیدا بنتیں ۔ نوں من اے ناول ءِ توکا ہما چیز ءَ کہ دوست دلداں آ پرواز ءِ ہے تشبیہاتی ءُ استعاراتی نثر انت کہ منی واستا باز نوک انت ۔ ءُ یکے ہے گُڈسر انت کہ اناگہ ءَ پلاٹ تیزی ءَ بدل بیت ءُ کردار خودکشی کنت ۔ اے درکہ منی حیال ءَ 27 انت اگں پرواز ءَ تہنا آزمانکے ءِ شکل ءَ پیش کتیں گڑا منا دوست بوتگ ات ءُ باز شرّیں آزمانکے بوتگ ات ۔

بیزن اسپا: واجہ حنیف شریف تئی باز منت واراں ۔ چرے گپاں ناول ءِ دوئیں پہلو مئے دیما اتک انت ۔ نزوری ءُ شرّی ءُ ناول ءِ بارہ ءَ مارا گیش ءَ گیش معلومداری رس ات ۔ اے چیز ہم مئے دیما اتک کہ غنی پرواز ءِ نثر ءِ توکا اڑوکی (Controvercial) چیز گندگ ءَ کاینت ۔ بازیں جاگہاں وتی گپانی نفی کنگ یا دگہ وڑے ءَ پیش کنگ ۔ پدا ہم اے غنی پرواز ءِ اولی تجربہ انت کہ بلوچی لبزانک ءِ ہاترا آئی ءَ مئے دیما آورتگ ۔ اے وڑیں

تجربہانی سرا گپ ءُ تران ضروری انت ۔ نوں من واجہ ناگمان ءَ گوں دزبندی کناں کہ آ مہر ءِ ہوشام ءِ بابت ءَ وتی حیال ءُ لیکہاں پیش بکنت ۔

ناگمان: واجہ غنی پرواز ءِ ناول ''مہر ءِ ہوشام'' من وتگ ۔ منی حیال ءَ ایشی ءِ قد ءُ بالاد ہما انت کہ واجہ ءِ افسانہانی انت ۔ آئی ءِ ناول نگاری بہ بیت یا افسانہ نگاری بہ بیت، واجہ غنی پرواز ءِ تہا لہتے انچیں کمزوری است انت کہ آئی ءَ را یک بے اثریں قلمکارے جوڑ کن انت ۔ مستریں کمزوری ایش انت کہ آ اے میدان ءِ مردم نہ انت، یک مردمے کہ کارے نزانت ءُ آئی ءَ کنگ ءِ کوشش کنت آئی ءِ حال چے بیت؟ آئی ءِ حال ہمیش بیت انچو کہ غنی پرواز ءِ افسانہ نگاری ءُ ناول نگاری ئیگ انت ۔

مرچیگ ءَ کم ءُ گیش دہ، دوازدہ سال پیسر وتی یک مضمونے ءِ تہا من آئی ءِ افسانہانی کتاب ''بے منزلیں مسافر'' ءِ سرا چمشانک دیان ءَ گشتگ ات کہ غنی پرواز یک انچیں بے منزلیں مسافرے کہ تچیت ءُ تچیت بلے انگت ہما جاگہ ءَ انت ۔ اے گپ ءَ دہ، دوازدہ سال گوستگ ءُ انگت اوں منی حیال پرواز صاحب ءِ بارو اہمیش انت ۔ آئی ءِ ادبی سفر، آئی ءِ فنی سفر انگت ہما جاگہ ءَ اوشتاتگ کہ آئی ءَ شروع کتگ ات..

بیزن سبا: ...ناول ءِ بابت ءَ گپ بکن ۔

رزاق نادر: ....ناول ءِ....ہو.....ہو۔

ناگمان: گوں ناول ءَ زاناں کجا دیماشتگ! ناول بہ بیت یا افسانہ آئی ءِ مستریں کمزوری ایش انت کہ آ اے میدان ءِ مردم نہ انت ۔ میدان ءِ مردم نہ بیگ ءِ سبب ءَ آئی ءِ تہا اے کمزوری اتکگ کہ آ احساساں مشینی انداز ءَ بیان کنت ۔ یک مردمے ءِ دل ءِ حالاں بیان کنگ ءِ وہد ءَ آ انچو گشیت اش کہ وانوک ءِ سرا ہچ اثر نہ کپیت ۔ اے ناول ءَ ہیرو ءِ حیال بہ بنت یا ہیروئن ءِ، وانوک آہانی ہمراہ نہ انت ۔ واجہ پرواز انت ءُ آئی ءِ کردار انت، ہرنیمگا دل لوٹیت بارت اش ۔ احساسانی وڑ ءَ کرداراں اوں مشینی انداز ءَ پیش کنت ۔ ظالمیں جیلر ءِ پیا کردارے قیدی جوڑ کتگ انت ۔ کردار ءَ گشیت تو چو بکن، کردار گشیت من نہ کناں ۔ جنت ئے لئے، کردار پریات کنت ۔ اے حساب ءَ....غنی پرواز کردارانی معاملہ ءَ ظالم یے....

رزاق نادر: ہا.... ہا..... ہا (کندایت)

ناگمان: آئی ءِ کردار چودرمدایں، لٹ وارتگیں کچک ءَ دیر اوشت انت ءُ آ ترا گوں ہزاتگیں چماں چار انت ۔ غنی پرواز ءِ اے کمزوری.... بزاں کردارانی استحصال...کردارانی سرا اے انچک ظلم ءِ وجہ ءَ آئی ءِ ناول ءُ افسانہ دراہ فلاپ انت ۔

دگہ کمزوری یے کہ آ اے ناول ءِ تہا ہم ظاہر انت آ پرواز صاحب ءِ پلاننگ انت کہ نبشتہ کنگا پیسر کنت ئے ۔ تا کبند چمگ (ناصر آباد) ءَ آئی ءِ گندءُ ندے چاپ بوتگ ات کہ آئی ءِ تہا گشتگ ات ئے کہ من پلاں پلاں موضوعانی سرا آزمانک نبشتہ کتگ ءُ پلاں پلاں موضوع پشت کپتگ انت ۔ نی یک مردمے نشتگ حساب جنت کہ پلاں موضوع ءِ سرا من لکھاتگ، پلاں پشت کپتگ چرائی ءَ تو کجام شاہکاریں ناول یا افسانہ ءِ امید ءَ دارئے ۔ آ ساری ءَ نشتگ حساب ءُ داد جنت کہ پلاں چیز ءِ سرا من بہ لکھاں ۔ پلاں تکنیک ءَ کارمرز بکناں ۔

ادب ءِ تہا اے وڑیں منصوبہ بندی ءِ گنجائش نیست ۔ اے واستا کہ ادب احساسانی بیان کنگ ءِ نام انت ۔ ءُ احساسانی بیان کنگ ءِ وہد ءَ اے وڑیں منصوبہ بندی وَ نہ بیت ءُ اگس تو کن ئے گڑا وتی احساساں شرّی ءِ سرا بیان کت نہ کن ئے ۔

انچو کہ حنیف شریف گشگا ات کہ واجہ پرواز ءِ اے ناول ''اصلاحی'' یے ۔ منی حیال ءَ ادب ءِ تہا اے پیمیں اصلاح ءِ، اے شکل ءَ گنجائش نیست ۔ تو یک شرّیں، فنی حساب ءَ سرجمیں ناولے لکھ ئے، آ وت یک اصلاحے بیت ۔

ادب ءِ تہا دو چیز انت کہ آہانی نیام ءَ توازن یا ہم وزنی بہ بیت ۔ یکے تئی فکر انت، یکے تئی فن انت، ناول بیت یا شعرے ۔ اے دوئیں چیزانی ہمسنگی لازمی انت ۔ اگاں فکر ءِ نیمگا شاہیم ءِ سنگ جہل تر بیت گڑا آ واجہ پرواز ءِ اے ناول ءِ وڑیں چیزے جوڑ بیت ۔ ءُ اگس ازم ءِ نیمگا جہل بیت ءُ فکرے نزور بیت تہ آ ہم ہچ کار ءَ نئیت ۔ فکر ءُ فن ءِ ہمسنگ بیگ مزنیں ادب ءِ اہم تریں شرط انت ۔ ''مہر ءِ ہوشام'' ءَ فکر ءُ فن ءِ اے توازن

داشت نہ کتگ ۔ آئی ءِ شاہیم ءِ سنگ فکر ءِ نیمگا ہمیچک جہل انت کہ فکر ءِ سنگ ے زمین ءَ انت ءُ فن ءِ سنگ آزمان ءَ دراتگگ ۔ انچو سبک انت ۔ اصل گپ کہ وانوک ءَ اثر کنت آ ہما انت کہ چہ تئی دل ءَ درکیت ءُ ''اصلاحی'' چیز چہ تئی دل ءَ درنیاینت بلکیں چہ تئی دماغ ءَ درکاینت ۔ عقل ءُ دل ادب ءِ تہا ہم وزن (Balance) بیگ لوٹ انت ۔

بیزن سبا: اے بوت انت واجہ ناگمان ءِ حیال ءُ لیکہ کہ آ اے وہد ءَ غنی پرواز ءِ سرا مستریں تنقید نگار انت ۔ ءُ انچو گندگ ءَ کیت کہ پرواز ءِ ازم ءُ فن ءِ سرا آئی ءِ مزنیں نگاہ یے ۔ پدا رندا ما چرائی ءَ جست کنگ لوٹیں کہ نزوریاں ابید مردم ءِ فن ءِ تو کا ضرور جا گہ نہ جا گہے شرّی ہم گندگ ءَ کیت انت ۔ پرواز مزنیں فنکارے بلوچی زبان ءِ تہا ۔ نوں واجہ رزاق نادر ءَ کہ وت افسانہ نگارے من دز بندی کناں کہ چیزے گپ بہ جنت ۔

رزاق نادر: مہربانی واجہ بیزن سبا ۔ مہر ءِ ہوشام کہ منی دست ءَ انت، ایشی ءِ ٹائٹل بازوش انت ۔ من پیسرا غنی پرواز ءِ آزمانک ونتگ انت ۔ منا ہے محسوس بوتگ کہ ایشانی وانگ ءَ من وتی سرا جبر کنگا یاں ۔ وہدے ہنگتاں گشت کہ ما اے ناول ءِ سرا ہکشے کنیں گڑا من کوشش کت کہ منا بہ بخش انت بلے آہاں منا مجبور کت ءُ پدا انچو کہ من ناول زرت وانگ شروع کت ایشرا من یک نشستے ءَ ونت ۔ یکیں نشست ءَ وانگ ءِ مطلب ایش انت کہ اے ناول وانا ک انت ۔ اگن مردم ایشرا وانگ ءَ بندات کنت گڑا آئی ءِ دل گشیت کہ من بہ ہلّیناں ئے گڑا ابرئے بکناں ۔

مئے لبزانک ءَ کہ چیزے ناول نبشتہ بوتگ، آوانی بستار، آوانی حیثیت ءَ اگں مردم بچاریت سید ہاشمی ءِ ناول ''نازک'' ہم انچکیں calibre ءِ ناولے نہ انت ۔ بلکیں من گشاں کہ آ ناولے نہ انت ءُ باز ادب ءَ گوں من ہے گپ ءَ جناں کہ ظہور شاہ باز مزنیں نامے ۔ پدا دگہ ناولے منی حیال ءَ ''نل ءِ توار'' لکھا تگ فقیر عنبر ءَ ۔ واجہ فقیر عنبرءَ ناولی مردے نہ انت ۔ چہ وتی لبزانک ءَ منی جند پہک ناامیدات کہ مئے لبزانک ءَ چوشیں چیز آیگا نہ انت کہ ما آوانی سرا گپ ءُ تران بکنیں یا آوانی سرا ہکشے کرت بہ بیت ۔ وہدے من مہر ءِ ہوشام ونت، منی سجہیں رائے بدل بوت غنی پرواز ءِ بارہ ءَ ۔ کہ ناول وانا ک انت ۔ ناول ءِ Treatment ہم باز شرّیں وڑے ءَ بوتگ ۔ اچ ایشی ابید ناول ءِ تہا اصلاحی پہلو ہم است انت کہ یک وانند ہیں جنکے یک بندیں ماحولے ءَ کیت اودا اید گہ جینانی آزادی ءِ واستا، آوانی دیمروی ءِ واستا ترءُ تاب کنت یک درامدے مردے ءَ گوں، تانکہ جنین ءِ آزاتی ءِ Trend دیما بئیت ۔

شرّی وَ ناول ءِ تقریباً ہے بوت انت بلے ایشی ءِ تہا دگہ بازیں حرابی ءُ کمی یے اوں است انت ۔ کمی ایش انت کہ کسہ ءِ تہا چوشیں Narration نیست کہ مردم آئرا جا گہے quote کرت بکنت ۔ چوشیں منفرد ءُ جتائیں چیز نیست انت ۔ احساس ءُ مارشت قول ناگمان ءِ یگ ءَ ناول ءِ تہا گندگ ءَ نئیت ۔ پرواز صاحب مشینی انداز ءَ فکر کنت، رشتہانی جہت ءَ مردم مشین مہ بیت ۔

جینانی آزاتی ءِ حوالہ ءَ اے ناول تسلیمہ نسرین ءِ نام ءَ انت بلے یک لحاظے ءَ بچارئے جنین وت مردینانی جاگہ ءَ آیگ لوٹ انت ۔ آوان ءَ Replace کنگ لوٹ انت ۔ حالانکہ جنین جنینے، مردین مردینے ۔ ڈکٹیٹر شپ مردین ءِ بہ بیت یا جنین ءِ، فرق نیست ۔ بایدیں جنین وتی حقاں بگر انت بلے جنین بہ بنت ۔ آ مردین بوگ ءِ کوشست ءَ مکن انت ۔ اگں مردین بوگ ءِ کوشست کنگ بوت گڑا اچ آواں چہ جنینی روت ۔ من سری روچ ءَ گرور جنیش ءِ کتابے وانگا تاں کہ آئی ءَ ہے چیز ءِ سرا نبشتہ کرتگ کہ جنین بایدانت چوفکر مکن انت کہ ما مردین ءَ replace کنیں ۔ اے آزادی یے نہ انت ۔ اے احساس کمتری یے ۔ اچ ایشی ابید، ناول ءِ ہیرو کہ یک قلمکارے، آئی ءَ بلوچی ءَ ایم اے کتگ ءُ آئی ءِ واہگ ہے بوتگ کہ من لکچرارے بباں تعلیم ءِ محکمہ ءَ ۔ انچیں جاگہے ءَ، انچیں مینگیے ءَ برواں کہ اودا چیزے اصلاح آورت بکناں ۔ بلے اے چہ وتی رویہ ءَ سکیں جاہلیں مردے درا بیت ۔ پرواز صاحب کوشش کنگا انت کہ من ناوانند گیس جنینے ءَ راحراب پیش بداراں بلے آ چیشی برعکس ہیرو ءَ حراب پیش دارگا انت ۔

اے جنین ءِ آزاتی نہ انت کہ تو یک نوکیں جنینے ءَ گوں مہر ءُ محبت کنئے ءُ کوہنیں جنین کہ وتی زندے گوں تو گوازینتگ، چارچک انت ئے، آوان ءَ ڈالچار کنئے ۔ اے آئی ءِ قلمکاری ءَ، روشن خیالی ءَ ناں بلکیں جہالت ءَ پشدار یت ۔ آ نزانت کہ مردم گوں وتی جن ءَ چکاں چوں پیش بئیت ۔ پدا آ کے عمر ءَ

ہم مزن انت ءُ اے گپ ءَ وت ہم محسوس کنت کہ آیا منی ءُ شاہدہ ءِ Match بوت کنت ۔ پدا وتا تسلا دنت کہ ہاں بوت کنت ۔ یک عجبیں گپے ایش انت کہ ہمے دوران ءَ کہ شاہدہ ءُ اسداللہ دو چار کپ انت گڑا اسداللہ گشیت گوں من مہر بکن ، شاہدہ گشیت ، مہر ءِ گپ ءَ مجن ، منی تئی دوستی بوت کنت ۔ عجبیں گپے کہ شاہدہ آئرا اولی Impression ءَ چوش گشیت ۔

پدا رندترا وہدے کہ شاہدہ ءِ توکا مہر پیدا گ کنت ءُ آرضامند بیت کہ من گوں تو سور کناں گڑا ہیرو یکدم وت کشی ءِ فیصلہ ءَ کنت دانکہ منی مہرا بدمان بہ بیت ۔ آہمینکس Complexed انت کہ گشیت کہ اگن من ءُ شاہدہ ءَ سور کت گڑا الما مئے مہر ھُشکیت ءَ ، دہ روچ ءَ یا ماہے ءَ ہلاس بیت ۔ نوں اے عجبیں مہر ءِ difinition یے ۔ ایشرا ما افلاطونی مہر ہم گشت نہ کنیں ۔۔ چوشیں مہر من نہ دیستگ کہ اے مہر ءَ را ابدمان کنگ ءِ واستا کردار وت کشی کنت ءُ پدا اے گپ ءَ ہم سرپد انت کہ اگن من خودکشی کت ، مرتاں گڑا شاہدہ ہم الما گنوک بیت ۔

من حیراناں کہ ہمے دوئیں کردار گنوکی ءِ ہم سک باز گپ ءَ جن انت ۔ گنوکانی ہوٹل ءَ رَوَانت نندانت ۔ اے یک ہوٹلے گوادر ءَ ، نام یے کریمک ءِ ہوٹل انت ۔ اے ہوٹل ءَ ہر چینکہ مردم کہ کار ءَ انت سجہیں گنوک انت ۔ بس یک بیرایے سا انت ءُ ہر چینکہ مردم کہ ادا نندانت ، آ ہم گنوک انت ۔

اسداللہ ءُ شاہدہ ہمے ہوٹل ءَ روانت گڑا یک آوازے کیت انت کہ You are a sexy girl ، ایشی ءَ چہ من سرپد نہ باں کہ پرواز صاحب چے تاثر دیگ لوٹیت ۔ نی گنوکی ءَ چہ آئی ءِ مراد چے انت ۔ ءُ پدا ہمے قلمکار ، ہمے ہیرو مدام کیت بتل نبشتہ کنت ءُ بتل ہم چوشین نہ انت کہ چراہاں یکے ہم مردم ءَ یاد بہ بیت ۔ انچیں بتل انت کہ ناں سجھ ءَ کاینت ءُ ناں آ گوں ناول ءَ دپ ورنت ۔ ءُ پدا ناول ءَ اینٹی کلائمکس (Anti Climax) ہم است انت ۔ وہدے آ '' سادءِ کنڈگ '' ءَ کاینت ءُ ہیرو دیمارو گ ءِ کوشش کنت گڑا من ہمے گشت کہ نوں ہیرو خودکشی کنت ۔ بلے پدا جنگ ءَ آئرا داشت ءُ ہیرو ءَ وت کشی ءِ ارادہ ترک دات ۔ من گشت ہمدا ناول ہلیت بلے من انگت چار ات دگہ سئے درانگت دیما مان انت ۔ مطلب اے ناول ءَ اینٹی کلائمکس انت بزاں اے سئیں در (chapter) گیشیں چیز انت کہ پرواز صاحب ءَ مان کتگ انت ۔ بہرحال مئے لبزانک ءَ ناولانی کمی انت ۔ پرواز صاحب ءِ اے کوشش دیما ہم بہ بیت ۔ خاص ہما مردم کہ افسانہ ءِ میدان ءَ انت ہما کوشش بکن انت ۔

بیزن سبا: منت واراں واجہ رزاق نادر ۔ مہر ءِ ہوشام غنی پرواز ءِ انچیں ناول یا ناولٹے کہ آ جنین آدم ءِ بابت ءَ انت ۔ مارا چارگ لوٹیت کہ مئے لبزانک ءَ ، مئے چاگرد ءَ جنین آدم ءِ آزاتی کجام رنگ ءَ پیش کنگ لوٹیت ۔ مغربی ملکاں جنین ءِ آزاتی دگہ رنگے ءَ انت ، مشرقی ملکاں دگہ رنگے ءَ انت ۔ جنین ءِ آزاتی ءِ بازیں معاشرتی پیچیدگی پیدا بوتگ انت ۔ جنین ءِ آزاتی ءِ بابت ءَ پرواز صاحب ءِ اے فکر جوانیں رہشونی کنت یا غلطیں ۔ نوں من گوں واجہ حنیف شریف ءَ دزبندی کناں کہ چیزے بگشیت ۔

حنیف شریف: فکر ءِ حساب ءَ من گوں غنی صاحب ءَ سد درھد تپاکاں کہ بایدیں جنین آدم آزاد کنگ بہ بنت ۔ پرواز صاحب ءِ وتی طریقہ کارے ، نبشتہ کنگ ءِ وتی اندازے ۔ باز مردم ءَ اختلاف انت چو کہ ناگمان انت ، رزاق نادر انت ۔ بلے آ کہ غنی پرواز ءَ گوں نزیک انت ، آ زان انت کہ غنی صاحب ہمے انداز ءَ نبشتہ کنوکیں قلمکارے ۔ منی خیال ءَ اے مضمونی اسٹائل ءَ شرّیں چیزے بوتگ ات ، ناول ءِ واستا ناں.....

رزاق نادر: من اے گشگ لوٹاں کہ اے کجام آزادی انت کہ یک جنینے ءَ آزاد بکن ءُ دومی ءَ جیل ءَ راہ بدئے....

حنیف شریف: من ٹکنیکل غلطی ءِ گپ ءَ نیاں ۔ من فکر ءِ گپ ءَ اتاں ۔ من گشاں کہ پرواز صاحب اے گپ ءِ کنگ ءَ ناکام بوتگ کہ یک نیمگے جن ءِ استحصال کنائینگ ءُ دومی نیمگا انچو کہ تو گشت .... آئی ءِ presentation ناکام بوتگ ...اصل ءَ آئی ءِ سوچ کہ استیں..

بیزن سبا: پرواز صاحب ءِ بازیں گوشتگیں وہداں چہ ہیومن رائٹس کمیشن ءُ ہمے ڈولیں چیزاں گوں تعلقات است انت ۔ جنینانی حقانی بابت ءَ آئی ءَ بازیں چیز نوشتہ کتگ ۔ اے ناول ءَ ہمے لکیت کہ یک نیمگے جنین ءِ استحصال بوگا انت ، دومی نیمگا جنین ءَ را یک مزنیں درجہے ءِ نیمگا برگ بوگا انت ۔ ناول ءِ توکا یک جنینے بالکل depressed انت ۔ بایدانت آ جنین ءَ را انچو Educate کنگ بہ بیت ، آئرا یک انچیں برزیں

مقامے ءُ برگ بہ بیت کہ......

حنیف شریف: واجہ بیزن، پرواز صاحب ءَ شعوری صورت ءَ اے کوشش نہ کتگ کہ آ جنین ءِ استحصال ءَ بکنت ۔تو بہ سمجھ کہ پرواز صاحب رد کپتگ کہ آ ئی ءِ کردارا ے شکل ءَ دیما اتکگ ۔منی دل ءَ پرواز صاحب ءِ کوشش اے بوتگ کہ آ انچیں ناولے نبشتہ بکنت کہ آ جنین آدمانی واستا سکینے بہ بیت ۔مہر ءِ ہما ہوشام کہ جنین آدمانی آزاد نہ بوگ ءِ سبب ءَ وڈ گا انت، آ ئی ءِ تو جیلے شوہاز کنگ بہ بیت ۔

بیزن سبا: ایشی ءِ مطلب ایش انت کہ پرواز صاحب ہے گشگ لوٹیت کہ یک وانندگیں جینے ءِ گوما مہر بیت ءُ یک ناوانندگیں جینے ءِ گوما مہر بوت نہ کنت ؟

حنیف شریف: مطلب... یک وانندگیں جینے چہ یک ناوانندگین جینے ءَ شرتر انت بلے ہما مثال کہ واجہ پرواز ءَ دیما آورتگ آ جوانیں وڑے ءَ نہ انت ۔

بیزن سبا: نوں دگہ جبرے..ناگمان گشگا ات کہ کردارانی گون ءَ غنی پرواز صاحب یک ظالمے ۔آیا اے ناول ءِ تو کا یک ظالمے ءِ رنگ ءَ گندگ بیت یا ایدگہ افسانہانی تہا ہم ؟

بیزن سبا:... یا چوشیں شرّ ی ءَ ہم آ ئی ءَ را گندگا کیت ؟

ناگمان: شرّ ی.... اتاں ۔گندگ ءَ نئیت ، آ ئی ءِ اے ناول ءَ ابید آ ئی ءِ ہر یک افسانہے ءَ کردارانی حال ہمیش انت ۔ بیچارگ واہ ءُ پریات ءَ اَنت ءُ....

بیزن سبا: تو مثال بدئے..

ناگمان: مثال.... آ ئی ءِ ہر یک افسانہے ءَ تو چست بکن ، بچارءُ کردارانی حال ءَ بگند ....

رزاق نادر: ہا.... ہا.... ہا (کندایت)

بیزن سبا: (گوں رزاق نادرءَ) تو واجہ چے گشئے اے بارہ ءَ....

رزاق نادر: یک حدے ءَ دان ناگمان ءِ گپ راست انت کہ آ کردار ءِ تب ءِ ہچ حیال ءَ نہ داریت ۔

چونایا اے قلمکار ءِ حق انت کہ کرداراں وتی تب ءَ بارت بلے گپ ایش انت کہ چو ہم مہ کنت کہ کردار ءِ وتی شخصیت damage بہ بیت ۔آ ئی ءِ ہیرو وانند ہیں مردے ، بایدیں آ اے گپ ءَ بزانت کہ ناوانند ہیں جینے ہم مردم ءَ مہر دات کنت ۔اے انسانی نفسیات انت ۔بایدانت آ انسانی نفسیات ءَ واقف بہ بیت بلے اگں آ نفسیات ءَ واقف بوتیں آ ئی ءِ ہیرو ءِ رد یہ گوں وتی ناوانندگیں جنین ءَ چو ذلت آمیز نہ بوت کہ تو جا ہلے ئے ۔

بیزن سبا: تئی گشگ ءِ مطلب ایش انت ک اے ناول ءَ یک نیمگے زالبول ءَ را....

رزاق نادر: ناں..ناں،، من ناگمان ءِ گپ ءِ چے ءَ کنگا اتاں کہ اے ڈائیلاگ پرواز صاحب ءَ چرائی ءِ دپ ءَ زبردستی گشائینگ انت ۔انگریزی ءِ لبزے آ استعمال کنت ۔جنین گشیت تو چے گشت ، مرد گشیت ، من ہچ نہ گشت ۔جنین گشیت ، ناں تو چیزے گشت ۔مرد زہر ءَ زہر گشیت کہ تو جاہلے ئے ۔نوں وانند ہیں مردم دومی مردم ءِ عزت نفس ءَ چوں اے وڑا مجروح کنت ۔مطلب ...اے ڈائیلاگ کردار ءِ مرضی ءِ خلاف انت ۔کردار ءَ تو سک باز وانند ہیں مردے پیش دارگا ئے ، پدا آ ئرا سک جاہل پیش دارئے کہ گوں حقیقی رشتہاں شرّ یں Behavior یے کرت نہ کنت ۔

حنیف شریف: من اسل ءَ ہے باروا گپ جنگ لوٹاں کہ پرواز صاحب ءِ treatment گوں کرداراں چون انت ۔نوں ایشی ءِ واستا یک ءُ دو گپ گیشینگ بہ بیت ۔یکے ایش انت کہ ہما نبشتہ کار ءِ مزاج ، پرواز صاحب یک ترقی پسندیں نبشتہ کارے ۔

ادب ءِ تو کا گیشتر دو قسم ءِ مردم انت ۔یکے خارج پرست ، دومی داخل پرست ۔نوں یمی قسم ءَ تو آورت کن ئے کہ خارج داخل پرست مکس کہ دوئیں قسم ءِ نبشتہ کاری ءِ کوشش کنت ۔

پرواز صاحب یک خارج پرستے ، یک ترقی پسندے ۔آ ئی ءِ کرا ادب نبشتہ کنگ ءِ چیزے مقصد ءُ مراد است انت ۔آ

satisfaction ءِ واستا نبشتہ نہ کنت ۔آ نفسیاتی جیڑ ہانی واستا نبشتہ نہ کنت ۔آ ہرحرابی یے کہ ماریت ہمائی ءَ نبشتہ کنت ۔ادب ءِ تو کا سکیں بلا ہیں بہرے ہے قسم ءِ نبشتہ کارانی انت ۔کردارانی گوما پرواز صاحب ءِ Treatment باز جاگہ ءَ، واقعی من چہ ناگمان ءُ رزاق نادر ءَ تپاک کناں کہ ترا درامد گندگ ءَ کیت بلے اے ہما جاگہاں بیت کہ پرواز صاحب وتی موضوعاں یلہ دنت ءُ دگہ موضوعے ءِ سرا نبشتہ کنگ ءِ کوشش کنت ۔خاص چوکہ جنسی مسلہ یا محبت ءِ بارہ ءَ بیان کنگ ءِ وہد ءَ واقعی ترا اے محسوس بیت کہ جملہ چو کے درامدانت بلے ہر جاگہ کہ پرواز ءِ کردار یک لیڈرے، یک اصلاحی کارے ءِ کنگا روگا انت ۔ہر جاگہ کہ آئی ءِ کردار غنی پرواز ءِ وڑیں کارے کنت اودا ترا بالکل اے حساب گندگ ءَ نئیت ۔

اصل ءَ پرواز ءِ زندگی ءِ تجربہ ءُ مئے زندگی ءِ تجربہانی درمیان ءَ اختلاف است انت ۔ما Rough زندگی یے گواز ینگا ئیں ۔پرواز accurate ترتیب ایں زندگی یے گواز ینگا انت ۔مثال ءَ پرواز ءِ کسہے است انت کہ آئی ءِ نام انت مُد ۔آ typical غنی پرواز مزاجیں کسہے ۔اے کسہ ءِ تہا یک سردارے است ءُ سردار ءَ غلامے است کہ آئی ءِ زینانی سرا کار کنت ۔سردار ایشی ءَ چوشیں کنتیں بلے یکروچے کہ ہے مرد پکنگ ءَ روت ۔سردار کیت رسیت، مرد بیت سک گڑ ونگ ۔وہدے سردار ایشی ءِ ورگاں رچیت، آ ہمنچو جذباتی بیت کہ سردار ءِ جند ءَ کشیت ۔اینکس بلا ہیں تبدیلی یے افسانہ ءِ تہا آرگ گوں اینچو خوبصورتی ءَ ۔من ایشی ءَ پرواز صاحب ءِ نمائندہ افسانہے گشاں ۔یا "مرتگیں مرد ءِ پچیں چم" ءَ تو بچار۔یک مردے مرتگ، علامتی کسہے ۔مردے مرتگ ءُ چم پچ انت ۔مطلب ...یک عہدے ءِ، یک صدی یے ءِ، یک انسانی نسلے ءِ نا کام بوگ ءِ کسہ انت ۔کہ آئی ءِ رشتہ دار، آئی ءِ مردم آئی ءَ راز ندگ کنگ ءِ نا کام کوشش ءَ انت ۔آ جسمانی صورت ءَ ؤ مرتگ بلے چم ئے پچ انت ۔چم ءِ پچ بوگ ءِ من ادا اے مراد زور گاہاں کہ آ وتی کسہ ءَ جنگ لوٹیت ۔

پرواز صاحب ءِ جند ءِ مزاج یے ۔سیاسی کسہ نگاری ءَ آئی ءَ بلا ہیں کمالے است انت ۔پرواز ءِ دگہ کسہے کہ جنسی کسہے بلے منا دوست بیت ۔آئی ءِ نام انت "واب کپگ ءَ چہ پیسر" ۔جینے ءُ مردینے ءِ کسہ انت ۔مرد کیت جن ءِ کرا، جن تیار نہ انت ۔پدا ایشانی درمیان ڈائیلاگ بنتیں ۔پرواز ءِ مستریں نزوری ایش انت کہ پرواز ءِ نثر Typical بلوچی نثرے ۔ناول ءِ اولی تاک ءَ پچ کنئے ترا پرواز ءِ نثر گندگ ءَ کیت ۔مثال ءَ، " آئی ءِ لوگ ماں گوادر ءِ پدی زِر ءِ دیما سڑک ءِ رودراتکی نیمگا ات ۔آئی ءِ عادت ات کہ ہر جہل بیگاہ ءَ دیوان جاہ ءِ گور یچانی درواز گے پچ کت ۔درواز گ ءِ دپ ءَ کرسی یے جت ءُ زِر ءِ ندارگ ئے کت....

رزاق نادر: حنیف منا بہ بخش ۔اے کہ تو گشگا ئے، اے نثر ءِ تہا ہچ Typicality نیست یعنی ایشرا عام مردے ہم نبشتہ کرت کنت ۔ادا یک چوشیں جملہے، یک ترکیبے نہ یتگ کہ تو آ ئرا یک مردے ءِ ڈکشن، یک مردے ءِ اسلوب بہ گشئے........

حنیف شریف: ......ناں....من.....رزاق صاحب ۔

رزاق نادر: ....ءُ پدا ہمنچک چیز کہ تو بیان کت پرواز ءِ حوالہ ءَ، اے ہجبہ ءَ پروپیگنڈا انت ۔پروپیگنڈا ادبے نہ انت......

حنیف شریف: ناں.....رزاق صاحب ۔۔من پرواز ءِ نثر ءَ اے واستا Typical گشاں کہ رزاق نادرا ے نثر ءَ نبشتہ نہ کنت ۔رزاق نادر ءِ آ زمانکانی کتاب "زامرین زند" ءِ تو کا اے نثرا ے شکل ءَ موجود نہ انت ۔ناگمان اے نثر ءَ نبشتہ نہ کنت ۔ہر جاگہ کہ نبشتہ کنت ئے آ جاگہ ءَ من ہے گشاں کہ پرواز ءِ زیر اثر انت ۔منیر بادینی ءِ نثرا ے نہ انت ۔صبا دشتیاری، اے آرداد، یونس حسین، محسن بالاچ، گوہرا قبال بالی ۔کس اے قسم ءِ نثر نبشتہ نہ کنت......

رزاق نادر: ....اگن تو غنی پرواز ءِ نام ءَ دُور بکن ئے ءُ کسے بوانیت یے آگشت کنت کہ اے غنی پرواز ءِ نثر انت؟

حنیف شریف: کم از کم لہتے مردم ایشی ءَ ضرور زانت! آلہتے مرد مانی تہا یکے وَ ناگمان انت (کندایت)۔

ناگمان: کیا سدءَ پیداور انت ۔

Scanned by CamScanner

تو نام ءَ مگر ءُ پیرا گرا نے بوان۔ من زاناں کہ واجہ پرواز ءَ لکھ اتگ۔ بلے من خاصیتانی ناں بلکیں عیانی بنیاد ءَ پرواز ءِ نثر ءَ پجاہ کاراں۔

رزاق نادر:...عیانی...ہو۔

بیزن سبا: من ادا چیزے گپ جنگ لوٹاں کہ غنی پرواز بنیادی طور ءَ یک شریں نثر نگارے۔ ءُ منی جندءَ را آئی ءِ افسانہانی تو کا کردار نگاری درستاں چہ گیشتر دوست بیت ءُ شروع ءِ افسانہانی تو کا آئی ءِ کسہانی تو کا مضبوطی است انت.....

رزاق نادر: ناول ءِ.....

بیزن سبا: ناول ءِ بارہ ءَ من انوں ہچ گشت نہ کناں پر چا کہ من آئی ءِ ناول نہ وتگ۔ بلے شروع ءَ کہ آئی ءِ چیزے افسانہ بوتگ انت۔ آہانی بندات ءُ آخر مارا یک احساسے دینت بلے گوستگیں ہشت ءُ دہ سالانی تو کا کہ واجہ غنی پرواز ءَ زیادہ نبشتہ کنگ شروع کتگ آئی ءِ کوالٹی ءِ تو کا کے نزوری پیدا بوت۔

بازیں چیزاں منی حیال ءَ واجہ پرواز واقف نہ انت یا وتی انداز ءَ بیان کنگ ءِ کوشش کنت۔ انچو کہ اے ناول ءِ تکنیکی کمزوریانی نشان دہی شا کت۔ منی حیال ءَ لکھگ ءَ پیسر واجہ پرواز ءَ بازیں چیزے حیال کنگ لوٹ انت، چارگ لوٹ انت۔

ناگمان: حنیف شریف ءَ غنی پرواز ءِ چیزے بہتریں افسانہانی نام گپت۔ ''شد'' ''مرتگیں مردءِ پچیں چم'' ءُ ''واب کپگ ءَ پیسر''۔ منا وَ خیر اختلاف انت بلے حنیف ءِ گپانی جواب ءَ من ہمائی ءِ جندءِ یک اقتباسے پیش کناں کہ ''تھوڑا سا پانی'' ءِ پیشگال ءَ آئی ءَ گشتگ۔ منی حیال ءَ حنیف ءَ پرواز صاحب ءِ سرا بہتریں تنقیدے کتگ کہ منی حیال ءَ پرواز ءِ سرا منی کتگیں تنقیداں چہ اوں دیما تر انت۔ حنیف ءَ گشتگ:

''میں چاہتا ہوں کہ پرواز خواب لکھے۔ اداسیاں لکھے۔ یا یوں ہی بے وجہ۔ صرف اپنے لئے لکھے۔
کم از کم ایک افسانہ ایک سطر یا ایک لفظ جو اپنے لئے ہو۔ اپنی ذات کی خاطر۔''

حنیف شریف ءِ چرے گپ ءَ ہے معلوم بیت کہ غنی پرواز ءَ دیگہ یک شریں افسانہے یک شریں سطرے یا یک شریں لبزے ہم نہ لکھ اتگ.....

حنیف شریف:......ناں....ناں من چو نہ گشتگ۔ من اے گشتگ کہ چونکہ ما وتا داخل پرست سرپد بیں زیادہ تر۔ من زاناں داخل پرستی ءِ وتی رنگ گندگ لوٹ اتگ۔

غنی پرواز صاحب ءِ کرا مقصد است انت۔ آ ہماہانی حساب ءَ نبشتہ کنت۔ ہمیشا داخل پرستی ترا گندگ ءَ نئیت۔ آئی ءِ کرا غنی پرواز ءِ نفسیاتی جیڑہ گندگ ءَ نیاانت۔ انسانی نفسیاتی جیڑہ ترا گندگ ءَ کاینت۔

رزاق نادر: من اے گشگ لوٹاں کہ اے ناول ءِ یک حرابی ءِ ہمیش انت کہ ایشی ءَ چہ پیغام ہچ Covey نہ بیت۔ اے چیٹ منفی ایں ناو لے۔ غمناکیں (Tragic) گڈسرے ناول ءِ۔ ہیرو خودکشی کنت۔ ہیروئن گنوک بیت۔ آ چک ءُ جن دراہ در پہ در بنت۔ مطلب ادا چوشیں ہچ گپے نئیت انت کہ وانگ ءَ رند مردم ءَ را حوصلہ بر سیت کہ یک مثبتیں گڈسر (End) ءِ۔ ایشی ءِ گڈسر چیٹ ءَ منفی انت کہ خالی مہر ءِ رکینگ ءِ واستا...مردم کہ نہ بیت مہر کجا پشت کپیت۔ پل چم ءِ محتاج انت۔ چم کہ نہ بیت پل چہ کجا بیت انت۔ مردم کہ نہ بیت، مہر چہ کجا بیت انت۔

ءُ اے ہما خالصتاً افلاطونی مہرے یا افلاطونی عشق ءِ۔ آ انسانی ماحول ءُ چاگرد ءَ راہچ وڑیں فائدہے دات نہ کنت۔ نبشتہ کہ تو کنئے تئی نبشتہ ءِ تہا یک معذورے الم ءَ بہ بیت۔ مقصد ءُ جمالیات دوئیں چیز بہ بنت۔ اے ناول ءَ ناں خاصیں مقصدے تو گندئے نا جمالیات۔ البتہ یک چیزے است انت کہ ہے دہ ءَ کہ ہیرو ءُ ہیروئن دوئیں جذباتی بنت ءُ یکے آ دگر ءِ گُٹ ءَ چک انت۔ ہدا کمیں Esthetic گندگا کیت انت۔

بلے اے وت پدا یک عجبیں چیزے پیدا کنت کہ اے دوئیں مردم ہیرو ءُ ہیروئن باز Reserve انت وتی گپ ءِ تہا، وتی اظہار ءِ تہا۔

بلے انا گہ ءَ یک جملہے ءَ گوں دوئیں انچو جزباتی بنت کہ یکے آ دگرءِ گپ ءَ چک انت۔ اے گشیت من پہ تو قربانان۔ آ گشیت من پہ تو کولیگاں۔ اے عجبیں Treatment یے گوں کرداراں۔ ادا پدا ناگمان ءِ گپ کیت کہ....

ناگمان: ...لٹانی زورانت!

حنیف شریف: ہماوڑ کہ پرواز صاحب ءِ مزاج انت۔ آئی ءِ زندگی انت۔ آ ہماوڑیں کسہ نبشتہ کنت۔ بلے رندترا مردم اے گپ ءَ نہ چارانت کہ کئے چہ قسم ءِ مردمے بوتگ۔

رزاق نادر: کارچارگ بنت۔

حنیف شریف: ہَو۔ آ صرف اے چارانت کہ افسانہ یا ناول ءِ قد چے انت۔ بلے ماچو کہ ہے Batch ءَ گونیں گوں۔ پرواز صاحب ءِ ہمراہیں مردمیں۔ نوں ہے واستا۔ واقعی پرواز صاحب ءِ بازیں افسانہ ہے چیزاں کمومتاثر کتگ انت۔ پرواز صاحب پلاٹ ءِ ترینگ ءِ چے گیشتر۔ باز مردم ادب ءِ مزن کنگ ءِ واستا افسانہ نبشتہ کنت۔ مثال حبر ءَ بلوچی ءِ تو کا اے آ رداد انت۔ داد ءِ کسہانی تکنیک باز ڈولدار انت۔ پیش کنگ ءِ انداز بازوش انت بلے چو ضروری نہ انت کہ داد ءِ پیغام وانوکاں سر بہ بیت۔

بلے ایشی ءِ برخلاف صبا دشتیاری کہ چیزے نبشتہ کنت ترقی پسندیت یا ہما پیغام ءَ سر کنگ ءِ کوشش کنت۔ پرواز ہے رم ءَ گون انت کہ آ پیغام سر کنگ لوٹیت۔

ناگمان: (کندایت) صبا ءِ رم ءَ انت؟!

حنیف شریف: ناں....من اے گشگ لوٹاں کہ پرواز ءِ بنیادی مقصد دومیان ءَ وتی گپ ءِ سر کنگ انت۔ آوتی چاگرد ءَ کہ مسلہے گندایت۔ آ مسلہ جنسی بنت یا اخلاقی یا تعلیمی یا کجام ہم مسلہ بہ بنت پرواز صاحب وتی گپ ءَ سر کنگ لوٹیت۔ مختلفیں شکل ءَ۔ آ دگہ گپے کہ پرواز ءِ گیشتر کتابانی نام مہر ءِ سرا انت ءُ مہر ءِ بارہ ءَ گیشتر نبشتہ کنگ ءِ کوشش کنت۔

ہے پیغام سر کنگ ءِ چکر ءَ انسان وتا Balanced کت نہ کنت ءُ پرواز ءِ کسہ باز جاگہ ءَ چہ توازن ءَ در کاینت۔ بلے پرواز ءَ چہ امید دارگ بوت کنت۔ پرواز مزنیں نبشتہ کارے ءُ آ اگس وتی علم ءَ مہ داریت بوت کنت بلوچی ءَ را مزنیں ناول دات کنت....

رزاق نادر: ناں۔ حنیف توا اے گپ ءَ بکش کہ اے چاگرد ءَ ناول ءِ شاہدہ ءُ اسداللہ ءِ وڑیں کردار بوت کن انت؟

حنیف شریف: منی واہگ انت کہ بہ بنت...

رزاق نادر: ناں...واہگ دگہ چیزے....حقیقت ءَ؟

حنیف شریف: تنی وہدی دَ خیر چوشیں چاگرد نیست بلے ادب وہد ءِ پابند نہ انت۔

بیزن سبا: حنیف گشیت کہ اے وڑیں کردار بہ بنت۔ بلے اے کردارانی بوگ ءُ ایشان ءَ گوں بے دردی ءَ ختم کنگ۔ یکے خودکشی کنت۔ دومی گنوک بیت۔ اے یک عجبیں احساسے مردم ءَ رادنت۔ بایدیں اے کرداران ءَ زندگ دارگ ءِ نوکیں وڑ ءُ ہیبے یا رہندے پیدا کنگ بوتیں کہ آئی ءَ چہ پرواز صاحب ءَ یک انچیں تاثرے بداتیں۔ ایشان ءَ گوں انچیں انچاے دوچار گیتگ ایں کہ منی ءُ تئی وڑیں مردم کہ آ مہر ءَ را یا مہر ءِ ہوشام ءَ را برجاہ دارگ لوٹ انت، ما آہان ءَ موت ءِ رنگ ءَ بایدیں مہ دیتیں۔

حنیف شریف: بچار۔ اے تجویزے کہ ماقلکار ءَ دات کنیں...

رزاق نادر: اے اصل ءَ مہر ءِ ہوشام نہ انت، مرگ ءِ ہوشام انت۔

حنیف شریف: ...ناں....ناول ءِ گذسر پرواز صاحب ءَ بازوشیں وڑے ءَ جنگ۔ پرواز ءِ ایدگہ افسانہاں چو نہ انت۔ پرواز ءِ افسانہانی تو کا مدام

روچ بلیت مدام امیدءِ یک رجانے ترا گند گا کیت ۔ پچکیں مردانت آبرز بنت ۔ برزیں مردانت آپدا پنک بنت، سیاہیں مردم.....

ناگمان: واجہ پرواز ہر چی بلوٹیت وتی کردارانی گوما کت کنت ۔ اے خدائی صفت یے ۔ مئے دلءَ یک غلط فہمی یے نشتگ کہ پرواز صاحب مزنیں قلمکارے ۔ دیرانت بلوچیءَ لکھگءَ انت ۔ ہمے واستا آ بلوچیءِ بلاہیں نام یے ۔ اے گپءَ ایوکا عام وانوک ناں بلکیں "مزنیں قلمکار" ہم گشنت ۔ چوکہ تھوڑا سا پانی" ءِ پیشگالءَ آغا گل گشیت، آغا گل، بلوچستانءِ تہا اردو افسانہءِ مزنیں نام یے ۔ آ گشیت کہ "مجھے یہ کہنے میں باک نہیں کہ غنی پرواز ایک عظیم افسانہ نگار ہیں" ڈیمترا ڈاکٹر علی دوست اوں ہمے کتابءِ پیشگالءَ گشیت "انہیں افسانے کے فن اور تکنیک پر مکمل دسترس حاصل ہے ۔ من اے گپاں واناں حیران باں ۔ کم از کم آغا گلءِ وڑیں مردے اے وڑیں گپءِ جنگءَ پیش سد براں حیال بکنت ۔ من گشاں کہ اے مرد ماں واجہ غنی پروازءِ افسانہءُ ناول نہ وتنگ انت ۔ اگں وتنگ انت اش گڑا ریاءُ روکنگا انت یا وَسیی گپ ایش بیت کہ اے مردم شرءُ حرابیں تحریرءِ درمیانءَ فرق کت نہ کن انت ۔

لازم نہ انت کہ یک کارےءِ تہا وہد گوزگءِ ہمراہیءَ مردم ہمینچک قابل جوڑ بہ بیت ۔ اے گپءَ من مناں کہ پرواز صاحبءَ دیرانت کہ لکھگءَ انت بلے منی گپ انگت ہما انت کہ ادبی سفرءِ تہا واجہ پروازءَ ہما جاگہءَ وتی سفر بنگیج کتگ مرچی اوں آ انگت ہما جاگہءَ اوشتاتگ ۔

رزاق نادر: خیر، ناگمانءِ وتی حیالءُ لیہ انت کہ پرواز صاحبءَ ہر چینکہ ادبی سفر کتگ آ تُشے ہم دیمانہ شتگ ۔ چونہ انت ۔ پرواز صاحبءَ باز گام جتگ ۔ باز دیما شتگ ۔ بلے ایش انت کہ مئے ادبءَ شریں نگدکار نیست ۔ پختہیں، وانندہیں مردم نیست ۔ ہمیشا مئے قلمکار بلاہیں تخلیق آرگا کامیاب نہ بنت ۔ آئیءِ ہم وجہ ہمیش انت کہ مئے وانوک اینچک وانندہ نہ انت ۔ اینچک پختہ نہ انت ۔ مئے زبانءَ اینچک ادب نیاتگ ۔ مئے زبان، مئے ادب اینچک Build نہ بوتگ ۔ بنیاد کہ نیست مردم برزا کجا سر بیت ۔ اے چیز است انت ۔ اے کمی کوتاہی بنتیں ۔ بلے من ہمے امیتءَ کناں کہ پرواز اگر دیما یک ناولے بیارایت آ المءَ چریشیءَ شرتر بہ بیت ۔

من یکدم کاملیتءِ گپءَ جناں ۔ من گشاں اول وَ مردم کارے مہ کنت اگں کنت گڑا آ انچیں کارے بہ بیت کہ دانکہ زندگ انت یاد دارگ بہ بیت ۔ مردم ناول نبشتہ مہ کنت ۔ اگں کنت گڑا عبداللہ حسینءِ "اداس نسلیں" ءِ وڑا بہ بنت یا شوکت صدیقیءُ قرۃ العین حیدر۔

کسانیں چیزانی واستا چیز پشت نہ کپتگ ۔ علم ہمینکس دیما شتگ ۔ مردم ہمینکس زانتکار بوتگ انت کہ Stereotype ایں گپ مردمءَ وش نہ لگ انت ۔ ہمے کہ بار بار Repeat بنت ۔ مئے کرا دگہ فلسفہ پرچا نیست؟ ما زندءَ پرچا یک فلسفیانہ اندازےءَ نہ زوریں؟ مئے قلمکارانی کرا آ فلسفہ گار انت ۔ فکر گار انت ۔ فہمءُ فراست نیست چو پرچا؟ داں کدینءَ ماندیں چاریں؟ ما کدی چہ Quantity ءَ Quality ءِ نیمگا روَیں؟ منی سمجھءَ نئیت انت ۔ اگں مئے فکر ہمے قدءِ بوت اگں مئے زانت ہمے Level ءِ بوت تہ مارا بید مایوسیءَ دگہ ہچ چیز گند گا نئیت انت.....

حنیف شریف: ....رزاق صاحب ۔ من گوں ناگمانءِ اے گپءَ تپاک نہ کناں کہ علی دوستءَ یا آغا گلءَ اے گشتگ غلط انت ۔ ہر کس وتی گپءِ ذمہ وار انت ۔ ہر کس کہ گپے جنت آئیءِ پڑ درے بیت انت ۔ ہاں تو وتی گپءَ جت کنئے ۔ ادبءِ تہا ذاتیاتءِ ہچ خاصیں چُشیں نیست انت ۔ دلیلءِ بنیادءَ گپ جنگ بیت انت ۔ اگں ما گشیں کہ جیلرءِ وڑا کرداراں ....تو مثال مارا دیگ لوٹیت ۔

دگہ گپے پلاننگ انت ۔ واقعی ناولءِ تو کا پلاننگ کنگ بیت چیا کہ ناول مزنیں چیزے ۔ آئیءِ سرا کار کنگءِ واستا ترا وہد کشگ لوٹیت ۔ ترا پٹءُ پول کنگ لوٹت ۔ اگں تو بلوچءِ تاریخءِ سرا ناولے لکھئے ترا بلوچ تاریخ زانگ لوٹیت، بوت کنت ترا گنداوہ یا بیءَ روگ لوٹیت ۔ اے ہم بوت کنت کہ ترا اسپانی مزاج زانگ لوٹیت ۔ ترا محنت باز کنگ لوٹیت....

رزاق نادر: ناں...اے چیز وَ است انت بلے قلمکارءِ کمال آئیءِ تخیل انت ۔ تو چاگردءَ چارئے ۔ اے چیزءَ ریسرچ کنئے بلے آ دگہ دراہیں چیز تئی

تخیل انت۔ ہما خیال، ہما فکر پرواز ءِ تہا گند گائیت انت۔ تئی تخیل انت کہ آ کسہ ءَ را....

بیزن سبا: بلوچی لبزانک ءَ نگد کاری کم انت۔ کتابے چاپ بیت آئی ءِ سرا باز کم نگد کاری بیت۔ بایدیں اے Trend ختم کنگ بہ بیت۔ قلمکارانی نزوریانی پجی ءَ آہانی شری ہم دیما آرگ بہ بنت۔ پرچا کہ آ زبان ءُ لبزانک ءِ ہاترا یک جہدے کنگا انت۔

مرچیکیں مئے اے نشست ءِ مقصد واجہ غنی پرواز ءِ ایر جنگ نہ انت بلکیں آئی ءِ ازم ءُ فن ءِ سرا یک انچیں بحثے ءِ بندات کنگ انت کہ چرآئی ءَ ایدگہ قلمکاریا وانوک ہم سکین بزورانت ءُ ادارہانی چاپ کتگیں کتاباں بوان انت ءُ وتی حیال ءُ لیکہاں پیش بکن انت۔ گپ ءُ حبر باز بوت نوں گڈسرا دیوان ءِ ہلاسی ءَ پیش من گوں اے گپ ءُ تران ءَ بہر زوروکاں گوں دز بندی کناں کہ آ مجموعی طور ءَ مہر ءِ ہوشام ءِ بابت ءَ چے گش انت۔ واجہ حنیف شریف۔

حنیف شریف: مہر ءِ ہوشام بوت کنت چہ بلوچی ءِ ساری ءِ ناولتاں کہ آہان ءَ ناول گشگ بوتگ، شرتر انت بلےغنی پرواز ءِ اسٹینڈرڈ ءِ چیزے نہ انت۔ غنی پرواز ءَ من مزنیں نبشتہ کارے سرپد باں۔ مہر ءِ ہوشام غنی پرواز ءِ مزنیں نبشتہ کاری ءِ حساب ءَ نہ انت خاص ایشی ءِ کسہ ءِ پیش کنگ ءِ انداز انت، تئی خیال ءُ حقیقت نگاری ءِ تچکا تچکیں رنگ یے۔ ءُ من رزاق صاحب ءِ اے گپ ءَ گوں ہمتقاں کہ آ تخیل، ہما پلاٹ یا کردارنگاری کہ بوگ لوٹیت ءُ پروازئے کت کنت۔ آ ایشی ءِ تو کا گند گائیت۔

ہما کریمک ءِ ہوٹل انت۔ ہما آنکرہ ڈیم انت۔ ہما بخشی ءِ ہوٹل انت۔ آئی ءِ ساز جنوک انت۔ ہما تخلیقیت Creativity کہ پرواز ءِ تہا است انت اے ناول ءِ تہا نیست انت۔ اے پرواز ءِ بنداتی ناول انت۔ ایشی ءَ ما بلوچی ءِ ادبی ناولانی بندات گشت کنیں۔ ءُ بنداتی ترمپ مدام زوال بنت۔ کدی کدی چو بوت کنت کہ نبشتکارے ءِ اولی ناول شر بہ بیت۔ امید ہمیش انت کہ پرواز ءِ دیمتری ناول زیادہ شرتر بیت۔

بیزن سبا: تو چے گشئے ناگمان؟

ناگمان: منا سنگتے است انت۔ سنگانی سرتربت ءَ نشتگ نام ئے ڈاکٹر عبدالغفور انت۔ اے سنگت بلوچی زبان ءُ ادب ءِ وانوکے بلے وت دنگیہ یک لبزے ہم نبشتہ ئے نہ کتگ۔ بس وانیت ءُ وتی Comment آں دنت۔ غنی پرواز ءِ بابت ءَ آئی ءَ وشیں گپے جتگ۔ آ گشیت کہ غنی پرواز لبزاں انچو استعال کنت۔ حیالاں انچو پیش کنت کہ وانوک Irritate بیت۔ آئی ءِ زبان ءُ بیان انچو تورین انت انچو کہ گوک ءَ لگ اتکگیں شبہات ءُ من گوں غفور ءِ اے گپاں سد در سد تپاک کناں۔

گپ پشت کپت مہر ءِ ہوشام ءِ، تہ منی حیال ءَ اے ناول ءِ ادبی قد ءُ حیثیت ہما انت کہ واجہ ءِ افسانہانی انت۔ انچو کہ من پیسر اگشت کہ پرواز صاحب ءِ ادبی سفر انگت ہما جاہ ءَ انت کہ شروع بیتگ ءُ اے لکگیں ناول ءَ آئی ءِ سفر دیما برت نہ کتگ۔

بیزن سبا: واجہ رزاق نادر تئی مجموعی تاثر چے انت اے ناول ءِ بارہ ءَ۔

رزاق نادر: من اے گشاں اے بلوچی ءِ اولی شرتریں ناول انت۔

بیزن سبا: واجہ رزاق نادر، واجہ حنیف شریف، واجہ ناگمان۔ شمے منت واراں کہ اے بحث ءَ بہر زرت۔

قاضی ءِ غزل.... ءُ آ ئیڈیم

بالاچ کائنات

بلوچی شاعری ابید چہ قاضی ءَ نا سرجم ءُ نا توام انت۔ ایشی مستریں سَوَب ایش انت کہ گوں ما گوشدارگ ءِ لذّت گیری ءَ عجبیں پُشپد است۔ اے مئے (بلوچ راج) تب ءُ فطرت ءِ سرشون ءَ، ایوکا شاعری ءِ درگت ءَ ما اے گپ ءَ جت کنیں کہ مئے راج ءَ ''شعری لبزانک زانشت'' ءِ راجد پترے پیوستگ۔ چہ درباری ءَ بہ گر دیم اینگو ما اگاں بہ پولیں تہ گوں ما شعر گوشدارگ ءِ تاریخ سک مزن انت۔ چرِ یشی مئے آزات حیالی ءُ چاگردی زندءِ ہمک سُر پُر گوں شعری جمالیات ءَ وتا وشنود کنت۔ تہ اے گپ راست بیت کہ چوشیں تب ءِ راج سہل ممتنع شاعری ءَ گیشتر دوست داریت کہ یکیں وہدءَ ہر کار وکسب ءِ مردم ءَ وتی نیمگا بارت۔ بلے وہدے ما نوکیں دورو بار یگ ءَ مان دئیں، آئی پرشگیں مئیلانی سرادنزنندگا گندیں تہ روح ءِ چیہانٹ بنیآدم ءُ آئی زندآدینک ءَ سرازرینت۔ بنیآدم وتی جندءِ اندرءَ گار بیت بلے وتا راپول اِت نہ کنت، وتارا سلامت کت نہ کنت بلے آئی اندرءَ انگت کسے سکین دنت کہ ''تو پرشتگ ئے'' تہ جہسرَ یت پداوتی پولگ ءَ بنا کنت۔ ہمے ہاترا آئی زاہرءَ بازیں بدل بوتگیں چیز آئی اندرءَ پروش انت۔ ہمے پرشت وپروش ءِ تہا کدی کدی آ چہ زمان ءُ مکان ءَ سرگوزیت۔ وتی استیں زندآدینک ءِ بازیں دیوال ءُ کشکاں بدل کنان ءَ روت۔ نوکی ءَ چہ...... پدنوک ءِ اے کسانیں ندارگ دیما شگیں ءُ اوشتاتگیں ہمک راج ءِ تہا وڑے ناوڑے است انت۔ بزاں ما کہ پدمنتگ ایں، بلے دیمروتگیں زمانگ ءِ ہارءَ اوں پتارا ایں۔ ہمے پتارانی بارءَ چہ سرءَ دُور کنان ہمک اُفارگ ءِ کیاس ءُ کساس کہ مئے تہا چول جنگ بنا کنت تہ چولانی ترینزک مئے گوہنیں مارشتی کیفیت ءَ نوکتریں دروشمے دَینت۔ ہمے دروشم، ہمے گاری ءُ نیم گاری ءِ جاورالاں اوں ما ساچشتی ردوبندءَ کہ کاریں تہ آہانی دروشم تہلی، شیرکنی، گیشی اوں مئے اندرءَ دگہ دابے چِن اُنت۔ مالا چار بیں کہ گوں انسانی دماغ ءَ ہمسفر بہ بیں۔ بگندے بازیں کسَے چست بہ بیت کہ، ماربیدگانی پاسدار یں.....! مایکبرے وتی جندءَ گوں چمشانکی نگاہاں بہ چاریں، پداوتی چاگردءَ نگاہے اوں بہ جنیں کہ ما چچو کتَ اتگ ءُ چچو بباداتگ؟ اے ہوپے نہ اِنت بلکیں رژناہ حیالی ءِ ہار اِنت کس ایشی دیماداشت کت نہ کنت۔ ہما چیز کہ آئی تہا پیدائشی محکمی است بگندئے پہ وت توجیلے وت بہ سازیت بلے مرچگیں بنیآدم ءِ گورءَ وتی گاری ءَ پہ توجیلے نہ گواہیت تہ آ کجا پہ بیمارونادراہیں ربیدگےءَ رہبندے سازاِت کنت!

چرے اثراتانی گونڈیں گیشوارءَ پد ما قاضی ءِ دستونک شاعری ءِ نیمگا کائیں کہ اے نوکیں عہد ءِ نوکتریں لبزانکی لوٹانی پورہی ءَ چتور کنگا اِنت؟

وعدہاں مہر ءِ چگل دات کناں
تو بہ لوٹ ئے ترا یل دات کناں
گوں ماہ ءُ استاراں زیبدار اِنت
اے آزمان ہم تئی سریگ اِنت

☆

محبت چار ءُ بیچارے نہ لوٹ ایت
دلانی دوستی جارے نہ لوٹ ایت

☆

دگہ ہچ گپ پہ گپ ءَ سرنہ بیتگ
کہ وعدہ داتگ ئے دلبر نہ بیتگ

وہدے مرچیکیں شاعری ءِ گپ کہ بیت تہ نگدکار بزاں وانوک وتی نگاہاں شاعر ءِ نوکیں شعری تجربتاں سک دنت ءُ نوکیں ذہن ءِ ندارگ ءُ کرداں پولیت بلے وہدے آ ہمارنگ ءَ گندیت کہ چرآئی بیزار اِنت پدا ہم ہماروایت ہماوعدہ ءُ ہما دلبر ءِ کسہ کہ عاشق ءَ دمبر تگ!!

اے قاضی دنیا ءِ راہ ءُ دمک انت
بہ چارمہ دزوہ ئے وتی کُلاہ ءَ!

☆

نوکیں زمانگ ءِ شاعری ءُ ازمکاری قدرت ءِ دری دروشم ءُ چیزانی نقل ءَ گوں بندوک نہ انت بلکیں ہما چیزانی روح ءِ سساچی کردءَ سہرا کنت کہ مارا نوکیں ساچشتی تب ءِ زانگ ءُ بزانت سازی ءَ پہ کمک دنت۔ بلے وہدے ما قاضی ءِ غزل بہرءَ چکاسیں گڑا کم چوشیں شعر در کیت کہ آ مرچیکیں ساچشتی لوٹاں پورو کن انت۔ اے اوں بجائیں گپے کہ قاضی ءِ شاعری پہ نوک ردوماں ''قاعدہ'' ے، بلے چوشیں قربانی ازمکار دات نہ کنت بلکیں پرے کارءَ یا پہ زبان ءِ دیمرئی ءَ دگہ تک ءِ مردم بازانت کہ بہ کن انت۔ وتی زبان ءُ لبزانک ءِ نگہداری ءَ پہ اندگراں یل دیگ المی انت۔ فطرت ءِ خارجی ندارگ ءُ چیزانی نقل کاری ازمکارءَ رابرزی ءُ نامے دات نہ کنت بلکیں آئی ازمی توان ءَ ہچ گیپت ءُ آئی سساساچ وتی جمالیاتی سندءِ پیری ءَ سربیت۔

شپ کہ یا تانی مہپراں شاریت/ تئی زہیر زردءِ آس ماندا ریت

اے پچّو کوہنیں لیکّیے، کہ وہدے شپ بیت منا تئی زہیر ما نتریت ءُ بس! ہما گپ کہ مدام ہما رنگ ءَ جنگ بیت قاضی ءِ غزل ہما کسہ ءَ ہما رنگ ءَ جنت۔ مئے شاعری ءَ دگہ چیزے ایش انت کہ ما ایو کا ہما چیز ءِ نام ءَ نہ گرایں ہے گشاں تئی..... آئی.....شعر ءِ شاہ گانی ایوکا چہ..... تئی..... ءُ آئی..... ءَ بیت نہ کنت بلکیں مخاطب کنگ ءِ لوزاں ابید ایند گہ لبزانی تہا ما پچّو آزاتی پیداک کنیں۔ لبزانی ہے آزاتی ءُ وت معنائی شعر ءِ متن ءَ ہزار معنا سازی ودی کنت ءُ ما شعر ءِ خیال ءَ اگاں سر بیں بلے انگت ہے مارشت سرکشیت کہ ایشی اندر ءَ انگت معنا است یا ٹارگٹ ءِ تہا، ہچ شیر کنی نیست۔

تو نیائے اگاں پہ تئی گندگ ءَ، اومنی ساہ ءُ ارواہ ءُ جان ءِ بدل/ ہر دکیں دیدگاں پتوراہی کنیں انچو تو سکّگے انچو من ستکگاں

بچار پچّو گوشدا روک ءِ پلّہ مرزی بیّگا انت ایشی ءَ وانوک ءُ گوشداروک ءِ ٹارگٹ عاشق ءِ ''بے کچّیں'' (لامتناہی) شیدا بوگ ءِ بزانت انت ءُ گوں بدل بوو کیں موسمانی پجّی ءُ وتا داشت کت نہ کنت بلکیں پہ مدامی یکیں بزانت ءَ اوشتیت ءُ دیر در کپت نہ کنت۔ چوشیں شاعری وانوک ءُ گوشداروک ءَ نہ وتی تہا دارگ ءِ جوازے داریت نہ وت آہانی تہا جاگہ کت کنت۔ بزاں آہاں جیڑگ ءَ چہ ساری، پگر ءُ تپاس ءَ پیسر عملی درجہ ءَ کاریت ءُ اوشتا رینیت۔ وہدیکہ ازم نزور بیت آئی وانوک ءُ گوشداروک فطری رنگ ءَ اوں ناتوان بیت، شاعر ہمنچو ازم سازی کنت پہ آئی ازم ءَ ہمنچو کیں ذہن ءُ زانشت اوں ودی بیت۔ ہے چارشت ءَ گوں اگاں ما دستونک ءِ اے بنداں بچاریں تہ وانوک ءُ گوشداروک ءِ ہچ ءُ کساس بیت۔

درد ءُ رنجانی کشارانت زندگی/ چارروچانی بہارانت زندگی

ازمکار ءِ زند ءِ گوا چن چرائی مرک ءَ پد ودی بیت آئی ازم پچّو بوو ناک (TALENTED) انت ایشی وانوک در جنت بلکیں ہے پولکاری ہمک زمانگ ءَ وتی بستارے داریت ءُ گوں زمانگانی ہستیں زانشتاں ہمگام بیت۔ اگاں ما ہے چارروچی زند ءَ وتی برزی ءِ توامی ءَ بکندیں تہ ہر توامیں چیز یا کہ دیم پہ توامی ءَ سر بوو کیں چیز وتی زوال ءَ ہم گندیت۔ پرے ہاترا ساچشتکاری عیش ءُ عشرت بے نہ انت کہ آئی پشت ءَ ساچشکاروتی ہرمراداں پہ چشیت۔

قالب ءُ کذ ءَ تو چو بہشت ءِ حورءِ ئے/ ٹیٹل! تئی ٹہلانی من ہیرات بباں

ما گندگا ئیں کہ مئے کوہنیں ندکار ءُ شاعر روایت ءِ ہمنچو شیدائی بیتگ انت کہ آئی ہمک پونسکیں چی آس چہ در کپت نہ کن انت۔ ہما کہ ساچشتی نوکیں لوٹ ءُ گزرانت چہ آہاں دیر تچیت ءُ لبزانی نوک معنائی ءَ ازم ءِ زوال سرپد بنت۔ چوشیں شاعری ءَ ما چے نام دئیں؟ قدامت پسندانہ شاعری، یا کہ ترقی پسندانہ؟ شاعر بنیادم ءِ زند ءُ کلچر ءِ مزنیں بصیرتے داریت آنوکیں زند ءَ چوں گندیت؟ شاعرے ءِ شعری سندبے مشاہدہ ءُ چارشت ءَ ہمنچو دراج بیت آئی ازمی عیباں گوں وت کاریت مبارک گیشتر وتی عملیات ءِ شاعرانت دور ءَ بار یگ ءِ

کرداں اوں وتی ہمراہ کنت آہانی درانگازءُ درشانءَ گام جنانیں ذہنءِ تبءَ پچاہ کاریت۔اے شعرءَ بگند۔

بے تامیں لذ تانی زہیراں بدئے برو
یک پنڈگے وتی اے فقیراں بدئے برو
مارا پکار انت جوریں شرابانی کدٔ ہے!
چو کئے گوشیت کہ شکلءُ شیراں بدئے برو
چہ تو نہ لوٹاں من دگہ مالءُ مڈی یے!
لنٹانی زپتیں پوپلءُ ہیراں بدئے برو
دنیاءَ پیشداراں وتی بختءُ قسمتءَ
کشکے دگہ اے دستءِ لکیراں بدئے برو
چلّہ بہ بیت ہتم یا دگہ نوبتے بہ بیت
بیا موسمے اے برءِ کہیراں بدئے برو

اے راست انت کہ قاضیءِ وتی اسٹائیلے بلے اسٹائیل وحدت ثاثرءَ رسینگ نہ بیتگ جاہے جاہے مردم شیالءَ کپیت کہ وہداسیءَ پہ چیزی شعر نبشتگ انتءُ بازیں جاہاں مردم پہر بندیت۔خیالانی رج کاریءَ ابید دگہ چیزے کہ قاضیءِ شاعریءِ تہا مارگ بیت کہ آ غزلانی ACTIVE بحرءُ روانی انت۔اے بحر کہ ACTIVE یا کہ ADVANCE گندگا کاینت بلوچی بحراں چہ درانت گیشتر اردوءَ گوں نز یک انت ہمیشانی پنجیءَ بائدیں قاضیءِ گورءَ ازمی چالاکی ودی بہ بیتیں ایشیءِ سوب چی بیت کنت؟

آیا قاضی لٹریچر کم وانیتءُ سساساچی سرءُ پُر گیشتر کنت؟ یا کہ اے زیت رسانکیں عہدءِ غمءَ زانتءُ پہ زبانءُ لبزانکءَ چی سازی لوٹیت یا کہ وتی چپءُ چاگردءَ وتی شیدائیاں نز یک کنگ لوٹیت؟

آ بے وفا کہ تئی ترانگءَ نہ انت تو ہم
دلءَ بشود وتی حونءِ شانگءَ یل دئے

قاضیءِ گورءَ چوشیں بازینے دست کپیت کہ شعر گوشگ بنت، آئی شاعریءِ مزنی گیشتر گو رائی دراجیں شعری سفرءَ گوں بندوک انت۔بلے قاضیءَ اے اناں اوں گو ربیتگ کہ لبزانکی نیاد جاہاں آئی شاعریءَ راچے گوشگ بیت پر یشی آوت چے گشیت بگند

وتی دوستانی شگانءُ غم وتی دژمنانی بدءُ ستم
چوشیں قاضی یے کہ مبارک انت پدا مشکلیں کہ ودی بہ بیت

رنگانی گبارءُ شعری ارزشت

عابد علیم

دہدے بلوچی لبزانک ءِ دَور چارگ کپ انت گڑا لھتیں شاعرءُ آزمانکار سرکشیت عطا شادءَ چہ پد، یک نوجوان دورے بندات بیت کہ اے دورءِ سرکیلءُ جوانیں شاعر منیر مومن ءُ بگر منظور بسمل ءَ جنزان انت چو نیامن اے گیشینگ ءِ جہدءَ نہ اوں مسترءُ کسترءِ۔ بلکیں ہما شاعر کہ وتی شاعری ءِ تہا شعری ارزشتءُ لبزانکی لوٹ ءِ چے حدّ اں پیلو کنگ انت، بلوچی لبزانک ءِ تہا چہ ڈنی لبزانک ءُ لبزانکی جنزءُ جمبشت دیمانہ اتگگ کہ شاعر، لبزانکارءُ آزمانکار تحریک ءِ رنگ ءَ گوں جنزءَ بندوک بہ بنت البت چوش بوتگ کسان کسانیں بستارے ءَ عطا شادءِ شاعری ءِ تہا نیشنلزم ءِ جنز یکءُ دو لچہءُ غنی پرواز ءِ لھتیں آزمانکاں دیما گوستگ انت، بلوچی لبزانک ءِ تہا بدلیءُ سدلی باز اتگگ کیت ءُ بیت بلکیں اے رنگ ءَ نہ بنت، تحریکءُ جنزے بہ بیت تہ گوشدارگ ءِ صورت ءَ۔ من اے گوشگ لوٹگاہاں عطا شادءَ چہ پد لبزانکءُ بلوچی شاعری ءِ شعری ارزشت چون دیما اتکگ اگاں گوشگ بہ بیت منیر مومن، عارف عزیز، منظور بسمل، آصف شفیق، مجیب مجاہد، امبر سمین، نوک نوک سنگتانی تہا قاسم فراز، اصغر محرم، اشرف زہیر، سرور زبیر، عومر کیا، نسیم اکرم اسحاق خاموش، ظفر اکبر، دگہ باز۔

منی مولءُ مراد انوگیں شاعری ءِ تہا نوک اتکگیں شاعراں شعری ارزشت چنچو حدءَ داشتگ ہے نوک رودیں شاعرانی تہا یکے نوکءُ نوجوانیں شاعر نسیم اکرم انت، کہ تچک تچک ءُ وتی خیال ءَ پہ وانوک ءَ سرکنگ لوٹیت بزاں رسانک ءِ مزنیں متوک ےءُ اکرم ءِ خیال ءَ وانوکانی بلاہیں ارزشت ے بلے من اے گوشگ لوٹاں وانوک ءَ چہ گیشتر (تخلیق) ساچشت ءِ مزنیں بستارے پرچا ساچشتکار اولی حقدار یں نگندءَ گوشداروک وتی وت انت آدگہ ترانے، کہ منا وتی شاعری علمی رنگ ءَ چنچو تاجک ءُ پڑ ورگندگ کیت بلوچی لبزانک ءِ تہا ارزان گشوکانی بلاہیں مکہ یے کہ ہلکہ ءِ مستریں نام مبارک، جی آر، بیدار شمار کنگ کپ انت ایشانی ارزان گوشگی ءِ مستریں لوٹ گوں سیاست ءَ بندوکی بوتگ، کہ ایشاں یک کمٹمنٹ ے ءِ بنیادءَ نبشتہ کنگ بندات کتہ بلے نسیم اکرم ءِ ارزان گوشگی منی بستارءَ چہ درانت کہ شعرءَ انچو ارزان بکن کہ گوں ردانک ءَ تچک تچک نزیک بہ بیت ”تو منا دوست بے“ ”چہ شہرءَ مئے دل پرشتگ“ بچار قاضی ءَ ڈھنگ تیاب ءِ دپ ءَ، اے رنگ ءِ شاعری ءِ تہا شعری ارزشت ہچ رنگ ءَ گندگ نئیت تہ نگد کار شعرءُ ردانک ءَ تچک بہ کنت رنگانی غبارءَ شعری ارزشت چے حدءَ توانا انت تہ گپ ءُ تران کنگ کپیت انچو کہ منیر مومن صاحب ءَ تچک ءَ اے گیشینگ:

تو گوں پلاں دگہ میتگے سرگرے

آس روک انت منی لنکانی شما

اکرم ءِ یکیں شعر ءَ ابید ہچ چوشیں شعرے غزل ءُ لچہ یے نیست گپ کنگ بہ بیت بلے اے یک بلا ہیں ظلم ے کہ مستریں شاعر ءُ شریں انسان ءِ بنیاد ءَ پورئیں کتاب ءَ ''ریجکٹ'' کنگ اگاں تئی گور ءَ وہدنیست ات اے شعر بہانہ مہ کتیں۔ منیر مومن صاحب ءَ تہنا بزگ بیت، ہچ چوشیں گپ ے نہ گیشینگ من پر چا بزگ آں، پور ہیں کتاب ءِ تہا واقعی اے وڑیں شعر ءُ غزل ے نیست، نسیم اکرم ءِ اندر ءِ حیال ءَ بہ درانگازیت؟

من نوں وتی ہنکپ رنگانی گبار ءُ شعری ارزشت ءِ نیمگا جنزیں کہ چے گوشگ لوٹیت، پہ کے ءَ گوشگ لوٹیت پر چی کہ من وتگ مارتگ انچو کہ من پیسرا گوشتگ ات کہ چہ قاضی ءَ بندات بوتگ کہ نسیم اکرم آخری نہ انت جہد کارے ءِ بستار ءَ جہد کنگ ءَ انت اے ہلک ءِ شاعری رسانک ءَ تچک گوں وانوک ءَ بندوک کنت۔

انچو کہ اکرم گشیت

آپاں سرشودیں تئی بوارت ءُ دل ءَ تر بہ گوشیت

جی ہما، دپ، کہ تئی مہپراں، جمبر بہ گوشیت

سرشودیں آپ، مہپراں جمبر گوشگ اے انچیں ترکیب ءُ کوہنیں لبز ءُ جملہ آں ہرروچ گوشگ بنت شعر چوں گوشیت یا شعری ارزشت ردانکی ءِ سیمسر ءَ تہ کجام حدّ ءَ بند وارت ءُ گیشیت داں کہ شعری میارارزانی ءَ پہ وانوک ءَ تچکی ے بہ بیت تہ وانوک یک عکس ءُ فکرے وتی تہاماریت وتا بگندیت انچو کہ مبارک قاضی ءِ شعرے

چونڈ انت دل ءَ زہیر چوں حون واریں رستر ءَ

انچیں خمار ءُ لذت ے باور کنگ نہ بیت

چونیا اے شعر تچک ءَ تچکیں شعری بلے شعری ارزشت کجام رنگ ءَ گیش اتگ گڑا ما استعارہ ءُ تشبیہہ ءِ نیمگا خیال ءَ گور کنیں، چونڈگ، رستر، خمار ءُ لذت ءِ میان ءِ سیادی ءُ لبزانی صورت ءَ چہ گندیں، چے ماریں، اے شعر ءِ وانگ ءَ یک خیال ءُ عکسے درابیت، زہیر ءِ لذت انچوش انت کہ من، ہلاس بوگایاں، حوان واریں رستر دل ءَ چونڈ گا انت بلے انگت باور کنگ نہ بیت۔ لذت ءِ ہما حد مبارک ءَ خیال ءُ فکری توانائی ءَ برجاہ داشتگ کہ تو گپ ءَ اوں سرپدے ءُ شعری استادی ءُ علامت ءُ استعار ہاں اوں سرپد بے منی موں ءُ مراد شعریت یا شعری ارزشت ءِ گیشینگ انت کہ اکرم ءِ اے غزل ءِ تہا ہچ وڑیں ''پیکرتراشی'' یے گندگا نئیت کہ تچک ءَ وانوک ءِ دماغاں یک عکس ے جوڑ کت کنت۔

ارزان ءِ کیت یا کہ گران ءَ رسیت منا

یک پیم تئی ءَ مہر ءِ حزانہ رسیت منا

اے غزل ءِ اولی شعر بید ءِ وزن ءَ فکری رنگ ءَ باز نزورانت پر چا کہ گران ءُ ارزان ءَ ہر چی رست کنت بلے مہر رست نہ کنت، چیا کہ مہر یک کیفیت یے ءِ درشان انت مہر، قلمے کتاب ءُ گفٹ ے نہ انت کہ مارکیٹ ءَ پہ نہاد ءَ روچے جہل روچے برز بیت اے غزل ءِ کموک ءُ باز جوڑتریں شعرے:

یک راہے تئی لقا ءِ زیارت نصیب بیت

یک راہے بیوفائیں زمانہ رسیت منا

پر چا کہ فکر ءُ خیال تہنا راہ ءِ نہ بوگ انت بلکیں گندگ ءُ بے وفائی ءِ بوگ انت کہ بے وفائیں زمانگ منا دوچار بوہگ انت کہ یک راہے ءَ تئی لقا ءِ زیارت نصیب بوتگ۔ اے شعر ءِ تہا منا آفاقیت گندگا کیت کہ من ترا دیستگ کہ نوں من زانتگ کہ بے وفائیں زمانگے است۔ اگاں دلگوش پہ نسیم اکرم ءِ شعری سفر ءِ نیمگا دیگ بہ بیت کمو باز نسیم اکرم اینچو حراب ءُ ناتوانائیں شاعرے نہ انت کہ منیر مومن ءَ بزگی گمان بہ بیت البت (مجموعی) شون ءَ اکرم ءِ شاعری نزورانت اے واستا نزورانت کہ اولی کتاب رنگانی غبار ءِ تہا باز ساچشتی نا آشنائی گندگا کیت۔ اگاں نسیم اکرم ءَ وتی شعری سفر ءِ نکان شریں وڑے ءَ چار ءُ تپاس یا علمی زانتکاریں سروکے ءَ پیش بداشتیں بلکیں چوش باز نزوری گندگا میاتکیں۔ نسیم ءِ تہا شعر ءِ گشگ ءِ بلاہیں ارزشت ے است حدا بزانت کجام سبب بوتگاں کہ نسیم اکرم ءَ کم دلگوش پہ وتی شاعری ءَ داتگ۔ شعرے:

اے درآمد گونگیں شہر ءِ تہا

کہ منی ارواہ ءِ جون ءَ بار دنت

اے شعر ءِ تہا بلکل شعریت ءِ جواز موجودانت پر چا دنیا ءِ تہا ہچ جاگہ ءَ ارواہ ءَ جون نیست گڑا است ساچشتی نکان ءَ یا آرٹ ءُ دگہ فنون لطیفہ ءِ تہا۔ نسیم ءَ رانسیم ءِ سادگی ءَ باز رد داتگ۔ انچو سرپد بوتگ ہر چی منی بستار ءِ شاعرد پ ءَ درکیت شعر جوڑ بیت آتب ءُ تران کہن کپتگ شاعری خدائی دادے۔ مرچی محنت کنگ کپ ایت استعارہ گیشینگ لوٹاں، تشبیہہ، ترکیب ءُ اصطلاح گوں راج ءِ کلاسیک ءَ بندوک بنت تب ءُ مزاج ءَ ساچگ بنت دگہ چیزے من ماراتگ کہ رنگانی غبار ءِ تہا نوکیت یا کہ نوکیں تکنیک ءُ بحری تجربہ ہچ نہ بوتگ یا کہ جہد کنگ اوں نہ بوتگ۔ ما اے گپ ءُ تران ءَ گیشینت کت کنیں کہ نسیم باز کم وانیت یا نہ وانیت پر چا کہ وانگ ءِ مستریں مراد علمی بصیرت یے بیت مشاہدہ بیت، امیج ے بیت تانکہ تئی گورا فکری توانائی عملی مشاہدہ یے مہ بیت تو وتی شاعری ءِ تہا ہچ وڑیں نوکیتے اوار کت نہ کنے۔ ☆☆☆☆

شاعری ءِ تہا درشاندات ءِ بستار

ظفر صادق

درشاندات (اسلوب) شاعر ءِ واستا پہ درانگازی ءَ درستاں چہ گیشتر شاعری ءِ ایندگہ تہراں لازم ءُ الم ترانت۔ شاعر وہدے شاعری ءِ آدینک ءَ دیما کنت گڑا آ حسن ءِ ہر زیبائی ءَ ءُ شررنگی ءَ ہر رنگ ءَ گندایت ءُ مارایت بزاں آ کازماس (کائنات) ءِ ہر چیز ءِ تہا زیبائی، وشرنگی ءُ ڈولداری گندایت۔ آ پلانی زیبائی ءُ رنگینی ءَ نزیک ءَ گندایت گڑا اوتی باطن ءَ چس (لذت) ماریت ءُ مارشت کنت۔ استالانی بچکندگ، ماہ ءِ ماہکانی حیرات کنگ، شپ ءِ زلفانی سمارگ، سہب ءِ شپ ءُ روچ ءِ ملاقات کنگ، جمبرانی گریوگ، وشبوہانی گوں بلبلاں الوت کنگ، بہار ءِ گلزار ءَ امباز کنگ ءُ آس ءِ گوں آپ ءَ جان شودگ شاعر ءِ ساچشتی حیالانی تہا توشگ، نوکی ءُ گوہر ءُ الماس حیرات کناں۔

لے ہنٹ (Leight Hunt) درشاندات ءِ درگت ءَ گوشیت" شاعری درنگازی انت ہما گوہریں واہشتانی کہ انسان ءِ حسن، راستی ءُ گیہی واہشتاں وتی دل ءِ تہا ماریت ءُ مارشت کنت ءُ ایشی ءِ ہمراہی ءَ حیالات ءُ باہنداں زیبائیں بام ءُ زیل ءَ درشاندات ءِ وڑا درانگازی کنت"۔

واٹس ڈینٹن (Watts Denton) درشاندات ءِ درگت ءَ گوشیت کہ" شاعری نام انت مہکمیں ءُ ازمی درشاندات ءِ کہ انسان ءِ حیالاتاں بنکپ بخشیت"۔

آرنالڈ (Arnold) گوشیت" شاعری ہے زیبائیں دروشم ءُ سرجم تریں درشاندات ءِ نام انت کہ انسان ءِ درانگازی ءَ چہ رسیت"۔ شاعری ءِ درشاندات (اسلوب) ءِ تہا نوکی ہم لازم ءُ الّمی انت انچو کہ بالاد ءِ واستا ساہ زندگ بوگ ءِ واستا، آپ ءُ گوات، شپ ءِ واستا تہاری، روچ ءِ واستا رژنائی، خمار ءِ واستا کیف، ہور ءِ واستا جمبر بزاں یک گپے ءَ نوکیں وڑ ءُ دروشم ءَ پیشدارگ کہ آئی ءِ اِشکنگ ءَ انسان ءِ حیال دور بروت ءُ پگر کنگا بے سوب بہ بیت۔ پرچا کسانیں کسانیں ءُ معمولی ایں گپ ہم وہدے نوکی ءِ ساچ رنگیں دروشم ءَ کاینت گڑا اڈولداری تالان کنت۔

شاعری ءِ تہا درشاندات ءِ لوٹ ءُ واہگ گالجوڈ (ترکیب) ءِ جادو ءُ سامر ءُ زیبائیں دروشم انت کہ ایشی ءَ چہ راستیں رنگ، ساچ بند (ہئیت) ءُ زمینی تبانی راستیں عکس نگاہانی دیما ایر بیت کہ ایشی ءَ چے اشکنوک ءُ گوشداروک ءِ دل ءُ مارشت ءَ یک عجبیں دروشمے وتی ہستی ءِ شاہدی ءَ دنت۔ ءُ منی حیال ءَ سرجمیں ازمکارانی نزیک ءَ نوکیں درشاندات ءِ تہا درانگازی کنگ بس شاعری ءِ وشبوتریں بوہ انت پرچا کہ تو ہر متلب ءُ انگازی ءَ ہمنچو گیشتر دل کش ذیل ءُ بام ءَ درانگازی (اظہار) کن ءَ آئی ءِ چس (لذت) گیشتر بیت ءُ دل ءِ مارشت ءِ تہا گیشتر جہلانکی روت پرچا درشاندات ءِ تہا درانگازی کنگ ءِ وتی یک رنگے۔ درشاندات ءِ درانگازی کنگ زاہر ءُ پیکوریں بنکپاں ہم شکر ءُ بینگ ءَ مٹ کنت۔ پرچا ایشی ءِ تہا یک انچیں زکت ءُ زورے مان انت کہ ہر چیز ءَ وتی تام ءَ دات کت کنت ☆☆☆

دلگوش: اے نبشتا نک ءِ نبشتہ کنگ ءَ ماہنامہ" اقدار" ءَ واجہ اسرار انصاری ءِ نبشتا نک" شاعر اور اسلوب" ءَ کمک زرتگ۔ (ظفر صادق)

زیملی مراگش ءُ مئے چاگرد

ڈی۔ایم نصیر احمد

بلوچی زیمرءِ دورءُ باریگانی ہمراہی ءَ تہر تہریں سردءُ گرم دیستگ سرکارءِ بے دزکمکی ءُ نادلگوشی ءَ ابیدایشی ءَ جوانیں دردمندءُ ھذمت کاردیستگ۔ چاکر اعظم ءِ دورءُ باریگ بہ بیت کہ نصیر حان نوری ءِ زمانگ، فاضل ءُ عزت ءِ دور بہ بیت کہ مرچگیں وہدءُ باریگ بہ بیت، ہچ زمانگ ءَ بلوچی زیمر پہ وتی گموارءُ بیرک داراں نہ کپتگ۔ بلے گوستگیں دورءُ باریگ ءُ مرچگیں وہدءُ نوبت ءِ زیمری مراگش ءُ دیواناں بازپرک ءُ تپاوت است۔

گوستگیں دورءُ زمانگاں کہ سازءُ زیملی مراگش بوتگ انت، آلبز انکی یا کہ آروسی مراگش بوتگ انت آگوں وتی دودءُ ربیدگاں ہمدپ بوتگ انت۔ انچوش کہ مرید بلیدیؔ، ناکوفیضکؔ، استاد شفیع، استاد ستار، نورمحمد نورل ءُ ایند گہ مزنیں ازمکارانی زیملی دیوان وتی دودءُ ربیدگانی چیدگ بوتگ انت۔ سرشپ ءَ بگرداں گوربام ءَ مہلوک ءَ نندگ ءُ آہانی گوشدارگ ءَ سیر نہ کتگ۔

بلے وہدے ما وتی مرچگیں گشندہاں گنداں گڑا دل ہزار رنگ وندءَ بہر بیت چیا کہ مرچگیں گشندہ گوں وتی دودءُ ربیدگاں سستگ۔ کہ ہر چیزءَ چہ دگرءَ زورگا انت۔ البت چہ دومی ءَ اثر زورگ ءِ گنجائش است بلے چو نہ انت کہ دومیگ ءِ گل ءُ وتی ءَ سرگوز..... گشئے ہرکس وت سرا انت، ناں کہ گوشداروکانی تب ءُ مزاج چارگ بنت ءُ ناکہ دلکشیں ازمی سپت ءَ گندگا کیت۔ نورخان بزنجو کہ حدا آئی ءَ وتی رحمتانی ساہگ ءَ جاگہ بدنت، پہ بلوچی موسیقی ءَ مزنیں نامے ات۔ آ وتی دودءُ ربیدگانی نشان ءُ پجارات۔ آ موسیقی ءَ ہم سرپدات گوشداروک ءِ تب ءُ مزاج ءَ سرپدات۔ آئی ءِ توکا پہ وتی موسیقی ءَ یک ماتکوہیں جذبگے رستگ ات۔ آئی ءَ نوکیں تجربت کت۔ موسیقی ءِ تہا دلکشی آورت۔ نورخان ءَ بلوچانی تہا اردو گوشدارگ ءِ عادت ہلاس کت۔

بلے انوگیں آرٹسٹ وتی آرٹ ءَ گوں محکم بندوک نہ انت آگام ءَ گیش نام ءِ پشت ءَ کپتگ ءُ نام ءِ شوہاز مدام گاماں پدی کنت۔ گام کہ پدی بنت گڑا انسان اوشت ءِ آماچ بیت ءُ اوشت بیگوای ءِ نشانی انت۔ منی گوشگ ءِ مول ءُ مراد اے نہ انت کہ مئے تو امیں آرٹسٹ حراب انت۔ آ یک حدے ءَ تک جوان انت بلے آہاں چہ ءُ گیشتر دیمارَوگ ءِ زلورت انت بایدانت کہ آ وتی ازم ءِ سرا گیشتر دلگوش گور بکن انت، وہدءِ لوٹ ءُ زلورتاں بہ پہم انت۔ مئے گوشندہاں گوں منی گلگ انت کہ آہانی مراگش بلوچی تب ءُ مزاج ءَ نہ انت۔

مئے مرا گشاں قدح ءُ کیف آپ ءُ چاہ ءِ وڑا تالان بیت ۔ پہ درور کراچی ءَ ''پجار'' ءِ گوشگیں بر نامہ ءِ تو کا انچوش گندگا کیت کہ گشئے یو رپی تب ءِ تہا تو امیں کار بوگا انت ۔ ایشی ءَ ابید مارا دگہ لہتیں چیز گندگا کیت کہ آ بلوچی دودءُ ربیدگی ناچ نہ انت ۔ میڈیا ءِ تو کا شراب ءِ ورگ ہم شریں چیزے نہ انت پر چا کہ اے پروگراماں ہر کس چارایت ءُ گوشدارایت ءُ گندایت ایشانی اثر مئے چاگرد ءِ شکم ءَ ایر کپ انت مارا کسی اے حال ءَ سر پد بوگی نہ انت کہ پلانی چیا شراب وارت اے ہر کسی ذاتی کار ءُ فعل یے بلے بایدانت کہ اے وڑیں کار ہر جا گہ کنگ مہ بنت ۔ مارا اے زانگی انت کہ آ مارا چونیں زیملی گام دات کن انت، آ ہانی توار مئے ارواحاں چونیں وردن دات کن انت ۔ مئے چاگرد بے وانگی ءُ بے زانگی ءِ علت ءَ حرا ہیں چیزاں چہ دمان ءَ رنگ زورایت ۔ گشندہ راجانی ہما گو ہر بنت کہ ہر کس آہاں وتی ارواح ءِ رگ ءُ بندانی تہا نادین انت ۔ اے المی گپے کہ شمے دوست داروک شمے رنگاں گوں وتی بالاد ءَ الم رنگ ایت ۔ اگاں مئے گوشندہ وتی پروگرامانی تہا وتی بلوچی دودءُ ربیدگ ءَ زندگ دارگ ءِ جہد ءَ بکن انت آ یک حدے ءَ ایشاناں دیمروی دات کن انت ۔ بایدانت کہ ہر کس وتی ذمہ واریاں سر پد بہ بیت تا نکہ مئے راجی پجار بیگواہ مہ بنت ۔ اگاں ماد گہ راجانی دیما پروگرام کناں، اودءَ ہم مارا وتی دودءُ ربیدگ زندگ دارگ لوٹ انت تا نکہ آ بزان انت کہ واقعی اے بلوچے ۔ اسٹیج ءِ سرا نندگ ءُ کیف نوشی کنگ مئے روایتانی بہر نہ انت ۔ گوشندہی ایوکا اے چیز ءِ نام نہ انت کہ چار سوت بکش ءُ چار کلدار دستگر، بلکیں ہمراہی ءَ اے یک راجی حذمتے ۔ انچوش کہ یک شاعر ءُ آزمانک کارے وتی لبزانک ءَ را جوانیں شعر ءُ جوانیں آزمانک دیگ ءِ واہگ دار بیت ہمے وڑا یک گشندہ ہے ءِ نیت ہمے بہ بیت کہ آ وتی راجی موسیک ءُ دوداں دیمروی دات بکنت ۔ گڈ سرا اے دز بندی ءَ کناں کہ چرے چاریں دانکاں کسے ءِ دلآزاری بیت من ہزار رند ءَ پہلی لوٹاں ۔

☆☆☆

رنگانی غبار

زاہد شکست

''رنگانی گبار'' نسیم اکرم ءِ شعرانی اولی دپتر انت کہ نسیم ءَ چہ ''آتراپ پبلی کیشنز کیچ'' ءِ نیمگا چاپ کتگ ءُ وتی مادری زبان ''بلوچی'' ءَ پہ ندر کتگ ۔ رنگانی گبار نسیم اکرم ءِ سیزدہ سالانی برورد انت کہ نسیم ءَ چنگ ءُ نزآورتگ مئے پہمانی آدینک کتگ ...... کتاب ءِ کشگ یک ارزانیں گپے نہ انت کہ ہرکس پہ دیم چار لبز قطار دنت آ یک کتابے بہ کشیت ، لبزانک ءِ پڑا انچیں شاعر ءُ سسا ساچ است کہ آہانی شاعری ءِ عمر سک بازانت ءُ آہاں بازیں ''ڈائری'' چہ شعر ءُ ردانک ءَ گہیتگ ءُ پُر کتگ ، بگندئے آدب ءِ شاہگانیں پڑا استاد ہم جوڑ بوتگ انت بلے آہاں کتاب نہ کش اتگ ۔ اے گرانیں بار ءِ بڈ ءَ کنگ ارزان نہ انت بلے نسیم ءَ اے گرانیں بار ماں کوپگاں زرتگ ءَ ''بلوچی'' ءَ پہ وتا نامے درآورتگ ۔

ہما ادیب کتاب ءِ کشگ ءِ جہد ءُ کوشست ءَ کنت کہ آئی ءِ دل ءَ پہ وتی زبان ءَ درد مان ، آ ہروڑیں مصیبت ءُ مشکلاں گوں دچار بیت وتی زبان ءَ گاماے ءَ جنز ینگ ءِ جہد ءَ کنت ۔ نسیم ہما شاعراں گوں شمار انت کہ آہاں اے گرانیں بار بڈ ءَ کتگ ءُ پہ وتا چیدگے زاہر کتگ ...... منی یک گلہ یے بلوچی ءِ نامداریں شاعر ءُ کواساں گوں کہ آہاں ''رنگانی گبار'' ءِ پیشگال گوں چار حرفاں نبشتہ کتگ انت ۔ بائدیں آہاں ایدگہ کتابانی وڑا دو دوتاک سیاہ بکتیں ، کہ ایدگہ کتابانی پیشگال پر حیالی نبشتہ کتگ انت ءُ ایشی ءِ نا سرجمی ...... اے گپ ءَ چہ زانگ بیت کہ نسیم ءَ آسلاہ جنگ انت آہاں نادلکشی ءُ مجبوری ءَ تاکے تاکے سیاہ کتگ ءُ داتگ ۔ منی حیال ءَ اے کتاب یک شریں ارزشت یے ءِ حدا بند انت ، نسیم لبزانی بستار ءَ سرپد انت ، آلوزاں کچ ءُ کساس ءَ کارمرز کنت ءُ رنگ ءُ دروشم یے دنت ۔

من ہرکدیں ''رنگانی گبار'' ءَ دیما کنیں ءُ وانیں منا دگہ دنیایے ءَ پرینیت منا درزد ءِ بےگوازیں زرءَ اوگار زیت ءُ مستیں موجانی تہا گارکنت ۔

''رنگانی گبار'' ءِ وانگ ءَ منا گماں بیت کہ منی درد ءِ آواز ءَ نسیم ءِ درد ءِ آوار ءَ گوں سیادی است ۔ من نسیم ءَ وانیں منا وتی گوست ءِ آدینک گندگا کیت ءُ من وتی صدف ءِ چیدگ ءَ پچاہ کاریں ۔ نسیم ءِ ہرگشتن دگہ دگہ مول ءُ ابلاغ دارنت ، نسیم ءِ ہرگال ءِ تہا درد ودی بیت ۔ ہمے درد نسیم ءِ شعرانی براہ انت کہ آئی ءِ شاعری ءُ پُرلذت ءُ وش تام کتگ ۔ من وہدے ''رنگانی گبار'' زرت ءُ تل پچ کت منی

چم گذ سرءَ دومی شعرءِ ''مقطع'' ءَ کپت انت۔ چوں پہ زیمریں گالاں گوں نبشتہ ات:

چو کہ نسیم من جاوراں گنداں زمانگ ءِ

باور نہ بیت کہ سہریں بشانہ رسیت منا

اے دریابانی وانگ ءَ منی دل ءَ انچیں ارمانے ودی بوت کہ منا برت ئے دردءِ نیلبوئیں زرءَ دور ئے دات۔ آ گوشیت چوکہ من جہان ءِ وشنیتکانی جاوراں گنداں کہ آہاں چووتی لانک بستگ منی سدرگ ءِ تہا یک رگے ہم نہ جنت کہ سہریں بشانگ منی نصیب ءَ بیت۔

یک راہے تئی لقاءِ زیارت نصیب بیت

یک راہے بیوفائیں زمانہ رسیت منا

ادا نسیم دوراہ ءَ رپتگ یک راہے آ وتی مہگونگ ءِ حسن ءِ زیارت ءَ کنت، یک راہے آئی ءَ بے وفائیں زمانگ دچار کپیت۔ دگہ ہم انچیں پُر لذتیں ''مصرعہ'' انت کہ دلگوش کرزنت:

اے درآمد گونگیں شہر ءِ تہا

کئے منی ارواہ ءِ جون ءَ بار دنت

یا

زندگی ءِ راہ کہ درسیں بند بنت

زہرآپ ءِ جاگہ ءَ اوں کار دنت

سربرءَ وتی بیوسی ءِ اندوہاں درشان کنگا انت، آ انچیں درآمدیں شہرے ءِ تہا کپتگ کہ کسے پہ وتا نہ گندیت کہ آئی ءَ اُرداچ بکنت ءُ آئی ءِ ارواہ ءِ جون ءَ بار بدنت ءُ قبرے پہ نام ءَ بہ بیت ئے۔ دومی مصرعہ ءَ گشیت، وہدے زندگی ءِ دراہیں راہ ءُ درکبل بنت گڑا زہر آپ ءِ جاگہ ءَ الم کار دنت کہ مردم وتی دل ءِ جیہیں آس ءَ بہ توسیت۔ دگہ جاہے زندمان ءِ آدینک ءَ پلگاریت۔

ملکموت دارگ نہ بیت ہچ رنگ ءَ ڈول

آوتی الم شکار ءَ کنت ءُ روَت

ادا نسیم ءِ گپ مزنیں ارزشتے داریت، وہدے ملکموت ءَ حداءِ حکم گون بہ بیت آ چو مستیں لیڑو ءَ بے رکاب بیت، ہچ وڑا دارگ نہ بیت۔ تری مردم وتا کانچ ءُ آسن ءِ درءُ دیوارانی تہا پہمیان بہ کنت بلے آ الم وتی شکار ءَ کنت ءُ روت۔ دگہ بند شے ءِ تہا وتی آہنگ ءَ چو درانگاز کنت کنت:

اوڑ ناگ انت ہر کس وت وتی ہیداں چو محشرءَ/نوثر ءِ مپے ارس اکرّم کئے پہ کےءَ بدنت

وہدے ''محشر میدان'' ءَ خدا قہرءِ جذبات ءِ تہا کیت، گڑا روچ سرءِ بانءَ کیت ءُ زمین چو آسن ءَ گرم بیت۔ اے ساعت ءَ کس کسّی نہ بیت ہر کس وتی غماں گارءِ گمسار بیت ءُ ہر آدم وتی ہیدانی تہا اوڑ ناگ کنت، کس تر مپے ارس ہم دومی ءَ دات نہ کنت کہ آ وتی دل ءَ سرد بکنت۔ دگہ جاہے زندمان ءِ آدینک ءِ سرا نگدکاری کنت کہ:

پُل ءُ وشبوءُ داب ءُ بچکندگ

بے ایشاں زندوں پہکا ناکام انت

پُل، وشبو، داب، بچکندگ اے ہر چاریں لوز ادب ءِ دنیاءَ جتا جتائیں معنا دارنت۔ پُل ءُ وشبو، زیب ءُ زینت، داب ءُ بچکند، شادءُ شادکامی یک وشدلیں زندےءَ پہ اے ہژدری انت۔ بے ایشاں آزندنا سرجم بیت۔ پدا وتی حیال ءِ جہلانکی ءَ دور کنت ءُ جہان ءَ را چمشانک دنت:

تو چوں جہان ءِ وشیاں پچ کپت منی کنئے

''مردءِ نہ روتیں دشتارنا مردءِ روتیں جن''

ادا نسیم دنیاءِ یک گنجیں ''ضرب المثالے'' دیما آرگا انت ءُ خودکلامی کنگا انت، کہ دنیاءِ وشی ءُ شادہاں من زور دتی نصیب ءِ تاک ءَ نبشتہ کت نہ کنان، پدا وتی سنگرتگیں حیال ءِ تہا گشیت:

ہو سورءُ شادہی احوال وش انت

کپیت مرگ ءِ انا گاہ جار گران انت

مرگ ءِ جار ہما جار انت کہ مردم ءَ چپلر زینیت ءُ نلیگ کنت، سورءُ شادہی روچاں بیرگ ءَ مرگ ءِ جار بہ شنگیت گڑا مردم شادہی روچاں پرسیگ بیت، شہدءُ شیرانی تہا چلیں ماجین ہوار بیت ءُ مردم ناکامی ءَ نوشیت ئے۔ من چمد اوتی نبشتانک ءَ آسر کناں ءُ نسیم ءِ اے گالاں دیما کاراں کہ آ وتی دل ءِ لہڑیں پاہاراں چوں درانگاز کنت ءُ آئی ءِ زندحال ہمدا سہرا انت:

دست ءِ دشتارتئی بروّت اکرّم!

آگڑا جند ءِ تئی نزوری بیت

☆☆☆☆

کسه هلاس نه بیت

بلے ــــــــ کسہ انگت ہلاس نہ انت

غنی پرواز

وہدے من چہ دراہیں دراں نادر بیتاں ءُ وت ءَ راسکٹ کنگ لوٹ ات، گڑا بائدانت کسہ ہلاس بہ بیتیں، بلے.. کسہ انگت ہلاس نہ انت ــ

مارکس ازم، لینن ازم ءِ بازیں وانگ ءُ زانگ ءَ منا انچو اثر مند کت، کہ من دیمروی پسندی، مردم دوستی، ایمانداری، راستی، دلیری، ہمت، امیت، ءُ زند ءِ دگہ ہمے ڈولیں انسانی قدرانی منوگر بیتاں۔ ءُ ہمے قدرانی روءَ کارہم کت ــ بلے اسٹیبلشمنٹ ءِ نمائندگاں منی اے پکر ءُ کار دوست نہ بیت انت۔ ہمیشا منئے وتی شیتانی گروندانی تہہ ءِ چگل دات۔ ءُ تنک آرگ ءِ جہد کت۔

''تو وتی پکر ءُ کار ءُ کرداں پرچا شَر نہ کنئے؟''

''چے متلب؟''

''تو اے قدراں چیا یلہ نہ دیئے؟''

''ہمیشا کہ اے ھلکیں انسانی قدر انت ــ''

''ترا کے ءَ گوشتہ؟''

''جوانیں زانتکاراں ــ''

''تئی جوانیں زانتکار کجام انت؟''

''مارکس، اینگلز، لینن، ماؤ، گورکی، نیرودا ءُ دگہ بازینے ــ''

''اے وَ ـ ـ ـ ـ ذرہ گنوک بیگ انت ــ''

''گڑا ـ ـ ـ ـ گڑا شمئے دل ءَ جوانیں زانتکار کجام انت؟''

''ہما کہ نیہل ازم ءُ اگیزیسٹنشل ازم اش منّ اتگ انت''۔

''بزاں؟''

''بزاں پائرو، غور جیاث، آرکیلاس، کرکیگارڈ، ہائی ڈیگر، سارتر، کامیو، کافکا ـ ـ ـ ـ''

''ایشانی پکرءُ ھیال زانا چے بیتگ انت؟''

''ایشاں دنیا، انسان ءُ انسانی زندءِ ہمراہی ءَ ہر چیز بے مانا، بے مراد، بے پائدہ ءُ بیکار گوشتگ انت۔ بنیآدم ءَ رانا امیتی، نیستی، ءُ مرگ ءِ سکین داتہ۔ ءُ چہ دنیاءِ اڑءُ جنجالاں رکینگ ءِ ہاتر ءَ وتی سکٹ کنگ ءِ سوج داتہ''۔

من کہ مارکس ازم لینن ازم ءِ پلو دیگ ءُ نیہل ازم ءُ ا یگزیسٹنشل ازم ءِ دست ءَ گرگ ءَ ہچ وڑ ءَ جاڑی نہ بیتاں گڑا آ ہاں منا یک تنک ءُ تہاریں کوٹی ییء بند کت۔ تکلیپ ءُ اذیت ہم دات ءُ منسب ءُ دولت ءِ لالچ ہم۔ وہدے من چہ آہانی زلم ءُ زوراکیاں شزار بیتاں، گڑا پہ وتا شرتر ہمے زانت کہ آہانی لالچاں قبول بکناں۔ نیت ہمے ڈول ءَ من رد کپتاں، ءُ آہانی لالچ قبول کتاں، کہ چریشی ءِ آسرءَ کم کم ءَ کوہن پکر، پشت گرد، ہنر بانز، بے ایمان، بے دل ءُ ناامیت بیتاں۔ ءُ اپسرءُ حاکمانی چاپلوسی کت۔ آ چمن سک وش بیت انت۔ ءُ منا منسب ءُ دولت اش ہم دات، ءُ عزت ءُ ناماداری ہم۔ گڈ یگ ءَ من انچو ماں میاتک ءُ وتواہ بیتاں کہ کس پچاہ نیاورت۔ ءُ نز یک تریں مردم ہم وتی نز ھیل ءَ نئیشتاں۔ وہدے بنامی ءُ برباری ءِ گڈی حد ءُ سیمسراں سربیتاں ءُ مہلوک ءِ نپرت ءُ ایرادانی نشانگ جوڑ بیتاں، گڑا آہاں منا چو کرم ئیگ ءَ چست کت ءُ یک کرّ ءَ دوردات۔

''واجہاں! منی گناہ چی انت؟''

''تئی گناہ ہمیش انت کہ نی تئی ارزش کتہ۔ ءُ تو مئے ہچ کار ءَ نیائے ____''

''منی سرءَ رحم بکن ات ___''

''رحم ءِ لبز مئے ڈکشنری ءَ نیست انت ___''

چریشی ءَ رند، من انچو دلپروش بیتاں کہ وتارا گوں چھتی پنکھا ییء درا تک ءُ سکٹ کنگ ءِ جہد کت۔ بلے من سک حیران بیتاں کہ آہاں منا وتی سکٹ کنگ ءَ ہم نئیشت۔ زانا کہ منی چار ریگ یے کتگ ات۔ انچو کہ من گوں دوئیں پاداں میزءِ کنزینگ بنا کت، آ یکدم اتک ءُ میزے مُہر امُہر داشت گوں۔ ءُ ایڈول ءِ من چہ وتی سکٹ کنگ ءَ بےسوب بیتاں۔

نی منی ہر پکر ہلاس انت۔

ہر کرد ہلاس انت۔

ہر مراد ہلاس انت۔

ہر امیت ہلاس انت۔

بلے۔۔۔ کسہ انگت ہلاس ہلاس نہ انت۔ ☆☆☆☆☆☆☆☆

یعقوب ڈرامہ

یونس حسین

آاتک منی دیماا وشتات

''منا بزیروتی کسہ ےءِ کردارے بکن۔''

من اے گپ ءَ حیران بیتاں کہ چتورزانت من کسہ نویساں۔ پداماسہت ءَ وتی کماتگیں ردیں حیال ءِ دیم تچک کت کہ اگاں آزانگ ءَ نہ ات من آزمانکارے آں بلے اے سرپدات کہ من ڈرامہ کنوک ےآں۔ آیعقوب ہیروینی ات کہ یعقوب ڈرامہ ءَ مشہور ات۔ آہمروچ پہ گریوگ ءَ زاری چہ مناوتی پنچیں کلداراں زیریت بارت۔ آئی ءِ دست ءِ سگریٹ مرگ ءَ ات۔ آئی ءَ پہ سگریٹ ءَ منی دلگوش فہم ات۔ گڑات ءَ سگریٹ ءِ سُٹ جنگا لگ اِت۔ ءَ مرچی اگاں آوتارامنی کردارے جوڑ کنگ لوٹگ ءَ ات ہم باپشت ءَ آئی ءِ پنچ کلداری کسانیں گرزے میلانک ات۔ من اے ہم زاناں آپہ انچو وارءَ عزابی ہے پنچیں کلداراں درگیج ایت پدادیتانی دروشم ءَ آہاں ایر بارت۔ من وتی پگرانی، ماہوردست ءَ کتگ ات کہ آئی ءِ چم تز بیگ ءَ لگ ات انت ءَ آئی ءِ پادجلگ ءَ ات انت۔ ہوٹل ءَ مسکرائیں بچکانی ٹولی یےنندوک ات یکے ءَ کرشی یےزرت آورت کہ صاحب بہ نندتئ پاددمبرتگ انت ہوٹل ءِ ھشکیں بچکاں ہے دوئیں گپ نہ اش کتنت بلے کندگ ءَ لگ ات انت۔ پداہرچ مردے کہ مئے نیمگا دلگوش نہ ات دلگوش بیت انت۔ من پچیگ ےآئی ءِ نیمگا شہاردات کہ آئی ءِ مدامگیں اوّلی ءَ گڑی لوٹ ات۔ یعقوب ءِ چمانی ارس ترپگ ءَ ات انت۔

''منا مرچی باز پیسہ گون انت۔''

آئی ءَ چہ شلوار ءِ کیسگ ءَ دوسدی نوٹ دگہ لہتیں دہی نوٹ گشت مناپشداشت۔ ہیرونی ءَ وہدے دومی روچ ءَ نشہ بریت آروت سرءَ ایرکنت وپسیت مرچی یعقوب شپ ءِ اے پاس ءَ آگہ انت حیران اتاں کہ اے ہمروچکیں یعقوب نہ انت من آئی ءَ گوشت بریں رویں محمود ءِ دکان ءِ سراندیں گپ جنیں۔ آئی ءَ تہاری ءِ نیمگا چم شانک دات انت۔ آئی ءِ شانک داتگیں چمانی ترس ہمروچکیں آئی ءِ ڈرامہ ءَ فنکاری نہ ات۔

''اناں منا ہسپتال ءَ بر''

من ہسپتال اِش کت کوردیمیں رژنائی ءَ ہم من آئی ءِ دیم ءِ زردی ءَ نادراہی ءِ زانگ ءِ بے سوبیں کوشست ءَ لگ اتاں۔ ہما دمان ءَ نج ات۔

''اناں.....اناں.....بریں رویں اسکول ءِ سرا''

آئی ءُ وہدے اسکول ءِ نام گپت من حیران بیتاں کہ آئی ءِ ہمر وچکیں کشک سراں چہ باز دور اسکول ءِ سرا۔

من آئی ءِ دست گپت ''بریں گپ جنان بئیں رویں اسکول ءِ سرا''

مرچی یعقوب ءِ گپ رد ءُ بند داتگیں ءُ ساری ءَ ہچی کتگیں گپ نہ ات انت۔ ہے سا بیگ ءَ ات یعقوب ءَ مرچی کارے کتگی انت۔ وتی دل ءَ گوشت من ہم ہے کردارانی شوہاز ءَ مدام در پہ دراں۔ من ہمیشانی برکت ءَ نامداراں۔ منی قلم ءِ بستار ءَ وتی آلم ہمیشانی ارس ءَ نچکندانی باہوٹ کتگ۔

''انی، ما اسکول ءِ سرا روگا ایں؟''

آکش ءُ نور ءِ دیوالاں چاران ات گشے زاناں گار انت۔

''اگاں تو بیمار نہے گڑا ترا اسکول ءِ سرا براں''

''اناں من بیمار نیاں''

''گڑا تو ہسپتال ءِ نام پرچا گپت؟''

''تئی کرّ ا دروگ نہ بنداں بلے منا ہسپتال ءَ مہ بر''

''ما انی اسکول ءِ سرا روگ ءَ ایں۔ راست بکش منی کرّ ا دروگ مہ بند۔''

''ماسٹر ترا رندا کشاں''

آئی ءَ کدی ہم منا ماسٹر نہ گشتگ۔ اسکول ءِ راہ سرا تہ ہے دمان ءَ منا گمان بیت آئی ءِ کسانی ءَ لکشتگیں ملیشیا گوراتاں ءُ آئی ءِ سری نیمگا گون ات۔

''منا و بکش ...... من ترا وتی کستہ ءِ کردارے کتگ۔''

''ماسٹر من سک پریشاناں۔ توئے یونس منی برات ئے''

''ڈرامہ مکن''

''برات ڈرامہ کنگا نہ آں۔ اصل ءَ منا بھروسہ کنگا نہ انت''

''کستہ نویس ءِ چماں تئی ءُ بادشاہ ءِ درجہ یک انت''

''بادشاہ ءِ ترس ءَ شما آئی ءِ نام ءَ نہ گرات منا فوجے ہم نیست۔''

منا کندگ آیگا ات۔ یعقوب منا چہ رنگ ءَ سردیگ ءَ نہ ات۔

''بچار یعقوب اگاں ترا رازی گپے جنگی انت منی سرا بھروسہ بکن۔''

تو منا بکش کجام نبشتہ کار ءَ وتی راز داشتگ انت۔''

''وتی رازناں ..... تو نبشتہ کار ءِ جند ءِ رازانی حساب کتاب ءَ مکن۔''

’’اڑے یکے وتی جندءِ رازاں داشت مہ کنت آئی ءَ منی وڑیں کپتگیں پنڈوکیں ہیرونی یے ءِ رازانی چی پرواہ بیت‘‘

’’یعقوب من تئی اے گپ ءَ تپاک نہ کناں۔ آ کہ راستیں نبشتہ کارانت آوتی اندرءَ نبشتہ کن انت بلے من ترا میار یگ ہم نہ کناں مرچی باندا ہمے وڑ بیگا انت۔‘‘

’’گڑا پیارے تو ہم مرچی باندا نبشتہ کنگا ئے چو مہ بیت باندا من ڈرامہ یے بیاں۔‘‘

پدا آتہک دیگا لگ ات۔ حاموشی ءِ تہاداں دیراں آئی ءِ کندگ ءِ حصارءَ مارا حبر ءَ نہ اشت۔

’’منا بکش گوں......‘‘

’’کسہ نویس تو وتی کردارے ءِ گپ ءَ زار گپت ئے۔ ہما کردارے ءِ کہ تو آئی ءَ وتی چک ءِ وڑا دوست دارئے۔‘‘

’’یعقوب من ترا زور پر دیگانہ آں کہ منا اُروبرُ و بکش۔‘‘

اسکول ءِ گیٹ ظاہرات آئی ءَ وتی پاد داشت انت۔

’’نی تو ری منا ہسپتال ءَ بر۔‘‘

من ہچ ہم نہ گشت آئی ءِ دست گپت ہسپتال ءِ نیمگا روگا لگ اتیں۔ آئی ءِ دست منی دست ءَ ات۔ آئی ءَ سما بیت یکے ءَ منی دپ ءَ پونز داشتگ انت۔ آئی ءِ نپس گگ ءَ ات آ آزاد بیگ لونگ ءَ ات۔ آئی ءِ دپ ءَ دراتک۔

’’مشوک مشے‘‘

مشوک ءِ نام ءِ گرگ ءَ گوں من آئی ءِ دست یلہ دات آئی ءَ سارتیں گین ے کشت۔ پدا آ وتی پاداں داران ات تھیلی ءِ توارءَ گوں سما کپت آئی ءِ تہا یک ءَ دو دپ مشوک مان ات۔ آپشت کپگ ءَ ات۔ پدا من کے چہ آئی ءَ دورا تاں پدا من ہمائی ءِ نیمگا قدم جناں بیتاں ءُ آ منی نیمگا لڈان ءَ پیداک ات۔

’’ترا مشوک ءَ نشہ کت۔‘‘

’’من ترا نہ گشت منا ہسپتال ءَ بر۔‘‘

’’ترا بھروسہ بیگانہ انت تو سرا بے من تئی پشتی نیمگا گون باں۔ ہرجا ہے روئے من کایاں گوں۔‘‘

’’مناں ترا جوان۔‘‘

آلڈان لڈان منی دیمی نیمگا روان ات۔

’’ڈاکٹر صاحب......مجید ءِ بواسیر ہما وڑ انت۔ تئی علاج پُورت شت انت۔‘‘

’’آئی ءَ بل آوتی علاج ءَ الکاپی ءَ نہ کنت۔‘‘

آئی ءَ منی گپانی گوشدارگ ءَ وتی پاد داشت انت۔ من حاموش بیتاں۔ سہتے ءَ پد جست ءَ لگ ات۔

’’شریں ڈاکٹر تو منا بکش اے بیماری ءَ حون رچیت بلے درد نہ بیت پرچا؟‘‘

آئی ءِ ہمے جست ءِ تہا آئی ءِ جندءِ مارشت پدٗ رات انت نی من زانگ ءَ اتاں کہ آئی ءِ جندہم ہے نادراہی ءِ آماچ انت۔

''یعقوب ترا اگاں خدانخواستہ ہمے نادراہی بہ بیت گڑا من وت تئی علاج ءَ کناں۔''

''ہو ڈاکٹر.....تو منی برات ئے......اللہ ترا سبز بکنت۔ ترا اڑے مئے غریبانی واستا شاباش انت۔''

''ترا اسکول ءِ سراچی گشگی ات؟''

''ماشٹر منی پت ءِ یدار برز ءَ کپتگ سڑگ ءَ انت۔''

''آئی ءَ وَ دیرانت کپتگ ترا مرچی چتوریات اتک؟''

''ماشٹر یدار ءَ منی نام ءَ کن.....من یدار ءَ شرکناں آپ ءَ کنان ئے۔من نی محنت کناں.....منا بازیں ڈرامہ کنگا دمبرتگ۔''

''یعقوب ہیلد اریں نشہ ئی وہدے نشہ بیت سارانت۔ وہدے نشہ ئے پُرشیت دگہ کس ءَ نہ گندایت ایوک وتی نشہ ءِ پشت ءَ گنوکانی وڑا تچیت....نشہ ءِ پورا کنگا وتی نازا کیں جنکاں ہم دگرانی گورا برانت پدا اے یدار ءِ بستار چی.....پت ءِ یدار سڑگ ءَ انت ترا اے حبر تو رگانہ انت اصل ءَ یدار تئی دردانی چماں اتنگ۔''

''مناں ترا مائی باپ......تو منی دل ءِ گپ زانت۔''

''من اے ہم زاناں ہمالوگ کہ پت ءِ مرگ ءِ پدٗ تئی نام ءَ بہ بیت زامات ءَ دزگیر کتگ۔''

''آفرین ماشٹر منا رَک انت۔ پدا ماشٹر زامات ءَ بچار منالوگ ءِ پترگ ءَ ہم نیلیت۔ ریڈیو ءِ قیمت چنچو بیت....دوشد کلدار ریڈیو ءِ قیمت مئے لوگ ءَ نہ انت....چورہ وَ اللہ کس مہ بیت۔''

پدا گریوگ ءَ لگ ات۔

ڈاکٹر منی گہارے سک بزگ کتگ۔ تو آئی ءَ بچار نہ گش ئے مناچہ کسترانت.....من انگہ ہیروئن کشاں بلے چہ آئی ءَ گہتراں۔

من، ہم شپ فیصلہ کناں سہب ءَ یک مستریں ےگراں حبر کناں...سہب کہ بیت بے یال باں۔''

پدا تئی بچکند ے برمش بیت۔ پدا داں دیر ءَ چُپ ئے نہ گشت۔

''یعقوب ترا کدی جنک یے دوست بیتگ کہ روچ ءِ مروچی تو آئی ءَ بے یال کت نہ کنئے۔''

''ہو.... باز جنک منا دوست بیتگ بلے مرچاں من آہانی پنچات یلہ داتگ۔ مرچاں منی حیال ءَ شپ کسان انت۔''

من آئی ءِ شپ کسانی ءِ مکسد ءَ سرپد بیگانہ اتاں لوٹ ات جست ئے کناں پدا آئی ءَ منی پریشانی دیرکت۔

''مرچاں نوکیں نوکیں جنک فلم کشگ ءَ انت۔ من پوسٹراں چاراں کیے ہم پچاہ نیاراں دل نہ گشیت سینما ءِ نیمگا چکرے بجن۔''

''باندا منی ہمراہی ءَ فلم چارگا کائے گوں؟''

''ہو چیا نیایاں...تو اے شپ ءِ نیم ءَ منی ہمراہ ئے من فلم ءِ چارگ ءَ تئی گون ءَ نیایاں تو بی کمال کن ئے۔''

''من ترا چہ مجبوراں تو زار مکن ئے۔''

''ماشٹر! تو منی وڑیں کردارانی گپّاں گوشدار گائے۔ ترا اللہ مزنیں نامے بخشائیت۔''

''ڈرامہ مکن''

ماشٹر ڈرامہ تو کنگا ئے۔ تئی تعریف ءَ کناں ترا اوش نہ بیت۔''

''من زاناں یعقوب تعریف مردماں رنگراہاں پر ینیت۔''

''واقعی ماشٹر''

آئی ءَ وتی چم آ زمان ءَ سک دات انت۔ من ہم برزءَ چارات۔ تہار ماہیں شپ ءَ استالاں آزمان رژنا کتگ ات۔ پدا منی نیمگا چارگا لگ ات۔

''ماشٹر منا واب گرگ ءَ انت۔''

''سگریٹ ءِ روک کن۔''

من دیمترا روان بیتاں چک جت آ دنیگہ ہما جاہ ءَ اوشتاتگ ات آئی ءِ پاد جلگ ءَ ات انت۔ آئی ءِ سگریٹ گوں آئی ءَ روک بیگا نہ ات۔ من لوٹ ات آئی ءِ سگریٹ ءَ روک بکناں دو سے قدم آئی ءِ نیمگا شتاں پدا آئی ءَ سگریٹ روک کت ءُ مزنیں مزنیں سُٹ جنگ ءَ لگ ات دیتاں آ گپت پدا کلگ ءَ بے وار کت دیوالے داشت۔ دو سے بر بلغم ءِ تک ئے جت۔ سینگے ساپ بیت پدا دیوالے تکہ دات۔ پدا پاداں شہار دیان ءَ زمین ءِ سر انشت۔ من داں دیرءَ آئی ءَ چارگا اتاں۔ آئی ءِ سگریٹ آئی ءِ دست ءَ چہ کپتگ ات گوات آئی ءِ آس ءَ لیٹ دیان ات۔ من نہ لوٹ ات آ انگت ءَ بے واب بہ بیت من ہچ نہ گشت گوں حاموشی ءَ آئی ءَ چارگا اتاں۔ پدا نزیک ءَ شتاں آ واب کپتگ ات۔ من آئی ءِ کش ءَ نشتاں۔ شپ ءَ تہاری ءِ چادر ماں پوشتگ ات ءُ آئی ءِ سرین ءَ اوشتاتگ ات۔ من داں سہب ءَ آئی ءِ کش ءَ نشتگ اتاں۔ پدا مردمانی برمش ءُ روَ آ بیت گڑا چم ئے پچ کت انت۔ پدا وتا تسلاہ دیگا پہ چیپ ءُ چاگرد ءَ چارگ ءَ لگ ات کہ من کجا واب بیتگاں چم ئے واں منی پاداں اتک انت اوشتات انت پدا دز چمی منی نیمگا چارگا لگ ات۔

''ڈاکٹر تو لوگ ءَ روگ ءَ نہ اتے؟''

''من بزانتیں تو ہمدا ئے من واللہ نہ وپتگ اتاں تئی گون ءَ گپ جنگ ات۔''

''من تئی زامات ءَ سر پد کناں۔ نی شپ ءَ وتی لوگ ءَ برو وپس۔''

من پادا اتکاں وتی پشک چنڈات۔ پدا ہدے روگا لگ اتاں یعقوب ءَ گشت۔

''گڑا ڈاکٹر مرچی شپ فلم؟''

''ہو.....من جماعت ءِ ہوٹل ءَ تئی انتظار کناں۔''

☆☆☆

شوہاز

گوہر اقبال بالی

آدوئیں دوست گوُرم ءِلمب ءَ اوشتا تگ اتاں ۔ یکے ءِ چم ماں اوشتانکیں آپ ءَ سک اتاں ۔ دومی ہم آئی ءِ کش ءَ حاموشی ءَ اوشتا تگ ءُ آہم آپ ءَ چارگا ات گوں ۔

''اے آپ ءَ گندئے ناں...... مئے زند ہم ہے اوشتانکیں آپ ءِ وڑا انت'' بازیں سہتے ءَ رند یکے ءَ گوشت (ہے کہ آپ ءَ چارگا ات) آدومی ہچ سر پد نہ بوت ۔آئی ءِ نیمگا چارگ ءَ لگ ات ۔

''چوں مئے زندا ے آپ ءِ وڑا انت'' آئی ءَ جست کت ۔

''انچو اے آپ اوشتا تگ...... بالکل حاموش انت بلے ایشی ءِ چیر ءَ ہزار راز ہم است، ہچ کار ءَ نہ وارت..... ہے جاگہ اے کوہنی ءَ شونز بیت گنڈی ءَ تہل ءُ سور ہم بیت....'' آئی ءَ وتی گپ گوں دلیل ءِ گوما پیش کت ءُ دیمترا درائینت ئے ''اگں اے رمبوکیں آپ بوتیں ہزار کار ءَ اتک شونز ہم نہ بوت حراب ہم نہ بوت......'' آئی ءَ گونڈیں سنگے آپ ءِ تہا دوُر دات ۔ نانکے جوڑ بوت پدا میزان میزان ءَ پراہ روان بوت گونڈ گونڈیں چول چار نیمگا لمب ءَ روان بوت انت ۔

''دیست ناں....اوشتانکیں آپ ءَ یک گونڈیں سنگے بلاہیں چست ءُ ایرے آورت......'' گوں وتی سنگت ءَ تران کت ۔

''ہو من دیست.... پرے گپانی کشگ ءِ واستا منا ادامیارتیں ہمودا بگوشتیں ۔من سر پد بوتاں کہ اوشتانکیں آپ یکرو چے بلّیت ۔شونز بیت ۔حراب بیت من وَ زانتگ ات کہ یک سنگے، آپ ءَ چول دنت....اے چوشیں گپّے نئیں اے گپّاں من وت زاناں.... بلے اے بگوش کہ مئے زند ءِ گوما چے تعلق است ایشی ءَ.....؟'' دوست ءَ نادلکشی گوماں گُشت ۔

''پمشکا.... من ترا گشاں کہ ترا عقل ہچ مان نیست...بس تئی ہے زبان انت تئی بھت انت کہ زور انت.... بلے عقل ءِ باندات ءَ شپادئے....''۔اولی دوست ءَ پدا گوشت ۔آئی ءِ دست گپت ءُ کاش ءِ بزیں ساہگ ءَ نشت انت ۔گرماگی روچے ات اے وہداں بیگاہ ات ۔ سارتیں کوشے گواش کشگ ءَ ات ۔

''من گپ ءَ اتاں کہ مئے زندا ے اوشتا تگیں آپ ءِ وڑا انت اشی ءِ توکا چے ردانت.....؟ اے زندگی ءَ ہچ مان نیست ...حاموشی ءِ گوماں اوشتا تگ...... مئے دلانی تہا چکّر وا ہگ ءُ مراد لوہاز جن انت ...چکّر است ءُ ارواہ است بلے انچو حاموش انت.... چوا ے اوشتا تگیں آپ ءِ پیا...انا گاہ ءَ مئے دلانی گوُرم ءَ یک گونڈیں سنگے شتریت ءُ کپیت ...آئی ءَ را چول دنت......'' آئی ءَ گپ ءَ را داشت دور چارگ ءَ لگ ات آہمودا چارگا ات کہ ادء ءَ زمین ءُ آزمان ڈک اتگ اتاں دومی دوست ءَ آئی ءِ چمانی تہا چارات بلے آئی ءَ آئی ءِ چمانی تہا ہچ نہ یست ۔گوشت ئے ''تو وتی گپ بند کت....''۔

''من ترا.....ادا آپ ءِ پیشدارگ ءَ نیاورتگ۔ ناں گوں تو گپ است ءُ کارہم....'' وتی گپ مہتل کت وتی دوست ءِ نیمگا چارات باریں آئی ءِ ردءِعمل چے بیت بلے ہچ ردءِعمل نہ بوت دیمتر اتران کت ئے''مناءُ ترا یک سفرے ءَ روگ لوٹ ایت''۔

''سفرے ءَ....؟''

''ہو، سفرے ءَ.....اے سفر ءِ تہا مارا ملکے درگیجگ لوٹ ایت''۔

''بزاں کولمبس ءِ پیم دگہ دنیایے درگیجگ لوٹ ایت''

''زندگی ءِ تہا چست ءُ ایر بوست ءُ باست مہ بیت زندگی ءَ تام مان نہ بیت.....''

''بلے.....نذر....کجام گرسفر ءَ درکائیں...چونیں ملکے درگیج ئے''

''دشت ءِ نیمگ....ملکے ناں چیزے...ملک ہمیشکا کت مارا آ ملک معلوم نہ انت۔اے چیز کجام ملک ءَ ایں.....آ چیز درآ تک بزاں ملکے درآ تک...ملک درآ تک بزاں چیز درآ تک....نذر ءَ گوشت۔

''تو منا باریں بگوش چے چیزے بلکن اے چیز ہمدا بوت مپت ءَ مارا چیا ڈہ پہ ڈہ گردین ئے..''

''یار حیات.....اے درست دلانی واہگ انت کہ بنیادم ءِ لگام ءَ وتی دست ءَ کنت....''

''تو یار نذر گپ ءَ تچک بکن اینگر آ نگر چیا ترین ئے...من سر سر پداں تو وتی دل داشتگ یکے ءَ وتا گرک کتگ ءُ نشتگ چوشیں مرید ءِ پیمائے دگہ فلسفہ چیا پیش کن ئے۔'' حیات ءَ آئی ءَ انچو گوشت کہ آ وت حیران بوت....

حیات ءُ نذر چہ درکسانی ءَ سنگت بوتگ انت دوئیناں دہمی جماعت پاس کت ءُ وانگ یلہ دات۔ دوئیں وتی وتی پتانی دستانی سبک کنگا لگ اتگ اتاں۔نذر ءِ پت ٹرانسپورٹ ءِ کاروبار ءِ مردم ات....آئی ءِ جند ءِ چار ءُ پنچ لوڈ گاڑی اتاں حیات ءِ پت دکاندارے ات۔حیات وت دکان ءَ بوت پت ءَ کش ءُ گوراں وتی کاروبار پراہ تر کنان کت۔

آ دوئیں وتی وتی پتانی مستریں چک اتاں دوئیں بودناکیں چک اتاں آ دوئینانی کاروباری تعلق ءِ سوب ءَ آہانی دوستی ہم گیشتر محکم تر بوت۔اے وہداں انگت آ دوئیناں کس ءَ سور نہ کتگ ات انگت لنڈ اتاں آہاں مدام بیگاہ ہور بوتگ انت ءُ ہور گوستگ انت نذر ءَ وتی گوستگیں ہفتگے ءِ کسہ بیان کت کہ چے آئی ءِ سرا گوستگ۔آہانی یک گاڑی یے بل نگور ءَ حراب ات۔آئی ءِ ڈلیور (ڈرائیور) مستری ءِ رند ءَ تربت ءَ اتگ ات۔نذر گوں وتی ڈلیور ءُ مستری ءِ گوما بس ءَ سوار بوتاں پہ بل نگور ءَ روانگ بوت انت۔اے بس ءِ تہا آئی ءَ اے واقعہ سرا کپتگ ات۔نذر بس ڈلیور ءِ پشت ءِ سیٹ ءَ نشتگ ات کہ آ دینک ءِ تہا یک جنکے دیست۔آئی ءِ سرا سیاہیں برقہے ات۔برقہ ءِ نقاب چست ات آئی دیم پدرات۔آئی ءِ چم گوں آ دینک ءَ لچ اتاں دورنیاتک انت۔آئی ءَ تیوگیں راہ ءِ ہچ سد نہ بوت کہ بس ءَ سیاہلو ءِ ہوٹل ءَ داشت۔آ جنک گوں وتی ہمراہاں ایر اتک۔آئی ءِ ہمراہ دوئیں جنین آدم اتاں یک ورنائیں بچکے ات۔آ سئے جنین یک سیٹی، سیٹے ءِ سرا نشتگ اتاں آہانی ہمراہ جتا آہانی کش ءِ سیٹے ءِ سرا نشتگ ات۔آئی ءِ قد ءُ بالاد آئی ءَ دیست....آئی ءَ گالوار اشکتگ۔پدا بس چہ سیاہلو ءَ رہادگ بوت آئی ءِ چم پدا آ دینک ءَ سک اتاں کہ بلنگو رزوت رسّ ات۔آ بس ءَ چہ ایر اتک انت قبلہی نیمگا یک مثھورنگیں 2000 ایں گاڑی یے ءَ سوار بوت ءُ رہادگ بوت انت۔نذر آئی ءَ چارگا ات آ چراِئی ءَ چہ دور روان بوت.....

''یار حیات! من ترا چے بہ گشاں۔چونیں رنگے ات آ من دیست من دل ءِ گو رم ءَ گوش ئے یک سنگے کپت ءُ چول دات ئے۔''نذر ءَ کتہ آورت ءُ گوشت۔

''نوں آئی ءِ حیال ءَ دل ءَ کش....باریں کئے پیتگ کجا شتگ باریں ایرانی یے بوتگ ایران ءَ شتگ....''

''یار من آئی ءِ حیال دل ءَ چو پہ وشی درکت نہ کناں....گڈی ءَ من فیصلہ کتگ کہ آئی ءَ رادر گیجیں....''

''یارندرتو گنوک ئے۔ کجاچوں درکپین ئے۔''

''ترا یارد گہ کار نیست تو بس تیار بو پہ روگاوتی ساماناں بند باندات من وت سہب ءِ سرا مہلاتئی لوگ ءَ کاہاں من تو دوئیں ہور.... سفرءَ درکائیں۔''

آدوئیں گپ جنانان ءَ لوگ ءَ رہادگ بوت انت۔

''اے چی ئے...؟'' حیات ءَ مہلہیں سہب ءِ سرا اندروتی لوگے کمپان ءِ دپ ءَ دیست ءُ گوں ابکہی ءَ جست ے کت۔

''اے پیتی یے۔ ایشی ءِ تہا ہروڑیں سامان مان ہر چی تو بگوش ترا رسیت۔''

''اے تو سرجمیں دکانے زرتگ ءُ آورتگ اے وَسک گران انت''۔ حیات ءَ پیتی چست کت ءُ گوشت۔

''ہے واستا من یکے کتگ ...'' نذر ءَ گوشت۔

''زاناں چے تئی حیال ءَ دوءِ ارادہ بوتگ...''

''ہو، من گوشت یکے من بڑ ءَ کناں یکے تو بڑ ءَ کن ئے۔ بلے پدا من حیال کت باریں عاقبت چے بیتیں۔ یکے بس انت برے تو بڑ ءَ کن ئے برے من بڑ ءَ کنان ئے...''

''بلے ایشی ءِ ضرورت چے انت...''

''ضرورت ہمیشی ئیگ انت..... بلے یکبرے تو چہ لوگ ءَ دربیا بریں دگ ءِ سرا بس ءِ ودار ءَ کنیں.....'' آئی ءَ گپ اش نہ کت۔ حیات وتی لوگ ءَ شت ءُ ساعتے ءَ رند یک دوجوڑی گُد پتاتگ ات گون ات ئے پیداک ات۔ آئی ءَ پیتی ءِ کش ءِ کڑیاں یک پٹّا یے مان کتگ ات۔ ہے پٹّا چست کت ءُ پیتی بڑ ءَ کت۔ دیم پہ دگ ءَ رہادگ بوت انت۔ ءُ راہ ءَ گپ جنان اتاں۔

''منا ءُ ترا دو سوداگر ءِ پیا کلگ پہ کلگ، ہلک پہ ہلک ترگی انت'' نذر ءَ وتی سفر ءِ وڑ ءُ پیم بیان کت انت۔ ''اے سامان درست جینی چیز انت ہر جاگہے کہ نندیں اودءَ میتگ ءِ درستیں جنک کاینت۔ الم ءَ یک جاگہے ءَ آہم گوں وتی ہم گنگلیں دزگہارانی ٹولی ءَ گون بیت گوں''

''خیر پمّن یک تجربہے سوداگری ءِ بیتیں بلے من چہ تو ہچ امیت نہ گنداں کہ تو چوں جنین آدمانی گوما گپ جن ئے گوں..... منی وَ کار انت۔ مئے دکان ءِ سرا ہرو ہد جنین آدم کاہاں رونت بلے تو چے پیم......''

''اے کار ءِ واستا تو گون ئے گوں.... منا زبان پر نیست...ترا اگل نیست..... من تئی اگل.... تو منی زبان....''

''چون یار منا اگل نیست تو وتا بلاہیں افلاطونے کتگ ...''

حیات ءَ نذر ءِ گپ ست ءُ گوشت ''من ژرے ترا اگل ءِ سرا بنداں ءُ بوجاں تو نہ سرئے۔''

شرّ یں....شرّ یں...تو بازار ءِ سوداگر بُو۔ تو ارزجن۔ بیا سوداگر انت اتگگ۔ پہ شما درستیں چیزے گون... پن، مزواک، پوڈر، آدینک ءُ سررند، مٹ ءُ کشان، پیت ءُ آبریشم، سرخی ءُ کنجل، ٹافس ءُ چلمب، تیل ءُ کریم، چنگ ءُ مندریک۔ بیاات جنکاں بیائے... پہ شما چوڑیگ منگلی ٹٹّی چپل...''

''اے درستیں چیز ترا گون......'' آئی ءَ ابکہی آئی گپ ست جست کت۔

''ہو ناں.....''

''اے درستیں چیز کجا زرتگ انت...''

''اے درست تئی پت ءِ دکان ءَ پہ وام زرتگ انت...''

''باریں وام دست کپ انت یا ناں....ایشی ءِ نیاں تو نہ گندئے۔''

آدوئیں گپ جناں دگ ءَ رست انت۔ آہاں وتی پوشاک ءُ وڑ چو شرّ یں سوداگر ءِ پیم کت انت۔ یک گلہے سر ءَ کت پدا ایشی ءِ سرا دگہ بلاہیں پاگے بست۔ واسکوٹ واسکوٹے دوئیناں گورا کت، دگہ شالٰ شالے بڑ ءَ ئے کت.... اے گرماگی روچاں وتا انچو بونڈ کتگ ات چو تازی ءَ

زمستان ءَ کن انت ایں۔

بلن ءِ بس ہم شرلوڑ ات چول وران ءَ پیداک ات آہاں دست دات ءُ سوار بوت انت دیم پہ بلن ءَ رہادگ بوت انت سرجمیں راہ حاموشی ءَ گوں گوازینت۔ بلن ءَ سر بوت انت نوں آ حیران اتاں سفر ءِ بندات ءَ اچ کجا بکنیں مئے منزل کجا انت۔ منزل ءِ رہشونی ءَ آہانی گور ءَ ہچ سوہوے نیست ات۔ اے گرم ءِ سہارگ بلن ءِ یک ہوٹلے ءَ کت اش وت ماں وتا سوڑگ ءَ لگ اتاں آہاں مزنیں سر دردی ءَ رند ہے فیصلہ کت پیسرا قبلہ ءِ نیمگا گردیں، رند ءَ کتب ءُ زربار ءِ نیمگا روا نگ بئیں۔ روچ قبلہ ءِ نیمگا ایر کپاں انت عصر نز یک بوان انت آ وتی سفر ءَ رہادگی ءِ واستا پہ پادلک انت ءُ دیم پہ کہیرن ءِ نیمگا رہادگ بوت انت۔ راہ ءِ نزانگ ءِ سُوب ءَ گار بوان روان اتاں اے بند ءَ پرآ بند سر کپگ ایر کپگ۔ پلک ءُ دزنزانی تہا اوژناگ کناں۔ مرگاں گوری مغرب تہار ءَ کہیرن ءَ سر بوت انت اے شپ ءَ آہاں ماسٹر انور ءِ گور ءَ اسکول ءَ داشت ءُ پہ سہب ءِ سر ءِ سودائی ءِ واستا اے شپ ءَ جل اتاں۔ ماسٹر انور ایوک ات آئی ءِ گورا دو مہمان ءَ داشت آسک بازوش بوت۔ نذر حاموش ات بلے حیات ءِ زبان ءَ چلک چلک ے مان ات۔ نذر یک حاموش تہیں مردے ات۔ حیات چالاکیں۔

''ماسٹر! تئی میتگ ءِ درستیں جنک ہمیش انت.....'' حیات ءَ ماسٹر انور ءَ گوں تران بوت۔ آئی ءِ کش ءِ یک نیمگے ءَ کرسی جنگ ات۔ جنکانی سیل چاراتگ۔ اے اینگہ سہب ات۔

''ڑے سوداگر ہمیش اتاں..... ہر چی کہ من دیستگ ات درست گون اتاں۔ بلکس ایشانی تہا دو دانگ نوکیں ہم گون ات....'' ماسٹر انور ہم عاشق تب ءِ ورناہے ات۔

''گڑا مارا موکل بدئے نوماد یمتر ءَ روئیں..حیات ءَ گوشت نذر انگت حاموش ات'' بلے تو مارا بگوش گوں کہ نزیک تریں دگہ ہندے است....؟''

''من وَشرّ ی ءَ ادا واقف نہ اوں.... من سامی ءِ مردم اوں مناں لہتیں وہد بیتیں من اتکگ اوں......انچاری مہلہ انت.....اگاں روئے پیسرا ریک ءِ بازار ءَ کپکپار ءَ بز وئے....اودا جنک منک باز انت شمے سودائی شری ءِ سر ءَ بیتیں.....ماسٹر انور ءَ وتی من ءَ آہاں شر سر ءُ سوج کت دیم دات۔ یک کورکشکے پیشداشت ءُ کشک ءِ کت انت۔

''تو یار ہچ نہ گوش ئے ----۔ چوگنگ ءُ کور ءِ پیائے....سرتئی جہل انت یکے ءَ رانہ چارئے...گپ ہچ نہ کن ئے....اے وڑا ما وَتئی امریکہ ءَ چوں درگیجیں''۔ حیات ءَ دورروگ ءَ رند گشت ''ایشی ءَ بزور نو توبڈ ءَ کن! قہروار چوں گران انت'' آئی ءَ پچتی نذر ءِ بڈ ءَ دات دیم پہ ریک ءِ بازار ءَ رہادگ ات انت۔

''تو اے جنکانی گوماں بے پائدگیں گپ مہ کن!'' نذر ءَ حیات ءَ راسوج دات ءُ گوشت ''تئی اے گپانی وجہ ءَ من چہ ہچ کس ءَ گپ جت نہ کنیں، چونیں بے پائدگیں گپ..اچاجنینی گپ ہمیش انت، ہے تب ءِ گپ ءَ جنگ لوٹ ایت..'' حیات ءَ گوشت۔ ''گڑا اے ضرور گوشگی ایں... اے مُٹ ءَ جنک پہ تئی شپاریں ملگوراں سک براہیت...اے پن وَتئی کا گدیں لنفاں چو گلاب ءَ سز پین ایت....اے ہما کنجل انت کہ ایشی ءَ وتی قدحیں چماں مان کن ئے.....روچ سیاہ شپ بیت....اے گپانی پائدگ چی انت۔''

''آ۔ہا۔ہا۔'' آئی کندگ ءِ گوماں گوشت'' ہے دکانداری ءُ سوداگری انت ناں...وتی سامان ءِ توسیپ کن ئے اگاں کئے آئی ءِ چیزے توسیپ کن ئے دو پائدہ انت۔ آسامان زور ایت آئی ءِ دل ہم وش بیت۔ تو نہ دیست.....اے گپاں گوں آچوں وش بوتگاں۔'' حیات ءَ گوشت۔

''لہتیں جنکاں پہ ہے گپ ئیگی چیز زرت...بلے یار مارا وتی چیز بہا کنگی نہ انت.....اے ساماناں تو گوں وتی سوداگری ءِ شیواری ءَ زوت ہلّیں ئے ءُ آ ذینکار ہم دچار نہ کپ ایت مارا دگہ سامان آرگ لوٹیت....''

''اڑئے حداءِ بندہ تو مارا ہما وہداں تاتر ین ئے، مارا وتی ذینکار بہ رسیت...توبہ، توبہ'' آئی ءَ وتی گوش رُپت انت ءُ گوشت ''اے یکدو روچ ءِ حال انت باریں دیما مئے عاقبت چی بیت۔''

''بھئی حیات.....زندگی ءِ تہا ہنگامہ خیزی الّمی انت.....مارا مالوم بیت کہ مئے تہا چکرگ ءِ بُز د مان..تانکہ ماوتی بودنا کیاں رنگ بدئیں ءُ زنگ بوگا مئیل ایں۔''

''واقعی یار..... بازمزہ آہگا انت.....اے بھی ایڈونچرے ہم....''

''بلے حیات تو ہم ماشاءاللہ اے سوداگری ءِ رول ءَ جوان کنگا ئے''

''بھئی نذر تو مارا نہ من ئے...بلے ماوتا شرترزانیں ناں۔'' دوئیں سنگت کنداں رواں ات انت۔

ریک ءِ بازار ءَ جارشنگ بوت کہ سوداگرے اتکگ۔ ہر چیزے گوں، بیائے جنکاں بیائے...اِدا ہم حیات جنکاں دست ءِ دل ءَ کت۔ بُزاڑے سامان بہا زرت۔ پیّتی انگت ہما وڑا گراں ات سکّی ءِ وڑا نہ ات۔ حیات گوں جنکاں دزگٹ ات سوداگری ءَ پہک شیوار ات۔ اِستیں ہم سوداگرے۔ بلے جنک گشّے مال نہ چارگا ات انت، آبس حیات ءِ گپاں گوشدارگا ات انت، آہر چیز پیشدارگا ات آئی ءِ توسیپ کنگا ات ءُ توسیپ جنکانی کنگا ات۔ جنک چرائی ءِ توسیپاں گل ءَ بال ات انت۔ حیات موج ءِ پدءَ شرّ نگانی تہا سوداگری ءَ ات۔ یک آدینکے کہ آئی ءِ چارگ ءَ دیم مزن بوت، شریں رنگے بہ بوتیں آدینک ءَ انچو بدجلوہ کت کہ چاروک ءَ وتی جند ءِ عکس ءَ چہ ترس اتک۔ ہے آدینک ءَ را یک سبزلکیں جنکے ءِ پیشداشت ءُ گوشت''اے آدینک ءَ گندئے ناں...اے انڈیا ءِ آدینک انت، ہروڑیں رنگے بہ بیتیں اے آدینک ءِ چارگ ءَ وتی رنگ ءِ سرا وت مغرور بیت، مدام اے آدینک ءَ دیما کنت ءُ صورت ءَ چارایت، آخر انڈیا ءِ آدینک انت ءُ، شمئے وڑیں شررنگانی ملک انت بلے شما اِنڈیا ءِ جنکانی مات بند کتگ....بزوراے آدینک ءَ بچاروتی چاردہی ماہ ءَ مغرور بو پہ وتی لقاہ ءَ''

اے گپ ءِ اشکنگا جنک ءَ آدینک چہ آئی ءِ دست ءَ چانپت ءُ نہاد ءَ چے پنچ کلدار گیش ئے دات۔ درستیں جنکانی دلگوش گوں سوداگر ءَ ات''سوداگر'' ''سوداگر'' اے دیما توار آدیما توار۔ سوداگر ءِ جند ہم انچو مشکول ات کہ چہ وتی جند ءَ بےترا نگ ات وتی ہمراہ ءِ چے سُدے بیت۔ اے بازار ءِ جنک ہم درست اتکگ ات انت بلے ہمائی ءِ شوہاز ءَ ات آ انگت گندگ نہ بوگا ات۔ اِدا ہم آہاں وتی سامان بند کت انت، بُڈ ءَ کت ءُ کپکپار ءِ نیمگا رہادگ بوت انت۔ پہ وتی نوکیں منزل ءِ نیمگا نوکیں دم ءُ جہزگاں گوں رہادگ اِت انت۔

سہارگ ءِ وہد ءَ کپکپار ءَ داشت ءُ اِدا ہم گنڑے سودائی بوت۔ اِدا ہم آئی ءِ نشان نیست ات انت۔ آ ءَ آت بلے آئی ءِ دروشم ءِ مردم نیست ات بلے انگت آہانی گام نہ پرشتگ اتاں۔ آنگت دیم ءِ روگ ءِ واستا تیارات انت۔ گرم ءَ راسرد کت، پہ گوہرگ ءِ نیمگا رہادگ بوتاں۔ گوں مزن جگری ءِ گو ماوتی گاریں منزل ءَ گام پہ گام رواں ات انت۔

تئی نام ءَ نزاناں تئی ملک ءَ نزاناں

چوں بیا آں پرتو تئی ہلک ءَ نزاناں

سوت ئے دپ ءَ کت گوں وش گٹی جناں ات۔ حیات دپ ءِ سراڈہل جناں ات۔ گڈی ءَ دوئیں دم برانت بلاہیں تھقاے جت اِش۔ واہ یار نذر...اے سرگ ءِ تہا باریں چونیں حیال کیت انت، چو گاریں پس ءَ گاریں منزل کجانگر بیت باریں۔ شعر پہ شعر دوئیناں۔ نگرب ءِ وہداں گوہرگ ءِ کراڈک ءِ بازار ءَ سر بوت انت اِدا ہم ماسٹر ءِ گور اداشت اِش۔ ماسٹرا قبال آہاں وتی کر ءِ دارگ ءَ وش ات بلے ہچ ئے نہ گوشت۔ آئی ءَ ساری ءَ حیات ءَ روک روک ءَ چارات پدا نذر ءِ نیمگا چارات۔''شا ہدا بہ بے منا انکار نہ انت بلے منا زیادہیں گپ وش نہ بیت۔ گوں منا گپ جنگ ءِ کوشست ءَ مکن ات۔ من گپی مردمے نیاں....ماسٹرا قبال ءَ گوشت چوناہا ہم منا مردم ءِ تب نیست۔ منا چہ مردم ءَ بد کیت انت ہے واستا دور داشتگ چہ مردم ءَ''۔

''ماسٹر دنیا ءِ تہا زندگ ءُ گوں مردم دژمنی.....''

زیادہ بکواس مکن....من ساری گوشت ادا نندئے تچک پہ نند اِت۔ ترا گوں منی دنیا ءِ نندگ ءُ نہ نندگ ءَ کار نیست'' ماسٹر ءِ اے نہر ءَ گوں آ

دوئیں شری ءَ چُپ بوتاں ۔ آ دوئیناں وتی تگرد گزّ ان کت آ دیمتر ابرت ، ہمائی ءِ سرا نشت ءُ دیوان کت ۔ ماسٹر اقبال وتی تھت ءِ سرا نشتگ حاموش ات آئی ءِ سنٹ گوں آزمان ءَ ات ۔ تیوگیں شپ ءَ کیے ءِ گوما آئی ءَ گپ نہ کت تاں واب کپت ۔

آہاں دہ روچ گوستگ ات کہ چہ وتی لوگ ءَ چہ دراتگگ ات انت ۔ اے نیام ءَ آہاں جمک ، کاشاپ ، کلسر ، گوہرگ ءِ باگ ادا بگرتاں کوچہ ، بگدر ، کمبیل ، تنک ، لنگاسی ، ہسادی ، زریں بگ ، جاں محمد بازار ، زیارتی ، ہور شوٗلی درست پیادگ ءَ گول اتگ ات انت ۔ آہانی پادترا مبال ات انت ، چہ وتا ہلاس اتاں پیتی ءِ سامانے ہم ہلّ اتگ ات انت بس کے سامان بُن ءَ کپتگ ات ءُ آہانی دوچار جوڑی گدات انت ۔ زیارتی ءَ کور ءَ جان ءُ گد شششتگ ات انت ۔ ہے پیتی ءِ تہا آہاں ہے ششتگیں گد ءُ لہتیں سونی مُٹ یک دوآ دینک لہتیں داتگ شک ، دوسے دانگ کنجل ءُ سرخی ءُ لہتیں ڈبہ پوڈرانچیں دوسے دگہ چیز ءَ ابید آہانی پیتی نوں سک سبک ات ۔ بلے آہاں آ چیز ءِ پول ات انگت ءَ دچار نہ کپتگ ات ۔ آہاں نو ہم سک دمبرتگ ات ۔ حیات نوں چدءُ دیمتر ءِ روگا سازی نہ ات آئی ءِ پادیم ءِ روگا ہچ چست نہ بوگا ات انت ۔ نوں چدءُ دیمتر اروگی جاگہ نیست ات امیت ہمیش انت آ اے زید ءِ مردم ہم نہ ات ۔ آ کہ اے دیما آتگگ ات انت دیمتر اسنٹ ءِ سرءُ گبد کلاتو اتاں ادءِ آہگا آچون بلنگور ءِ بس ءَ سوار بوتگ ات ۔ آ الم آئی ءِ دگ ہمابل ءِ دگ ءَ بہ بوتیں ۔ آ کور ءَ ءُ اے دست زر بار ءِ نیمگا اتاں ۔ اے دگ ءِ دگ سنٹ ءِ سرءُ گوادر ءِ کشک ات ، آ بل ءِ بس ءَ سوار بوتاں ، نوں آہانی گورا پہ ترگ ءِ واستا سامان نیست ات حسکیں پیتی ءِ گوما ترگ نہ بوتگ ات ۔ آہانی منزل گارات آ منزل ءِ پنگ ءَ ات انت بلے منزل ءِ ہچ ڈس ءُ نشان نیست ات ۔

زرین بگ ءَ آ سنٹ ءِ سرءِ دگ ءِ سرا نشتگ اتاں ، حیات ءَ ضد کتگ ات کہ نوں واتر پہ تریں ...... بلے نذر نہ منگ ءَ ات نذر گوشگ ءَ ات '' یارا اینچو سفر پہ مپت پورت بروت تو بی کمال کنئے '' ۔ '' بلے یار سفر ءِ یک منزلے بہ بیت ... '' ۔ حیات ءَ گوں حسکی ءَ پسہ ترینت ۔ '' شر ..... اے وہداں اولاک نہ بیت انت '' نذر ءَ عاجزی ءِ گوما گوشت '' بلے یار ... تو ہمت کن دیما انگت ترین ... '' ۔ '' تو یار نذر ظلم کنئے ... ماہورت ہورت ءُ آرت آرت انت تو انگت ہمت ءِ گپ ءَ کنئے ، ہمت ءِ یک حدے است ات آ حدءُ یسمر تو گواز یتگ تو مہر ءِ یسمر اں اتگگ ئے .... '' حیات ءَ گوشت '' مہر ءِ یسمر اں من ہمار وچ ءَ اتگلوں کہ اولی پداں دیستگ ات نوں منا مہر ءِ حاکم بہ گوش تو .... ''

'' مہر ءِ حاکم صاحب ... تئی منزل کُج انت ادا ہر گاڑی یے گوزایت منا گون کن گوں .... تو وتی شہر ءِ حاکمی ءَ کنئے منا بل ... ''

'' تو حیات نادانے ئے .... ہچ نہ زانئے ... ''

'' دانا مرتگ انت کہ دانا توئے .... اگاں ترا نیت یے دل ءَ ات کم چہ کم تو نام ءُ جاہ ءِ جست ءُ پرس کتیں ، ترا گوں جنک ءَ لج بوتگ تو آئی ءِ ہمراہ سنگت کتیں آ وَ مرد یئے ات .... ''

'' آ وہدی منا چوشیں حیال نیاتگگ ات '' ۔

'' رند ءَ چون اتک اے حیال ....؟ ''

'' یار ، منی اگل ءُ ہوش ءِ سرا انچو مانشانت ئے کہ ابید آئی ءِ تصور ءُ حیال دگہ ہچ چمانی دیما نیست ات ، منا چے مالوم ات کہ آ منی دل ءِ تہا چوش نندایت ءُ جاگہ کنت '' ۔

'' تو یار ... وتی چم آ دینک ءَ سکڑ یتگ انت ءُ آئی ءَ را ... ''

'' من یار بس انچوش سفر ءِ وش کنگ ءِ ہاترا آئی ءَ را آ دینک ءِ تہا چار اتگ ات ، منا چے مالوم کہ اے چارگ پہ من ویل بنت انت ... ''

'' ہمیش انت ناں ویلاں ترا گپتگ ... دردانی دیمپان تو منا کتگ ... نوں گومنا روگ ءِ ہچ زکت نیست انت ..... دیمتر اروگ نہ بیت '' ۔

آئی ءِ گپ سرجم نہ بوت ءُ دور چہ چاتی ءِ نیمگا گاڑی یے آہان ات ، نذر ءُ حیات ءِ چم ہوری ءَ پرآئی ءَ کپت انت ۔

'' یار .... اے گاڑی ہرجا روت ماردیں گوں .... '' آ گاڑی کمیں نزیک ترا سر بوت تہ نذر ہم گشئے گڑات ۔

''اڑے حیات، اے ہما گاڑی انت ما بل ءِ سوار بوتاں''۔

حیات ءَ گاڑی ءَ راوست دات، گاڑی اوشتات۔ نذر ءَ حیات دوئیں ڈرائیور ءِ گوراشت انت ءُ گورا آئی ءَ گپ اش جت .... ''ما سوداگریں ہرجاہے کہ تورو ئے ما رابر گوں، آئی ءَ دیم ءِ سیٹ ءَ نادینت انت ءُ رہادگ بوتاں۔ گاڑی ءِ ٹیپ ءِ دپ ءَ ملا کمالان ءِ شئیرے ات

بیا کہ بیابات ءِ مکہ ءِ وش گوانکیں کلی
حال ترا گون انت پہ منا دریں ہانگلی

گوں وشیں نقطہ یے ءَ الحان کنگاات کہ آدوئیں شے مرید ءِ شئیرے تہا گار بوت انت، آدوئیناں دمبر تگ ات، راہ ءِ توکا خاموشی ات میزان میزان ءَ آواب کپت انت۔ آہاں ہچ سد نہ بوت کہ چہ پیم کجام راہ کجام جاہ ءَ اتکگیں ہے واستا وہدیکہ آ گاڑی ءَ ایر اتک انت، گاڑی مہمان سرا ءِ دیما اوشتاتگ ات آہاں وتی ہچی ایر کت ءُ مہمان سرا ءِ دیما تگرد ے ہچ ات، چنڈات ءُ آدوئیں سر ءِ نشت انت۔ گاڑی والہ وتی لوگ ءَ شت۔ آدوئیں خاموش ات انت باریں کجام جاہ ءَ اتکگیں۔ چوزانگ نہ بوت چار نیمگ کوہ ءُ مات بند ءُ حصارات، آہانی راستی نیمگا بزاں قطب ءِ نیمگا لوگ ات انت ءُ زرباری نیمگا مہمان سرا ات ءُ دیگر البتیں جمپ ات انت۔ رودراتک ءُ قبلہ ءِ نیمگا ہم کوہ اتاں، آ چہ ہے زرباری کوہانی شم ءَ اتکگ اتاں۔ میتگ ءِ چاریں نیمگا گونڈیں کوہ کور ءُ داز ءُ گیڑ ءُ کولڈ ات، اے میتگ یک کوہے ءِ دیما ات ءُ جہل ءَ شیپ اتاں۔

حیات ءَ سک دمبر تگ ات ءُ دومی سک بیچاڑ ات۔ نذر ءَ آئی ءِ گیگ ءُ گوم ءَ راز انت، آئی ءَ ہم ہچ نہ گوشت، حیات ءِ سر قطب ءِ نیمگا ات ءُ وپتگ ات۔ دستے سر ءِ چیرا ات انت۔ نذر ءَ ہم آئی ءِ پادون ءَ وتی پاد شہار دات ءُ سر قبلہ ءِ نیمگا کت دست سر ءِ چیرا کت ءُ وپت۔ آزمان ءِ استاراں چارگ ءَ لگ ات۔

ہے پیا آدوئیناں خاموشی ءِ گوما وتی اے شپ بے نامیں جاہ ءَ گوں خاموشی ءَ سباہ کت۔ آہانی دل ءِ تہا ہزار گپ اتاں کہ پر آہانی لنفانی سر ءِ آنگ لوہاز جنگ ءَ اتاں بلے آہانی لنٹ گشئے سوچن ءِ گوما دوتگگ اتاں۔ ہزار گوشت ءَ ابید پہ گپ کنگا ہچ بنکپ نیست ات، آ گوشنت چے گوشنت۔ حیات سباہ ءِ سرا روچ تنک دیگا پیسر تر آ مہمان سرا ءِ (مہمان سرا یک کرگینے ات) دیما اوشتاتگ ات دیم گوں قطب ءِ نیمگا ات۔ دوشی کہ یک مردے ءَ آہانی واستا نگن آورت ءُ گوشت ئے کہ زرباری نیمگا ہے کوہ ءِ ڈکے، ایشی ءِ جہل ءَ آپ است انت۔ چم ءُ دیم ءِ شودگ ءَ ہموداں بروئے۔

حیات ہے کشک ءَ چارگ ءَ ات کہ ڈک ءَ کنڈ گے ات آئی ءَ نذر ٹوہینت ءُ پاد کت وتی سابون ءُ ٹوال، جان شودگ ءِ سامان زرت انت دیم پہ جہل ءَ رہادگ بوتاں۔ آ اے کنڈگ ءَ سر کپت ءُ آدیما ایر اتک انت دگہ یک مزنیں جہلگے ات آ اے جہلگ ءَ ایر کپگا اتاں کہ چم، جہل ءَ مزنیں مچلدگے ءَ سک اتاں۔ چمگے کوہ ءَ درآ ہگا ات جو کش اتگ ات مچانی نیمگا میزان میزان رمبگ ءَ ات۔ مچلدگ ءِ کش ءِ نیمگا کہ سندات تگ ات آئی ءِ جہل ءَ کورے ات۔ کور ءِ آدیما تلارات۔ مچ کوہ ءِ دیما اتاں۔ آ یک کلگے ات۔ مچلدگ جہل ءَ روان چو سیڑھی سیڑھی ات۔ ہر جہلگ ءِ گڈی ءَ سندات کنان تگ ات کہ آپ چہ کوہ ءِ سرا ایر کپت گڑا آزمین ءِ چاک ءَ مبارت ءُ زمین مہ درایت۔ کور ءِ نیمگا دراجی ءَ سندات ءُ کے دیگر دگہ جو ے کوری سرے روددراتک ءِ نیمگا اتکگ۔ مچلدگ چو سے کنڈ (تکون) ءَ ات دوئیں نیمگا کہ کارکاینت ہور بنت، سندات اتاں جہل ءَ زمین ہملسون بوت کور ءِ تہا دانگے مچ است ات۔ بلے گیشتر مچ ءُ داز ءُ گیڑات۔ چونا ہامین ات بلے اے وہد ءَ ایوکا بیگم جنگی ءُ ھلینی ءِ وہد ات۔ اے مچ گیشتر دشتاری، موزاتی ءُ چپشک اتاں۔ ہے واستا بزاں اوداہامین ایرہت ات۔ آ مچلدگ ءِ تہا سیل کنان ءُ دیگر اروان اتاں۔ کلگ ءِ زید ءِ توسیپ کنان اتاں۔ آئی قدرتی جلوہ دوئیں سنکتانی دل ءِ سرا جاتیگ جنگ ءَ ات، آ اے ندار گانی سہر ءِ تہا بے ساہ اتاں۔ گام گام ءِ سرا گونڈیں چمگ کولگ کتگ اتاں چرآ ہاں جو کش اتگ مچلدگانی چیرا پلہ اتاں۔ آکولگ ءُ کانیگ ءِ آپ گشئے شہد ءِ وڑا وش اتاں۔ سباہ ءِ سرا اے گرماگی روچاں چوشیں سارتیں آپ دل ءِ تب ات۔ آ دیگر اشت انت یک بلاہیں ٹوہیں چمگے چہ زمین ءَ سرگے برز گوں زور ءَ رچک ءَ ات۔ آ جاگہ سک ءُ ریک ات۔ آ چمگ ءِ دیما کوہ ءِ تلارات ہما آپ گورم ات چمداں چہ آپ پداز مین ءِ چیر ءَ روگا ات۔ سر بر ءَ آپ گندگ نہ بوت بلے چم دور

شانک دات انت دورءِ پچ ءُ دگہ مچکد گے است ات، دوئیں سنکتاں ہمدا وتی پچ کش ات ءُ چرک بوت انت ءُ وشیں آپ ءِ تہا دل ءِ مئیل ءَ جان
ششت ءُ دل ءِ مئیل ءِ ندارگانی سیل کت۔ کلگ ءِ زید ءِ تو سیپ ءَ چہ دم نہ برت۔

''یار ادءِ مہلوک نھ بھت انت.... واللہ چونیں بہشت در وشمیں زیدے۔ چی ءِ کمیگ انت چو شیں وشیں آپ، مچکدگ ءُ چمگ۔ وشیں
وشیں کوش.... سرجمی ءَ بہشت انت....'' حیات ءِ جمالیاتی حس ءَ جہہ جنگ ات۔ ''منی کراپہ تو سیپ ءَ چو شیں شریں لبز نیست کہ بہ گوشاں..... یار.. تو
وت بچار، اے شُور، اے کوہ تو کاکور، کوہ ءِ دیما مچکدگ۔ کور ءِ تہا داز کوکوکہ آہانی کونر ءِ وہد ہم دیمترا آہان ات اے کاش ءُ پچ، اے چمگ!''۔

''ہوئے یار حیات... مئے کیچ ءِ تہا تربت ءِ بُوست باست شور ءُ جگا، دوت ءُ دات۔ پدا ادءِ خاموشی ءُ ایمنی وشیں سپائیں گوات، سپائیں
آپ ءُ آہانی قدرتی ندارگ ءِ جلوہ ءُ باز فرق انت۔ واقعی یار... بہشت در وشمیں زیدے۔ منا سک وش بوگا انت دل گوشیت کہ زندگی ہمدا بگوستیں
چوں وش انت..نذرءَ گوشت۔تو بگوستین ئے گپ ءَ ئے، منی دل گوشتیت پدا دو بر کیچ ءَ مرو۔ وتی زندمانی ءَ ہمدا گوازین.... حیات ءَ گوشت تو چے
گوشئے چوشیں وشین ءُ سپائیں گوات ءُ آپ ءِ زید ءِ مردم چون بیت؟'' نذرءَ جست کت۔

''اے آپ ءَ گندے...'' حیات ءَ دست آپ ءَ جت ءُ گوشت۔

''اے آپ زمستان ءَ چولہڑ دا تنگ، دوت دنتیں ءُ انوگر ماگ ءَ چوتر ونگل ءِ پیا سارت انت، اے وڑیں وشیں زید ءِ مردم شررنگ ءُ
براہدار نہ بیت انت دگہ تئی حیال ءَ کج ءِ بنت۔ اے زید بہشت انت اد ءِ مردم حور غلمان بنت...تو دیست گاڑی ءِ ڈرائیور چونیں ڈولدار یں ورنا ہے
ات''۔ حیات ءَ آئی پسہ دات۔

''نوں بس انت...... بریں باریں......نذرءَ آپ ءِ تہا ئکّے وارت ءُ گوشت ءُ لمب ءِ نیمگا رہادگ بوت۔

حیات ءَ ہم یک ءُ دو شریں ٹک وارت ءُ آ ہم آپ ءِ لمب ءَ ئشت۔ آئی ءَ وتی جان حسک کتگ ات گُد ءِ نوراکنگ ءَ ات۔ حیات ہم وتی جان حسک
کت ءُ گُد نور کنگ ءَ لگ ات۔

دوئیں دو بروتی بنجل ءِ نیمگا رہادگ اتاں۔ اے بری آہاں کنڈگ دیماات آہاں برز ءَ سر کپگی ات۔

تگرد ءِ سرا آہانی چاہ ایراتاں دگہ کس نیست ات۔ آہاں چاہ وارت ءُ نشتگ اتاں آہانی کرّ ءَ کس نیا تک، آ دوئیناں چوز انت کہ ادا مردیں
آدم باز کم ات۔ جنیں آدماں دور نوزگ پہ آپ ءِ زوگ ءَ، ءُ لوگ ءِ دیم ءِ تر گ ءَ گندگا اتاں۔ بلے آہانی کرّ ءَ کس پہ سودائی ءَ یا دگہ جست ءُ پرس ءِ
واستا نیاتک باریں شما چونیں مردم ئے، چیا اتکگ ئے کجا ژ وئے۔

اے کسانی جست کنوک مردیں آدم اتاں۔ مردیں آدم ءِ گواہ نیست ات۔ آہانی سبارگ ہم گونڈ وے ءَ چاردہ پانزدہ سال ءِ بچکے ءَ آورتاں
ءُ دیما دات انت پدا آ خاموشی ءِ گوماں واتر بوت۔ آپ آہانی مہمان سرا ءِ دیما کا پڑ ءِ کے ءَ ایراتاں یک مشکے ات ءُ یک کپے ات۔ یکدو گڑ واتاں۔

آہاں سبارگ کت۔ ظہر بوت پدا ظہر قضا بوت عصر بوت ءُ مگرب بوت میزان میزان شپ آہاں بوت۔ بلے آ انگت نشتگ اتاں ءُ آہانی
نور ءَ کس نیاتکگ ات۔ آہانی شام ہم ہے گونڈل ءَ آورت انت۔

آ اودا نشتگ اتاں آہاں دو وہد ءِ نان ءُ سہب ءِ چاہ ءُ ارز بند رسگ ءَ ات۔ بلے آہانی نوراکس نیا تکگ ات۔

اے روچ مرچی آہاں سے روچ ات کہ اے کلگ ءِ تہا اتکگ اتاں بلے آہانی نور ا پہ سودائی کسے ہم نیاتکگ ات۔ پدا ہم آ فکرمند ءُ
پریشان نہ اتاں مرچی نذرءَ وتی دینکار دچار کپتگ ات کہ آ سیاہ ءِ سرا مہمان سرا ءِ کاپر ءِ منگ ءَ تکہ ات کہ آئی ءِ چم پرآئی ءَ کپتگ اتاں۔ مرچی
نذرءَ وتی دینکار دچار کپتگ ات کہ آ سیاہ ءِ سرا کاپر ءِ منگ ءَ تکہ ات آئی ءِ چم پر آئی کپتگ اتاں۔ آ وتی لوگ ءِ دیما کارے ادءَ اودءَ سرگ ءَ ات۔
نذرا ولی گندءَ آئی ءَ راپچاہ آورت بلے جنک چرآئی ءَ چہ بے ساوتی کارءُ چلو پگاں مشکول ات اے وشیں گپ ءِ حال دیگ ءِ واستا حیات ادا موجود
نہ ات۔ تاں حیات اتکگ ات آ جنک ہم اندیم بوتگ ات۔

وہدیکہ گونڈل ءَ سہارگ آورت انت گڑا حیات ءُ جست ءُ پرس کت .... بلے گونڈل ءَ شرّ ی ءِ سراپتہ نہ دات انت البت لوگ ءِ مردماں اے گپ حال دات ئے کہ سوداگرے اتکگ اگاں سودائی کن ئے .....دومی اے مردم (نذر ءِ نیمگا دستے شہار دات) شمے ماسٹر انت ... ہے گپ ءَ سر پدا تاں دو مسافر اتکگ ۔ بلے آہانی جست ءُ پرس ہم کس ءَ نہ کتگ ات ۔ وہدیکہ سوداگر ءِ حال ءَ مالوم بوتاں ۔گڑا سوداگر ءَ راہمود ءَ کاپرے است ات ہما کاپر ءِ چیر ءَ لوٹا ہینت اش ۔ سوداگر ا یوک ءَ حیات ات ۔ بلے نذر ہم گوشگ ءَ ات کہ من ہم کاہاں گوں ۔ بلے حیات گوشگ ءَ ات کہ تو میا گوں ۔تو لج کن ئے آلج کن انت ۔ اد ءَ جنین آدم درآمدیں مردین ءِ دیمانہ کپ انت نذر ءَ اے حال ہم حیات ءَ راداتگ ات کہ من وتی دینکار ہمرا دیستگ ات ...

آسک گل اتاں ۔ آہانی جہد ءُ کوشستاں رنگ آورتگ ۔ آہاں اے مزّل دراجیں جہد ءُ کوشست ءَ رند باج برتگ ات یکے نذر ءَ دوست کتگ ات آئی ءِ درگیجگ ءَ کنڈ کنڈ ءَ تڑ اتگ ءُ پٹ ءُ پول کتگ ۔

تو حیات ہم واہگدار ئے ۔

حیات ءِ سودائی ءِ وہداں اناگتاں چم وتی چست کت انت آئی ءَ یک حوردا بے، کمان میانے ، پری پیکرے گوں ہزار ھُب ءُ واہگاں حیات ءَ راسراچہ پاداں چارگ ءَ ات ۔ دوئینانی چمانی ڈگگ دوئینانی لنٹانی سرا یک پچاہ آرو کیں بشکندے ءَ لیب کت ، کساس دہ گام ءِ دوری ءَ اوشتاتگ بلے دوئینانی چم گوں چماں ، دل گوں دل ءَ ہور بوت انت آہانی دچارکپگ ءِ اے اولی پدانت ... بلے آہانی ارواہ ءِ نندءُ نیاد ، وعدہ ءُ سوگند بازدیر یکین بےات ۔

دگنیا اڈہ نہ بوتگ پیسرا مہر ءِ جہزگ جوڑ بوتگ ۔ اے دل ءُ جہزگ تاں ازل گون انت ۔ برے آدم ءُ حوا، برے یوسف ءُ زلیخا، برے لیلےٰ ءُ مجنون ءِ نام ءَ ، برے شیریں فرہاد ءُ برے شے مرید ءُ ہانی ءُ سسّی ءُ پنّوں ءِ نام اے جہان ءَ ہر دور ءَ گون انت پیداک انت ۔ آدوئیں حاموش انت ۔ بلے آدوئین گوں چماں ثران ءَ اتاں ۔ گوں قربانی گندگ ءَ اتاں گوں دل ءِ دریکگاں ہم گالوار اتاں ۔ گوں گوشاں مارگ ءَ اتاں ہے حاموشی ءِ تہا، یکے دومی ءَ وتی دل ءِ پیغام ءُ گلوہ سر کت انت ۔

آہر دوئیناں گش ئے یکے دومی ءِ ودار بوتگ ، یکے دومی پٹ ءُ پول بوتگ ۔ یکے دومی ءِ حیالانی تہا ہے عکس بوتگ انت یکے دومی ءِ واہانی تہاشتگ ءُ اتکگ انت ۔ مرچی آدیم پہ دیم اتاں ، یکے دومی ءَ راچارگ ءَ اتاں ۔

آہانی چم سکت اتاں نہ سرگ ءَ اتاں لنٹ حاموش ہچ جنبش ءَ نہ اتاں ۔ آہانی ہم گین اوشتاتگ ۔ چو گش ئے دم ءِ کشگ ءَ بے یال اتاں، آدوئیں چو بت ءِ پیا اتاں چوگشئے سنگ ءِ سیاہ اتاں ۔ گویا کہ اش مان نیست ات ۔

کاپر ءِ چیر ءَ ایدگہ نند و کیں جنین آدماں مارشت بوت اے دوئیں یکے دومی ءِ چمانی زر ءَ ٹک اتگ انت ۔ یک جنینے ءَ آئی ءَ راٹو ہینت ۔ شریں سہتے ءَ رند دوئیناں بود کت ....آجنک میزان میزان ءَ پشت کائی پشت ءَ روان بوت ۔ ہما دوبان ءِ شم ءَ اتکگ ات پدا پشت ہما گر کتگ ات ہے وڑ ءَ پشت نہ ترینت ...بلکن کہ آئی ءَ وتی مہر ءِ حدابند ءَ راپشت دیگ نہ لوٹ ات گوں ہزار احترام ءَ آجک ات ءُ جہل بوت دست پیشانی ءِ گورا آورت ءُ حیات ءَ سلام کت ءُ بان ءِ پشت ءَ اندیم بوت ۔

آئی ءِ روگ ءَ رند یک ءَ اے دگہ ہم شت انت گوں ۔ حیات ایوک بوت آئی ءَ وتی پیتی بڑ ءَ کت ۔ مہمان سرا ءِ نیمگا رہادگ بوت ۔ آزمین ءِ سرا نچوش روگ ءَ ات گش ئے آتھت ءِ روان ءَ سوارات زمین ءَ چہ چست ات ، بال ات ۔ آئی ءِ چم رژناہ ءُ دیم رژناہ ءُ دل وش ءُ زبان لِبل ات ۔

اے حال ءِ تہا ملاری ءَ نذر ءَ کہ حیات دیست جست ئے کت ....''تو چے شراب وارتگ ءُ پیداک ئے ۔''

''ہو ......'' آئی ءَ گونڈی ءِ گوماپتہ دات ۔

''مپتی شراب بوتگ، تو زرنہ دیئے سگریٹے نہ زورئے۔''

''یار، تو زانے اے مہرءِ شراب انت، گوں کدہیں دیدگاں وار ینگ بنتیں اے ملارءِ اثر ہچبر نہ روت تاں زندگ ئے ملارئے...''۔

''مطلب انت تو ہم یکےءِ راوتی دل داتگ اتگ ئے''

''یارندر، من اوں تئی براتاں....تو کہ جہل نہ بئے گڑا من وتی سنج چوں جہل کناں...'' دوئیناں یک ٹو ہیں ٹہکے دات....ءُ حاموش بوت انت۔ حیات، چمگ ءِ کراچ یے ءِ چیرا تکہ داتگ ءُ نشتگ ات وتی پاد آپ ءِ تہا ایر کتگ اتاں۔ آئی چم گوں چمگ ءَ اتاں۔ آپ برزءَ چہ ریچگ ءَ ات۔ ہمے تلارءِ دیما گورم بوگا ات ساہگ سارت ات۔ سارتیں بسک ءِ سرا نندگ ءَ مزہ آہگ ءَ ات اے حاموشی ءِ تہا چمگ ءَ آپ ءِ توار دشیں زیمل ءِ مٹّی ءَ کنگ ءَ ات۔

حیات ایوک ات ندرءَ دو سئے روچ ات کہ آئی ءَ یلہ داتگ ات۔ آوتی مہلج ءِ پشت ءَ چوسا ہگ ءَ گوں ات۔ ندرءَ مرگ کتگ کہ منی انت..... مرچی آئی ءَ پنچ روچ ات، آجنک ءِ پشت ءَ گون ات بلے گوں آئی ءَ گپے ہم نہ کتگ ات ئُے ہرشپ ءَ کہ حیات آئی ءَ جست کتگ کہ چے بوتگ بلے ہچ نہ بوتگ۔ تینگتی آئی ءِ نام ہم مالوم نہ ات۔ ندر چہ حیات ءِ جہزگاں بے سمات۔ آوتی حیالانی تہامست ءَ.. .: ملارات۔ بلے اے سہتاں آئی ءَ ہچ کٹ نہ کتگ ات۔ حیات ءِ دل ندرءَ گوشیت تو ءُ مہر...تئی وڑیں مردم مہرءِ دودءَ نزانت کہ چوں انت...

اناگاہ ءَ حیات ءَ گش ئے پاد برمش ءِ توار گوشاں کپت چوگش ئے نگرہیں پادینک چلک چلک کنان ات۔ آئی ءِ توارءِ نیمگا گردن لہم لہم ءَ گردینت... چہ وتی جاہ ءَ چست بوت۔

آ چہ دیما پیداک ات۔ آئی ءِ آہگ ءِ وڑ چو چمگ ءِ آپ ءِ وڑا اپر زیمل ءَ لڈان ات۔ گشئے گلاب ءِ ٹِل شاہ ءِ سرا انت شاہ ءَ گوات لڈ ینگ ءَ ات۔

آئی ءِ لنٹانی سراہما بچکند ات کہ اولی روچ ءَ دیستگ ات آئی ءِ چمانی جہزگ ہم ہما اتاں۔ چہ مچا چاں درپگ ءَ اتالیں چے گپاں زبان دیگ اتاں۔

آ چہ حیات ءَ دیرگستا جہل ات.... یکے دومی ءَ چارگ ءَ لگ اتاں تہ سہتے ءَ رندگوں سمبلیں گالوارءَ گوں درائینت یے،''بہ نندناں...''

حیات گوش ئے حکم ءِ ودار یگ ات۔ چوگشگ ءِ گوماں نشت کہ حکم ءِ تعمیل بہ بیت۔ آہم وتی نزیک ءِ جمپ ءِ سرا نشت آبرزءَ نشتگ ات۔ حیات جہل ءَ نشتگ ات۔

چوگوش ئے آدیوی برزءَ نشتگ ات۔

حیات، پجاری ءِ پیم آئی ءِ دیما جہل ءَ نشتگ ات ابابت ءَ ات۔

''گپے بکن.....'' جنک ءَ وتی مچا چاناں سرینت گوشت۔

''تو بکن گپے..... پہ گپے ءَ اتگ ئے...؟'' حیات ءَ پسہر ترینت۔

''تئی ہمراہ..... ہرجاہ ءَ منی دمب ءَ گون انت...''

''آتئی مہرءِ گنوک انت...''

''بلے منا تپ نہ بیتیں...''

''آئی ءَ ترا ابل ءِ بس ءَ سواری ءَ دیستگ ات...''

''منا یادانت.... ہمے بڑ ناک انت...''

''ترا دیستگ یے تئی عشق ءَ گنوک بوتگ...''

''من چیزے آں انچیں، پمن ہزار گنوک بیتیں..'' آئی ءِ گالوار ءِ تہا دلیری ات''۔

''تو آئی ءِ مہر ءِ پسہ ءَ مہر بدئے..''

''من ترا گوشت ناں منا ہزار گنوک ءِ مہر است ۔ من درستیناں مہر ءِ پسہ دات نہ کناں منی دل یکے، تئیگ انت ۔'' پہ کپیے گوشت ئے۔

''تو باریں دل ءَ کے ءَ دئے...؟''

''ہما کہ منا گنوک کنت..'' آئی ءَ کندگ ءِ گو ما گوشت گوش ئے تا سے ٹیلنگ ات ۔

''ترا یکے ءِ ودارانت...؟''

''ہو...مناں ودار بوتگ...منی ودار ہلاس انت.....منی سوداگراتگ....منی سرءِ سوداءَ جنتیں...''

''بزاں منی سنگت...''

''اناں...تئی سنگت نہ ایں...آ سوداگر توئے...''

''من....''

''ہو۔تو..'' آئی ءَ دومی مچا چانی گواتو گوات کت انت ءُ گوشت ۔

'' بلے منی.....سنگت.....''

''منا گوں آئی ءَ ہچ تعلق نیست...''

''آئی ءِ دل پہ تو بندانت..'' حیات ءُ گشت ۔

''منی ساہ پر تو درنگ انت...''

''آ تئی واہگدار انت..''

''منی واہگ توئے....''

''آئی ءَ گوں تو مہر انت..''

''بلے منا گوں تو مہر انت...''

''آئی ءَ....''

''بس آئی ءِ زیادہ نام ءَ مہ گر تو چونیں مرد ینے ئے وتی لج ءَ پہ دگر ءَ گواجار دیئے....ترا من پہ شا تک دگرے چون باں....تو وتی مہر ءَ دگرے ءِ مہر ءِ چیا نام ءَ دیئے...اے گپ پہ تئی غیرت ءَ زاہے نہ انت کہ منا وتی لوگ ءِ لج ءَ......دگہ کسے ءِ دست ءَ دیئے....آئی گوں زہر زہر ءَ گوشگ ءَ ات بلے حیات ءَ ''بس بس کن تو ہم....من پر تئی ہاترا گوں جہان جنگ کناں گوں مرچی ءَ رندتئی زند ءِ سر ءَ منی مہر ءِ ٹپہ جنگ ۔ پر تو ہچ گواجار نئیت....'' آئی ءَ گپ ست ءُ گوشت ۔

''منی سوداگر...''

''منی مہر ءِ سودا...''

آ دوئیں وتی وتی جاہاں چہ پاداتک ءُ نزیک تر ءَ روان بوت انت..نزیک دستے دراجی ءَ دوئیں اوشتات انت.... پدا دوئیناں پنجی ءَ وتی دست یکے دومی ءِ نیمگا شہاردات انت ۔ ایشی ءَ آئی ءِ.....آئی ءَ ایشی ءِ دست گپت ۔ آہانی چم گوں چم ڈک اتگ اتاں پدا آ انچوش نزیک بوت انت دوئینانی نیام ءَ ہچیلے ءِ فاصلہ است ات.... پدا ہے فاصلہ ہلاس بوت یکے دومی ءِ امبازاں یکے دومی ءَ پناہ زرت....نوں دل پہ دل اتاں، دوت ماں دوت، چم پہ چم اتاں، جان پہ جان اتاں، سنٹ پہ سنٹ اتاں، لنٹ پہ لنٹ اتاں ۔ آ حیات ءِ پادانی پنجگ ءِ سر ءَ اوشتاتگ ات ادا ہم بگوش کہ

پاد ماں پاداتاں ۔ دومی انچوش یکے دومی ءِ تہا ہوراتاں چو گوش ءَ یک بالادے ات ۔ یک جانے ات، یک جسمے ات، اوشتاتگ ات ۔ باریں چنت سہتاں وتارا یکے دومی ءِ دل ءِ تہا شوہازاتاں ۔ آہانی شوہازگش ءَ ہلگ ءِ پیمانہ ات... ایندگہ بانگواہ ات ۔

نذرءِ نپاد ہماوڑا انت ہماوڑ پاتگ اتاں ۔ پیتی ہماوڑ ءُ مہمان سراءِ کنڈے ءَ کپتگ ۔

دوشی شپ آ وپسگ ءَ نیاتگ ات ۔ آ کجا انت، کجا شتگ ۔ حیات حیال کنگا ات زیکیں روچ ءَ گوں شاری ءِ گوما نندءُ نیاد کتگ ۔ آئی ءِ نام شاری ات ۔ آ ءُ شاری شتگ ءُ درستیں روچ گپ جتگ ۔ آئی ءِ بابت ءَ جست ءُ پرس کتگ ۔ حیات ءَ وتی درستیں کسہ داتگ انت ۔ وتی ءُ نذرءِ گپ کتگ انت ۔ شاری ءَ وتی بابت گوشت کہ آئی ءِ پت ءَ دوسانگ کتگ ۔ یکے گوں شاری ءِ مات ءِ گوما ہمدا دومی سانگ ماں ایرانشہر ءَ کتگ ۔ شاری ءِ برات ءُ گوہار نیست ات آئی پت ہم بیران بوتگ ات ۔ یکے ءَ دومی ءِ بابت ءَ مالومداری ءَ رند یکے دومی وتی ءِ نیمگا رہادگ بوت انت ۔ شاری وتی لوگ ءَ شت ءُ مہمان سراءَ اتک...

ادءَ مہمان سرا اتک آئی ءَ نذر نہ دیست آئی ءِ ودار کت تا سبارگ اتک آئی ءَ باز دیراں رند سبارگ کت پداوپت ۔ بیگاہ ءِ وہداں آپاد اتک ءُ شت چمگ ءِ سرا ۔ ہم نذرا اودا نہ ات ۔ چمگ ءِ آپ ءَ جان ششتگ ءُ نشتگ ات ۔ کہ پدا شاری اتک ۔ پدا آہانی دیراں تاں نندءُ نیاد بوت تاں شام ءِ وہداں ہم انگت ءَ نذر گار ات..... حیات سک پریشان بوت آئی ءَ شت ءُ پیتی پچ کت ءُ چارات ۔ پیتی ءِ تہا نذرءِ گد اودا نہ ات انت اے دگہ درستیں چیز ہمدا ات انت پیتی ءِ خانہے پچ کت درستیں زر ہمدا ات انت بلے زرانی سرا یک کاگدے نبشتہ کنگیں ایرات آئی ءَ کاگد کش ات آئی کاگد چارات دیست ءُ کہ آئی ءِ نام ءَ نبشتہ ات ۔ نبشتہ کنوک چارات نذر ات ۔ آئی ءَ کاگد شری ءِ سرا چراغ ءِ دیما کت ءُ وانگ ءَ لگ ات ۔

منی ہم گنگلیں دوست حیات!

من تئی ءُ شاری ءِ گپ درستیں اشکتگ انت ۔ منا مالوم بوت کہ مہر دو دل ءِ واہگ ءِ نام انت ۔ یک دل ءِ مہر ءَ مہر نہ گوش انت ۔ منا گوں شاری ءَ مہر نیست، اگاں بوتیں گڑا شاری ءَ ہم گوں منا مہر بوتگ ات ۔ من شمئے مہرءِ نیام ءَ ڈیوار نہ باں ۔ من آ جنین ءَ چوں وتی لوگ ءَ کت کناں کہ آ جنین گوں من نفرت کنت ۔ منا اے وڑیں مہر ءَ چہ تئی دوستی ءُ سنگتی دوست تر انت ۔ تو مہرءِ پڑ ءَ دوست چہ منا باج برتگ بلے زندءِ تک ءُ پہناتاں منا باج برت نہ کنئے ۔

ہو، ..... ہاں..... ماوتی شوہاز ءَ کامیات بوتیں من چوش پہک ایرجیگ نہ بوتگوں کہ منا زہیر گوشگ بہ بیت ۔ منا ہم اے مہم ءِ تہا چیزے رستگ ۔ شاری اگاں تئی لوگ بانک بیتیں گڑا منی نشار انت زندگیں روچاں اگاں ہور بوتیں اے کسہاں من آئی ءِ دیما کاراں کہ پہ وتی دوست ءِ ہاترا ترا من بہشت ءَ در گیپتگ ءُ آرتگ..... منا امیتیں تو شاری ءَ سانگ کنئے ءُ گوں وتی ہوری ءَ کارئے گوں ۔ من ترا حال نہ داتگ ءُ روگا اوں ۔ ایشی ءِ واستا پہلی لوٹاں ۔ ہما مئو رنگیں گاڑی بلے ءَ روگا انت من گوں ہمیشی ءَ روگا اوں دل ءَ تپر کہ مکن ۔ من تئی ءُ تئی زندءِ نوکیں ہمبلءِ رہچارءُ وداریگاں اے زرءُ پیتی ءُ سامان منی نیمگا تئی بجاری انت ۔ چے گلگ کہ آ منی نہ انت/ مہر، وَحون ءِ سیادی نہ انت

تئی سرءِ خیرواہ: نذر

آئی ءَ کاگدونت ءُ کیسگ ءَ کت ۔ آئی ءِ لنٹانی سرءَ بچکندگے ءَ لیب کت ءُ سرگ چنڈینت ۔

☆☆☆☆

30-09-1991

واہشءِ جہد

عباس علی زیمی

در چک ءِ چیرءِ نندگ نندگ ءَ آئی ءِ مودءُ ریش مزن بوتگ انت ـ مود کساس گوازے ءُ ریش نیم گوازءَ سرات انت ـ ماں اے دشت ءُ گیاب ءَ آئی ءَ وتی جاہ مند کساس دو سال بیت کہ کتگ ات، پرچا؟ کس اے حبرءَ سرپد نہ ات ـ آئی ءَ اے در چک ءِ بن ءَ دگہ ہچ گون نہ ات، البت درتگیں یک دورِتی، چلن ءَ مینیں یک سرجاہے ءُ کش ءَ اریں یک آپ ءِ مٹے ءُ رودءِ کوہنیں ءُ زنگی ایں گلاسے آئی ءِ زندگوازینگ ءِ سامان ات انت ـ گرماگ ءُ زمستان آگوں ہمے ساماناں زندمان ءَ تیلانک دیگ ءَ ات ـ

پر آئی ءِ ورگ ءُ وردن ءَ چہ نزیکیں بازارے ءَ مدام لہتیں نان، برنج ءُ نارشت روان دیگ بوتگ ات ـ یک میتگ ءُ بازارے چہ آئی ءِ جاگہ ءَ یک کلومیٹرے ءُ دگہ یک بازارے دو کلومیٹر دور ات ـ انچوش گشنت کہ اے ورنا ہما دو کلومیٹر دوریں بازاریگ ات ـ بلے باریں آ چے سبب انت کہ اے ورنا ادءَ اتکگ ءُ نشتگ ات؟ ہر کس چہ اے حبرءَ بے سمات ات ـ آ تیوگ ءَ یک مست ءُ پکیرے جوڑ بیتگ ات ـ سالے ءِ کساس ءَ آئی ءِ موداں سر رند نہ دیستگ ات ءُ ریش ءُ بروتے ہمے وڑءَ رستگ ات انت کہ دپ ءُ دیمے چوش وحشی مہلوکے ءِ ڈرنگ ءَ تریننگ ات ـ کرّ ءُ گورءِ میتگ ءُ بازارءِ مردمان ایشی ءَ رامزنیں پیرءُ مستے لیک اتگ ات ءُ بازکس ءَ پہ دم ءُ بندءَ وتارا یا وتی زہگ آورتگ ات انت ـ وہدیکہ کسے پرے بابت ءَ ایشی ءِ گورءَ اتکگ ات، گڑا آئی ءِ لنٹاں یک توٗنی بچکندے ہوار بوتگ ات ـ باریں آئی ءَ چے وتگ ات ءُ دم جتگ یا بند گرنچ داتگ ات، بلے مہلوک ءَ ہمک وڑءَ آئی ءِ سرءَ ستک ات ـ جینے چلگ بوتگ ات یا کسے ءِ سورءُ سانگ ات، گڑا مردماں چہ آئی نظر بندے، ہم پچ گپتگ ات ءُ آئی ءَ یک سیاہیں بند کے ہپت گرنچ بستگ ات ءُ آئی ءَ رادا تگ ات ءُ یک مزنیں ٹھکے ہم داتگ ات ئے ـ

آئی ءَ کس وتی ہندءَ ترگ ءُ جلگ ءَ نیشتگ ات ءُ چہ ادءَ تاچینگ ات ئے ہمے توٗنی بچکندگ، ٹہک دیگ ءُ تاچینگ ءَ را مہلوک ءَ ہمے فقیرءِ ہیل ءُ مستی کردءَ پہ وتا برکت ءُ رحمت لیک اتگ ات انت ـ میتگ ءِ جنین آدم وہدے پہ رمگانی چارینگ یا پہ داراءِ چنگ ءَ دورہے مست ءُ فقیرءِ ہندءُ جاگہ ءَ سر بوتگ ات انت، گڑا آہاں ہم وتی بہت ءِ باروءَ جست ءُ پرس چہ ے مست ءَ کتگ ات ـ ہمازہگ ءَ کہ پریشی نان ءُ ورگ کہ آورتگ ات ـ آ کساس دوازدہ سینزدہ سالی زہگے ات ءُ مدام سیکلے ءِ سرءَ ادءَ اتکگ ات ءُ اے حذمت چہ واجہ نور محمد ءِ لوگ ءَ پرے مست ءُ فقیرءَ بوگ ءَ ات ـ نور محمد ہمے مست ءِ جاگہ ءَ یک کلومیٹرے پشتیں بازارءِ جاہ مند ات ءُ اے فقیرءَ بیکہ نور محمد ءِ لوگ ءِ ورگاں دگہ کسی لوگ ءِ ورگ نہ وارتگ ات انت ـ نزاناں پرچا؟ نور محمد ءَ ہم پہ وتا اے حدائی رحمتے زانتگ

اتءُ کس ءَ اے بابتءَ دلگرانی ءِ گپے درشان نہ کتگ ات کہ پرچا نور محمد ورگ بدنت، ماۓ مہ دئیں؟ آ ہمے فقیرءِ دلگرانی ءَ ترس اتگ ات انت کہ فقیرءَ اگاں زہر کت، گڑا باریں چہ آ فتے کیت۔

ہمے مستءُ فقیر بیست پنچ ءِ سندءَ اتءُ ہما دو کلومیٹر دوریں بازارءِ گیشتریں مہلوک یا آئیءِ جندءِ پتءُ مات ایشیءِ اے وڑیں فقیریءَ نہ منگءَ ات انت۔ البت لہتیں مردماں اُمید کہ آ ایشیءَ حداءِ دوست، مستءُ فقیر لیکگءَ ات انت دگہ کس ایشیءَ مان نیارگءَ ات، دگہ دور گوریں بازارانی مہلوک ایشیءَ راحداءِ مستءُ ولی منگءَ ات انت۔

ہما کہ دو کلومیٹر دوریں میتگ اتءُ ہمے فقیرءُ مستءِ وتی میتگ ات، اودءَ بس آئیءِ پتءُ مات اے زانگءَ ات انت کہ اے ورناءِ فقیریءُ مستیءِ بُنیاتی سبب ہمے یک کلومیٹر دوریں میتگ انت، بلے آ اے گپءَ گوں کسءَ درشان نہ کنگءَ ات انت۔

کئے زانتءُ کئے نزانت، بلے ہمے مستءُ فقیر، مہلوکءِ نزءَ نوں یک مزنیں حداءِ ولی یے جوڑ بوتگ ات۔ پرچا کہ آئیءِ ماتءُ پتءَ آئیءِ یک واہشتءِ گیشیں جہد نہ کتگ اتءُ وتی دست اش کش اتگ اتءُ اے ردءَ ہمے یک کلومیٹر دوریں میتگ ہم ڈُہدار ات، بلے کئے چے زانتءُ چے نزانت؟ دوئیں میتگءِ ضدءُ زورانسریءَ یک بیستءُ پنچ سالی ورنا یے مپتءُ بے سریں ولی جوڑ اتءُ دوئیں میتگءِ ہمے مردم نوں نگٹ ات انت، بلے دوئیں ضد کنوکءُ زورانسر کہ ہمے نزیکیں بازارءِ گیگ ات سک پشومان اتءُ گوں دگہ مہلوکءِ ہمرائیءَ آ ہم ہمے ورناءَ راستءُ ولی منگءَ اتءُ ستکءِ گرءُ کشاں انچوش مانگیش اتگ ات کہ آئیءَ ہم چرے فقیرءِ دلگرانیءَ ترس اتگ ات۔ ماتءُ پتءَ چہ وتی اے ورنائیں بچءَ دل ششتگ اتءُ ہر دوئیں دُریاں اے رازءُ ہنت چیر داتگ ات۔

ہمے وڑءَ روچ گوزان ات انت، بلے مروچی ہمے یک کلومیٹر دوریں میتگءَ یک آروسے بوگءَ اتءُ ہمے فقیرءَ حاصیں حذمتکار واجہ نور محمدءِ جنیں چک جُل جُلءَ اتءُ پرائیءَ نظر بندےءَ میتگءِ لہتیں جنیں آدم فقیرءِ گورءَ اتگگ ات انت، گڑا ہمے فقیرءَ گوں ایشاں گوشتگ ات کہ ''اے واجہ نور محمدءِ جنکءِ سور انت۔ اے لوگءِ پہ منءَ حذمت بازانت، ہمیشہ کا سُہریں بندکیں بیارات، پرچا کہ من واجہءِ تیوگیں لوگءَ چہ وش نیاتکءُ بدیں چماں رکینگءِ بندے دیاں کہ من وت ہم گلءَ بالاں'' گڑا سُہریں بندکیں آرگ بوتءُ فقیرءَ نظر بندءَ راہپت گُرنچ بستءُ آہاں دات۔ آ درست چرا اودءَ رہادگ بوت انت۔ چریشاں یک جنینءَ درائینت ''مروچی واجہیں فقیرءِ دیم روژنا انتءُ گندگءَ آ ہم گل انت'' دومیءَ گوشت: ''اے واجہ نور محمدءِ حذمتانی بروردانت کہ فقیر گل انت'' گوں ہمے وڑیں گپاں آ درست میتگءَ سر بوت انت۔

میتگءَ سانگءُ سورءِ مراگش وتی کاملیں وشیان ات۔ شپ گوں چاپءُ نازینکءُ گلءُ شادکامیاں گوست۔ دومی روچءِ سہبءَ میتگءَ یک حالءُ جاکے چست ات کہ ''بانور وتی جُلءَ نہ انت'' ہمک نیمگءَ مہلوک شنگ بوتءُ بانورءِ شوہازءَ ہمک میتگءُ کوہءُ گراں شوہاز یگ بوت انت۔

آحر! بانورءِ میتگءِ یک مردےءَ درائینت کہ ''برینو! واجہیں فقیرءَ پرے بابتءَ جستے کنیں، بلکیں آ مارا راہے بدنتءُ وتی علمءِ ردءَ بانورءِ درگیجگءَ کُمکے بکنت۔ مردماں پرے گپءَ تپاک کتءُ دیم پہ ہمے فقیرءَ رہادگ بوت انت، بلے وہدے آ فقیرءِ جاہءُ ھندءَ سر بوت انت ہشکءُ حیران ات انت، پرچا کہ اودءَ واگےءَ سوبے چتگ اتءُ ہمے فقیرءُ بانور یک دگرءِ امبازاں دل پہ دل ات انت، بلے ارواہ اِش گوں نہ ات انت۔ ☆☆☆

دروہشکیں بنی آدم

یاسین مجروح

یک دورءُ زمانگیات ۔ یک عہدءُ بار یگے ات کہ منی دوست ءُ دوزواہ حساب نہ بیتگ ات انت ۔ انچیں انچیں برات ءُ ہمدرد، سنگت ءُ ہمراہ منا است ات کہ من وتارا اے درگت ءَ دنیاءِ وش بھت تریں مردم زانگ ءَ اتاں ۔ منی شپ ءُ روچ بیل ءُ ہمبلانی دیوان ءُ مجلسانی سارتیں ساہگ ءَ گوزان ات انت ۔ منی دل ءُ دماغ مہر ءُ دوستی ءِ پلّانی وشبوآں گوں سرریچ ات انت ۔ بلے اے ہما دور ءُ نوبت ءِ حبر انت من بچے نہ اتاں ۔ کدءِ بوچے ہم نہ اتاں ۔ منی بیگ ءُ نہ بیگ ہردو بروبرات انت ۔ بلے انچو کہ من چیزے جوڑ بیتاں ءُ جہان ءَ نامے کش ات ۔ ہرکس منا زانگ ءُ پجاہ آرگ ءَ لگ ات گڑا منی درستیں دوست ءُ دوزواہاں، بیل ءُ ہمبلاں، برات ءُ ہمدرداں منا یلو دات ءُ شت انت ۔ پمن کس نہ منت ۔

دنیا ہمے زنگ ءَ جنت کہ وشیں وہدءَ وَ ہرکس تئی ہمراہ انت ۔ گوں تو گون انت ءُ حرابیں ءُ سکّیں وہدءَ کس تئی نہ انت ۔ تئی جندءِ ساہگ ہم تراچہ دیرءُ گستا تچیت ۔ بلے گوں من دگہ وڑے بوت ۔ وہدے منا ہچ نیست ات تہ درست مئیگ ات انت ءُ وہدے منا باز بوت تہ ہرکس ءَ منا دروہ ات ءُ شت ۔ پمشکہ منی جیڑہ چہ درستاں جتا انت ۔

دگراں وَ بل، من وتی درستاں چہ دوستریں برات ءُ سنگت سلام ءَ چہ ہم دست پالک بیتاں ۔ کس ءَ گمان ہم نہ بیتگ کہ سلام منا چویلو دات ءُ روَت ۔ منی ءُ سلام ءِ مہر ءُ دوستی ءِ جہلانکی ءِ باروا زانگ لوٹ ءَ گڑا ملک ءُ مئیگ ءِ مردماں جست کن ۔ گڈ سرا ہمے مردءَ ہم منا دروہ ات ءَ شت ۔ بلے آئی ءِ گڑی دانک دنیگہ منی گوشان انت ۔

”دلدار! تو چونیں بنی آدمے ءَ، منا وتی برات، ہمدرد ءُ دوست لیکھ ءَ، ہمبل ءُ بیل گشئے بلے منی دیما چیرءَ ۔ وتی دل ءِ رازاں نہ دیئے ۔ اندرءِ درد ءَ پدّر نہ کنئے ۔ گوں من وتی غماں تالان نہ کن ءَ ۔ وتی ملوری ءُ پریشانی ءِ گپ ءَ پدّر نہ کن ءَ ۔ گوں من وتی غماں تالان نہ کن ءَ ۔ وتی ملوری ءُ پریشانی ءِ گپ ءَ نہ جن ءَ ۔“

ءُ راست انت، بایدانت من گوں سلام ءِ ڈولیں سنگتے ءَ وتی دل ءِ گپ ءُ حبر بہ گشتیں انت ۔ منی دل ءَ ہم لوٹ ات کہ من گوں آئی ءَ وتی دل ءِ گپاں بہ جناں بلے من چوش کت نہ کت ۔ بازانچیں درد بنت کہ مردم ءَ ایوکا سگگ کپ انت ۔ بازانچیں غم بنت کہ گوں

کس ءَ تالان کنگ نہ بنت ۔ نی سلام ءَ کئے سر پد بکنت ۔ آ یک بازتچکیں ، سادہیں ءُ دل پھکیں مردے ۔ آ چہ زانت گوں من چی ھنک ۔ گوں من ہر چی ھنک آ گوں کس ءَ مہ بیت ۔ یک انچیں انسانے کہ وتی ڈیھ ءُ زمین ، ہلک ءُ میتگ ءِ مرد ماں زند ءِ دوستناک ترین چیز بزانت ۔ وتی ہر چی بزانت ، درست بزانت ۔ اگاں ہمائی ءَ چہ ہے پچگرگ ءُ دور ءُ گستا کنگ بنت تہ آئی ءِ سرا چی نوزایت ۔ بلے اے گپ ءَ اماسر پد بیت کہ دلے گوں مارشتاں سر ریچ ابنت ۔

کتہ کاری یک ھدائی دادے ءُ کتہ کارے اگاں ہے آدینک ءِ تہا وتی چپ ءُ چاگرد ءِ زندعکس ءَ پیشدارگ ءِ جہد ءَ کنت ۔ زند مان ءِ شری ءُ حرابی آں نام ءُ کارستانی کمک ءَ پیش داریت تہ آئی ءِ گناہ ءُ میار چی انت ...؟ ہچ چوشیں نام نیست کہ کتہ کارے وتی کسہانی تہا کار مردے بکنت ءُ ماں جہان ءَ کسی نام مہ بیت ۔ ہچ چوشیں کردارے نیست کہ دگہ کسی کرد ءَ گوں ہمدپ مہ کپیت ۔ یکیں کرد ءَ بالاد ، یکیں رنگ ءُ دروشم ءُ یکیں ہیل ءُ عادت ءِ مردم دنیا ءَ بازانت ۔

یک جوانیں کتہ کارے ءِ شری ہمیش انت کہ آئی ءِ کارست جن ءُ پری ، دیھ ءُ بلاہ نہ بنت بلکیں ہے سرزمین ءُ ہے چاگرد ءِ ساہ دار بنت ۔ وہدی جنگلانی پری زادگ ءُ بادشاہ زادگانی گپ ءَ نہ جنت بلکیں استیں دور ءُ استیں مردمانی استیں زند مان ءِ حبر ءَ کنت ۔ نی اگاں کسے ءَ ہے کسہانی تہا وتی یادگرے ءِ عکس گندگا کیت ۔ وتی کرد ءُ کار ، دروشم ءُ رنگ گندگا کیت تہ کتہ کارے گناہ ءُ میار چے ....؟

بلے اِمبر ءَ ...؟ اِمبر ءَ من دل ءَ پوروار اوہ کتگ کہ وہدے منی برات نوکیں سنگت سلام کہ وتی زہراں وارت ۔ گون من وشاں بیت ءُ منی نور ءَ کیت تہ من آرا تچک ءَ تچک گشاں .... من آرا گشاں کہ کسے ءِ نیکیں واہشت ءُ واہگاں ، شریں مارشت ءُ حیالاں تئی زند مان ءِ تہا چیا چوزاہ ءُ بد ءُ حرابیں حبر ءُ حال ءِ ہم پیشدارگ بیت ۔ زاناں دنیگہ اے زند مان ہما دیرگیں رنگ ءَ کورانت ... یا ایشی ءَ یک گار ءُ بیگواہی یے ءِ دریگ ءَ ظاہر بیگ وش نئیت .....؟ ۔ ☆☆☆

اے سال ءِ مین بوکر داد (Man Booker Award) کہ آئی ءِ دادن زر ۵۰ ہزار پونڈ انت ، ایلن ہرسٹ ءَ رس اتگ ۔ آئی ءِ ناول The line of beauty ءِ بابت ءَ گوشنت کہ اے مارگریٹ تھیچر ءِ انگلستان ءِ ربیدگی دنیا ءَ پیشداریت ۔ ءُ انگریزی ءِ اولی Gay ناول انت ۔ یک دگہ ناول نبیس ے (ڈیوڈ مچل) ءِ ناول Cloud Atlas ءِ بابت ءَ حیال بوتگ کہ اے داد ہمائی ءَ راد یگ بیت ۔ اے دوئینانی سرالکت پونڈ ءَ چہ گیش ءِ شرط بندگ بوتگ ۔

منت : شب خون الہ آباد ، نومبر ۲۰۰۴

کترہےءِ آساپ ءَ

شرف شاد

دومی سہب روشنائیں سہے ات ۔ آسمان ساپ ات ۔ ہر نیمگا روچ ءِ باپیں نوان تالان ات انت ۔ نہہ بج ءِ کساس ءَ چہ کراچی ءَ آؤکیں بسے ءَ جنک گوں وتی ہمراہاں سوار بیت ءُ شت ۔ فرہاد گہ بسے ءِ ودار ءَ پشت کپت ۔

نرم ءُ نازرکیں جنک ءَ گوں نگاہاں فرہاد پہ مڑاءُ تاہیر اجازت کت ۔ آ دوشی بس کموک وپتگ ات انت بلے آ گہی ءِ اثر چہ جنک ءِ دروشم ءَ درانہ ات ۔ آئی ءِ دیم چو گلاب ءِ پُل ءَ اجگ ءُ تازگ گندگ ءَ اتک ۔ اگاں وتی دوشی ایں کاراں پشومان ات گڑا بازکم...... چو پیسری وڑا اگل ءُ شات ءُ ساد گ ساد گ ات ۔

آ پہ فرہاد ءَ انگتہ در آمدے ات ۔ چہ آئی ءِ ہلک ءُ میتگ ، کس ءُ عزیزاینکہ چہ آئی ءِ نام ءَ ہم نزانکارات ۔ بلے فرہاد ءَ آئی ءِ روگ سک تورِات ۔ آئی ءَ گوں ہورکیں دیدگاں جنک ءِ استال برمشیں چمانی تہا چارات ۔ نواں آئی ءَ ہے احساس جنک ءِ چمانی تہا گندگ بئیت ، بلے آئی ءَ اندازہ جت نہ کت ۔ جنک وتی بدن ءَ انچو ستر پوش کن انت کہ ڈن ءَ ہچ مارگ نہ بیت وتی دل ءِ رازاں چمانی تہا کجا ترپل کن انت ۔ فرہاد ءَ گوں وتی گپ ءَ وت تپاک کت ، دلکش ءُ پاکیں مارشتے ءَ آ دگہ مسافرانی موجودگی ءَ نرم نرم ءَ بچکند ات ۔ گوں ہمراہاں اجازت کت ۔

آ گوں ہے وش تبی ءُ تاہیر ءَ ہوٹل ءَ واتر بیت ۔ پہ دہد ءِ گوازینگ ءِ ہاترا آ گشکور ءِ کسانیں بازار ءَ چکر ءَ ان بیت ۔ بلے آئی ءِ دلگوش گوں بازار ءِ ندارگاں نہ ات ۔ جنک ءِ بار واخیال کنان ات آئی ءَ سا کپت کہ جنک روگ ءَ پد ہم آئی ءِ نزیک گوران انت ۔ نزیک ءَ ساچانیں وشبوے تالان انت ۔ گشے جنک آئی ءِ گوشاں ہلوت ءَ انت گپ ءُ رپ ءَ انت ۔ کندگ ءَ انت ۔

بلے گوا چنی آ اِدا نہ انت ۔

فرہاد ءِ دل ءَ بیچاڑی بےشنگ ات ۔ یکیں روچ ءَ چچو نزیک اتک ، چچو دور شت ۔ عجبیں جنکے ات ۔

''نوں من یکیم بہاں......نوں شت...... چہ منا ، چہ منی وزرس ءَ دُور.....'' فرہاد ءَ سارتیں گینے کش ات ۔ آئی ءَ دُور گیشکور ءِ زرباری نیمگا چم شانک دات انت ۔ ہموداکہ بے ہوری ءَ حسکیں ڈگارات انت ۔ گیمرتگیں درچک ات انت ۔ تلکاریں زمین ات ۔

''اے وہدءَ بیت کنت آ دگ ءِ ہمراہی ءَ گوشوکیں در چک ءُ داراں چاران انت ۔ آئی ءِ چم کوہانی سرٹلاں برزنیلگیں آسمان ءَ سک انت ۔ ءُ آئی ءِ دل ءَ دوشیگیں خیال موج جنان انت ۔ دوشی ایں سرمستیں خیال.....گوں وتی کلیں رنگ ءُ داباں، وشی ءُ لذتاں....''

''بلے چہ مناں دور انت ۔'' اے خیال ءِ آ یگ ءَ گوں کے اہتک بیت ۔'' بلے آ بر جاہ انت وش بہ بیت، سلامت بہ بیت ۔'' آئی ءَ گوں دل پہکی پہ جنک ءَ دعا لوٹ ات ۔

آ گیشکور ءِ بازار ءِ جہلی نیمگا روان ات ۔ کہ اوداڈیمبر یں زمین ءِ سرا برزگیں چیدگے رستگ ات ۔ فرہاد ہمے برزگ ءَ سرکپت ءُ بازار ءِ نیمگا چارگ ءَ لگ ات ۔

کوچگ ءُ ڈل ءِ سیمسراں رستگیں گیشکور ءِ کسانیں بازار اہتکی ءِ ندار گے پیش کنگا ات ۔ فرہاد ءَ حیال کت باریں آ بازار چوں بیت کہ آئی ءِ لوگ ہمودا انت ۔ ہمے واہش ءَ آئی ءِ دل چوسیا ہگوات ءَ ماڑ پت کہ دریکتیں من آئی بازار ءَ شت بکتیں ۔ ہما گوات ءَ ساہ کش ات بکتیں کہ آئی ءِ اروا ہ ءِ وشبو ءَ سر بار انت ۔

آئی ءَ وتی خیال ءِ تہا آ بازار رنگ دات ۔ دمک ءُ در، کشک ءُ راہ گیشینت انت ۔ پدا وتی خیال ءِ تہا سکیں چیریں ساہتے ءَ بازار ءِ عکس سجدہ کت ءُ کشک ءُ راہ بوسگ دات انت ۔

''بیت کنت آ وتی بازار ءَ وتی زندگی ءِ روچاں ہمے یکیں شپ ءِ یات ءَ گوازینیت ۔ وت سراوت آئی ءِ سرا کپتگیں ہمے کار آئی ءَ تیوگیں عمر ءَ پریشان کنت ۔ ہمے تر انگ ءَ آ مدام جیڑیت ءُ ایوک بیت ۔''

''بلے چونہ انت ۔ چو کہ مناں آنہ انت، اے مناں کہ سدکاں دراہیں عمر ءَ ہمے شپ ءَ وتی خیال ءَ بنداں ۔ آئی ءِ مہراں زراں، بوسگ ءُ امبازاں یات کناں ءُ گریواں ۔ ءُ انچو تر انگ ءُ زہیراں پیسکاں پیسکاں داں مرگ ءِ ارجان باں ۔ بگواہی ءِ آ ماچ باں ۔''

وتی زندگی ءِ خیالی آسر ءَ اہتکی ءِ درآمدیں جاورے ءَ دچار بیت ۔ گشئے آ برزیں کوہے ءِ سرا اوشتاتگ ءُ گوریچ شیک شیک ءَ کشگ ءَ انت ۔

فرہاد ءَ دوئیں دست کوٹ ءِ کیسگ ءِ تہا مان کت انت ۔ بازار ءِ نیمگا واتر کت ۔ ورنا ہمے ھر گاڑی ءَ گوں پیداک ات ۔ گدے چل ءُ لیگارات انت ۔ کوہنیں سوٹرے پوشتگ، گوں بے نیازی ءَ سگریٹ ءَ دُوت دیاں چہ جہان ءَ بے ساھر ءَ ہمکلان ات ۔

''چیچو وشحال ءُ بے غم انت اے مرد، گوں وتی غریبی ءَ ، انچو سگریٹ ءَ دُوت دیان انت گشئے گیشکور ءِ بادشاہ انت ۔'' فرہاد ءَ آ گوں وشی ءُ حیرانی ءَ چارات ۔'' بلے اے بے غم انت؟ ۔ نواں اے منی حیال ءِ تاب ءُ ریس انت ۔ اے مرد ءَ کہ من بے غم سرپد بیگایاں بیت کنت وتی جاورانی تہا سکیں غمگیں مردم اِت ۔ چہ منا ہم گیشتر ....ایشی ءَ ہر غمے پر، پر بہ بیت بلے عشق ءِ غم پر مبات،'' فرہاد ءَ گوں دل ءِ جہلانکیاں پہ آئی ءَ دعا کت ۔

ھرگاڑی والا آئی ءِ کش ءَ رس ات ۔ سلام دیگ ءِ ارزانیں غم ے ہم نہ زرت، گوست ءُ شت ۔

فرہاد ءِ حیال پدا جنک ءِ نیمگا گردات ۔ '' کئے باور کنت کہ گوں من چو بیتگ ۔ ماچو دچار کپتگ ءُ چوگر ہیتگیں کجام سیمسر اں گوستگیں، کئے باور کنت ؟ ابید چہ منی جندءَ.... پرچیکہ آئی ءِ نرمیں بدن ءِ کرپاس ءِ آس انگت منی دل ءَ روک انت ۔ آئی ءِ بچکندگ، مستیں چمانی نشہ ءُ سر جمیں اندام ءِ کنڈ ءُ بیٹ مناشرّ ی ءِ سرا یادانت ۔''

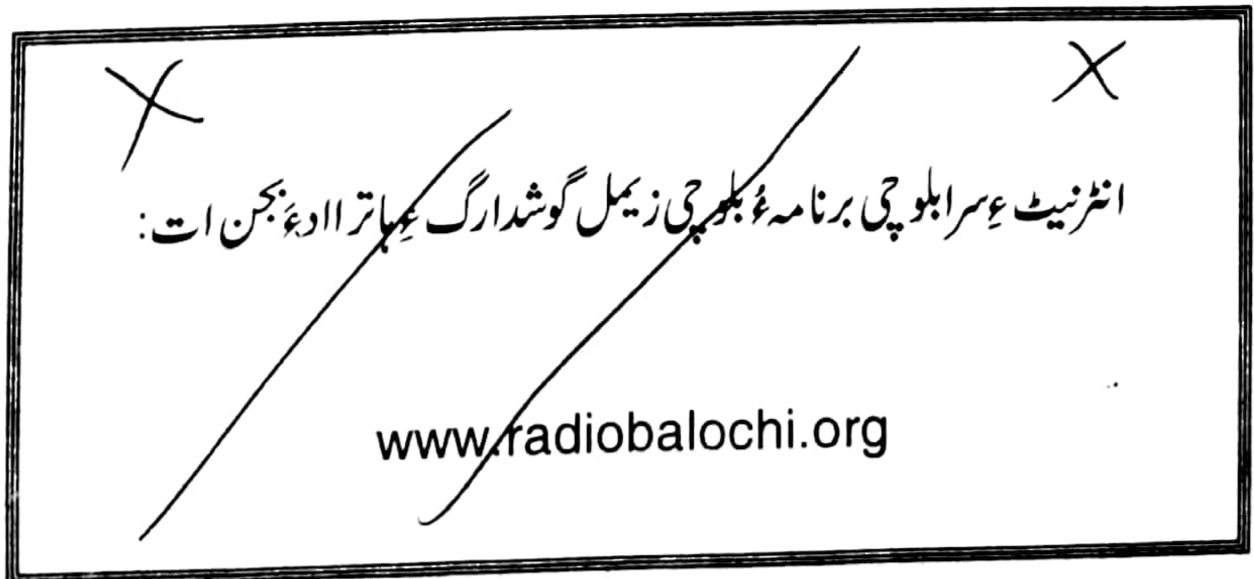
'' دریکتیں انچیں وڑے بہ بیت کہ من آئی ءِ بازار ءَ سر بیت بکناں ۔ یکرندے پدا آئی ءِ ڈولداریں دیما دل ءِ سیر ءَ چارات بکناں ۔ من آئی ءَ گوشت بکناں کہ تو منا بے کساس ءَ دوست بۓ ۔ انچو کہ کس ءَ کس چودوست نہ بیت ۔ مناچ وڑا چہ وت مہ سند ءُ دیرمہ پرّ یں ۔ بے تو من زندگ نباں ۔ مراں ۔''

آ ہوٹل ءِ دپ ءَ روتاب ءَ دارے ءِ سرا نشت ۔ نزیک ءَ سبزی والا یے آواز دیگا ات ۔ اے دگہ کش ءَ پنچر گروکے گوں کد یتہے ءَ زورزور ءَ ٹائر ءِ وِیل ءَ ٹپگ ءَ ات ۔ آئی ءَ کدینہ ءِ گرانیں آواز، میوہ والا ءِ کوکار ءُ بازار ءِ اے دگہ بے ربودگیں جاک ءُ سلوات ہچ وش نہ لگ ات انت ءُ جنک ءِ خیالاں آئی ءَ رابیچاڑ کتگ ات ۔ آئی ءِ دل ءَ اتک کہ نزیکیں میڈیکل اسٹور ءِ دیما نشتگیں وش پوشاکیں مردمانی گورا بروت بہ نندیت ۔ گوں آہاں گپ ءُ تران بکنت ۔ موسم ءِ بارروا، سیاست ءِ بارروا، داں کہ آئی ءِ دل ءِ جیڑگ کمتر بنت ۔ جنک ءِ خیال چہ آئی ءِ دل ءَ در بئیت ۔ ہے خیال کہ گوں آئی ءِ آ یگ ءَ آ چہ وتا انچو درآمد بیت کہ کلیں زمین وتا ایوکا ماریت ءُ برے انچو نزیک کیت کہ پہ آئی ءَ ساہ ءِ کشگ ہم گران بیت ۔

کسی گوراروگ ءِ نوبت نیاتک ۔ تربت ءَ روَکیں دگہ بس یے اتک ۔ آ بس ءَ سوار بیت ۔ بس ءَ وتی رفتار گپت ۔

آ گوں اپیتکی ءَ بس ءَ ڈن ءِ ندارگاں چارگات ءُ دل ءَ زندگی ءِ بے ثباتی ءِ بارروا فکر کنان ات ۔

☆☆☆

تیوگیں پاکستان ءِ وانگ ءُ زانگی ترءُتاب

عبدالستار قاضی

۱۹ جون ۲۰۰۴ ءَ سےَ استادانی (خورشید صاحب، قادر بخش صاحب ءُ عبدالستار قاضی) ہمراہی ءَ آزاد دشت ءِ کوچ ءَ سوار بوت ءُ ہماروچ ءَ تربت ءَ اتکیں۔ تربت ءَ سر بوگا پد بیگاہ ءِ پنچ بج ءَ ''مشترکہ اتحاد ٹرانسپورٹ'' ءِ کوچ ءَ سوار بوت ءُ پنجگور ءِ دست ءَ سفر کنان دوہمی روچ ءَ کوئٹہ ءَ سر بوتیں۔ کچائیں سڑک ءِ سرا سفر کنگا چہ ژند ءُ پند بوتیں تربت ءِ ایکسائز انسپکٹر محمد اعظم مئے ہمسفرات، راہ ءَ مارا سر ءُ سوج کنان ات چیا کہ آ اے راہ ءُ بنداں شری ءِ سرا پجاروک ات بازیں رندے ءَ آئی ءَ اے راہ ءَ رَوَ آ کتگ۔ ما کہ منگوچر ءَ رس اتیں تہ آئی ءَ مارا میست ئے پیشداشت کہ بندگ بوگا ات، آئی ءَ گوشت اے میست بلوچستان ءِ مستریں میست انت۔ بلوچستان ءِ تو کا دین ءِ تبلیغ ءِ درگت ءَ درستاں چہ گیشتر کارہے دمگاں بوگا انت۔ ایشی ءَ ابیدا اے ھنداں پیاز ءُ آلو ءِ دہل سک باز بیت۔ کوئٹہ ءَ ڈگری کالج ءِ طالب ءُ استاداں جم ءُ جوش ءِ گو مارا وش اتک کت۔ مارا ءُ طالبان ءَ ہاسٹل ءَ کوٹی اش دات۔ طالباں دمبر تگ ات ہمیشا آروچ ءَ آہاں دم کت۔

۲۱ جون ءَ طالبان ءَ ٹولی ٹولی کت ءُ کوئٹہ ءِ دمک ءُ بازار پیش داشت انت۔ گیشتر طالباں وتی زلورت ءِ چیز بہا زرت ءُ بازاراں ترءُتاب کت۔ اے جاگہانی تو کا جناح روڈ، لیاقت بازار، عبدالستار روڈ ءِ نام گرگ کرزانت۔ ۲۲ جون ءَ پروفیسر خورشید صاحب ءِ رہشونی ءَ ماشھدر برجاہ (یونیورسٹی) ءَ شتیں۔ آئی ءَ یک یک ءَ مارا درستیں بہرانی (شعبہ) ترءُتاب کنائینت اے بہرانی تو کا ذولوجی، باٹنی، کیمسٹری، ریاضی، فائن آرٹس، اکنامکس، بلوچی، براہوی، پشتو، اردو ءُ انگریزی ءِ بہر (ڈیپارٹمنٹ) ہوارات انت۔ ہر جاگہ مارا وش اتک اش کت ءُ طالبان ءَ شریں وڑے ءَ سر ءُ سوج ءُ مالومداری دیگ بوت۔ ھاس بلوچی بہر ءِ استاد عبدالصبور ءَ باز جوانیں وڑے ءَ مارا وش اتک کت۔ طالب ئے بلوچی بہر ءِ یک کلاس یے ءِ تو کا نادینت انت ءُ بلوچی زبان ءُ لبزانک ءُ شھدربرجاہ ءِ تو کا بلوچی بہر ءِ بابت ءَ شریں گشتانکے دات طالباں چہ آئی ءَ بازیں جست ئے کت کہ صبور صاحب ءَ دلکشیں دابے ءَ آہانی پسو دات انت۔ گڈسرا طالبان ءَ ہوٹل (کیفے ٹیریا) ءَ چاہ ءُ چاہ داری ءِ دیوانے دیگ بوت۔ چہ یشی ءَ چہ درست وش بوت انت۔ چد ءُ پد ما وتی ھنکین ءَ رہادگ بوتیں۔ ہمے بیگاہ ءَ ہنہ اڑک ءِ سیل ءُ سواد ءَ شتیں۔ راہ ءَ گواڑگانی گندگ ءَ درست سک بازگل بوت انت چیا کہ اے طالبانی گیشتریں بھر

اولی براں ھنہ اوڑک ءَ روگا ات ۔ ھنہ اوڑک ءِ آپ ءُ گوات سک دلکش ات ۔ داں دو کلاک ءَ ھمودا داشت ءُ درَ تاں شری ءِ سرا اودءِ نظارہ چار اِت ۔ قدرتی آپ ریچانی (آبشار) چپ ءُ چاگرد ءَ کنگیں کلگ طالباں سک دوست بوت ۔ ھنہ اوڑک ءِ سرسبزیں کلگ ءِ نندارہ کنگا پد عسکری پارک ءَ روگ ءِ ارادہ کنگ بوت ۔ ما اودا ھشت ءُ نیم ءَ رس اتاں، بلے مچی ءِ سوب ءَ مارا نکٹ ءِ گرگ ءَ مزنیں جنجالے دیما اتک ۔ عسکری پارک سیل ءُ سواد ءِ واستا جوانیں جاگھے ۔ طالباں پارک ءِ تو کا عکس کشو کائی کت ۔ روچ ءِ ڑندی ءِ دور کنگا پد ماوتی بنجاہ بزاں ڈگری کالج ءَ شتیں ۔ مئے کالج ءِ پروفیسر (ظفر المفتاح، محمد اشتیاق، عتیق قدیر، منصور مرزا، خورشید احمد) ءِ سیادی گوں کوئٹہ ءَ انت ءُ یکے ءِ سیادی گوں ''واہ'' ءَ ۔ آہاں مارا شام ءِ دعوت داتگ ات، ما آہانی منّت گیپت، ما داں کوئٹہ ءَ اتیں آہاں مئے شریں وڑے ءَ ھمراہداری کت ۔ وَرءُ چرءَ پد مہمان جلّیں طالباں بلوچی دوچاپی ءِ بکس و بند کتگ ات، اے ربیدگی دیوان ہاسٹل ءِ دیم ءِ چڈّ انی سرا داں شپ ءِ سئے نج ءَ بر جاہ ات، ایشی ءَ ابید مئے طالباں لوگی زندمان ءِ سرا دوتئن وکندی خاکہ پیش کت کہ بازساڑا ہگ بوت انت ۔

۲۳ جون ءَ ڈگری کالج ءِ طالباں مارا رُکست کت، آہانی تہا طالبیں رہشون منیر بلوچ ءُ پنجگور ءِ طالبانی نام یات دارگ کرزانت ۔ سہب ءِ دہ ءُ نیم ءَ ما کوئٹہ ایکسپریس ءِ سرا پشاور ءِ روگا سرگپتیں، کوئٹہ ءِ درآ ہگا رندداں سَبّی ءَ حدّ ءَ چہ گیش گرم ات ءُ گرمی ءَ چہ گشئے جل رچگا ات ۔ وہدے ما سندھ ءِ دمگ ءَ سربوتیں تہ مارا شپ ءَ گپت، دومی روچ ءَ پنجاب ءَ سربوتیں ہَورءَ سریلہ دات ۔ کوئٹہ ءَ ءُ ریل ءِ سفرءَ مئے کالج ءِ یک پُہتہ کاریں پروفیسرے، ظفر المفتاح صاحب مئے ہمراہ اَت ریل ءِ تہا آئی ءَ مئے رہشونی کت، آراہ ءَ ملتان ءَ ایر کپت، ما آئی ءِ باز منّت واریں ۔

۲۴ جون ءِ شپ ءِ ھشت ءُ نیم ءَ ما پشاور ءَ رس اتیں، پشاور شہدر برجاہ ءِ ہما جاہ ءَ کہ مارا دارگی ات شپ بوگ ءِ سبب ءَ بند اَت، بازیں جکانسری ءَ ابید مارا ہاسٹل ءَ جاگہ نہ رَس ات ماپہ نائلاجی ٹی روڈ ءَ شیری ہوٹل ءَ داشت ۔ ۲۵ جون ءِ سہب ءَ پشاور ءِ ''عجائب گھر'' ءِ ترءُ تاب کت ۔ اداگندھارا دودءُ ربیدگی کوہنیں ازباب، ٹکّی دودءُ ربیدگ ءِ نشان، کُٹ ءُ اسلامی دودانی بہر پدّ رات انت، ایشانی تہا گندھارا ءِ ابکّہی ازبابانی حساب گیشتر اَت ۔ گندھارا ءِ گیشتر ابکّہی ازباب پشاور ءَ چہ ۵۴ کلومیٹرءَ دور ''تخت بائی'' ءُ '' سہری بہلول'' ءِ ''کوہنیں نشان'' آں چہ دست کپتگ انت ٹکّی ربیدگانی ھزانگ ءِ تہا آدگہ ازبابانی ہمراہی ءَ چترال ءِ کلگ (وادیِ چترال) ءِ ''کیلاش'' ربیدگ ءِ دارءِ بُت ہم ہوارات انت، اسلام ءِ بُنجاہ (گیلری) ءُ عکس، وشنویسی ءِ نموگ ءُ مخطوطات ءُ سِلاہ ایرات انت ۔ وہدیکہ کُٹانی بہر (شعبہ سکہ جات) ءِ تہا خمینی حکومت ءِ دورءَ بگر داں پرنگانی دور ءِ سُہر، نگرہ ءُ رود ءِ کُٹ ایرات انت، طالباں کوہنیں نشانانی ازباب یک یک ءَ چارات انت ءُ وتی کاپیانی تہا ہے ازبابانی بارو انبشتہ کت، ادءِ آہگ ءَ وَ طالب یک نوکیں دنیاے ءَ ہمگرنج بوت انت، ہریک چیزے ءِ بابت ءَ جست اِش کت، ماوتی زانت ءِ پدءَ آہاناں پہمینت ۔ نیمروچ ءَ ''سردریاب'' کہ کابل ءِ کورءِ لمب ءَ انت، ہموداشتیں ۔ اے یک جوانیں پلنکی جاگہ اِت، ادءِ آہگا گوں طالباں شرّ سئیل ءُ دِلوشی کت ءُ اے سرسبز ءُ ساچانیں

چاگردءَ شا تکامی کت ۔ سُبارگ ءَ طالباناں ماہیگ اِش وار ینت ،ماہیگ ءِ ورگ ءَ گوں آ یک پیا گوادرءَ گیر آرگا ات انت ۔ادا چہ پد ما تچک ءَ ''باغ ناراں'' ءَ شتیں ،طالباں وتی دراہیں روچ ءِ ژندی ءَ موادرکت ءُ باغ ءِ گنڈ گنڈءَ تر ات انت ،اے یک ڈولدار یں ملگزارے ،اداطالباں باز وشی رست ۔ پدا طالب پشاور ءِ صدر بازار ءُ کسہ خوانی بازار ءِ ترءُ تاب ءَ برت انت ، بازار ءِ ترءُ تاب ءَ پد ماواتر ات ءُ وتی بنجاہ شیری ہوٹل ءَ اتکیں ۔

۲۶ جون ءِ سہب ءِ یازدہ ءَ کوسٹر ءِ سرا دیم پہ مینگورہ سوات ءَ راہ گپتیں ۔ دو بج ءَ اسٹیشن ءَ سر بوتیں ۔ وتی دارگ ءِ بکس ءُ بند نیشنل ہوٹل ءَ کنا ئینت ۔سوات ءَ سیلانیانی واستا ڈولدار یں کلگ ءُ کوہانی پر کیفیں ندارگ باز دلکش انت ۔ بیگاہ ءَ مامرغزار ءِ ترءُ تاب ءَ شتیں ۔ اے سیدو شریف ءَ چہ اندازہ ہشت میل دور زرباری نیمگا انت ۔اے نہ ایوک وتی تازگیں شرنگی بلکیں معدنی وسائلانی سوب ءَ اوں نام دار انت ۔مرغزار ءَ اسپیت رنگیں ماڑی یے است اے بادشاہ ءَ جوڑ کنائینگ ۔نوں اے ماڑی ءُ ایشی ءِ باغ ءِ در پہ الس ءِ ہاترا پچ انت ۔ سیدو شریف ءَ چہ مرغزار ءَ روکیں دگ سروپ ،انگور ءُ آ لگ ءِ بزیں باغانی نیام ءَ تاب ءُ ریس وران انت ءُ گوزایت ۔اد ءِ آ ہگ ءَ طالب سک وش بوت انت ۔ ءُ ابکہ بوت انت کہ حداء مرغزار ءَ راچونیں زیبائی یے بخشا تگ ۔ ءُ واتری ءَ ما جی ٹی روڈ ءِ ترءُ تاب کت ۔

۲۷ جون ءَ دو پک اپ گاڑی گپت ءُ کالام ءَ شتیں قدرت ءِ ڈولدار یں ندارگاں ما گوں پچیں چماں چارگا اتیں ۔کالام چہ بحرین ءَ بیست ءُ شش میل دور انت ۔کالام ءَ میائے بزاں سوات ءِ سئیل نا سرجم انت ۔قدرت ءَ اے جاہ ءَ راچہ آ دگہ کلگ ءَ جاہاں گیشتر وشرنگی شکسا تگ ۔ادا کلگ باز شاہگان ءُ یک حدے ءَ ماتر انت ۔ ہر نیمگ ءِ آ پریچ ءُ چمگ ہے جاگہ ءَ کا ینت ءُ کور ءَ ہوار بنت ۔ رنگ رنگ ءِ پلانی کتار، جوز (اخروٹ) ءُ سروپ ءِ لڈو کیں درچک یک عجب دلکشیں ندارگے پیشدار انت ۔کوہانی دامن ءَ چرا گاہاں ہیشانی رمب ، آپر یجانی زہیروک ،کور ءِ یک شلیں توار ،روچ ءِ تر ندیں برانزاں چو سہر ءَ جلشکو کیں برف ہوار بنت انساناں تاہیر دینت ءُ دل ءُ دماغ ءَ آرام شکساہنت اے چیزانی گندگا گوں طالب اے جاگہ ءِ یلہ دیگ ءِ وڑ انہ ات انت ۔ واتری ءَ ما بحرین ءَ داشت ،اد ءِ جاگہانی ترءُ تاب کت کالام ءُ بحرین ءَ طالباں باز یں عکس ئے کش ات ہے وڑا پدا واتر وتی بنجاہ نیشنل ہوٹل ءَ اتکیں ۔

۲۸ جون ءَ ایبٹ آباد ءَ روگی ات ءُ دوہمی روچ ءَ مظفر آباد چارگی ات بلے زر ءِ نزوری دیما دیوال بوت ۔ مااے دوئیں پروگرام کینسل کت انت ۔کوچ ءَ سوار بوت ءُ سوات ءَ چہ راولپنڈی ءَ نیچ ءُ نیم ءَ پُج اتیں ۔ ما ہوٹل مشرق ءَ داشت ۔ ۲۹ ءِ سہب ءَ صدر بازار ءِ سئیل کت ۔ بیگاہ ءَ آبپارہ مارکیٹ اسلام آباد ءَ شتیں اے مارکیٹ پاکستان ءِ سرکار ءِ بُنجاہ ءِ اولی مارکیٹ انت شہر ءَ پُترگ ءِ اولی چارراہ یا دروازگ انت ۔ ہما بستار کہ شاہدرہ ءَ پہ لاہور ءِ ہاترا ءُ سہراب گوٹھ ءَ پہ کراچی ءِ واستا رس اتگ ہے بستار آبپارہ ءَ اسلام آباد ءِ ہاترا رس اتگ ، آبپارہ سیکٹر 6/G ءَ انت ۔طالباں اے بازار سک باز دوست بوت ۔ چہ بلوچستان ءَ شنگ بوو کیں روتاک انتخاب مارا ہے مارکیٹ ءَ دست کپت ۔ چرے یشی ءَ ساری کوئٹہ ءَ چہ دراتکگیں تا سرحد ءُ پنجاب ءَ ، ہچ بازار ءَ مارا دست نہ کپت ۔ رنداما شاہ فیصل مسیت ءِ چارگا

شتیں دنیاءِ درستاں چہ مستریں میست کہ اسلام آبادءَ جوڑ کنگ بوتگ ایشیءِ چار برزتریں مینار چہ دورءَ گندگ بنت ایشانی ہر یکےءِ برزی ءَ سے سد فٹ انت، ہنچاہی عبادت جاہءِ سربرءَ یک سدءُ پنچاہ فٹ قُطرءِ یک گنبدےءُ چار کنڈیں ہال 140x214 فٹ انت۔ ایشیءِ ہنچاہی ہالءَ بیست ہزار مردمءُ پیشگاہءَ لکے مردم نماز کت کنت۔ جنیاًدمانی ہاترا جتا یک براندے ءِ بکسءُ بند کنگ بوتگ میستءِ پسیلءَ یک دیوانجاہ، وانگجاہءُ لائبریری ےءَ ابید یک عجائب خانہ ے ہم است انت۔ طالباں شاہ فیصل میست چار اِت ءُ آئیءِ بازیں جاگہانی عکس کش اِت۔

۳۰ جونءِ سہبءِ نہہ بجءَ دیم پہ مریءَ سرگپتیں۔ ءُ یازدہءُ نیمءَ مریءَ سر بوتاں۔ مری کہ ایشیءَ کوہانی بانک (ملکہ کوہسار) ہم گوشنت۔ چلگءِ موسمءَ کوہانی بانک برفءَ سرڈ ئیت۔ گرماگءِ موسمءَ دراہیں ملکءِ بلکیں ڈنی ملکانی مردم ہم ترءُ تابءِ ہاترا کاینت۔ درستاں چہ ساری ''لفٹ چیئر کیبل کار پوائنٹ'' ءَ نشتیں ٹکٹ ےسک گران اِت۔ بلے گیشتر طالباں وت ٹکٹ زرتءُ ''لفٹ چیئر'' ءَ سوار بوت انت کشمیر پوائنٹءِ ندارگ کت۔ مریءِ سارتیں موسمءَ طالباں باز وشی چست کت۔ مریءَ طالباں بازتا ہیررس اِت، پر چاکہ مریءِ موسم باز دلکش اِت۔ بیگاہءَ مال روڈءِ ترءُ تاب کت۔ مال روڈءِ سرا سیلانی ایں مردمانی مچی اِت۔ طالباں ادا ہم شرسیل کت۔ مگربءَ رند صدر بازار، انارکلی بازارءِ ترءُ گردءَ شتیں، اے بازار لائقِ چارگ انت۔ ۱ جولائی ۲۰۰۴ءِ سہبءَ راولپنڈیءِ سفر بندات کت، بیگاہءَ چار بجءَ لاہورءَ رستیں ''ہوٹل الاسد'' ءَ داشت، بیگاہءَ انارکلی بازارءُ اردو بازارءَ ترءُ تابءَ شتیں، اے بہدارایں بازارءِ گندگءَ گوں وانوک چوداں درآ ہگءِ نامءَ نزانگاانت، شپءِ دہ بجءَ واتروتی بنجاہءَ اتکیں۔

۲ جولائی ۲۰۰۴ءِ سہبءَ طالبانءَ مینارِ پاکستانءِ سیل کنائینگ بوت۔ اے جاہءَ ۲۳ مارچ ۱۹۴۰ءَ محمد علی جناحءِ رہشونیءَ آل انڈیا مسلم لیگءِ سالانہ دیوان ایرکنگ بوت، اے دیوانءَ پاکستانءِ جوڑکنگءِ بابتءَ یک منگ نامہ ےپیش کنگ بوت۔ اے گوں تپاکیءَ منگ بوت۔ پاکستانءِ منگءُ جوڑبوگءِ سوبءَ اے اجد پتری پٹءَ راگیشتر ارزشت رست۔

مینار پاکستان ۳۱ اکتوبر ۱۹۶۸ءَ پنچ سالءِ مدتءَ (۱۹۶۳۔۱۹۶۸) ۷۵ لک کلدارءَ جوڑ بوت۔ ایشیءِ ہرچءُ درچ، باسکوپ (سینما) ءِ ٹکٹانی سرا دہ پیسہءُ اسپ تاچیءِ ٹکٹانی سرا پانزدہ پیسہ ٹیکس جنگءُ پورہ کنگ انت۔ مینارءِ برزی یک سدءُ نودءُ شش فٹءُ شش انچ انت۔ طالباں گوں وتی نگاہاں مینار پاکستانءِ ندارگ کت، آ ساعتءَ فٹ حراب اِت ما پیادگ پدیاکاں سرکپاں بوتیں، برزءَ شتءُ لاہورءِ بازارءِ ندارگ کت۔ ادا چہ چُگءَ رند طالبانءَ شاہی قلعہءِ سیل کنائینگ بوت۔ شاہی قلعہ شہرءِ گوریچاں روکپتی کنڈءَ بادشاہی میستءِ دیمی نیمگا انت۔ پیسرا، طالباں شاہی میستءِ سیل کت۔ شاہی میست، شاہ فیصل میستءَ پد دنیاءِ درستاں چہ مستریں میست انت، ادا کم چہ کم بازلک مردم نماز وانیت، ایشیءِ پیوگاہ ۵۲۸ فٹ ۱۸ انچ پراہءُ ۵۳۸ فٹ ۴ انچ دراج انت، چاریں کنڈاں چار برزیں مینار انت، ایشانی تہا ہر یکےءِ برزی ۱۷۶ فٹ انت۔ مینارانی حاسیں شری ہمیش انت کہ اشانی سرا

لِکَّپ ءَ ءُ جہانگیرءِ قبرءَ بہ چارءَ گُڑا آئیءِ بس سے مینار گندگ بیت۔ وانوک اے میسیتءَ بازءُ انیں وڑے ءَ چارگا ات انت، اِش ءَ دیست باز اثر مند بوت انت۔ پدا علامہ اقبال ءِ قبرءِ سراشتیں، آ ساعت ءَ علامہ اقبال ءِ مریدے ہمودا ات، آ یک پیا آئیءِ قبرءِ چکّگا ات ءُ ارس ءَ رِچگا ات انت۔ اے ندارگ داں پانزدہ منٹ ءَ جاری ات پدا آ مردم ڈن ءَ دراتک ءُ واتر نہ بوت۔ انچو زانگ بوت کہ اے منجار قبرءِ سرا ہروہد ءَ نشتگ، پدا بادشاہی کلات ءَ شتیں۔ بادشاہی کلات رو کپت داں رودراتک مستطیل ءِ پیا انت۔ ۱۹۲۸ ءَ چہ اے قلات محکمہ آثار قدیمہ ءِ چیردستی ءَ انت۔ ''شیش محل'' چارگ کرزایت۔ کلات ءِ مزنیں دروازگ بان بندی ءِ (فن تعمیر) ڈولداریں نمونگے۔ ایشی ءَ ابید ''لال برج''، ''کالا برج''، دیوان خاص''، جہانگیری محل''، وانگجاہ ءُ موتی میسیت لائق ءَ چارگ انت۔ یک عجائب خانہ ءَ ہم است انت ایشی ءِ تو کا سکھانی دورءِ از باب (نوادرات) ایر انت طالب ادا باز ھب ات انت۔ ما، بیگاہ ءَ لاہورءِ عجائب گھرءَ شتیں جمعہ ءِ روچ ءِ سوب ءَ بندات۔ ما عجائب گھرءِ چارگ ءَ دزمھر وم بوتیں۔ ایشی ءَ پد مالا ہورءَ جناورجاگہ (چڑیا گھر) ءَ شتیں۔ اودا زندگیں چرندءُ پرنداست ات۔ سیل ءُ سوادی (تفریحی) وانگ ءُ زانگی (علمی) نظرءَ ما ایشی ءِ چارءَ ٹپاس کت۔ طالباں انچیں مرگ ءُ جناور دیست چدءُ ساری اے چیزے نہ دیستگ ات انت۔ بازیں جناورانی بت اش ہم کش ات۔ وتی وتی زانت ءِ پدا ہما جناورءُ مرگانی بابت ءَ زانتکاری نبشتہ کت۔ لاہورءِ جناور جاگہ ءِ گندگ ءَ پد ما گلشن اقبال پارک ءَ شتیں۔ اداتک ءُ طالباں وتی ٹزندی کش ات۔ ءُ اے پارک ءِ ترءُ تاب کت۔ عکس ہم کش ات۔

31-07-2004 ءِ سہب ءِ ہشت بج ءَ ریل ءِ سرا لاہورءَ چہ کراچی ءَ آہگ ءِ سپر بندات بوت۔ دومی روچ ءَ سہب ءِ مہلہ کراچی ءَ رستاں۔ طالباں ٹولی ءِ شکل ءَ بازارءَ روگ ءِ رزادیگ بوت۔ دانکہ آ وتی لوگ ءِ مردمانی، دوست ءُ سیادانی ہاترا گیپت ءُ گیر بکن انت۔ ہمے بیگاہ ءِ پنچ بج ءَ گوادرءِ واتری ءِ سپر بندات بوت۔ کپائیں دگ ءَ سپر کنان ءَ ما دومی روچ ءَ گوادرءَ سر بوتیں۔ ءُ اے ٹورآ سر بوت۔ ماوشی ءُ سلامتی وتی لوگاں سر بوتاں۔ ☆☆☆

سھمی بھر

آل پاکستان ٹور

(1985)

ناکوعصا

پروگرام ءِ ردءَ شش بجءَ تیار بوگی اَت اے دوران ءَ کس ڈن ءَ شُت نہ کنت یکے سک گرم اَت دومی گارءِ گورمہ بنت ۔ گوں پروگرام ءِ ردءَ مزنیں سواری بزاں بس ءِ بندوبست کنگ بوتگ دیم پہ حضرت داتا گنج" ءِ ادیرہ ءِ زیارت ءَ شُتیں ۔تہنائی ءِ ستک پدا لاہورءَ ترگ ءَ کائے چہ درستاں چہ پیش حضرت داتا گنج بخش ءِ سلام الٰی اِنت چدءَ پد ہر گوراروئے برو۔ وہدے ما زیارت ءِ ہندءَ سر بوتاں مردمانی بازیں مچی یے گندگا اتک ۔ ماہے دیست کہ بازلوہیگ پر، مردمانی بازی اِنت ۔ یک مزن لاپےءَ بلاہیں از رانکے دست ءَ ات ءُ اوشتا تگ ات ۔ کسے ءَ وتی ردِیلدات ءُ دیماروگ ءِ جہد کت از رانک آئی ءِ بڈءَ بیت ۔

وہدے مادیماشتیں دیست کہ یک سوزوکی یے ءِ تو کا چار مردم اوشتا تگ ءُ دوائے سوزوکی ءِ پشت ءَ کپتگ ات انت ۔ بازینے درنج ات انت ءُ اے چاریں مردم ایشاں تیلانک دیاں ات انت ۔ بلے مردم اے گاڑی ءِ پُشت ءَ کپان ات انت ۔اے انچیں ندارگے ات کہ مردم پگر جنگ ءَ ناعلاج بوت ہر جاگہ اے گون ءُ غریبی ءِ شہمات ات کہ پہ لنکہ یے بٹ ءَ از رانک ماں سرا ات ءُ گاڑی ءِ دپ ءَ گران بیان ات انت ۔حضرت گنج بخش ءِ ادیرہ ءِ گندگ ءِ ہاسیں مقصد ایش ات کہ بگندیں کہ ملک ءِ گوسگیں سروزیر بزاں ذوالفقارعلی بھٹوءَ کہ قبرءِ دیم ءِ مزنیں دروازگ گوں سہرءَ گوناپ کتگ ، چے حدءَ وش رنگ ءُ دولدار انت ۔ مئے وڑیں چاروک ایں مردم فقیرءُ پنڈوکاں لگت کت انت ۔مجال نہ ات کہ مااے تھتگ ءَ سربہ بیں سک بازمچی ات ۔مردم مردم ءِ سرا اوشتا تگ ات ۔انچوش کہ باسکوپاں نوکیں انگریزی فلمے بئیت ۔ مارندتر اسر پد بوتاں کہ اے تھتگ ءَ سربوگ مے کار نہ انت ۔ چہ دومی نیمگ ءَ بزاں میسیت ءِ پشت ءَ کہ سیت ءِ کاربوگا ات ، چہ ہماکشک ءَ داخل بوت ایں ۔ادیرہ ءِ زیارت ءِ گیگ نیست ات ۔البت دوراوشتات ۔ دیست کہ مردم ادیرہ ءِ سنگ ءُ مرمرءَ چم ءُ دستاں لتارگ ءُ دیم ءُ جان ءَ مشگ ءَ انت ۔ چہ تہی نیمگا ہے باب گندگا اتک کہ سہرءِ گوناپ ءَ گوں ٹک چتگ ات ۔تھتگ بندکنگ بوتگ ات ۔مردمانی دست نہ اوشتی ءِ سبب ءِ ترس ہمیش ات کہ اے گوناپاں درمکن انت ۔ بازوہد گوست چہ اودا یونیورسٹی ءَ رہادگ بوتیں ۔ مگر ب نز یک بوان بوت کشک ءَ مردمانی مچی گیش بوان بوت ۔

مے بنجل بزاں یونیورسٹی لاہورءِ شرتریں بازار انارکلی بازارءِ کش ءَ ات ءُ دیما لاہورءِ مستریں ءُ پلگارتریں سڑک ات ۔ ترءُ تابی ردءُ بندءِ ردءَ مرچی ہرکس وتی وڑا اگاں روگ ءُ سیل کنگ لوٹ ایت شت کنت ۔ ماسئیں بلوچ سنگت کہ یک تب اتیں ءُ لیب ءُ گوازی ءِ

بچک کہ دومی نیمگا ٹولی ئیگ ات انت ایشانی تہامنی ناکوزتک ہم گون ات ۔ شپ ءِ شام ءَ پد بازار ءِ سیل ءَ دراتک ایں بازار سک رش ات ۔ پرچاکہ باندا 14 اگست ات ۔ ہر نیمگا پلے کارڈ پوسٹر ءُ مزنیں بلڈنگ ءُ دگ سمبھیتگ ات انت ۔ مردم مزنیں ٹولیاں گوں گاڑی، موٹر سائیکل ءُ اسپ گاڑیاں سوار جار جنان یک دومی ءَ مبارک باد دیان ات انت ۔ انچوش کہ دگینا ءِ دگہ آزاتیں قوم وتی ماتیں گلزمین ءِ آزاتی ءِ روچ ءَ وڑ وڑیں پروگرام ٹھین انت ۔ ہمے وڑا اولی رند ءَ من دیست کہ ماتیں وطن ءِ آزاتی ءِ گل ءَ بال انت ۔ اے شپ آہانی وش ترین شپے ات کہ باندا آزاتی ءِ روچ انت ۔ ہمے وڑا گوں پچ سنگت ءَ اسپ گاڑی یے گپت ءُ دیم پہ مینار پاکستان ءَ شتیں ۔ شپ ءِ یازدہ بج بوتگ ات ۔ بلے مردمانی رش ہچ وڑا کم نہ بوت جنین ءُ مردین ٹولی ٹولیاں مینار پاکستان ءِ ہند ءَ اتکگ انت کہ ہمے ہند ءَ پاکستان ءِ بلب کنگ بوتگ ات انت ۔ مینار پاکستان ءِ کش گوراں تر ءُ تاب ءَ پد ماسک دمبرت ءُ وہد ہم باز گوستگ ات ۔ روگ ءِ بند ءُ بست کت ءُ ماوتی بنجل ءَ شتیں ۔ شپ گوست ءُ ۱۴/ اگست بوت پروگرام ءِ ہاترا بیگاہ ءِ شش بج ءَ گلشن اقبال پارک ءَ روگی ات واجہ پرنسپل چہ کراچی ءَ چہ لاہور ءَ سر بوگی ات ۔ واجہ زبیری ءَ واجہ صدیق پرنسپل ءِ دیم ءِ روگ ءِ درگت ءَ سہب ءَ ہچ پروگرام اے نہ کت ۔ ۱۴ اگست ءِ سہب ءَ لوڑ اسپیکرانی ءُ گاڑی موٹرانی توار ءَ مردم مہلہ پاد کت انت ۔ یکے وَ ایش کہ جماعت اسلامی ءَ ماں یونیورسٹی ءَ مزنیں پروگرامے اڑ کتگ ات ۔ آئی ءِ کارندہ ءُ انتظام کار مہلہ اتک انت ۔ یونیورسٹی ءِ ہند چوش بانور ءَ سمبھیتگ ات ۔ ارز بند ءَ پد ماسہیں بلوچ موچی گیٹ گراؤنڈ ءِ در گیجگ ءَ درکپت ایں ۔ پرچاکہ بیگاہ ءِ چار بج ءَ پاکستان ءِ دراہیں دیمروی پسند، جمہوریت ءُ مارشل ءِ ہلاپ بووکیں پارٹیانی سروکانی تحریک (ایم ۔ آر ۔ ڈی) ءِ سروکاں تران کنگ ءِ پروگرام ات ۔ مالوٹ ات کہ اے پروگرام ءَ بہر بزیریں ۔ بگندیں کہ لاہور ءِ مہلوک مروچی پاکستان ءِ آزاتی ءِ روچ ءَ تحریک بحالی جمہوریت ءَ گوں چنچو ہمراہداری کن انت ۔ ماجنان پروشان جست کنان تاں موچی گیٹ ءِ گراؤنڈ درگیتک ۔ بلے انگت مہلہ ات ۔ کارندہ ٹولی سر بوتگ ات انت ۔ بینر، پلے کارڈ ءُ اسپیکر منڈ ینگ بوگا ات انت ۔ اے لاہور ءِ وش تریں ہلک بزاں گلبرگ ءِ نزیک ءَ ات ۔ ما بازار ءَ ورگ وارت کہ بیگاہ ءَ جلسہ بندات بیت ءُ اے جلسہ ءِ تہا بہر بزوریں ۔ وہد ءِ پداا ے مزنیں پٹ ءَ اتک ایں دیست کہ مہلوک بینر ءُ اسپیکراں دور کنگا انت پلے کارڈاں لڈ ینگ ءَ انت چہ جست ءَ سرپد بوتیں کہ پولیس ءِ اڑ کڑ ءِ ترس ءَ جلسہ ءِ اے پروگرام اڑ کنگ بوتگ ۔ مادیم پہ یونیورسٹی ءَ رہادگ بوتیں ۔ بیگاہ ءِ چار بج بوگا ات ۔ پاداں روان بازار ءِ گڈسرا مئے بنجل ات ۔ وہد بیگاہ ءِ پنچ بج بوتگ ات ۔ دراہیں سنگت پہ گلشن پارک ءِ روگ ءَ مہتل ات انت ۔ واجہ زبیری ءُ واجہ صدیق سر بوتگ اتاں پرنسپل صاحب لاہور ءَ سر نہ بوتگ ات ۔ بلے صدیق صاحب ءَ پہ گلشن اقبال ءِ تر ءُ تاب ءَ بس ءِ بست ءُ بند کت ۔ شش بج ءِ جند ءَ ما چہ یونیورسٹی ءِ گیٹ ءَ دراتک ایں دیم پہ پارک ءَ دات ۔ گلشن اقبال پارک ءَ اے روچ ءَ سک باز مہلوک اتکگ ات ۔ ٹکٹ ءِ گرگ ءُ گیٹ ءِ پترگ سک گران ات ۔ بلے مئے ہمراہ لیاری ءِ سنگت پرے روچانی کاراں ماہشتگ انت ۔ زوت ٹکٹ یے گپت ءُ ماچہ گیٹ ءَ گوستیں ۔ گیٹ ءِ پترگ ءَ گوں اسپتیں نقشہ یے گندگا اتک گشگ بوت کہ اے لاہور بازار ءِ نقشہ انت کہ یک ہزار سال ءَ ساری لاہور ءِ بازار ہمے نقشہ ءِ وڑا بوتگ ۔ اے نقشہ ءِ تہا دوازدہ کشک دیگ بوتگ ات انت ءُ ہمیں بازار اے دوازدہیں کشکانی تہا بہرات ۔ چونائی ءَ ما

باز مردم اتیں۔ صدیق صاحب ءِ گشگ ءِ پدا کہ پنچ ٹولی ٹہینت ۔ ما پارک ءِ تہار رہادگ بوتیں ۔ پارک سک مزن ات ۔ چاریں نیمگا چڈ کشگ بوتگ ات ۔ یک مزنیں آبشاری کہ اے آبشار ءِ چیرءَ مردم جان ہم شودانت ۔ دو دراج ءُ پراہیں تلاوگ ہم است ات کہ گونڈیں لانچ ءُ دگہ بوجیگاں مردم سوارءُ لیب ہم کنت ۔ اے دوئیں تلاوگ چیرءَ یک دومیءَ یک ات انت ۔ تلاوگاں چہ برق ءِ زوریں آبشارءَ آپ پچائینگا ات ۔ اے پارک ءِ دگ ءِ وش بھتی کہ پارک ءِ تہا پہ روشنیءَ آس ءِ کسانیں کمبہ جنگ بوتگ ات انت اے کمبھانی تہا سازءُ زیملی بندوبست ہم است ات ۔ ماں اے دراجیں پارک ءَ سنگت شنگ بوت انت ۔ بلے مارا گشگ بوت کہ نہہ بج ءَ پد مین گیٹ ءَ سر بہ بت ۔ ما گوں پنچ سنگت کہ ایشانی تو کا عثمان بلوچ ءُ کا کا عبدالرحمٰن شاہین کہ پروفیسر علی محمد شاہین ءِ نبچ ات رہادگ بوتیں ۔ کمے دیم ءِ روگا گوں کالج ءِ چپراسی ءَ گوشت کہ من عصر ءِ نمازءَ کناں شما مھتل بہ بت ۔ آ پہ نماز ءِ تیاری ءَ اوشتات ءُ گوشت بے قبلہ کجام دیما انت ۔ گوں ہے جست ءَ مے نزیک ءَ یک جنین ءُ مردین آدمے گوزگا ات انت ۔ عثمان بلوچ ءَ چہ ہے گوزوکیں مردءَ قبلہ ءِ بابت ءَ جست گپت مردءَ پسہ نہ دات ءُ گوست ۔ ما چاریں کہ یک ورنا ہے پادشپادے نیمگا پیداک انت ءُ دگہ ہے وڑیں ورنا لہتیں قدم ءِ سرا نشتگ انت یک ورنا ہے نزیک ءَ اتک اوشتات ۔ پنجابی ءَ درائنیت بے شما اے مردءَ چہ جست کت ۔ راجہ پسہ دات کہ ما قبلہ ءِ بابت ءَ جست گپتگ ۔ ہے گپ ءَ اے مرد مئے سرا مچینت ءُ کوکار کنگا لگ ات کہ من شما را قبلہ ءَ گشاں ءُ گشگ لوٹاں اے لاہور انت کراچی نہ انت ۔ عثمان بلوچ ءَ گوشت کہ چوشیں شہماتے جناں ات کہ تو یات کن ئے ۔ عثمان بلوچ پاداتک اوشتات کہ تو یاتک کن ئے ۔ عثمان بلوچ پاداتک اوشتات کہ تئی مجال نہ انت کہ تو منا بجن ئے پر چا کہ عثمان باز تمردیں نبچکے ات ۔ آئی ہچ وڑا نہ ترس ات ۔ دوئیناں وتی آستونک ماں جتاں ۔ ایشی ءِ آدگہ سنگت کہ نزیک ءَ نشتگ ات اَنت تچان ءَ اتک پہ جنگ ءَ تیار بوت اَنت ۔ معلوم ہے بوت کہ اے مردم ساری ءَ پہ جنگ ءَ تیار اَت اَنت ۔ آ کساس دہ، دوازدہ ما پنچ اَتیں ۔ آ دراہ چوٹاب ءَ پزور ما چو بے قدیمیں لاگریں گوک ءَ بلے لاگریں گوکاں ہم وتی پوست پر کت انت پر چا کہ اے گردن کار اَت اَنت او ہاسکن کا کا عبدالرحمٰن ءُ عثمان بلوچ کہ لیاری ءِ ورنا ات اَنت کہ آ پہ جنگ ءُ مڑءَ وتی مٹ وت اَنت دیما مردم چنت اَنت جنگ مچیت مس حیال کت کہ اے وڑا اے چہ مارا گیش بنتیں پر چا کہ ما پنچ ءُ آ دوازدہ مقابلہ ہچ وڑا برابری ءِ نہ اَت، من تچاں بوتوں وتی آدگہ بلوچ سنگت کہ مئے نزیک ءَ اَت اَنت ۔ گوں منی توارءَ چوسپاہوکی گودرءَ اونژ گپت اَنت ءُ جنگ جاہ ءَ سر بوتاں ۔ اے دراہیں بلوچ بچک لیاری ئیگ اَت اَنت ۔ لیاری ءِ بلوچ جنگ ءَ پہ بہاز ور اَنت ءُ اے ونمپتی جنگے ات کہ ایشانی دست ءَ کپتگ اَت ۔ وہدے لاہور ءِ پنجابی کہ گو ما جنگ کنگا ات اَنت مئے ہمراہانی رسگ ءَ گوں ابکہ بوت اَنت کہ اے چے بوت ۔ اے چہ کجا اتک اَنت کہ دراہینانی دست ءَ آسنی سرندا تاں ۔ اے آسنی سرند لیاری ءِ بلوچانی دو کارءَ اتک اَنت ۔ کیے ایش کہ آہانی پُٹ ابید چہ اے سرنداں تچک نہ بوتاں ءُ دومی پہ جنگ ءَ بلاہیں سلاہ اَت اَنت ۔ ایشانی رسگ ءَ گوں آہاں صلاح کُت ءُ پہلی لوٹ اِت ۔ ہے درگت ءَ واجہ صدیق ءُ زہری صاحب ءَ اے کش ات اَنت ۔ گوں اے دوئیں واجہانی آہگا بلاہیں جنگ ہلاس بوت ۔ نوں ما دراہ لیبی بچکاں بگر داں کالج ءِ ٹورسٹاں یکجا بوتیں ۔ سیل کناں یک جاگہے ءَ کہ مچی میڈی کم اَت شتیں واجہ صدیق ءَ لیاری ءِ یک نبچکے اکبرءَ را تو ارکت کہ بیا

ماراشریں ناچے پیش بدار۔ اکبر یک شریں اسٹیج ڈانسرے اَت۔ پارک ءِ یک گورے ءَ ساز ءِ توار اَست اَت۔ اکبر ءَ شریف بلوچ ءَ ناچ بندات کت۔ نزیک گورءِ دراہیں مردم ایشانی ناچ ءِ ندارگ ءَ دلگوش بوت اَنت۔ نزیک ءَ دگہ ٹولی یے دو پنجابی بچک ناچ کنگا اَت انت۔ وہدے مردم مئے کش ءَ گوراَتک اَنت گڑا اہا دوئیں پنجابی ہم گوں مئے سنگتاں ناچ ءَ لگ اتنت۔ ناچ ءِ تہا اکبر اش راند کت ءَ اکبر ءَ ناچ بند کت ءَ ما دگہ جاگہے ءَ شتیں۔ پنچ ملٹ ءَ رندا ے دوئیں ناچو پدا مئے گورا اَتک اَنت۔ گڑا واجہ صدیق ءَ گوشت کہ نوں ماراچہ پارک ءَ دراَیگ لوٹیت، چو مہ بیت کہ اے پچی ءِ تہا مئے سرا اَڑ ءَ جنجالے بہ کپیت۔ ما دراہ اُستاد ءُ شاگرد دیم پہ آبشار ءَ کہ چد ءُ دیم ڈن ءَ روگی اِنت آبشار ءِ سرا بازیں مردم نشتگ اَت اَنت۔ نوک آؤکیں مردم چہ آپ ءَ مچل اتگ اَت اَنت ءُ ہمے وڑا مئے واجہیں اُستادانی گد آپ ءَ مین کنگ بوت اَنت۔ چرے کارءَ مئے دلپرشت چہ پارک ءَ درآیگ ءِ جار جنگ بوت۔ مئے دراہیں ہمراہ چہ پارک ءَ ڈن گاڑی ءِ نیمگا شت اَنت کہ گاڑی بک کنگ بوتگ اَت اَنت۔ ما یونیورسٹی ءَ اَتکیں ءُ دراہیں تر ءُ گردمنی دیما چو آدینک ءِ عکس ءَ پیشدارگ ءَ ات۔ شپ ءَ آرام کت دگہ جاگہ ءِ پروگرام نہ کت۔ ایندگہ سہب ءَ شیڈول ءِ ردءَ شالامار باغ ءَ تر ءُ تاب کنگی ات۔ سہب ءِ 9 بج ءُ پانزدہ ملٹ ءَ چہ ہاسٹل ءَ رہادگ بوتیں۔ مزنیں جنجالی یے ءَ پد بس دست کپت۔ 10 بج ءَ شالامار باغ ءَ سر بوتیں۔ چہ مروچی ءَ چارسد سال ءَ پیش کہ ہچ وڑیں برق ءُ سہولت نیست اَت۔ اے باغ ءِ تلاوگ گوں فوارہاں انچوش جوڑ کنگ بوتگ اَت اَنت کہ مرچی سائنس ءُ برقی دور ءِ مردم ہم دست ءَ دپ ءَ کن انت۔ باغ انچوش پراہ ءُ درچک ہمے وڑا جتگ اَت اَنت یکے ءِ گو رادومی گندگ نہ بوت۔ اے مزنیں باغ دوتہر جوڑ کنگ بوتگ اَت۔ دوئیں تبکانی تلاوگ انچو جوڑ کنگ بوتگ اَت اَنت کہ یکے بُرز تر اَت ءُ دومی جہل تر اَت۔ آپ دومی ءِ تہا زیرزمین ءَ روت ءُ پدا برز ءَ کیت۔ اے انچیں کاری گری اَت اَنت کہ انسانی دماغ مرچی کار نہ کنت۔ کہ اے تلاوگ چے پیا جوڑ بوتگ۔ ءُ اے آپی فوارہ کہ روچ ءِ ورآہگا گوں آپ شان اَنت تاں جہلیں عصر ءَ انچیں ندارگ گندگ کیت کہ مردم گوشت کنت کہ ہوَ راست اَنت کہ مغل حاکماں جوڑ دیگ ءِ کارءَ گوں انصاف کتگ۔

چد ءُ پد شاہی قلعہ لاہور ءَ شتیں چہ شاہی قلعہ ءَ پیش بادشاہی میسیت کہ لاہور ءِ تاریخ ابید چہ اے میسیت ءَ کپی اِنت۔ اگاں کسے لاہور ءَ بئیت ءُ لاہور ءِ شاہی میسیت ءَ مہ گند [illegible] گڑا بزاں لاہورے نہ دیست۔ وہدے ما شاہی میسیت ءِ مزنیں گیٹ ءَ رس اتیں ءُ درءِ دپ ءَ دو مردم نشتگ ات۔ پہ میسیت ءِ تہا پترگ مردمانی چمپل داروک است ات کہ جوڑی یے چمپل ءِ یک کلدارے گر اَنت۔ ما ہم وتی چمپل ہمے چمپل داروکان ءَ دات اَنت ءُ گمبد نمائیں گیٹ ءِ چیر ءَ شتیں من ءَ سرپد بوتاں کہ میسیت ءِ جند ہمیش اِنت۔ کہ ما ایشی ءِ چیرا ئیں۔ اے وہدءَ مئے واجہیں سروک فرید صاحب گون ات ءُ دراہ ہمراہ گوں استاد ءَ شاہی میسیت ءِ چارگ ءَ گون اتاں۔ چراداں میسیت ءِ پیشگاہ بندات بیت۔ میسیت ءِ پیوگاہ سک پراہ ءُ دراج چاریں نیمگا گمبد وڑیں کمرہ کہ سرءَ کسان کسانیں گمبد ہمے وڑا جوڑ کنگ بوتگ اتاں کہ منی قلم ءَ اے طاقت نیست کہ پہ ایشانی شان ءُ شوکت ءَ نبشتہ بکنت۔ دراہیں میسیت سنگ مرمر ءُ سہریں سنگ ءَ گوں جوڑ کنگ بوتگ اَنت۔ بلے اجکہی ءِ گپ ایش انت کہ آ وہداں نا سیمنٹ بوتگ ءُ ناں آسن بلے ایشانی چھت ءُ بیم انچوش پر کنگ بوتگ اَنت کہ عقل

کارنہ کنت کہ اے کاریگران کجام وڑا جوڑ کتگ انت ۔ ایشانی کاریگر ابدمان انت ۔ پہ آ ؤکیں وہدءَ کاریگراں چیلنجے ۔ مسیت ءِ درآ ہگ ءَ گون تچک ءَ شاہی قلعہ ءِ مزنیں گیٹ ءِ نیام ءَ مزنیں ءُ پراہیں باغ انت ۔ بلے اے وہداں علامہ اقبال ءِ قبر جوڑ کنگ بوتگ ۔ وہدیکہ مردم شاہی مسیت ءَ کاہنت گڑا علامہ اقبال ءِ زیارت زلوری بیت دیم پہ شاہی قلعہ ءِ نیام ءَ انچوش جوڑ کتگ ءُ راہ انچوش تچک اِنت کہ چرے گیٹ ءِ نیام ءَ ہچ دیما نیست ۔ اگاں بُو چے بہ سریت گندگ بیت ۔ ہے وڑا وہدے ماچہ شاہی مسیت ءِ گیٹ ءَ دراتکیں ۔ تچکی ءَ شاہی قلعہ ءِ مزنیں گیٹ گندگ بوت ۔ ءُ ماباغ ءِ تہا علامہ اقبال ءِ قبر زیارت کُت ءُ دیم پہ شاہی قلعہ ءَ شتیں ۔ وہدے ماشاہی قلعہ ءِ مزنیں گیٹ ءِ نزیک ءَ سر بوتیں گندیں کہ گیٹ ءِ دپ ءَ دو مردم اوشتا تگ ات ۔ اے گیٹ ہما وہدءِ مغل شہنشاہانی مزنی ءُ جاہ ءُ جلال ءِ زندگیں مثالے ات ۔ سی فٹ برزی ءُ چل فٹ دراجیں تھتگ ءِ ہرچ پلک چو منجو ءِ کہور ءِ بنڈءَ مہرتریں گل محمد ءِ وڑیں بیست مردم سرینت اش نہ کنت ۔ ءُ تھتگ ءِ کُبلک کہ مزنیں بنڈے کہ زمزیل ءِ بدل اِنت ۔ اے کبلک ءِ چست کنوک دو مردم اَنت ہما وہدءَ کہ چہ ڈن ءِ آیوکیں مردم پہ شاہی کلات ءِ سیل ءَ اتکگ داں ادا دو مردم ہمک وہدءَ ساڑی ات انت ۔ وہدے ماچہ گیٹ ءَ کلات ءِ پِڑو گاہ ءَ دیم پہ شاہی دربارءَ شتیں گندیں کہ سجہیں کلات ءِ پِڑو گاہ گوں سہریں پتلکیں اشتاں پر چِتگ ۔ وہدے ماشاہی دربارءَ سر بوتیں ءُ ہموداکہ بادشاہ انصاف ءِ کرسی ءِ سرانشتگ ءُ ڈھدار گست ءَ تنکیں جاگہ ءَ ءُ چہ ڈھدار چار پدانک جہل ءُ چار پدانک برز دو کماندارے اوشتاتگ دربار یانی جاگہ گیشینگ ات ۔ اوداکہ بادشاہ ءِ کرسی جنگ ءُ دربارلگ ات ۔ پشتی نیمگا کساس دوسد فٹ برزات آوہدے پداہچ بوت نہ کنت کہ پدی نیمگا کسے اتک یا سر بوت نہ کنت ۔ ءُ دیمی نیمگا چار سد قدم ءِ سرا دو مزنیں ٹوپ منڈا تگ ات ۔ قبلہی باسک ءَ تاریخی جاگہ شیش محل جوڑ کنگ بوتگ ات کہ اے محل ءِ تو کا شہنشاہ اعظم ءِ ملکہ ءِ جند نندوک بوتگ ۔ بلے شیش محل ءُ دربارءِ نیام ءَ ہما سرنگ ءِ چات کہ بادشاہ چہ دہلی ءَ لاہور ءُ چہ لاہورءَ پہ دہلی ءَ اسپ ءِ سراشتگ اے راہ ہما وہدءَ بند کنگ بوت کہ پاکستان جوڑ بوت ماوہدے شیش محل ءَ شتیں دیست کہ زرگر ءُ کاریگراں اشتری پد پہ چے شرنہ کتگ شیش محل ءِ ڈنی گوراپیل ءِ پادگ ءُ کمان انچوش زرچیں ءُ شیشگ بند کتگ اَنت کہ چاروکیں مردم ہے سرپد بیت کہ گشئے شررنگ تریں جنک سرءُ گواپ کتگ انت ۔ یک زونڈ ءُ وتی زہریں دوست ءِ سنٹ چست کتگ ءُ وتی خماریں چماں گوں آ بریشمی دستاں امباز کنگا اِنت اے شیشگ بندیں محل ءِ تہی نیمگا کہ ملکہ ءِ واب جاہ ات چار سد سال ءَ ابید انچوش گندگا کیت گشئے کہ ملکہ تر ءُ تازہ سر گوں مصری دناں شُشتگ ءُ ململ ءِ گندلانی سرا دست ماں سرءِ چیرءَ وپتگ ءُ شہنشاہ ءِ ودار یگ انت ۔ محل ءِ ہمک دیوال ءِ کپ ءَ مغل بادشاہانی وش تبی وش پوشاکی، وش وراکی، ذوق ءُ شوق ءِ نموںگ اِنت ۔ جنکاں گلاس ماں دست ءَ انت سرءِ جہل ءَ ودار یگ انت ۔ شیش محل ءِ چار نیمگا بند ءُ نیامجی ءَ تلاوگ ءِ آپ چہ ہما کوٹی ءَ زمین ءِ چیرءَ کیت کہ ملکہ جان شودایت ۔ ملکہ ءِ جان شودی ءِ جاگہ وت چہ شیش محل ءَ کم نہ اِنت ۔ وہدے کہ ملکہ جان شودایت گڑا وت شہنشاہ تہنا تلاوگ ءِ سرا نشتاں کہ اے تلاوگ ءِ تہا آپ برزکنگا فوارہ است ات ۔ (...... روان انت ......)

مزن گندی

خالدارس

مزنی ہمک انسان ءِ شرتریں لوٹ انت ۔ ہمک انسان پہ وتی مزنی ءُ نام ءِ ہاترا اوڑ وڑیں جہد ءُ کوشست کنت داں آ وتارا وتی منزل ءَ سر بہ کنت ۔ ہے مزنی ءِ تماہانی تہا تاجی بے گواہات ءُ ہر وہدا ءِ کت کہ منا منی لوٹ ءِ مردے بہ رسیت ۔ حدا ءَ پہ کس ءَ کینگ نیست ۔ پمشکا تاجی ءَ وتی دل تب ءِ مشکتی مردے رست ۔ تاجی وتی مشکتی مرد ءَ گوں گل ءَ بال ات ءُ دل ءِ دراہیں لوٹے سرجم بوگا ات انت ۔ دنیا ءُ آخرت ءِ ہچ ترس ءَ نہ ات ۔ گوں بازیں بند ءُ تائیداں مردے دپ بند کت، کہ وت مرد بوت ءُ مرد جن ۔ مزنی آئی شان ات ءُ ہروڑ دل ءِ لوٹ ات کت ئے ۔ سور ءِ دوسے ماہ ءَ رند تاجی گوں مرد ءَ مشکت ءَ شت ۔ مشکت ءَ اولی سرا بازنکیگ ات ءُ ہچ وش یے نہ بوت ۔ تاجی کہ وتی واہگانی گلام ات پمیشکا وتارا جلدی سرجمیں مشکتی یے کت ے ۔ اے گپ ءِ گت ءُ گمان ءَ نہ ات کہ منا چوشیں ملکے بوتگ ۔ مشکت ءِ آزاتیں ماحول ءِ شیرکنی زوت تاجی ءِ دل ءَ ایرنشت ۔ چو بے سائی روچ جاگہے ترات ۔ برے بازار ءُ باغیچہ ءُ برے ماں دریا ءِ سیل ءَ گوں وتی گلی ایں چک ءُ مرد ءَ بہ ہلوگ ءَ نہ نشت وتی آزاتی ءَ گل ءُ شادان ات ۔ کسی حیرانی پرواہ ءَ کنگا نہ ات ۔ تاجی کسانیں مدتے ءَ گوں بازمزنیں مرد ماں پجاروک بوت ۔ گریب ءُ نیزگاریں مرد مانی بہ مجلس ءَ نہ نشت ءُ وش نہ ات کہ غریبے منی لوگ ءَ بئیت ۔ ہے سبب ات کہ کش ءُ کر ءِ ہمسا ہگ ءُ سیاد ءُ وارث دراہ تاجی ءِ سرا زہر ءُ دلرنج ات انت، بلے تاجی ءَ کسی زہری ءِ پرواہ نیست ات ۔ تاجی غریب ءُ نیزگارانی سور ءُ پرساں ہم بازکم شت ۔ مشکت ءِ آزاتیں آپ ءُ ہواءَ تاجی دگہ رنگے ءَ بدلینت ۔

بلے انگت تاجی ءِ دل ءِ واہگ سرجم نہ ات انت ۔ وہدیکہ تاجی ءِ جنک گلی وتی بالگی ءِ سیمسراں کہ رست گڑا تاجی ءِ دل ءِ دراہیں واہگ سرجم بوتاں چیا کہ گلی چہ مات ءَ دستے دیما ترات ۔ گلی ہر وہد ءَ مزنیں مرد مانی چکانی ہمراہ ات دراہیں دزگو ہارے ہمیش ات انت ۔ شپ بوت یا روچ، اسکول بوت یا ڈن ماہل بے ہمیشاں دمانے نہ بوت ۔ ہے سبب ات کہ تاجی ءَ گلی بازدوست بوت ءُ گلی ءِ توسیپ ءَ چہ دپ ئے بند نہ بوت ۔ غریبیں مردم وَ گیشتر تاجی ءِ لوگ ءَ نیا تک ۔ اگاں یکے ءِ سر کپت گڑا تاجی ءَ آئی ءِ سو چک ءِ واستا گلی ءِ دراہیں رنگیں چیز پیشدات انت ءُ توسیپ کت کہ اے میجر پلانی ءِ چک ءَ دا تگ، اے منیجر پلانی ءِ چک ءَ داتگ، اے

انجینئرَ پلانی ءِ، اے پلانی ءُ آ پلانی ءِ.....۔

درِدواریں ہمساہگ ءُ کش ءُ کرّ ءِ مردماں گلی ءِ گمراہی کہ دیست اتک انت تاجی ءَ گوشت کہ چک تئی گلی کہ اے جنکانی ہمراہ انت، اے دراہ بنامیں جنک انت ءُ ایشانی ناماں پہ حرابی ءَ گرانت۔ تو گلی ءَ ایشانی ہمراہی ءَ مئیل کہ وہدءَ ہچ بروسہ نیست۔ کسی حبر تاجی ءِ گوشاں نہ پتر تاں، آئی ءِ دل ءُ دماغ ءَ بس ہمے یکیں حبر نشتگ ات کہ مزنیں مردمانی چک بہہ حراب نہ بنت آہاں چی ءِ زلورت انت کہ حراب بنت۔ شمے چکاں اے وتی ہمراہ نہ کن انت پمیشکا شماراز ہر آیگا انت۔ تاجی ءَ ایشاناں گوشت کہ اے دراہ منی چک انت۔ شما ایشانی بابت ءَ چوشیں گپ جن ئے۔ شرترا انت منی لوگ ءِ دپ ءَ میاات۔

ایشاں چارات کہ تاجی ءِ گپ ایش انت گڑا اے تاجی ءِ لوگ ءِ رکینگ ءِ ہاترا لاچار بوتاں گوں تاجی ءِ لوگ واجہ ءَ حبر اِش کت کہ بکندے آلوگ ءَ چہ برباد ی ءَ رکینیت۔ گلی ءِ پت ءَ ایشانی حبر وَ گوشداشت انت بلے آئی ءَ ہچ کت نہ کت چیا کہ آ بس لوگ ءِ مردین ات مرد نہ ات بزاں لوگ ءِ مستر ءُ کستر تاجی ات ءُ تاجی ءِ کرادگہ کس ءَ حبر نیست ات۔

گلی گیشتر وَ لوگ ءَ نہ ات۔ اگاں کسے ءَ گلی ءِ بابت ءَ جست کت تاجی ءَ راستیں حبر بہہ نہ کت ءُ برے دروگے بست ءُ گلی ءِ وڑنام کت۔ اگاں گلی لوگ ءَ ات گڑا بزاں گوں ٹیلیفون ءَ حبر ءَ ات۔ کس ءَ جست اوں نہ کت کہ تو گوں کئے ءَ اینچو حبر ءَ ئے۔ مات ءِ کمک ءَ گلی لوگ ءِ لاڈک ات۔ پمیشکا ہماوڑ کہ لوٹ ات کت ئے۔ گلی ءَ ہچ وڑیں مکن پر نیست ات۔ ہمے وڑا گلی ءُ مات ءِ روچ گوں ہزار واہگاں گوزگا ات انت کہ انا گہ یکروچے اسکول ءَ گلی سرترّ گ ءَ گپت ءُ تُست، گڑا جلدی گلی یے اسپتال ءَ برت ءُ یک جنکے ءَ گلی ءِ لوگ ءَ ٹیلیفون کت ءُ مات حال دات۔ اے حال ءِ اشکنگ ءَ گوں تاجی ءَ وتارا پہ گنوکی اسپتال ءَ رسینت۔ دمانے ءَ رند کہ گلی ءَ بود کت گڑا ڈاکٹر ءَ گلی ءِ مات ءَ راتسلہ دات ءُ گوشت کہ ہچ پریشان وتارا مکن تئی چک ءَ راہچ نہ انت۔ بس کمو کمزوری ءِ سبب ءَ تُستگ ءُ ترا مبارک بہ بیت کہ تو بلگ بوگائے بزاں اے دومی ماہ انت کہ تئی چک ءِ لاپ پُر انت۔ ڈاکٹر ءِ اے حبرانی اشکنگ ءَ گوں کشے تاجی ءِ بالا دءَ آسے لگ ات۔ چو گنوک ءِ وڑا از ہرز ہر ءَ گلی ءِ چہ اسپتال ءَ در کت ءُ گوں وتا لوگ ءَ برت۔

حبر چہ الوت ءَ گوستگ ات۔ پمیشکا ایندگہ روچ ءَ ہمساہگ ءُ کش ءُ کرّ ءِ بازیں جینے تاجی ءِ لوگ ءَ اتک ءُ تاجی ءَ راردی ءِ احساس دیگ ءِ واستا گوشت یے ہاں باریں تاجی تو مارا مدام گلی ءِ رسگیں چیز پیشداشتگ انت ءُ گوشتگ کہ گلی ءَ پلاں منیجر ءِ چک ءَ داتگ، اے پلاں میجر ءُ انجینئر ءِ چک ءَ۔ باریں تو مارا بگوش گوں کہ گلی ءِ ہمے شریں ٹیکی کے ءَ داتگ۔ اے کپانی اشکنگ ءَ گوں تاجی ءِ چمانی ارس دارگ نہ بوت انت۔ ہمے گریوگانی تو کا تاجی ءَ پریات کت ءُ گوشت کہ مناچد ءُ گیش ہجالت مہ کن ات۔ منا وتی ردیانی احساس بوگا انت منا مشکلت ءِ آپ ءُ تماہ ءُ مزن گندی ءَ برباد ءُ تباہ کت۔ نوں منا تو بہ انت وتی چکانی آزات کنگ ءُ چہ مزن گندی ءَ۔

☆☆☆

''گناہگار''

جمال ناصر دازی

ڈکال آباد ءِ بازار چہ زندءِ آسراتیاں چہ زبہریں کلگے ات۔ کورتوکیں کلگ ءَ حکومت بزاں سرکار ءِ نیمگا یک بے دارودرمانیں ءُ بے سہولتیں نادراہ جاہے است ات۔ ہے نادراہ جاہ ءِ لاچار ءُ مجبوریں ڈاکٹرمن اتاں، کہ ہے زوتاں منی آرڈر بوتگ ات۔ چدءُ پیسر ہم منی بازیں پیشروئیں ڈاکٹرانی پوسٹنگ بوتگ ات انت۔ لہتیں ڈاکٹراں یک شپے ہم روچ نہ کتگ ات ءُ لہتین ءَ پہ نام پوسٹ گپتگ ءُ افسرانی مہربانیاں گوں لوگ ءَ نشتگ ءُ حرامیں پگار وارتگ۔ نزاناں مناں کجام فکر ءُ سوچ ءَ لاچار کت کہ اے کچل ءُ ماجیناں بزاں تکلیفی برداشت بکناں ءُ بے کچ ءُ توت ءَ ہے بے آسراتیں میتگ ءَ وتارا سرکت۔ کلگ ءِ معتبر ءِ مہربانی ءَ آئی ءَ کوٹی پہ نادراہ جاہ ءِ واستاءُ دگہ کمپانے ڈاکٹر جاہ ءِ واستا وقف کتگ ات۔ نادراہ جاہ ءِ سربوگا کماشیں چوکیدار کہ آئی ءِ نام ناکو پیری ات۔ مناں وش اتک کت، کلگ ءَ حال شنگ بوت کہ نوکیں ڈاکٹرے اتکگ۔ چہ بازیں وہدے ءَ ڈاکٹر نہ بوگ ءِ وجہ ءَ مہلوک گشئے (آرتی کنٹرول) ءِ گرگا زمب زمب ءَ آتک۔ ہسپتال ءِ روچ برکتی نیمگا چہ مشکت ءَ ریٹائر بوتگیں حاجی بشیر ءَ کلگ ءِ تہا وتی من ءَ میڈیکل اسٹورے پچ کتگ ات کہ یک نیمگے دکانی سامان ایراتاں ءُ دومی گوراچہ حاک ءُ دزاں ہوار دارودرمان۔ حاجی بشیر ءِ دگہ بلاہیں حرابی یے ایش ات کہ آئی ءَ وتارا زانتکارے لیک ات ءُ ڈاکٹر ءِ نسخہ بدل کت ءُ وتی وڑا تپ ءِ واستالاپی گولی Buscopan ءُ التی ءُ شانگ ءِ واستا برے Panadol ءُ برے Nivaquine گولی دات۔ ہے گپانی سرا منی ءُ آئی ءِ باز رندء دپ جاک ہم بوت۔ مہلوک لاچار ات، شہر دور ات، سواری (ٹرانسپورٹ) ءِ خاصیں انتظام ہم نیست ات۔ کلگ ءِ تہا منا یک ءُ دو مردماں ابید دگہ خاصیں واقفیت ے نیست ات بلے شاباش ناکو پیری ءَ کہ آئی ءَ وتی ڈیوٹی ءَ ابید شپ ءَ ہم منی کرّ اداشت ءُ پہ وہدمنی خدمت ءَ ساڑی ات۔ چو مدامی ءِ وڑا اے شپی من ءُ ناکو پیری دنیائی حبر ءَ اتیں شپ ءِ یازدہ بج ءَ منی کمپان ءِ درءَ توار کت۔ ناکو ءَ گشادگشادی ءَ شت درپچ کت گوں معتبر ءِ کاردارے ءِ ہمراہی ءَ پیداک ات۔ آئی ءَ گوشت'' واجہ! شموک اتکگ کہ معتبر ءِ زہگ نہ وش انت بروبچارے۔ آئی ءَ ہے دمان ءَ منی بیگ آورت ءُ شموک ءِ دست ءَ دات۔ کموک روگا رندمن جست کت، زاناں معتبر ہدانت؟ من اچانکی جست ءُ شموک ءِ گپ یک ءُ دودپ ءَ درنیاتک ءُ پہ ترس ءُ لرزدرائینت ئے وا... وا... جہ..... جہ دو سے روچ انت شہر ءَ شتگ۔ معتبر ءِ زال گوں کسان سالیں نادراہ ءُ نشتگ ات۔ معتبر ءِ چک

سک تکلیف ات ۔ چدءُ پیسر کہ من آئیءَ جست بکناں معتبرءِ زالءَ وت درائینت کہ ڈاکٹرءَ منی چک ءِ ماہءُ روچ پورہ انت انچیں سوچنے بجن ءَ کہ زوت چک ءُ مات بہ بیت ۔ من زلوری ٹپاسک ءُ چارگ ءَ رند آئیءَ را سوچن جت ءُ ڈنءَ در آتک ءُ نشتاں ۔ یک کلاکےءَ رند من چہ کوچنڈگ ءَ گڑا اتاں وہدے معتبرءِ زالءَ درائینت، ''ڈاکٹر! مئے کار شر بوت'' من چٹی ءِ سرا لہتیں دارو درمان نبشتہ کت دات، وتی وابجاہءَ اتک ءُ وپتاں ۔ سہب ءِ سرا نادراہ جاہءَ نشتگ ءُ مریض چارگا اتاں ۔ میتگ ءِ دہکان چمداں نرنڈان گوزگا ات کہ اے وڑا کجا ہور گوارنت، اللہ ایشاں گرک کنات، چوشیں زالمی! کسءَ نزانت کہ آ چے گشگا انت ۔ ہمے سہتءَ ناکو پیریءَ جست کت دہکان چارک زاناں چے بوتگ کہ تو نرنڈان ئے؟ ابا دگہ چے بوتگ کوتک یے کپتگ ، شُوماں آورتگ منی شونءِ سرا دورداتگ ۔ سہی وہدے من رواں آپءَ گراں گنداں نہہ ماہی چکے ہمدا لچ ءِ تلا ایرانت ۔ چارک ءِ گپانی اشکنگءَ منی جان لرزگءَ لگت، ءُ پہلوتی ناکو پیری جست کت کہ معتبرءِ چک چنت انت ۔ آ یکبرے سنگ ءُ سیاہ بوت پدا دل ئےڈڈ کتءُ پہ لہم لہم ءَ گوشت ئے دوانت ۔ یک بچک ءُ یک جنکے، دوئیناں آروس نہ کتگ ۔ آروس ئے نہ کتگ ؟ زوت منی دپءَ ہمے در آتک ءُ آئیءَ گوشت ہَو واجہ! ناکوءِ گپانی اشکنگءَ من زانت کہ چہ من بلاہیں ردی یے بوتگ ۔ من ہمے دمانءَ وتی بیگ بڈ اجت ۔ ناکوءَ جست کت ''واجہ کجا روئے؟ ۔ دمانے آئی نیمگا چارات دست وتی کیسگ ءَ برت ۵۰۰ کلدار ناکوءِ دستءَ دات کہ منا پہل کن من روگاہاں ۔ پرچا کہ اے میتگءَ مناں قاتل ے کت ۔ ☆☆☆

عکس

جاوید حسین

آ منا سک دوست ات، منی دیدگانی نورءُ ساہءِ بدل ات ۔ منی شاعریءِ واہگ ات منا بے آئیءَ یک ساعت یے نہ بوت پرچا کہ آ منی گڈی امیت ات داں من آروچے دورندءَ نہ دیست مناواب نیاتک منی ءُ آئیءِ دوستی انچوش برجم ات کہ اے دنیاءِ مردم ابدالءُ پریشان ات انت ۔

بلکیں منی دوست ءُ سنگت ہم اے بابتءَ سہی ات انت پدا ہم اے نزانت اش کہ آ کئے انت چوشیں روچے نیست ات من وتی دوستانی کراآئیءِ توسیپ نہ کت آ منی ھبءُ واہگ ات، من بے آئیءَ یکدمانے نہ بوتاں ۔ مئے مہرداں دو سالءَ برجم ات، آ منی شپانی چراگ ءُ دردانی دوا ات ۔ یکرندے منا سنگتےءَ گوشت کہ منا وتی ہمے سنگتءِ نامءَ بگش گوں کہ تو آئیءِ ہر ساعتءَ توسیپءَ کنئے ۔ من اناں کت ۔ گڑا پدا سنگتءَ گوشت تو وت وَ منا نامءَ ئے نہ گشے بلے بیا من ترا مرچی انچیں چیزے پیشداراں کہ چہ مرچیءَ تو گلءَ پیم نہ بئے ۔ ما ہمے سنگتءِ مہمان جاگہءَ شتیں ءُ آئیءَ وتی درستیں عکس منی دیما ایرکت انت ءُ چریشاں چہ یک عکسے درکت ءُ منا پیش ئے داشت ۔ عکسءِ گندگا گوں منی چم گشیگاں کور بوتاں منا نئے زمینءَ زرت ءُ نیکہ آزمانءَ، پرچا کہ اے عکس منی دوست ئیگ ات! ☆☆☆

ہوس ءِ ارس

عمر عثمان

سرگیگ ئے پادانی دیما کپتگ ات۔ سُد ءُ سماءِ در، ہچّی نہ انت۔ میتگ ءِ تو امیں مہلوک آئی ءِ بے سدی ءِ چرآئی ءَ جست گرگ ءَ ات انت، بلے آسنگ ءِ سیاہ ات۔ ہچ پیا حبر ءُ حال ءِ وڑا نہ ات۔ مات ءُ پت چکّ ءِ بے وانگی ءِ پاہاراں تو سیتگ ات انت۔ بازین آپ پرّ ءِ سیچگ ءَ پد ہردوکاں بود کتگ ات ءُ ہوش ءُ سماءَ اتکگ ات انت ءُ دوار گوں چک ءَ دلگوش ات انت۔ ہمسا ہگ، سیاد ءُ وارث مات ءُ پت ءَ چہ شرف ناز ءِ بیوانگی ءِ سبب جست کت، بلے مات ءُ پت ناامیدیں چماں گوں مہلوک ءَ چارگ ءَ ات انت، آ ہم چہ شرف ناز ءِ ناگتیں بے گویا کی ءَ سرپد نہ ات انت۔

شرف ناز ءِ ترنجیں انارکانی سرا مروار دیں ارس شیپ گران، قدحیں چم سہر سہر چو کیف نوشیں چماں، دل ءِ دریکگانی توار، شنگیں مہپر ہر کس ءُ ناکس ءَ پٹّے ارس ءِ گوارگ ءَ لاچار کنگ ءَ ات انت

مہلوک ءِ اوپار ءِ کدہ چکار بوت۔ ہر کس دیم پہ وتی گس ءَ واتر بوت۔ کس سرپد نہ ات کہ شرف ناز ءِ بے گوانگی ءِ سبب چے انت بس آئی ءِ حاموشی ءَ میتگ ءِ تو امیں مرد ماناں جیڑگ ءَ لاچار کتگ ات۔ ہر دیوان ءَ ہر کس ءِ دپ ءَ شرف ناز ءِ حاموشی ءِ بابت ءَ گپ ءُ تران ات۔ شرف ناز ءِ بے گویا کی ءَ شریں مدتے گوست۔

روچ جنزاں شرف ناز ءِ بے تاہیریں دل ءَ ٹل جنگ بنا کت۔ کئے کئے گس ءِ پیوگاہ ءَ گام جناں بوت۔ مات ءِ چم رژناہ بوت انت، چک چہ پیشّی جاوراں گہتر انت، بلے گویا کے انگت بندات۔

پت ءَ وتی نیزگاری جاہ ءَ ہرچی کتّ ات۔ پہ شرف ناز ءِ ہرچ ءُ درچ ءَ قربان ات انت ءُ یکرو چے روزگارے پت ءِ دپ ءَ اقار گے پہ شرف ناز ءَ درنیا تک۔

یک سباہے اناگہ ءَ شرف ناز مہلہ پادکیت۔ مات ءِ کش ءَ چلّ ءِ سرا انندایت۔ یکبرے گوں ارساں پرّ یں چماں مات ءَ گلائیش کنت۔ پدا وتی کبلیں زبان ءَ بوجیت۔ مات چہ گل ءَ بال بیت۔ چہ وشیاں چکّ ءَ یکبرے پدا امبازاں زورایت، گردیں دیم ءِ وتی دستاں زورایت ءُ بوسگ بنا کنت۔ بگوش باریں بانک تئی بے گویا کی ءِ سوب چی ات۔ شرف ناز تکانسری ءِ میانجی ءَ وڑودیں بچکندے لنٹانی شم ءَ درا کنت ءُ مات ءَ وتی کش ءَ نادینیت ءُ گوشیت۔ پلیں مات من شرزاناں رؤف تئی ناکوزہگ ءُ واجہیں پت ءِ گہارزہگ چک انت۔ من ودار ءَ دمبرت ءُ شما کے ہم اے نیمگا نگاہ شا نک نہ دات انت۔ منی ودار ءِ کاسگ سرریچ بوت ءُ دل ءِ تو امیں پاہاراں جہ جت کہ

گوں توگپ بہ کناں ۔ بُن درءِ حبر چوش انت، شمامنی حبر بندی گوں رؤف ءَ کنگ ، بلے منی واہگ ءُ مارشتانی ہچ حیال نہ داشتگ من ہمیشکا وتا پرے حال ءَ کنگ ات ءُ شما ہگند ے رؤف ءِ درگت ءَ سر پدمہ بئے ، بلے من نا شرزاناں ءُ سرپداں ہم، کہ رؤف ءُ منا ہچ فرق نیست ۔

شرفل چوش مہ گوش جلوہ نہ دنت ، رؤف جان تئی دشتار انت ۔ اے ماہ ءُ آ ماہ شمے سیر بووگی انت تو چوشیں بے سرءُ بنیں گپاں جن ئے ۔ مات ءَ چِل ءِ تہا آس ءَ را کشیّنان ءَ گوشت ۔ گڑا اماں منی چے ملام انت کہ شما منا زند ظاہر ءَ پاہو ءِ طوق ءَ گُٹ ءَ دیگائے ۔ شرف ناز ءَ دڑّائینت ۔ مات ءَ پسہ دات ءُ گوشت شرفل اے انچائیں حبر انت چو مااوں سرپداں کہ آئی ءَ چورگی ءُ نچکی عہد ءُ دوراں نہ کنگی کارے کنگ ، بلے چوشیں سہت ءَ مردم اے پیمیں کاراں دیمانیارایت ۔ بلکیں وتی وشیانی بابت ءَ شات ءُ گل بیت ۔

بلے اماں منی دل ءَ آسے بن انت تو منا شادمانی ءِ گوندوہاں دئے اے چے پیم بیت ۔ آ نا دلکشیں آفت منی سرا کپتگ منی مارئیں گلوتگیں گالوار ءَ شرف ناز ءَ جواب دات ۔ شرف منی ءُ تئی پت ءِ زبان انت ءُ تو اوں وتارا پرے درگت ءَ ساڑ گیگ بکن کہ تئی جاہ ہمیش انت ۔ مات ءَ وتی آخری گپ ءَ راجت ۔

ارسی ایں چماں گوں شرف ناز پاداتک ءُ دیم پہ وتی بنجاہ ءَ ۔ چک ءِ نہ منگ ءُ مات ءُ پت ءِ زوراں سری آخر شرف ناز ءِ سیر گوں رؤف ءَ سرجم ءُ برجم بوت ۔

رؤف ءَ شرف ناز ءِ تو امیں واہش ءُ متاہ پیلہ کت انت آئی ءَ راہچ پیمیں شکایت ءِ موقعے نہ دات ءُ رؤف ءَ دائم شرف ناز ءِ شادمان کنگ ءَ ہمک موکل یے ءَ دیمے ءَ ترءُ تاب ءَ برت ۔ بلے چنت وہد ءَ تا انسان سرزاہریں وشیاں چہ دلجم بیت ۔ وہد گوزان شرف ناز ءِ ہوس ءِ آس سرکشان رؤف ءِ سنگتے چم ءِ چیر ءَ کت ۔ وہدے آ گس ءَ اتک آئی ءَ را آپ ءُ تام کت ۔ ہے پیا صمد یے وتی دست ءَ کت ۔

شرف ناز ءِ سینگ ءِ پاہار بستگیں ارماناں وتی مہکمیں کلات سرکنگ ات ۔ آئی ءِ شربتی چم ، پرچکیں لنٹ روچ پہ روچ رژنا مشل ء چارد ہی ماہ ءَ ءُ رؤف ءِ پاد ماں گل ءَ زمین ءَ نہ ات انت کہ منی شرفل گوں من دلجم انت ۔ ہے پیا روچ وتی گاماں میزان میزان ءَ کنزان وشی ءُ غمانی کسہاں پیچان یکر وچے رؤف ءُ صمد گس ءَ اتک انت کہ صمد ءَ شریں وہدے بیتگ ات کہ شرف ناز ءِ گومانیادے نہ بوتگ ات ءُ آ ہم پہ صمد ءِ گندگ ءَ بےتاہیری ءِ لرزگاں زرت ۔ صمد ءُ رؤف گس ءَ نشت انت گپ ءُ تران ات کہ شرف ناز ءَ رؤف ءَ را تو ار پر کت ءُ وتی کرابرت ءُ پہ کارے ءِ درگت ءَ دیمے روان ئے دات ۔ رؤف گپ ءِ اِشکنگ ءَ مہتل ات ۔ آ ہمے دیما دراتک ءُ شرف ناز ءَ گوشت ئے کہ تو صمد ءَ منی روگ ءِ سوب ءَ سرپد بکن ۔

شرف ناز ہمے روچ ءُ سہتانی ودار یگ ات ۔ شرف ناز ءَ وتارا صمد ءِ گورا سر کت ۔ کمیں گلہ ءُ رنجش ءَ پد شیر ءُ شکر بوت انت ۔ صمد ءُ شرف ناز یکے دومی ءِ تہا مشل ءِ روگن چو شیر ءَ ، یکے دومی ءَ گوں دل ءِ پاہاراں درشان کنان چہ جند ءِ سُد ءُ سما ءَ در ۔ دروازگ ءِ تا کانی انا گتیں توار ءَ دوئیں پرّیتک انت ۔ رؤف ءِ چمانی دیما گشئے بی پی باسکو پے چالوات ۔

ہے پاداں رؤف واتر بوت ۔ تر ءُ ناکو ءِ گس ءَ ، بیاات وتی جنک ءَ برِات ۔ ☆☆☆

شیطانکاری

غلام جان نواب

بازیں وہدے ءَ رند آئی ءَ وتی دل تہیں کاڑے ءَ گوں وتی ہمراہی ہنگیج کت دوئیں وتی اے زندمانی ءَ گل ءُ شات اتاں ۔ دوئینانی واہگ ات کہ وتی مہر ءُ وفاہانی گیش کنگا چداں چہ دور باز دور بہ رونت، گرماگی روچ ات انت ایشاں وش زیدءُ موسمیں جاگہے گچین کت ۔ بازیں جاگہانی مٹ کنگا رند گڈی پاس ات پدا انچیں آرام دیوکیں راہے ات گشئے شپ ءَ کلیں مردم ناچ ءَ اتاں پدا چم نزءُ پچ بوان اتاں ۔ اگاں کسے واب نہ ات گڑا بس ءِ ڈلیور، ہے وش رنگیں کاڑءُ دومی کرسی ءِ سرءِ نندوکیں ورنا.....یکبرے آئی ءَ وتی ہمراہ چارات پدا وتی کش ءِ ورنا پدا بس ءِ ڈلیور ۔ آئی ءِ چم کش ءِ ورنا ءَ پدا کپتاں کہ پہ دلگوشی چارت ے ۔ آوتی ہمراہ ءِ اے وڑیں وپسگ ءَ نہ وش ات ۔ پدا ہے ورنا ہے چارات ءُ راستی ہماوہدیگ ات چارگا ات ۔ اے وڑا پر چاچارایت آئی ءَ دل نہ کشتیں لونسکے دات وتی مرک ے مجینت ۔ پدا آئی ءَ وتی کنگ داشت نہ کت کہ بس ءِ ڈلیور اچکہ بوت آ یک شکے ءِ تہا دورے دات وتی دیمے آدینک ءِ تو کاشرکت ء دلمانگی چار اِت ئے ۔ شاری گنگ بوگا ات اے ہم واب ءِ وڑا چماں پچ ءُ بند کنگ ءِ وڑا ات ۔ شر بوت واب نہ کپت وتی دل تہیں سوتے پر کت ۔ تو دوئیں نیمگا تیرانی دپ ءَ ات ئے ...نوں پادءَ تو سیر واب نہ بےُ ایشانی دلگوش دگہ نیمگے بوت ۔ آئی ءِ ہمراہ پاد نیاہگ ءَ ات ۔ ورنا ہ آئی ءَ دزنفسی چار اِت ۔ جنک ءِ چم ہم آئی ءَ سک بوتاں ۔ آئی ءَ وتی ہمراہ ءِ مود گپتاں ناولگے بنا کت ۔ آئی ءَ وتی چم لتارتِاں وتی مودانی شرکنگا لگ ات ۔ پہ وش تبی چارات ئے بلے وتا زہرے کت ۔ چیا زہرے؟ ۔ گڑا انچو وپسگ بچار شپ ءِ گڈی پاس انت ۔ نوں منی باری انت منا کونڈ ءَ بکن ۔ آئی ءَ کونڈ ءَ کت آئی ءِ ملگورانی سمارگ ءَ لگ ات ۔ تو وتی گوش ءَ بیار ۔ کش ءِ بچک ءَ بچار شوم ءَ واب ماں چماں نیست ۔ تو واب اتے منا یک ڈول ءَ چارتگ ئے ۔ گڑا تو مہ چاراتیں، شریں بیا وپس نوں گُہے وارتگ ترا نہ چارایت ۔ نو وَ بے عمر چہ ترا ترسیت دگہ پرے مہ وپس کہ منا چارانت ۔ بس ءِ ڈلیور ءَ چوں کت آدینک ءِ تہا منا چارات ءُ بچکند ات من ترا ٹو ہینت پدا دوئیناں چارگ یلہ دات آ کے آئی ءِ کونڈ ءَ وپت، بلے آئی ءَ واب نیاہگ ءَ ات نوں گور بام بوگی ات ۔ بس ءَ داشت کہ فجر ءِ نماز ءَ وانیں.....مردم ایر کپتاں ۔ ہما بچک گشے ساہگ ءِ وڑا ایشانی دمب ءَ ات آئی ءَ آ جنین آدمانی نندگ ءِ جاگہ آسر کت ۔ آڈن ءَ روگا ات ہما مرد زوت ہوٹل ءِ تہا پترت پدا زوت ہما مرد ءِ نیمگا روگا ات ۔ چو چیا کت..... پدا بس ءَ ہارن پہ ہارن ات ۔ ہے مرداتک جنک ءَ گوشتے کدیں بس روگی انت ہارن جنگا انت ۔ آئی ءِ کش ءِ جنین درست بس ءَ سوار اتاں ۔ بس آئی ءِ ودار ءَ ات...نوں آئی ءَ ترس ءِ سراشت کوکار کت کہ منی ہمراہ منی ہمراہ بس ءِ ایندگہ مردم حیران اتاں کہ ایشی ءِ ہمراہ کجا انت ۔ پدا ڈگارانی نیمگا کسانیں چک تچان ات کہ مردے کپتگ انگت ساہ ئےَ روت کیت ۔ بازیں کارے چہ لگ اتگ ئے درست تچان بوتاں ۔ آئی ءَ کہ دیست ہمائی ءِ سرا کپت ئُست ۔ ☆☆☆

هنى رج

شوہاز

قدرت اللہ شہابؔ/ جاوید اسلم

گمیگ، دلرنجءُ بیزار گوران فٹ پاتھءِ سرا ملّان ملّان ءَ روگءَ انت بلّے روَت آئیءِ بدن آئیءِ وتی بدن انت انچو شکہ منی کوٹ منی وتی کوٹ انت من ایشیءَ بہ پہریزاں یا کہ بہ درّاں، وت گورءِ بہ کناں یا بہائے بہ کناں یا رگوز یگےءَ را بہ بخشائین ایں، منا کئے داشت کنت من وتی کوٹءِ واجہ اوں۔ گوران وتی بدنءِ بانک انت بوُلکیں سڑکءِ دیمی پتّرءَ گوزوَکیں رگوز یگے آئیءَ بہا بزوریت۔ بلّے بہائےُ زوریت منا پشومانیءِ مارشت پرچا بہ بیت۔ دنیاءِ کارءُ بار کہ بدئےءُ بزورءِ سرا انتءُ پدا گورانءِ بدن آئیءِ وتی بدن انت آئیءِ حق انت کہ ہر کسءَ را ہما قیمتءَ کہ بہ لوٹیت بہائے بہ کنت وتی چیز انت وتی جندءِ چیزءَ ہر کس وس ے داریت دگہ یکّے ایشیءِ تہا پرچا وتی پادءَ مان بہ کنت مپتءَ۔

سڑکءِ سرا بجلیءِ کمبھانی جہلءَ رژنءِ مزن مزنیں ٹپ اتنت کمبھانی میانءَ لنجیں تہاری یے ات گورانءِ زندگیءَ اوں سیاہءُ لنجیں ساہگ انت آ سڑکءِ سیاہءُ اسپتیں ٹپانی وڑا اوشتوکءُ مچ نہ انت زندءِ ساہگ ترّءُ گردیں نشان انت درپشناکیں روچءِ دیما اگاں یلہ چریں بدلی یے بئیت گڑا زمینءِ سرا کمو دیراں یک ساہگے جوڑ بیت دمبر تگیں مسافر بے تاہیریءَ گوں آئیءِ نیمگا ترانج بندیت۔ ''پہوالیں مردم'' انچو کہ ساہگ آئیءِ نزّیکءَ آہان بیت سارتی شنگینوکیں جمبر آئیءَ چہ دور بوان بنت من اے وڑیں چکاسءَ گوستگ اوں من آئیءَ را گوشت گوران تو منی منزل ئے مناہل کہ وتی منزلءَ سرباں گورانءَ گوشت بیا من اوں پہ وتی منزلءَ بیگواہ بوگا اوں انچو انچو کہ من دیما شتوں منی منزل چہ من دور بوّاں بوت انچو کہ ''گول آپ'' ءِ نیمگا تنگیں مسافرے بہ تچیت، بہ تچیتءُ رندءَ آپءِ سارتیں چولانی جاہءَ ریکانی گرمیں ڈومپگاں گوں مان بہ اڈیت من دیم پہ گورانءَ شتوں، شتوںءُ وہدیکہ من آئیءِ نزیکءَ رست اوں گڑا آ گوران نہ ات آ آئیءِ بدن ات ڈولدار، تراشتگیں دمبورگءِ تارانی وڑا آس رنگیں بدن۔

جنین آدمءِ میراث وَ آئیءِ بدن انت بلکیں گورانءِ تراشتگیں بدن سڑکءِ دیمی پتّر بہا بوتگ بہا بہ بیت منا چیا ہمدردی

مارشت بہ بیت آوتی وش رنگیں بدن ءِ بانک انت انچو کہ منی کوٹ منی وتی انت۔

زہیر منی گیّانی سرا کندیت آ منی کوہنیں سنگت یے ما سالانی سال ہم سبق بوتگیں نوں قسمت ءِ ظلم ءَ بچار کہ ما دوئیں یکیں کارگس ءَ کار ءَ ایں۔ منا دوازدہ سد ءُ پنجاہ ءُ زہیر ءِ یگار چل کلدار انت ماوہدے تہنا دو پہ دوباں گڑا آ بے حیالی ءَ منی سرا چیچ یے جنت ءُ کوکار ءَ لگیت۔ توئے صاحب ءِ چک! تو روچ پہ روچ یلہ چر بوان ئے۔ شوہاز، تچگ، یلہ چری، من گشاں دراہ بکواس انت تو چے زانئے کہ جنیں چونیں چیز اِت؟ منی نیمگا بچار وہدے منی کیسگ ءَ پنچ ٹکہ بیت گڑا من سہب ءَ مہلہ تچک ءَ تچک علم دین سبزی والا ءِ دکان ءَ رواں نیم سیر پالک زوراں، نیم پاہ آلو، دوٹنگا ءِ ٹماٹر ءُ گلگ نہ کنت کہ من سبزی ءِ بہاز ورگ نزاناں بلے اگاں یکروچے یک کہیرے چہ ضرورت ءَ گیش کیسگ ءَ گرم بہ کنت ءُ منی کیسگ ءَ یک ءُ دو کلدار بہ ٹلینکیت گڑا من سبزی منڈی ءَ رواں لوجان باں ءُ وتی دل ءَ جیڑاں کہ علم دین ءِ دکان اوں دکان یے؟ گہتگیں مال سڑاتگیں تاک، چلّی ایں سند، من پربھویال ءِ دکان ءَ سر کشاں، کرتار سنگھ ءِ ڈولداریں اسٹال ءَ چمشانکے دیاں ءُ وتی دل ءَ گوبی، مٹر، چقو، چٹنی ءُ النا س ءِ وٹا من اے بی سی ءَ چماں شانک دیاں بلے حساب برو بر نہ بیت برے وٹا من چہ منی دوئیں کلداراں گیش باں برے منی دوئیں کلدار وٹا منانی قیمت ءَ چے گران ترباں۔ ہے رگر ءُ دار ءَ دہ ءُ نیم بیت من اشتاپ اشتاپی ریڈی والا ءِ سڑاتگیں سبزیاں زوراں ءُ تچان تچان ءَ واتر باں منی جن پونز ءَ پونز بیت ءُ من ہورکیس لاپ ءَ گوں کارگس ءَ رواں ءُ آ کونکیں سپرنٹنڈنٹ منی دیرا آ ہگ ءَ وتی چماں درگڑینیت۔ چے زانئے؟ من چلّ کلدار ءِ سرا دو جنک ءِ پت پسّا ریتگ۔ من یکے ٹہینت۔ تئی دوازدہ صدانی سرا بازیں جنکے ءُ آ ہانی مات سراپ کنگا انت۔ یک ءُ دو بہ ٹہین ءُ عیش بکن ناں کہ لوجان بئے انچو کہ من کرتار سنگھ ءِ شال ءِ سرا لوجان باں۔ زہیر ءِ زبان ءَ جنین ءِ نام یک تامداریں چیزے ءِ پیا انت ہروہد یکہ آئی ءَ چیچک ءِ آپاں گوں ہواریں گول گپّا یے وتی دپ ءَ کت آئی ءِ دپ ءَ چار چار لنلک ءِ برابر ءَ آپ دات اُف چونیں وشیں گول گپّاہاں گشے زاناں مِس کلیانی ءِ سہر سہریں لنٹ آپ بوگا انت۔ مِس کلیانی ءِ لنٹ، خالدہ ءِ لہڑیں انارک ءُ زرینہ ءِ ہنّی ایں لنلک۔

زہیر گوشیت جنین بینگ ءِ مکسک انت آ زندگی ءِ حسک ءُ بے کاریں موم ءِ تہا شہد مان کنت آئی ءِ زہر ءَ چہ پریں ڈنگ ءَ مچار آئی ءِ شیرکنی ءَ بچار۔ تو نیلما ءَ را دیستگ؟ انڈرسن ڈسپچر ءِ شررنگیں جن۔ آئی ءِ مرد ہمے کارگس ءَ گمنامیں کارندہے ات بلے نیلما ءِ شررنگی ءُ وش دروشمی ءَ پورہیں کارگس ءَ رنگی ایں داما ءِ چیرکت۔ کارگس ءِ یک پہک دلیں عاشق بے دام ءَ اتک ءُ پدا درستاں دیست کہ انڈرسن چہ وتا چہ ہیست ءُ نہہ مردمانی سر بر ءَ سٹ کنان ڈسپچری ءِ کرسی ءِ سرا نشت۔ اُف جنین آدم ءِ نگاہ۔ منی

براتِ آ کہ چماں چست کنت گڑا ازمزیل پرشنت نوں من گندگا اوں کہ انڈرسن ہیڈکلرکی ءِ واب ءَ گندگا انت۔ حداءِ قسم انت تو نیلماءِ بالادءِ تیاب ءَ بے چک ءُ پدءَ دور کنے ہیڈکلرکی چے چیزات اگاں تو منی گپ ءَ زورے گڑا آئی ءِ تراشتگیں گردن ءِ یک نیمگے ءِ سرا سجہیں دنیاءَ انڈرسن ءَ بدئے اُف چونیں نازرکی یے زالم ءِ گردن ءِ تہا گشئے زاناں عمرخیام ءِ رباعی پاداں زمین ءَ جناں ناچ کنگا انت زہیرءِ تہا دگہ یک مزنیں عیب یے ماں آ جنین ءِ تہا جنین ءَ نہ شوہاز ایت آ جنین ءِ تہا آئی ءِ بدن ءَ شوہاز ایت ءُ پدا بدن ءِ بلوریں گردن ناچی ایں چم ءُ دزکوکیں سینگ ءَ چمشانکے دنت بلے بس نہ کنت آ جنین ءِ ہمک نازرکی، شررنگی ءِ ہمک تاب، سینگ ءِ ہمک جہل ءُ برزیاں یک سوداگرے ءِ نگاہ ءَ توریت ءُ آہانی قیمت ءَ جنت، نیلماءِ پچ ءُ تابیں گردن ءِ قیمت منی کارگس ءِ ہیڈکلرکی انت، صادقہ آئی ءِ لوگی انت بلے زہیر گوشیت کہ صادقہ ءِ برزیں ءُ ڈکمیں زلفانی قیمت چل روپی انت پمیشکا اولی تاریخ ءَ آ در ہیں پگارءَ آئی ءِ دست ءَ دنت کجام ہم وہدے ءَ اگاں کسے آئی ءِ کیسگ ءَ گرم بہ کنت گڑا آ وتی کہت ءِ کشگ ءَ چھمی جان یا گلزاربیگم یا کہ رتنابائی ءِ کہبگ جاہ ءَ روت چھمی جان ئے کلدار، گلزاربیگم پنچ کلدار ءُ رتنابائی دہ کلدار، چیا کہ آئی ءِ چٹیں گل ءِ سرا یک گونڈیں نشان یے است یکروچے آ گوران ءِ کوٹی ءَ شت آئی ءِ یک یک کلدارو کی ءِ بیست کلدار گوران ءِ دیما دور دات۔

گوران ءَ گوشت تو منی قیمت ءَ دات نہ کنئے؟ تواے کلداراں وتی کرّ ءَ بدار۔ زہیرءَ وتی دل ءَ گوشت آ اینگوا آنگوکنگا انت آئی ءَ وتی بٹوہ کش ات ءُ آئی ءِ دیما دور دات ءُ کہ "بلوٹ چے لوٹ ئے"۔ گوران ءَ جان کش اِت زہیر صاحب منا ہرروچ پیسہ رسیت ءُ تئی ہرروچ پیسہ رونت۔ زاناں چو بوت نہ کنت کہ پہ یک ساعتے ءَ تو منا گوران مہ لیک۔ جنین آدمے مہ لیک یک ساعتے ءِ دا ستا وتی گراکی ءِ حصارءَ دراءُ یک مردے جوڑ بوہے دوئیں ساعت منی زندءَ راوڈین انت۔ زہیرءَ ٹہک دات آ کیہر ءِ چک ءَ چچ نہ پہم ات بلے من فہم ات کہ گوران داں ازل منی واستا جوڑ کنگ بوتگ بلے ماوہدے یکجاہ بوتیں گڑا من ءُ آئی ءِ نیام ءَ یک مزنیں دوری ءُ گستائی ءَ دپ پچ کتگ ات آ بیست ءُ شش سال ءِ تہا انت گوستگیں سینزدہ سالاں آ ہرروچ چو پس ءِ گوشت ءِ وڑا شاہیم ءَ تور بوگ ءُ بہا بوگا انت سداں ہزاراں مرداں وتی گندءُ گسٹر آئی ءِ سرءَ مان ریتگ انت یک کشوکیں نادراہی ءِ انگر آئی ءِ جوناں ہوار بوگا انت آئی ءِ گلاب ءُ نازرکیں جان ءِ تہا مزنیں زیم انت بلے آ گوشیت کہ مہرءِ دو ساعت آئی ءِ زندءَ را دوام بکش انت من گوشت گوراں اگاں تو دنیاءِ گڑی سیمسرءَ بہ بوتیں ئے گڑا من دراہیں جہان ءَ را پادمال کنان پہ تو آتکوں آئی ءِ بدن پولنگ انت آئی ءِ بدن پادمال انت پل ءِ وڑا اناں کہ پادءِ کمو زور دیگ ءَ مریت بلکیں دگ ءِ وڑا کہ آئی ءِ سینگ ءِ سرا گوں تیزی ءَ موٹل ادا چہ اوداءُ اودا چہ ادا کشان ءُ گوزاں بباں، پیادگ گوزوکیں وتی بُوٹاں گرّان کنان ءَ گوزاں دگ کوہن تریت سینگ پرشاں بلے

گوزوک گوزان باں گوراں ءِتہاا ے چیز است ات کہ آئی ءَ وتی بدن میونسپل کمیٹی ءِ پکّا ئیں دگ ءِ وڑا چیر گیتگ ات ءُ یک نیمگے اوشتا تگ ات ۔ پیادگ رَوٗ کانی وڑا دمبر تکیں کلرک، گاڑی ءِ وڑا سبک گامیں بچک ۔ اے کپت، آ شترت ۔ اے نشت، آ تتک ءُ گوران لمبے ءَ نندوک ءُ تہک دیگ ءَ ات ۔

زہیر گوشیت جنین بینگ مکسک انت آ زند ءِ حسک ءُ بے کاریں موم ءِ تہا شہد مان کن ۔ زہیر بجّیت آ ر تنا بائی ءِ لنفانی شیر کنی ءِ گپ ءَ جنت صادقہ ءِ زیملانی کسہ ءَ زریت آئی ءَ اے وڑیں مکسک نہ دیسنگ کہ شہد نہ دنت بلکیں شہد وارت ۔ شہد چونسیت بیگم ستار ءِ وڑا کہ پریں دیوان ءَ وتی کسانیں جنک ءَ برہنگ کنت ءُ نادین ایت ۔ اومنی لالا منی ثروت ءَ بچار ثروت سکیں لجّوٗیں جنک ات ءُ پدا مگراز ءِ وڑا تیزیں زبان ہلوت ہلوت ءِ تہا ثروت ءِ ریشمیں ساڑی ءُ تنکیں گور بند ءَ یک نیمگے کشنت ءُ ایرکن انت ۔ اے ثروت ءِ آسکی گردن انت اے آئی ءِ تراشگیں کوہ انت ءُ اے آئی ءِ بارگیں سرین پدا یکے دل ءِ تہا گوشیت لجّوئیں ثروت یک، لجّوئیں ثروت دو، سئ ءُ ہمے وڑا ماہے دوازدہ سد پنجاہ ۔ گوران اوں انچوش بہا بیت ۔ من زہیر ءَ راگلات ءُ گوشت کہ سَنگت تو گوران ءِ زند ءَ دوام بکش ات نہ کنئے حدا ءِ نام ءَ آئی ءَ منی گور ءَ بیار ۔ اڑے تو بہ تو بہ زہیر ءَ وتی گوش دست جت انت تو نزانے گوران ءَ آئی ءِ بدن ءَ اینکس اینکس ایں کرم مان سڑاتگیں، من دوئیں دست مچ کت انت ءُ گوں زور ءَ آئی ءِ دپ ءَ شہما تے جت آئی ءِ یک دنتان یے کٹاک گالی ءِ سرا کپت ۔ پدا دومی روچ ءَ آئی ءَ گوران ءَ رامنی گور ءَ آورت یکرو چے من آئی ءَ را گوشت کہ گوران ترا زیب نہ دنت تو وتی کوٹی ءِ برزی تاک ءَ کبل بکن، تو راست گشئے، آئی ءَ گوشت بلے من تئ ہمراہی ءَ اتک نہ کناں منی کوٹی ءِ برزی تاک منی روزی انت من چوں ایشی ءَ بند کت کناں؟ ۔

تو وتی برزی کوٹی ءَ روزی مہ لوٹ چے زاناں؟ بلکیں تو ہمے پہے کہ من دوازدہ سد ءُ پنجاہ ماہے تہنا وتی واستا کمایاں ۔

تو منی چہ درستاں مستریں گراک ئے ۔ آئی ءَ منا امبازاں زرت ءُ گوں دوئیں دستاں چانکر جنگ ءَ لگ ات ۔ آئی ءَ وتی دراجیں ناخن منی جان ءَ گُت داتاں یک حون شانیں نگاہے آئی ءَ چاریں نیمگا شانک دات ۔ ٹیبل ءِ سرا ایریں پُلّ آئی ءَ ماں بُر ات وتی پشک ءِ لمب ئے مچ کت ءُ مدان مدان ءَ درکپت ۔ گوران گریوگ ءَ ات آئی ءِ آواز ہیسکارگاں پتا تگ ات تو چہ درستاں منی مستریں گراک ات ئے تو اوں منا زند ءِ یک ساعتے دات نہ کت ۔

گمیگ، دلرنج ءُ بیزاریں گوران فٹ پاتھ ءِ سرا مدان مدان ءَ روگ ءَ انت بلے رَوت آ وتی بدن ءِ مستر انت بلکیں دگ ءِ دیمی پتر ءَ گوزوکیں رگوز کگے آئی ءَ بہا بزوریت بلے بہا زوریت ئے منا آئی ءِ سرا ہچ وس نیست ۔

☆☆☆

رابندرناتھ ٹیگورءِ مرگ ءِ بسترءِ سرءِ گڈی لچہ

ثاقب قمر

۳۰ جولائی ۱۹۴۱ءءَ ادب ءِ نوبل داد (یافتہ) شاعر رابندرناتھ ٹیگورءِ مرگ ءَ سرجمیں ہندوستان پر سیگ بوت بلے کلکتہ کہ اودا ٹیگورءِ شاعری ءِ چراگ ءَ وتی رژن تالان کتاں گیشترغمیگ بوت۔ ٹیگورءِ مرگ ءِ جارلبزانکی ءُ سیاسی دیواناں چوآس ءَ شنگ بوت، روتاکاں وتی شونگال ءِ تہا آئی ءِ مردم گری ءُ شاعری ءِ بارو ءَ نبشتہ کت۔ ٹیگور مرگ ءِ بسترءِ سرا بوتگ بلے آئی ءِ لنٹانی سرا شیرکنیں شعردراتکہ آئی ءِ پادوم ءِ نندوکیں عزیزاں آئی ءِ ہے شعرکا گدانی سرا نبشتہ کتاں آئی ءِ مرگ ءِ دومی روچ ءَ روتاکاں ''ٹیگورءِ گڈی سوت'' ءِ نام ءَ شنگ ءُ تالان کت انت۔ اے لچہ اوں ٹیگورءِ گڈسری لچہ انت کہ اردو ءَ ایشی ءِ رجانک یونس احمر ءَ کتگ ءُ دہلی ءَ چہ شنگ بووکیں ماہتاک ''محشرِ خیال'' ءُ چہ کلکتہ ءَ شنگ بووکیں ''جدید اردو'' ءِ تو کا شنگ بوتگ۔

رابندرناتھ ٹیگور/ ثاقب قمر

غمانی سیاہ بزیں شپ
بار بار منی دروازگ ءِ دپ ءَ اتکہ
ایشی ءِ یک آچشی ہورشے کہ من دیستگ
کہ آانت ترس ءِ شامب داں شامب شنگ بووکیں جول
ترس ءُ لرز ءِ بیمنا کیں صورت
ءُ چہ چیپاں موری ءَ رددیوکیں کرد
چنچوک رندمن ترس ءَ چہ آئی ءِ نقاب ءِ
چیریں صورت ءِ سرا ایمن بوتگاں
باج ءُ پروش ءِ اے لیب زندگی ءِ دروگیں (بلے) جادوگریں لیپے
ءُ عہد ءِ کسانی داں قدم قدم گردن ءِ شہ رگاں نزیک تر بوان انت
من ترس ءُ لرز ءِ شکار بوگا آں
ہماغمانی پریں کندگاں
بار بار ترس ءِ پردہ ءَ چہ
تہاری ءَ شنگیں مرگ ءِ اے ندارگ ءَ گندگاں ☆☆☆☆

اردو رجانک: یونس احمر

سادگیں کتاب

جاوید شاہین/ ضامن مراد

من یک کتابے نویسگا یاں
ایشی ءَ چہ پد ہچ کتاب نبشتہ کنگ نہ بیت
ایشی ءِ تہا ہما گلیں ھبر مان بنت
کہ دنیاءِ ہر مردم
گشگ یا اشکنگ لوٹ ایت
ہمے سادگیں کتاب
دنیاءِ ہر زبان ءِ تہا بیت
ایشی ءَ ہر کس ونت کنت
شیر مچیں زہگ ءَ بگر
داں ''سیمی دنیا*'' ءِ مہلوک ءَ
منی واہگ انت (کہ)
ایشی ءِ سر جم کنگ ءَ رند
دنیاءِ تمامیں عبادت جاہ ءُ کتاب جاہاں ایشی ءَ ایر بہ کناں
انسان ءِ گھتری ءِ واستا
بلے چوش کنگ ءَ پیسر
ایشی ءَ حداءِ گورا براں
ءُ دز بندی کناں
کہ ایشی ءِ سرءَ منی حاکمی ءِ مُہر ءَ بجن
بلے ترساں
چو مہ بیت حدا ز ہر بہ گیپت
ایشی ءَ بہ دڑّایت

☆☆☆

من دعا لوٹ ات

جاوید شاہین/ ضامن مراد

من دعا لوٹ ات
گلزمین ءِ سلامتی ءِ
آئی ءِ سرا رزق ءُ روزیگ ءِ بازی ءِ
درچکانی سرءِ کدوانی آباد بیگ ءِ
رپتگیں مُرگانی واتری ءِ
بلے اے کلیں دعایاں چہ پیش
من دعا لوٹ ات
گلزمین ءِ آجوئی ءِ

☆☆☆

اردو: سعیدالدین/ بلوچی: سحر احمد

آئی ءِ یادچُچو جلوہ دینت
ملگزار ءِ سرا
ریکبار ءِ سرا
جمبرانی تہا
آئی ءِ یادچُچو جلوہ دینت

☆

آ، اگاں آس ءِ تہا گام بہ جنت
آئی ءِ یاد ہم جلوہ دینت
دریاءِ تہامان بہ دنت، ہم جلوہ دینت
آئی ءِ یاد گُڈگ بہ بنت
(یا) میھ ٹُگگ بہ بنت
ہم جلوہ دینت

☆

منی چم درکنگ بہ بنت
انگت ءَ من دست جناں
آئی ءِ یاداں زاناں
یکبرے
آمنی دلبند ءِ سرا گوستگ

☆☆☆☆

ردانکی لچہ

ننگر چنا/ رومل کالرو/ اصغر محرم

(۱)

چندے لچہانی تہا
بالو ھیک دینت
ءُ چندے لچہانی تہا
مدگ
انگر جوڑ کن انت

(۲)

من آئی ءِ
یاتانی ساہگ ءَ چہ
پاداتکوں
بلے
بیقراری ءِ تبد ءَ
منا بیرہ دات

(۳)

ماہ ءَ وہدے
گوریچانی دمگ دیستہ
آئی ءِ دیم ءَ
کرچک آورت

(۴)

شاعر ءِ لچہ ملورانت
شاعر ءِ لبزانی سرا
تن ءِ بدن سچگانت
شاعر ءِ یاتاں چہ
تنیگہ آ "Kiss" زندگ انت
کہ مہر ءِ دمگ ءِ
یک پری یےات
جاہے بیگواہ بوتگ
ءُ بگندے یات کل کنگ بوتگ انت

(۵)

شپا نک ءِ گمان ءَ
اناگہ اے گپّ اتک
دو شیر جنگل ءَ یکجاہ
بوت نہ کنت
دومی سہت ءَ آئی ءَ دیست
کہ آئی ءِ رنگ ءِ
بازیں گٹورے ءَ
دپ گوں دپ ءَ جوڑینگ ءُ
کاہ ءِ ورگ ءَ انت

☆☆☆

درگال

گوشتگ ات دانایے ءَ

استاد عبدالمجید گوادری

گوں سھیل درور ءَ دیوان ءُ گوش ءُ کند مہ بیت | راجی باہند بہ بنت ریدگیں ستکانی میار
ھانل ءِ کسہ شیھ ءِ مکہ ءِ دربند نہ بیت | زلم ءِ ساکول سد انت بلم نہ بنت تند نہ بیت

داں ماہلیں میرک ے میزریں پیردان ءَ مہ بیت | تا دو بر ساچ مکنت نخشب ءِ دانائیں حکیم
کورہیں آسی چرے عزت ءِ دل بند نہ بیت | ساچشت پُرنوکے نہ بیت ماہکان مَلوند نہ بیت

شپ چتو سمبھنت داں ساز ءُ شراب کیپ مہ بیت | دھر ءِ آسیاب ءَ پرگ بوتگیں مامول ءِ مُدی
نگل یے امباز مہ بیت ناکہ یے بچکند نہ بیت | اوست ءِ جاھورگیں اوپارگ ءَ ھمبند نہ بیت

ترانے سوزمان مہ دنت ترانگے تراامبال مہ بیت | تا مہ بیت زوبکی لرزوکیں ھیال ماھلنج ءِ
دردے زھیرنال مہ بیت زیمل یے پر بند نہ بیت | گال رد ءُ بند نہ بنت لچھاں ھچ وند نہ بیت

زرد ءِ بیتاپ ءَ اگاں مہر شبند گوار مہ بیت | مَند نامدار مجید فاضل ءِ گلگالاں کتگ
زند ءِ کریاب ءَ کدی نگرہ دِرچیں شَند نہ بیت | گوشتگ دانایے ءَ بے فاضل ءَ مند، مند نہ بیت

(۲۰۰۴/۱۰/۰۱)

☆☆☆☆

درنجلک

انور صاحب خان

لنٹ ءِ نمباں ادار درنجلک انت
چماں گرانیں خمار درنجلک انت
شہمگ انت رژن نقاب اندیم ءَ
ماہ ءَ سنجیں گبار درنجلک انت
شپ گوں آمرّیں مہپراں لئیب انت
رکّاں بام ءِ پتار درنجلک انت
ہچک ءُ چوتاراں ادلس ءُ مہنہ (ماہنہ)
مسک ءِ باساں بہار درنجلک انت
کندگ ءُ ژانگلوک ءِ پچار ءَ
جنگل ءِ پلّاں لچّ دَر بُرتہ
ٹہلاں براہ ءِ سمار درنجلک انت
دُرّ ءِ دُرشادی ءَ جڑاں بستگ ءَ
میزراں گُل ہزار درنجلک انت
مہر ءِ پیشگاہ ءِ کاپر ءِ لمب ءَ
ترانگانی ، شہار درنجلک انت
اشپیگیں مُسام ءِ باہند ءَ
بیا شلنگ ءِ مہار نجلک انت
سُکہ انوؔر ودار اکرپچ ءَ
گُل گدار ءِ گدار درنجلک انت

☆☆☆

اشرف زہیر

آسے ءَ جان کہ شُشتہ روچے
آپ ءِ گیوار ءَ در اتکہ روچے

واب گندیت تئی بو ءِ رنگ ءَ
ترمپ ءِ دیدارے ءَ اتکہ روچے

انچو اندیم گشان ءَ دروشم
چو کہ دیوالے ءِ پشت ءَ روچے

شپ تئی ترانگ ءِ روح ءَ چکّیت
ماہکان ءِ دل ءَ سُرپتہ روچے

پہ گیابان ءِ زہیر ءِ پُل ءَ
درچکے ءِ شاہے ءَ نِشتہ روچے

☆☆☆

عیدمحمدعیدؔ

ساہ ءِ سرگاری ءَ گیش کنت حاجتاں
دل کہ بے ساری ءَ گیش کنت حاجتاں

مہر ءِ امروز ءَ مارا نہ کرتگ وتی
دل پہ بازاری ءَ گیش کنت حاجتاں

تا سے آپ ءَ کہ سد سال ءَ زند رہن بیت
کئے وفاداری ءَ گیش کنت حاجتاں

داں کجا روک بنت تالہ ءِ شپ چراغ
زندگی واری ءَ گیش کنت حاجتاں

ارس بندیگیں چم، سہب پہ جیگ ءَ شپ ءِ
عشق ءِ رہچاری ءَ گیش کنت حاجتاں

ماہ ءِ گیوار ءَ عیدؔ سمہیت موسے
پچّو ڈولداری ءَ گیش کنت حاجتاں

حاجی عنایت اللہ قومی

دؤرؤکیں زندمان ءِ شپ روچ بی کدیں
وہد ءَ ھگرتہ مئے ، چو رستر ءَ بدیں
من وت فقیریاں تو منی بُجلاں مچار
ماں کیسگ ءَ نگواہیت ، کرانے کہ درسدیں
چاراں مس ساہگاں ءُ دل ءِ گپ ءَ درکناں
مئے نازنیں بہ لوٹیت ، منامُندر جنت بدیں
زی کت منا تو باغ ءُ بہشتانی درّوری
مرچی پہ تؤن کندئے ، لنٹاں گوں کاگدیں
جست ءَ گراں چہ دہر ءِ نا سرپدیں سراں
پرچا بہا ما بوتیں پہ قیمتے ، ردیں
نشت ءُ کمات ءُ وانت انت گفتار سچّل ءِ
نازینگ انت مس ، شعر ظہور شاہ ءِ سرپدیں
من زر خریداں نیاد منی گوں ناکس ءُ بداں
چو پؤن ءَ کم خریدیں ، کائیگر ءَ شُدی ایں

☆☆☆

طیب قاضی

ما ہچ نہ گوشتہ ، تئی رنگ شمشتہ
گناہ مئے چی انت نہ کت بہشت ءَ

کہ گاراں انچوش تئی رنگ ءُ دروشم
شراب ءِ تاس ءِ تہا نبشتہ

اے نقش انت انچیں دل ءَ کہ ایر انت
سر ءَ ماں گواتیگ ءَ پلّے کِشتہ

اے چونیں شہرے نہ پہمیت کسّے
نہ سیادے مارا نہ دوریں رِشتہ

بیا نوکیں پیگ ئے بنوش طیب
بہ سوچ یلدے غماں گذشتہ

☆☆☆

نسیم اکرم

حون ارسانی تو کا بچار مان کتہ
تئی گمانی تہا انچو گزران کتہ

ما زمین جمبے ءِ واہگدارین ، بلے
مئے سروکاں مدام چمّ درمان کتہ

اوئے بات مئے گریبی ءِ بھت ءُ نصیب
مرچاں سوداگراں وَ کفن گران کتہ

چینچو اپسوز ءُ ارمانی گپّے بچار
یک جنگے ءَ دنیا پریشان کتہ

ہر کسی پکر ءُ لیکہ ، حیالے دگہ
ما نسیم ! شاعری باز ارزان کتہ

☆☆☆

ندر پہ مبارک قاضی ءِ نام ءَ

شریف قاضی

وہدے دنیا چو خرگوش ءَ واب ءَ کپ ایت
ماں بہار ءَ گُشے تروتاب ءَ کپ ایت
بیگاہ ءِ موسم ءَ وہدے گندایت تب ءَ
ایر کیت ماڑی ءَ ٹہل ءُ داب ءَ کپ ایت
لنٹاں مالیت وتی چو ''پری پریشنگ'' ءَ
بالوے وہدے پُل ءِ گلاب ءَ کپ ایت
آزمان ءِ کہ پدیانک بُن ءَ نال بیت
مکتب ءِ بھت اوں چہ کتاب ءَ کپ ایت
من بنازیناں تہنا گناہاں چتور
کار بگندے منا پہ ثواب ءَ کپ ایت
ناحدا ءِ دل ءَ باریں چے چے گوزیت
یات ءِ بوجیگ درد ءِ تیاب ءَ کپ ایت
ئی چمّ ءِ خمار چو پرشان انت پری
شہر ءِ قاضی پہ پٹے شراب ءَ کپ ایت

☆☆☆

سمیع اللہ قاضی

تہنائیں شپ سہب نہ گندایت بیگاہ بیت
جند ءِ ساہگ مرچاں دگرے ءِ ہمراہ بیت
چماں بنداں رنگ ءُ بوہ ءِ جلوہ انت
پچ بنتیں چم دیما درد ءِ دنیا بیت
تئی زلپانی چونیں کشکے حیراناں
ہرکس روت اے راہ ءَ گار ءُ بیگواہ بیت
آپ ءَ روتیں گوں استالاں مہکانی
آپ ءِ نیت چو شیطان ءَ گمراہ بیت
ھور بہ گواراں چم بہ گریواں معنا یک
ہر دوئیں پیما مست بچارئے دریا بیت
چونیں یاتاں کایاں زرد ءَ سوچنتیں
چونیں عکسے چم ءِ توکا سہرا بیت
کچ ءُ کیل ءَ گواز کناناں ہوشام ءِ
تن ءِ آس ءَ آپ ءِ ترپے دریا بیت
من کہ شاعر سمیع درد ءُ رنجانی
ارس ءِ لبزاں چوں بچکند ءِ کسہ بیت

☆☆☆

علی عادل

کہریں دنیا ءِ ستا ءَ ہمود ءَ گندئے منا
ہمود ءَ گندئے خدا ءَ ہمود ءَ گندئے منا
ہمود ءَ دوست جتا بنت ہمود ءَ دژمن ہم
ہمود ءَ واہگ ءِ راہ ءَ ہمود ءَ گندئے منا
مراد ءُ واہگ ءُ امیت ءِ کعبہ ءَ وہدے
جنکے بیت انت دعا ءَ ہمود ءَ گندئے منا
منارا موسم ءِ واس ءَ نہ داتگ حال تئی
کنئے تو رہن اگاں ساہ ءَ ہمود ءَ گندئے منا
تئی جتائی ءِ ترس ءَ کپ انت چہ پیم استال
وتی گوں استی ءِ ماہ ءَ ہمود ءَ گندئے منا
وتی وتیگے ءِ رسمانی سانکلاں بستگ
درآمدے ءِ قبا ءَ ہمود ءَ گندئے منا
ہمود ءَ برات کشگ بنت گہار جنوزام بنت
ہمک ملوریں سیاہ ءَ ہمود ءَ گندئے منا
بہشت گونگیں لبزانی عاشقی ءِ قسم
علی ءَ گندئے گناہ ءَ ہمود ءَ گندئے منا

☆☆☆

آزات غزل

خالق ارمان

آس ءُ انگر آورتگ
درداں داگیں دلبند ءَ
جیڑ ایت، جمب ایت، جہ سرّ ایت
وانگیں وہد ءِ ویرانی
پمن پر چی پیداک ئے
تاس ءِ تالہ ، تہنائی
شپچر شہر ءَ شپ دستاں
روچ ءِ رازاں رازیگاں
شیر ءِ شہجو شعرانی
تاس ءِ ترمپاں تنّگیں
پہ تو پما پشت کپتگ
پریاتانی پاہو ءِ
رتچیت رنگ ءَ رازانی
لال ءِ لنٹانی لہمی
بازارے ، بیا بنگپتگ
ارس ءِ آس ءَ ارمان ءِ

عارف داد

نگاہ ءِ روح زرستالے کپ ایت دریا
شبین یے ءَ تہاری ءَ نہ دیست دریا

ہمے گپ انت کہ ماہ ءِ زیر ءَ استالے
پرندوشی کہ پہ بوتہ گشیت دریا

انارگی ءِ وشبوئی کہ زر داب ءَ
بلیت ارساں چراگانی رس ایت دریا

منا را دست نہ دنت پہ چم کنارے ءَ
منی اے ویم ءُ آ دیما سُر ایت دریا

کدی ہینار پتاہگ باں پرستان ءَ
منی واب ءِ تچوکیں عکس نہ بیت دریا

سیاہ ترمپانی بچکندگ ھزگ گوات ءَ
منی چمانی کدھ ترمپ بہ سرپ ایت دریا

☆☆☆

زبیر ظفر

بگند پہ ءَ جند ءِ وتی سوال ءِ تہا
کئی حیال انت نزانئے تئی حیال ءِ تہا

درآمداں من پہ وت ، تو وتا گوں نا مھرم
اے پراہ ءُ جُلگھیں امروز ءَ اِنچو سیال ءِ تہا

بزانت کئے اے دل ءَ چونیں راز اندیم انت
کہ درپشگ ءَ انت چو یاقوت ءَ درد لال ءِ تہا

تمردیں ہار ءَ پہ بے رحمی ملّ ات ءُ برت انت
نزانت بزگر ءِ حون انت ھمک نہال ءِ تہا

منا زبیرؔ طلب مال نئیکہ دنیا ءِ
من بادشاہاں فقیری ءِ کسب ءُ حال ءِ تہا

☆☆☆

ردءِ بینگ

رپتگیں نثار جان ءِ نام ءَ

فراز دشتی

مہر ءِ آچار ءَ درد ءِ بینگ بیت
گلگلیں ارساں جیگ مینگ بیت
دشت ءِ آتراپ ءَ مہر ءِ استین ءِ
ترونگلیں نوکاپ جڑینگ بیت
محمد ءِ باگ ءِ پیملوک سبزیں
ہجگ ءُ گلگرکی لڈینگ بیت
ہجگیں بالاد ءِ سیمریں ارواح
ملکمیت ءَ گوں دست ءُ کینگ بیت
مسکیں کہبند ءِ وابیں بازار ءَ
جنتیں کُلے سمبینگ بیت
ناگتیں مرگ ءَ ہجگیں گلگرک ءِ
وارثاں دردے مانگوپینگ بیت
پیار نثار درگوش تی ودار ءَ چے
جنکی مئے میر ءِ کوہیں مینگ بیت
دوازدہمی سال ءَ ٹپ فرازؔ درد ءِ
درپش ءُ گوندوچاں گوں کدینگ بیت

☆☆☆

پیرل شئے تگری

یات نہ بیت سہب چوشیں یات نہ ونتگ
فرض ءِ سرا باز براں تھیات نہ ونتگ
سد ءُ سما عاشق ءِ بے اوستیں انان ءَ
من چوگنوک کند اتگ پر یات نہ ونتگ
دیدگ ءِ کورانی تہہ ءِ لُرداں ھواراں
پرچکیں لنغانی تئی درھبات نہ ونتگ
آجو نہ بیت ماتیں وتن ڈہل ءُ سما ءَ
ڈیہہ ءِ گلیں بچاں وتی مات نہ ونتگ
سیت ءِ بہار سبز نہ بنت زیداں ابیتکیں
جمبراں پر بستگ بلے گوات نہ ونتگ
سنگر انت الماسیں حیال ہوش ءِ تیاب ءَ
مئے بلے رہشون ءَ اوں سلوات نہ ونتگ
نگرہیں بالاد ءِ سرا ہر کس فدا بیت
پیرلؔ ءَ توسیپ کتگ نات نہ ونتگ

☆☆☆

علی بخش دشتیاری ءَ پد

کاروان قمبر

آہگ ءَ تئیگ ءَ چہ گشتگ پیسرا
دل مئے اندوہاں درشتگ پیسرا
من ہماہاں کپتگاں فکر ءَ چیا
تو مناں اے گپ نہ گشتگ پیسرا
ترک اتگ دل چہ جبین ءَ اندر ءَ
تو منا چے چے نہ گشتگ پیسرا
مارا امروز ءَ نہ کت کس ءَ وتی
گوں شراباں جان نہ ششتگ پیسرا
نی تو کائے یا نیائے تئی تب انت
دل مئے چہ تو کہ پرشتگ پیسرا
چاپ ءُ چوگانِ انت ترا گوں ہمسراں
انگت ءَ کمبرؔ نہ مرتگ پیسرا

☆☆☆

سرامد ساحر

من ہمے گپ ءَ پہ دل ءَ زاناں
الم ءَ سرباں منزل ءَ زاناں
بلّے چہ ہر دو دیدگاں کوراں
من وتی دوست ءُ ہمبل ءَ زاناں
تو ہزار ئپل بکش اُو دہکان کار
من وتی دست کِشتیں پل ءَ زاناں
پہمتگ شعر ءُ شاعری وہدے
شر گڑا ملا فاضل ءَ زاناں
مرچی دربرتگ کسّہے کُہنیں
شئے مرید ءَ ءُ ہانل ءَ زاناں
مئے ہماں کہ گشتگ زند ءِ چراگ
من ہما زند ءِ قاتل ءَ زاناں

گل محمد وفاؔ ءِ نام ءَ

زبادعومری کہن

شنگ اتگ حال یے زی مے بازار ءَ
یل کتگ گل محمد وفاؔ مارا
دیدگاں ارس اوں چوں اوشتاں مئے
ملکموت ءَ برت مئے جان ءُ ساہ ءَ را
تئی وفاؔ نُوکی وشّی ءِ دور ات
پرچہ تو یل کت ایش دہر ءَ را
ہر کس تئی نام ءَ گپت وفاؔ گریتیں
"تو" پرسی کت دراہیں کیچ ءِ شہر ءَ را
کوشقلات، گوادر، مند ءُ تاں سندھ ءَ
نام تئی آشکار ات تاکہ چابہار ءَ
ہمدلیں دوست ءُ سنگت ءُ بیلاں
سیر نہ کت انگت تئی پلیں دیدار ءَ
بے نصیبے ات تئی زبادؔ زاناں
تو نہ کت دیدار گُل وفاؔ ءَ را

☆☆☆

ابوالحسن ابوؔل

زندءِ اے رنگراہاں کے ءَ ہمسفر کنے تو
کے ءَ منزل ءَ رسین ئے کے ءَ در پہ در کنے تو
ہرچی کنے اِدا بیت دست ءَ تئی اے جہان ءَ
روچے دئے حساباں وہدے سفر کنے تو
پدا پندلے تو ساز ات شرتاں گوں چاکرے ءِ
چو شے مرید ءَ باریں چیچو پکیر کنے تو
نندئے گوں دزگوہاراں زنگ ءَ جن ئے منی تو
تیر ءَ دل ءَ چو لگ انت انچیں حبر کنے تو
نے حالے ہاتل ءِ کیت سرگوات نئے بوہے کاریت
مرچاں ابوؔل من زاناں کاسد نہر کنے تو

☆☆☆

رؤفؔ حیدر

دردیگیں دل ءَ دردے کے ءَ دات منیگ ءَ
پریات ءَ بہ بر رب ءِ گورا گوات منیگ ءَ
وش وپتہ جہان گوشاں چڑکائے نہ برمشے
آگاہیں شپے دلبر ءَ بکشات منیگ ءَ
انگت تئی دوار جاہ ءِ ہما چیدگاں گنداں
دستاں گوں ہما عکس تو بُندات منیگ ءَ
سنگانی دل ءَ گریت منی بے وسیں حال ءَ
تو نوش نہ کت اے دل ءِ پریات منیگ ءَ
بلے کہ شت ءَ رنجے وتی داتاں رؤف ءَ
مہگونگیں مہرنگ ءَ حدا بات منیگ ءَ

ناصر بشیر

موجاں کرکینگ ریکاں سدپ کنت
چول ءِ زبان ءَ دریا گپ کنت
تئی غم چو سگار ءَ بچکندیت
ہر چیز ءَ را توک ءَ کپ کنت
مرگ ءِ ایریچ کسہَ ودی کنت
زند ءِ موسم روچاں شپ کنت
گونیں گنوکیں گوات ءَ چراگے
تئی زلپانی ساہگ شپ کنت
رہن بہ بیت ہر زند ءِ کترہ
تئی تالہ مئے نکس ءُ نپ کنت
وہد ءِ زیمل دروگ نہ بندیت
چپ ءَ راست، راست ءَ چپ کنت
نازرکیں تئی زلپانی موسم
گوات بہ لگیت جان ءَ ٹپ کنت
یاتانی ہر بگاہ ناصر
روک دل ءَ بس آس ءُ جپ کنت

☆☆☆

خدابخش صادق

بے تو تہلیں کیف ءُ بنگانی لذت نیست
مرچاں مارا اچ تئی شہر ءَ عزت نیست

مارا ایل کت دوریں دیارے تو رفت ئے
دل مونجا انت جان ءَ زور ءُ تاگت نیست

بیا کہ دیدگ پہ تئی دید ءَ تنگ انت
من بے چاڑاں زرد ءَ تاہیر انگت نیست

انچو حال انت دراہیں شہر ءُ بازاراں
تو گشتگ کہ مارا کسّی حاجت نیست

•

او صادق اے چپ ءُ چوٹیں امروز ءَ
بید ءَ وتارا مارا شریں سنگت نیست

☆☆☆

احمد عمر

تہلیں نگاہ ءِ تیراں معنا کت نہ کنت
اے دل تئی زہیراں معنا کت نہ کنت

تنگ انت قرنے بیت دل ءِ سبزیں ریکزار
تئی عہد ءِ نپت ءُ بیراں معنا کت نہ کنت

بلے ہزار عیب دنت باپشت ءَ تئی جہان
پنڈوکیں تئی پکیراں معنا کت نہ کنت

منی گس دپ ءِ کپودر زندان ءِ تہا انت
بیٹ ءُ لد ءُ کہیراں معنا کت نہ کنت

احمد پشکا جوراں گلائیش مدامی
ماہلنج ءِ جیگ ءِ ھیراں معنا کت نہ کنت

☆☆☆

واحدولی

مئے جگر اندوہ ءُ غماں ریشاں
داتگ انت دوستان ءُ وتی خیشاں
غم پری رنگ ءِ مئے دل ءَ موجیں
چو گشے مردوار ءِ زِہیں نیشاں
تو گل ءُ شادان ءَ منی ٹیٹل
من غماں کوہیناں گلائیشاں
لیک اتگ دنیا ءَ منا ریٹا
وت مس زاناں کہ من چیا چوشاں
تئی غم ءُ رنجانی کورویں آس ءَ
من چو لہڑانی منجل ءَ جوشاں
دل نہ کنت بے یال ترا سہتے
من اگاں سار ءُ سر ءَ ہوشاں
گیش بنت کیفانی کچلیں ترنداپ
تئی غم ءِ ساہار ءَ منےُنوشاں
ہینگیں رکانی لذت ءُ تام ءَ
نہ کہ تئی امبازاں پراموشاں
بیا کہ ارواہ ءِ آحری وہد انت
تئی غم جدائی ءِ واحد ءَ گیشاں

☆☆☆

میاہ بلوچ

زند ءِ گرانیں عذاب دیما انت
نوش مرچی شراب دیما انت

چہاریں کنڈاں تہاری انت مرچی
زاناں دوست ءَ نقاب دیما انت

بلبلاں انگت آہ ءُ زاری انت
مہر ءِ ہجگیں گلاب دیما انت

شکلیں زند ءِ دوست جست ءَ مکن
مرگ ءِ جوریں جواب دیما انت

درد ءِ بوجیگ ءَ ایوک انت میاہ
اوست ءِ پُلیں تیاب دیما انت

☆☆☆

اصغرداد

وتی جند ءِ ساہگ ءَ ہم من لِکت اتگ درآمد
تاں روچ بے سر نہ بوتگ پمن تئی پُلیں کاگد

لازم دو ءَ چہ یکے گستائی ءِ سبب بیت
تئی سرپر نہ بوتگ یا کہ من ہیتگاں رد

کموبحل وتی من کاربنداں کوریں زانت ءَ
وہد ءَ وتیگ ءَ چوں من گوازیناں چہ ترا پد

ہروڑ بہ بیت تاں دروگے رازداری آس ءُ آپ ءِ
پُلے وتا بہ نامیت پہ کنگے ءَ تاں کد

بلے من یکی آس ءُ داد یک دل بے ءِ ولبہ
بلے چتو من پوشیں دل حیرات کٹ کناں سد

☆☆☆

سئیکی ساکم

نشتگاں آگہی ءَ واباں من
بیا بچار دوست چوں عذاباں من

تئی غم ءِ دوزہ ءَ منا دیر انت
ستکگاں برتکگاں کباباں من

تئی غم ءِ واب گیجگ ءَ ماہل
عمرے گوازینتگ گوں شراباں من

گندئے کہ دامن کنتگاں در تگ
مانہڑاں بیتگاں گلاباں من

ھر مکن دیدگ ءِ گور امبازاں
تچگ دل وتی تناباں من

بابت ءَ مہر ءِ جست ئے کت وہدے
وت پدا گشت ے کہ جواباں من

☆☆☆

۲۶۔ستمبر ۲۰۰۴، گوک مند

عبید فتح دشتی

منی حیال ءِ تہائے کجا تو تہنائے
شپانی چاردہی ماہ ئے کجا تو تہنائے

منارا واگہ ءِ بوجیگ ءَ گوں وت ءَ برگوں
نزاناں باریں کجائے کجا تو تہنائے

حیال ءِ تُن ءَ پروش واہگانی کیفاں گوں
خماریں مہر ءُ وفائے کجا تو تہنائے

ہمک پاس ءِ تہا بست کناں ترا گنداں
زہیر ءِ درد ءِ سائے کجا تو تہنائے

عبیدؔ عشق ءِ تہا چوں وتا بہ رگیناں
امیت ءِ گنجیں درائے کجا تو تہنائے

☆☆☆

ظفر اکبر

دروگیں ودار ءِ راہ ءِ سرا حون شنزاتگ
چماں آس گورتہ دل ءَ حون شنزاتگ

ما کہ تئی شوہاز ءَ وتی چم گار کتاں
ما کہ نہ دیستگ وہدے ترا حون شنزاتگ

اُو زندگی تو انگت چیا گوں من گلہ ئے
تئی ہاترا من چچو برا حون شنزاتگ

دوشی تو جست مہ کن من کجام رنگ ءَ بیتگاں
داں تو نیاتگ ئے مئے گور ءَ حون شنزاتگ

تئی عشق ءَ انچو سکہ دلیں مرچی شاعر ءَ
کئے بچار ڈن ءَ درا حون شنزاتگ

اے انچیں کسہے کہ ظفرؔ گون منا نہ بیت
بس نشتگاں روچ ءِ سرا حون شنزاتگ

☆☆☆

محمد دیدگ

زرد ءِ زہیر ءُ واہگ مہرانی تران گارانت
زانوگرانی شہرءَ زانت ءِ نشان گارانت

نوک سورےتونئے کہ سینگارکن ئے ءُگردے
چونیں اےموجری یےشارین گشان گارانت

چو چوریگانی پیا ریپین ئے مارا پرچی
کلمانئیں واہگانی وشیں دمان گار انت

سرجیگ ءُ پٹ ءُ جالاڑکلیں مادوچ شموشتاں
جیگ بندءِ ھیرءُمہلب مہرءِ جہان گارانت

زانتکارءُتوہیں کواس پہ مئے زبان ءَ بازیں
رہبند ءُ سیاہگانی زانت ءِ گمان گار انت

مرچاں مئے سورءُساتگ ءِرساں بچار چون انت
دود ءُ ربیدگانی مئے زندمان گار انت

چونیں درآمدانی رسم ءُ رواج ما زرتگ
دیدگ گشئے تو پرچی شہدیں زبان گارانت

☆☆☆

واحد شوہاز

منی زندگی چہ پیم برباد ءُ وار بوت
آماہیں دلبرک کہ منی چہ من زار(ا) بوت

آمہری نیادءُمجلس ءُ دیوان ءُگپ ءُتران
درد ءِ مجاں دمان ءَ ہمک وشی گار بوت

ابدال ءُ چوں گنوک نہ باں گیشیں جیڑگاں
ویران زندگی ءِ منی کہ بہار بوت

زنگاں دل ءِ بشوداں کجام آپ ءَ زمزم ءِ
امروز بہشتیں چمن ءَ لنچ ءُ تہار بوت

واحد نزانت منی غم چی انت زند ءِ شاد ہیں
تئی گندگ ءَ دمانے دلوں بےقرار بوت

☆☆☆

ا۔زار(زہر)

شوکت شاہین

اگاں گیر ءُ زہیرانی دیمپان بئے
من زاناں منی ساہ ءُ تو جان بئے
پہ ترمپ ے شراب ءَ رضا تو کنئے
پدا نند ئے واتر تو حیران بئے
من چیرگیجاں چماں تئی رہسراں
بکند ئے تو بیگاہ مئے مہمان بئے
تو زات ءُ زریات ءَ پول ئے منی
من زاناں تو ماہ لال پشومان بئے
دل ءَ سمب ئے تو گوں منی سوچن ءَ
روئے وش نیاتکاں گوں دیوان بئے
پکیری ءِ گندئے منی تو گدان ءَ
اناگہ ءَ پرچا پریشان بئے
لگوشیں ئے شارءَ اے سیاہیں شپ ءِ
در کائے ڈن ءَ تو مہکان بئے
ابید ءِ منی چہ اے لاڈین سر ءَ
بکش باریں پہ کئے قربان بئے
شاہین ءُ شوکت ءِ واہگ ہمیش
تو توجیل ءُ درد ءِ مئے درمان بئے

☆☆☆

ماجد شاد

تئی حیالے ساچ بندیت نود کنت
غمجنیں بالاد ءَ مئے وشنود کنت

لڈّ تاں زاناں زہیر انت دوستی ءِ
زرد نوشیت بلّے ترندآپ بود کنت

ماہکان گوش شپ ءِ الوت بکنت
ارساں ارواہ ءَ غم ءِ جانشود کنت

وہدے تئی جیگ ءِ گلاب کشیت سرا
بے انانی تستگیں دل بود کنت

نوکیں دودے درئیگج تو پہ وتا
مارا ماجد گار کوہنیں دود کنت

☆☆☆

زیدی

شپ وتی مسکیں مہپراں پچیت
روچ گشے سرگوات ءِ دل ءَ سوچیت
پہ اگامانی وشیں سوغاتاں
زندمان پلیں واہگاں بوجیت
دل تماہانی شہدیں امباز ءَ
ملپدان مہر ءِ ترانگاں گیج ایت
درد منی ارواہ ءِ سرا نقشاں
مورگیں ارسانی لڈ ءَ رہچیت
بینگیں لنگانی ہمک دانک کہ
شرِکنیں یاتانی سرا کچیت
توکا چنڈ چنڈ ءَ زاہر ءَ شاتاں
ملماہیں بالاد گوں گماں رنجیت
مئے ہمک زند ءِ بام ءِ سرگوات ءَ
آہگ ءِ حال انت ءَ پدا بجیت
کئی امیت ءَ پہ دلجم ءَ زیدی
درتگیں جیگ ءَ کئے تئی دوچیت

☆☆☆

غلام حسین دیدآر

اے دور چونیں دورے منی زندیک عذابے
من ہچ دگہ نہ لوٹاں منا بس بدئے شرابے

کاسد بروتو سرکن منی حالاں ماہ پری ءَ
دشتار بہ بیت منی تو یاکہ بدئے جوابے

عشق ءِ شتاں مسیت ءَ مہر ءِ کتہ عبادت
یا ربّ پاک منا رانیکیں بدئے ثوابے

گلباگ ءَ واہگانی من شتاں پہ سیل ے
ہمراہ ات کنٹگانی یک وشبوہیں گلابے

بندیگ بوتگ دیرانت چہ لوگ ءَ درکپتہ
مرچی گنوکیں دیدآر درکپتہ ترءَ تابے

☆☆☆

شہزاد نور

چُٹیت چہ ہمک مشکل ءَ بیمار دمانے
تو بیائے اگاں چارگ ءَ او یار دمانے

تو بیائے منی پیا منی منّت ءَ دلبر
دل لوٹیت تئی پیا بباں زار دمانے

دیوانگ ءُ ابدال ے درتنگ چرے شہرءَ
حاموشی ءَ نشتگ گشئے بازار دمانے

شہزاد منی واب ءِ ہما ماہ بہ درپشیت
بلکن ءَ بہ بیت مہوش ءِ دیدار دمانے

شہزاد ! دل ءَ دور مدئے کیت پہ نیاد ءَ
دزگٹیں بگندئے تئی دلدار دمانے

☆☆☆

رحیم دشتی

کشیت سہب ءِ سمین لہم لہم ءَ
لال احوال یے گون نہ کنت پما

لاسیں ارساں گوں جیگ ترکت ما
ہچ بزگ نہ بوت آ بے رحم ءَ

ہلک ءِ مردم تواِیں گنگ باتاں
تئی زبان تیز بات چو زحم ءَ

توَ وَ ہر روچ لال ءَ نازین ئے
آ تئی نام ءَ گپت کم کم ءَ

تئی غم شے مرید ءِ رنگیں غم
تو رحیم نوں بہ نند بجن وہم ءَ

☆☆☆

شاہ مراد شاہ

کدی کچلاں تنگاں کدی شہدیں تام نوشاں
گل ءِ یاد کا ینت وہدے وتی جند ءَ من شموشاں

غم ءِ تبد بود ءَ نیلیت چنالیں واہگاں مئے
کتگ زرد ءِ باغ آدرہ زہیرانی پادموشاں

اے دہر ءِ چاکرانی بندگیں ہانل ءَ پہ
برے دیوانگیں مریداں برے سارءَ من پہ ہوشاں

بیا موجریں جکو بکن شپ نقاب ءَ دیما
ہَو ! لج ءِ چادر ءَ من وتی زرد ءَ مانپوشاں

چیاوا تگ وانگاں مرچاں غم ءِ ہوپ ءَ گور حنک دوست
دگہ علت ءَ نہ گپتگ گل ءِ ترانگاں من چوشاں

وتی واہگاں کما ! شاہ چو شعر ءُ نظم ءِ پیا
دل ءِ گنگ ءُ پستیں چیہال باز ءِ کپیت گوشاں

☆☆☆

راشد خیرآبادی

تئی کہ جدائی ءَ مئے دل ءَ حون شنزاتگ
نازینگ من گوں شعراں ترا حون شنزاتگ
دوشی تئی زہیراں سر ءُ چیر ہیتگاں
دوشی مس باریں چنت بر ءَ حون شنزاتگ
دروگیں ودار ءَ نادینت منارا تئی کرنے ءَ
من نشتگاں تئی راہ ءِ سرا حون شنزاتگ
دلبر ترا نہ چاراں نگاہاں بدیں کدی
کئے تو سر بکش بیا درا حون شنزاتگ
راشدؔ منا وتی وڑیں بے باورے مہ لیک
نشتہ مس پہ تو روچ ءِ سرا حون شنزاتگ

☆☆☆

شکیل ممتاز دشتی

کائے کدی مئے چارگ ءَ
درداں دل ءِ درمان کن ئے
گوں بحرنی کید ءَ سر ءِ
ماہ ءِ وڑا درپشان کن ئے
ہرروچ منی راہ ءِ سر ءَ
گوں ہمسراں دیوان کن ئے
کائے گوں ماہیں دروشم ءَ
سیاہیں شپاں ماہکان کن ئے
گوں مہپراں سیاہ ءُ بزیں
چو جمبر ءَ ساچان کن ئے
پہ مئے دل ءِ سہڑینگ ءَ
باریں کدی اومان کن ئے
چے انچکیں دوست گپے ءَ
ممتاز ءَ تو دلگران کن ئے

نزیر بالاچ

دل ءَ تو الم ءَ جیڑے ءُ گیر کارئے منا
تو بلّے گوں منا زہرے بلّے نچارئے منا
درآمدے من نیاں کہ ترا اگاں دروہاں
تئی من سیادے آں انچیں تو کجا کارئے منا
منی حیال ءَ منا پچّو وہم پرماتگ
تو نشتگ ئے منی رِکز ءَ گشئے توارئے منا
رواں پہ واہگ ءِ منزل! داں ساہ ابدمانیں
نیائے تو وتی دستاں گوں داں ندارئے منا
اگاں نہ بکش ئے منی دیدگاناں گم بالاچؔ
بزاں نزورئے وتی کسہ ءَ نیارئے منا

☆☆☆

قدیر کودک

بیا بے آواز ءَ کوش جنت وہدے
سہب ءِ امباز ءَ کوش جنت وہدے
آہ دیگ ءِ درچک بے نصیب بنتیں
کور ءِ ہر داز ءَ کوش جنت وہدے
زیمریں تاہیرے رسیت زرد ءَ
مہر ءِ ساز ءَ کوش جنت وہدے
مولم ءِ زورایت ماہکان رنگ ءِ
زہیر ءِ شوہاز ءَ کوش جنت وہدے
دل نہ ترکیت چہ یات گرامان
موسم ءِ ساز ءَ کوش جنت وہدے
ہَو قدیرؔ اچ تو گوات دل گران انت
تہنا مہناز ءَ کوش جنت وہدے

آصف

جگر کپ کتاں بازیں زہیراں تئ
بگش چوں شنکاں نہ زیراں تئ
بیگہ ءِ سارتکیں کوش ءِ ہمراہی ءَ
بوہے تالان کتگ جیگ ءِ ھیراں تئ
نئیت منا واب لنجیں شپاں ایوک ءَ
من شماراں گوں عشق ءِ پکیراں تئ
من چو گاریں کپوت ءَ دل ءِ کوچگ ءَ
نالگے زرتگ ات پہ کہیراں تئ
من نزاناں کتگ چے گناہے پہ تو
دل منی سپتگ ات سُہریں تیراں تئ
تو گوں آصف اگاں سھتے راہی کتاں
داتگیں دوست نشانی اوں گیراں تئ

☆☆☆

عبداللطیف جنجال

پہ مدئے دیم ءَ گشان ءَ دل ءَ درد وار مکن
بُرَ اتگ پندے من دوریں پہ حدا زار مکن
تو منی ساہ ءِ بدل زرد ءِ ارمان منی
مارا رسوا سرء دوست بازار مکن
کاڑ جتگ جتک ءَ منا تراتگ ءَ گیجاں تئ
اے امل پہک ءَ وتا چمن ءَ بیزار مکن
اتکگاں دور تئ گندگ ءَ شمّل او منی
گٹ ءُ رنگراہاں منا بے سریں گار مکن
درداں رنجینتگ تئ سک جنجاّل کتہ
بستگاں بُچکہ زہیر ءِ گیش گرانبار مکن

فضل کریم جتوئی

من آساں تو ساں تو ساں غم ءِ اشکراں من آپ کناں
گشان ءِ رنگ ءَ چتواے دل ءَ من تاپ کناں
تو زانئے بے ترا دنیایا مارا کار نہ بیت
ترا مگنداں دل ءِ واہگاں شتاپ کناں
غمانی باگ ءِ اے کنگ ترا مہ لگاتاں
تو بیائے باگ ءَ دل ءِ پلاں ریچاں ساپ کناں
مروچاں گنداں وتی دوست ءَ پل گدیں بانک
پہ ٹہل ءُ نازے ادءَ عاشقاں دلاپ کناں
پہ ہے اوست ءَ فضل کیت پہ سیل ءُ سواد ءَ
شہر ءِ شررنگ وتی ملگوراں دن ءُ گواپ کناں

☆☆☆

حنیف زہیر

ترا موساں نازینگ
منا موسم ءَ رنجینگ
امروز منی گیابانے
نام ءَ پہ تئ باہینگ
نیائے منی آتراپ ءَ
پُجت کرن من گوازینگ
شوہاز اتگ تب ءِ باتن
رژنے شپ ءَ بالینگ
قول انت پہ سر ءُ چماں
زہیرگ من نازینگ

نزیرشاب

دلبر وتا سینگار بکن
مسک ءُ دُناں آتار بکن
پلے بجن جیگ ءِ شم ءَ
تو عاشقاں بے وار بکن
تئی دوری ءِ رنج ءُ غماں
ساروں من بے سار مکن
بھت ءُ نصیب زور انت نزیر
قسمت منا امباز بکن

☆☆☆

کپٹن شبیر ماجد

چوں ترا ساچی داب کنئے واد ءُ دمان
دوستی ءِ نام ءَ راہ ءُ راہچار سستگ پر تو
دلپروش مہ بو وتی بے مہری ءِ سبب ءَ
دل ءِ حوناں گوں مہر ءِ کتاب نبشتگ پر تو
ماں بے یال بیگیں کہ تو شموش ات مارا
جان ءُ دل ءِ ہرچ آہ ءُ زار گشتگ پر تو
وعدہ گوں کئے کتگ قسم پہ کے ءَ وارتگ
قرار ءَ تئی وتارا ہر گرنچ ءَ بستگ پر تو
تو گوں گوات ءَ سرگردان ئے وشبو ءَ یل ءِ
چوں پل ءَ شبیر کنٹگاں گوں گیمرتگ پر تو

☆☆☆

سلیم کرد

بیا بلوچ گوادر تئی شگ دست ءَ
ہر گور ءَ پتو جنگلے سکہ
اچ وتی ڈیہہ ءِ سر گراں کوہاں
بیا ہما دور ءُ نوبت انت اتکہ
ما حمید کرد ءَ تئی کنیں تالان
مئے سر ءَ درد ءِ جمبراں گورتہ
درچک ءِ شاہے ہَو سبز نہ بیت رنگ ءَ
زندگی گشن ءَ تنگ ءَ مرتہ
نوک بکن پنچاں بیا آ بولان ءِ
روچ ءُ شپ ماہ ءِ آ کش ءَ نشتہ
اے کجام جاہ انت زہر ءُ تکشاپ انت
مئے سر ءَ چونیں قہر پدا پرشتہ
ایرِ بدئے بالاں کہ زمین سبز انت
کرد ءَ پتو کہ پلّے بیا کشتہ

ایم اے نور

اے دروگیں گپ کے ءَ گشتگ وتیگاں بل منا برگوں
سبا ءِ کوش برگشتگ وتیگاں بل منا برگوں
وتی گاماں تو کمتر کاں مہ رو ترند ترند ءَ ٹیٹل تو
تئی دزگوہار پشکپتگ وتیگاں بل منا برگوں
تئی گاری ءِ حال ءَ گپت ہمائیں چ نہ وارتگ من
بلوچی ءِ تو رسم پروشتگ وتیگاں بل منا برگوں
شپ ءِ اے گڈی پاس انت کہ دراتک ئے چہ وتی لوگ ءَ
گشان چہ تئی سر ءَ کپتگ وتیگاں بل منا برگوں
تئی مہرانی برورد ءَ نہ دنت کسے منا منصور
دوشش ماہ پورہیں گوستگ وتیگاں بل منا برگوں

موسیٰ قاضی

مروچاں سک من بیماراں
دل ءِ بازیں گماں گاراں
نہ بیت کتہ تئی عشق ءِ
اے گپ ءَ گوں کیا بیاراں
منا ہرچی بکش تہنا
تئی چِچ ءَ دل ءَ نیاراں
منی کہ ساہ ءُ ارواہ ئے
تئی مہر ءِ بس طلبگاراں
دل ءَ کسں ءَ نہ دنت موسیٰ
ہو مہتو بس ترا چاراں

☆☆☆

امام بخش امامؔ

کوہیں حیال ءِ لمب ءَ بستگ من شہر ءِ بانک
پرچا چو بے سما انت مرچاں مئے شہر ءِ بانک
زگریں گمانی آس ءَ برے برتگ بیتگ بجیگ
برے شنگ بیتگ پُلیں کاڑانی شہر ءِ بانک
لنٹاں گوں کاگدیناں شہدیں چو دروگ بندیت
ریپینگ ءَ دلانی نامداریں شہر ءِ بانک
ربتال میتگانی من کیگدے نہ کت
جزماں کہ روچے کیت ایں شہدانی شہر ءِ بانک
درگاہ ءَ ترانگانی انگیر کتگ امامؔ ءِ
شہدانی شہر ءَ نشتگ مرچاں مئے شہر ءِ بانک

اصغر علی عادلؔ

آ خمار چم ءَ دل گنوک کرتہ
کئے منی مہر ءِ دلبر ءَ برتہ
نود ساچان انت لال ءِ بازار ءَ
کئی غم ءِ ہوراں کوچگ ءَ گورتہ
بیا بدے امبازاں منا جوانیں
گوں تئی درداں دل منی مرتہ
تو نئے سرپد سہگل مئے حال ءَ
ما گنوکی نوں پہ وتا زرتہ
عادلؔ ءَ مرچاں کس نہ کنت جست یے
نشتگ ئے تو پہ کئے جن ئے چُرت ءَ

☆☆☆

مختارؔ امیر

دست ءَ دیاں کنگ منا پُل ءُ گلاباں بچگراں
آ ٹیٹل ءِ بانوری ءِ پوشاک ءُ داباں بچگراں
مپت ءَ چیا نداں ادا بلکیں رواں چیزے رسیت
مہر ءِ مسیت ءَ سرگراں جند ءِ ثواب ءَ بچگراں
تو بے وفا بوت ءُ شت ئے ماراغم ءِ ارجان کت
واہگ دل ءِ زاناں پرشنت دست ءِ شراباں بچگراں
بیا کہ پدا سیر ءَ تئی زیمل جناں نازینک گشاں
قول انت منا مختارؔ رواں چنگ ءُ رباباں بچگراں

☆☆☆

نادلؔ وفا

مہر ءُ دوستی ءِ قولاں نۂ آرئے
عمر ءِ مستاگ ءَ لبزاں سینگارئے
بے ایمتانی ماڑی ءِ بانک
سینگ ءِ درداں تو کجا مارئے
جت منا تۆنے پشت گشیں شہر ءَ
تو وتی زند ءِ منزل ءَ گارئے
مہرک ءِ دید ءِ مہکمیں دیوال
پژوشت سر مستیں گواتاں زربار ءِ
داتگیں دادانی بدل ستک
نوں چیا باریں دوست اقارئے
نئے تئی زند ءَ کیت قرار نادلؔ
نئے گُل ءِ راہ ءَ راہسرے چارئے

☆☆☆

(حدامرزی) لہدادؔ بلوچ

گوں مہپراں کہ بانک شپاناں تہار کنت
ہوش ءُ سما ءَ زاناں منی بارت ءُ گار کنت
اتگ اے چونیں موسے ساچان ءُ جمبری
کیف ءُ شراب دنتیں مارا خمار کنت
من پہ نہے امیت ءَ نندان اے رہسراں
کیتیں جنک بلکیں مارا توار کنت
تو رندے ءِ شنیزک بانور بۓ کدی
سور ءَ تنیگ ءَ لہدادؔ نیمون ہزار کنت

محمد بخش ناشادؔ

درد ءِ چراغ روک انت ہر شپ منی سرین ءَ
مہرنگ ءِ یات ءُ ترانگ کناں گپ منی سرین ءَ
جن ءُ فرشتہ حیران بنت مہگل ءَ کہ گندانت
وہدے پچ آسمان ءِ بیت دپ منی سرین ءَ
جمبر کہ مان شان انت مرواردان ءَ شنزانت
کنت ناچ شراب ءِ تاسے ہرشپ منی سرین ءَ
عالم توامیں روشنا مہر ءِ ثواب ءَ بیت بخش
گل کیت ماہیں نندایت کنت گپ منی سرین ءَ

☆☆☆

حمل کچکی

شنگین ایت مہپراں وتی چماں خمار کنت
مۓ پیمیں بزگانی زند ءَ زبار کنت
من سد بر ءَ کہ جیڑاں گشئے بہر بہر باں
آ یکبرے کہ کانچیں دل ءَ بارت ءُ گار کنت
آ وہد ءُ نوبت ءَ کدی کاریت زندگی
اے وہد من نزانتہ منا اینچو وار کنت
سہڑیناں اے دل ءَ داں کدین ءَ گوں ترانگاں
قسمت ترا گوں حملؔ ءَ باریں دچار کنت

☆☆☆

نسیم امیر دشتی

پہ ترا من بلکیں نیاہاں کہ منارا کار بیت
زنگراہاں زندمان ءِ جند مئی گمسار بیت
تاج ءَ نہ لوٹاں من سرءِ ءُ اے وڑیں ہار ءَ گورءِ
سہرءُ سہت ءِ دروشم ءَ اے کنٹگانی ہار بیت
دین ءُ دنیا ءَ نہ لوٹیت چار روچی زندگی
مرگ ءُ زند ءِ میانجی ءَ دل ءِ بیوپار بیت
ماؤ ، سردو ءُ تب ءَ بلے گنوگانی سرپ ءَ
مرچی بلکیں دل گنوکیں باندا بلکیں سار بیت
من ترارا گشت چے ءُ تو دل ءَ آورت چے
دشتی بلکیں گوں مناں وش نہ بیت ءُ زار بیت

☆☆☆

سول دیناری

دل ءِ کار ءَ ستر سوت ءُ زیاں است
بلے مہر انگہ پہ نام ءُ نشان است
اے ماہ ءُ ماہکانی ءَ ابید ہم
جہان ءَ ماہکان ءَ در ماہکان است
دل ءَ پر ہر کسی بوت چم نہ کنتیں
گوشنت چو ہر کسی چماں زبان است
وتی ہر چوں بہ بیت انگت وتی انت
زبان در ہر وڑ ءَ انت در زبان است
ترا گوں کار وتی سول ءَ پہ کپتیں
مئے استیں کہ اے ہر تو مئے جہان است

آصف حمزہ

کدی بیت انت ماہکانی کدی کیت دل ءَ را تاہیر
تئی چارگ ءَ چمانی کدی کیت دل ءَ را تاہیر
من گرم ءُ جل ءَ کپتاں چمانی ارس لہڑاں
تو بیا شپ انت دنانی کدی کیت دل ءَ را تاہیر
کم کم ءَ چماں بندئے واب ءَ منا تو گندئے
تو کج کنے پلانی کدی کیت دل ءَ را تاہیر
وتی جندءِ ملک ءِ راہ ءَ آصف تو مرچی گارئے
ہمراہ ئے مہکجانی کدی کیت دل ءَ را تاہیر

☆☆☆

ذاکر ضامن دشتی

شہر ءِ ماہیں جنک من تئی نیاداں زراں
روچے سد بر تئی سمل نام ءَ گراں
باریں گوں تو کدی نند ءُ نیادے بہ بیت
زہیر ءُ ترانگ منی زاناں ہوش ءَ براں
تو نزانئے منی سمل حالاں دل ءِ
پرشتگاں من تہا ہر روچ بش بش وراں
کبکی رفتار تئی یاد کایاں منا
ستکگاں پہ ترا غم منارا پراں
کلمہ ءِ پیا چو نام دپ ءَ انت تئی
بے تینگ ءَ گشے دلبرک من مراں
بالو چو پہ چراگ ءَ گشے عاشقاں
پہ تئی واستا من انچو دائم زراں
تو وداریگ بو پہ منا دائما
چہ تو بے حال نیاں من تئی ذاکراں

سہیل ساجد

من باز دیراں چتو ، تئی یات ماں دلایاں
زہیر ءُ حیال ءُ ترانگ سوغات ماں دلایاں
کئی یاد مدام کایاں منی دوست ءُ ماہیں دلبر
دپ ءَ ہچ مان نیاراں پریات ماں دلایاں
آ روچ کدی کیت انت دیما منی بہ نندءِ
تئی کاسد ءُ کلوہ ءُ درھبات ماں دلایاں
پمن مدام کارانت تئی مہرانی بواں
کل ءِ تئی پیشگاہ ءِ سرگوات ماں دلایاں
مرچی سہیل من دیراں مہگونگ ءَ وتی چہ
نند ءُ نیاد ءِ وشیں باندات ماں دلایاں

☆☆☆

صابر فدا دشتی

آسمی پلے مان جنگ شار ءَ
دل منی برتگ گوں وتا یار ءَ
کئی دگہ زنگ ءَ ماجناں گوں تو
جند ءِ دوست ءَ کہ یل کتگ مارا
ہتلی لال ءَ کہ منا کشتگ
من وتی دل داتگ پہ دلدار ءَ
مرچی موسم چوں نرم ءُ نازرک انت
بیا رویں مہگل سیل ءَ بازار ءَ
قاصد ءَ نوکیں حالے گون انت کہ
دروھتگ صابر ءَ پلّیں دشتار ءَ

عابد لعل

دل ءِ اے وشیانی گل عذابے
ہمیشکہ تلوسیت تنکیت شرابے
زبان بے آپی ءَ نادوکاں حسکیں
گشئے بے ہوری ءَ حسکیں گیابے
سمین ءِ وشبوئیں یاتاں تئیگاں
بلیت چماں عذابانی گلابے
شہارایت نوں وتی دست ءَ پہ لعل ءَ
دل ءَ اے کنت حدا وندی ثوابے

☆☆☆

مراد بخش مراد

گپتگ ترانگاں سوچاکیں
مرچی دل پدا نازاکیں
گاہے گوں گماں دلگوشیں
گاہے بے وت ءُ بیواکیں
گنداں کیگداں ہر جاہ ءَ
پن ءُ آمڑ ءُ مزواکیں
دریں ہاتل ءِ شار انگت
درتگ ءُ مدام چاک چاکیں
زند ءَ تیوگیں پرچہ چو
رنج ءُ اندوہ ءِ اولاکیں
زاناں کہ حدا انگت ہم
چما گیشیں ءُ زوراکیں
بندگ ہر وڑا مرچی ہم
بے زور ءُ گوش ءُ گویاکیں

میان استمانی لبزانک

گاریں استال

کیٹل منڈ یز/علی گوہر

من وتی لچہ ءِ پنچمی بندءَ نویسگا اتوں کہ منی کارندہ ءَ منا گوانک جت۔

''واجہ ڈنّ ءَ مَلک (فرشتہ) اوشتاتگ انت، گوں تو نندءَ نیا دکنگ لوٹنت۔''

من پسّہ دات'' آہاں ترا گندءُ کی کارڈ (ملاقاتی کارڈ) داتگ انت؟ کارندہ گشگا لگ ات'' جی ہو! ایش انت ایشانی گندگی کارڈ۔'' ونت تہ کارڈ ءِ سرا نویستگ ات ''ہیلائیل'' دومی ءِ سرا ''یافیل'' من دل ءِ تہا گوشت شر! دو فرشتہ انت کہ منی گندگ ءَ اتکگ انت۔

من کارندہ ءَ گوشت'' آہاں بکش ات تو کا بیاات۔''

من گل اتوں کہ اے وڑیں عزت مندیں مہمان منی گندک ءَ اتکگ انت۔ آہانی ڈولداریں جان آہانی بلاہیں بانزلانی چیرءَ گاراتاں کہ آ ہر یکے ہپت ہپت بانزلانی ہواری ءَ گوں جوڑ بوتگ انت ءُ آہانی سر برءَ درین ءِ چپتیں رنگ سہب ءِ مجو مجوئیں رژنائی ءِ شیرکنی ءِ ہمراہی ءَ درپشگ ءَ اتنت۔ آہانی جاناں کہ جا گہ جا گہے چم کپت تہ ہے زانگ بوت کہ گشیگاں آ گوں برف ءَ جوڑ بوتگ انت ءُ آہانی اسپیتی ءِ تو کا گلابی ئیں رنگ ءِ سکیں چہرہ ئے ہم مان ات۔

من دست ءِ سرینگ ءَ گوں آہاناں (فرشتہاناں) نندگ ءِ واستا گوشت۔

گوں بازلہمی ءَ آہاناں جست گپت'' بگوش ات چہ پیم شما اتکگ ات؟''

ہیلائیل گشگ ءَ لگ ات'' واجہ کسہ گونڈ! ایش کہ مرچی ءَ چہ شانزدہ سال ءَ پیسر بہار ءِ یک سک ڈولنا کیں شپ ءِ ءَ ما آزمان ءِ سبزیں جُل ءِ سرا ''بلیئر ڈ'' لیب کنگا اِتیں۔''

''پہل کن'' من درّائینت ''منی حیال ءَ آزمان نیل بیت''

ہیلائیل ءَ پسہ دات کہ ہو'' بازجہلیں جاگہاں آ نیل انت ءُ دگہ دیماں پہ درو رایران ءِ نیمگ انت ایشی ءِ رنگ سبز بیت کہ چماں بازشر گندگا کیت۔'' ہیلائیل وتی گپاں کنان ات ءُ درائینت ئے'' ہو ما بول ءِ جاگہ ءَ ہما استالاں زرت ءَ لیب کت کہ آ، آزمان ءِ سرا درستاں چہ زیات ڈولدار تراتنت۔''

من جست کت ''شریں گڑالٹ چہ چیزئیگ اتنت؟''

ہیلائیل ءَ گوشت ''لڈانی جاگہ ءَ مالکّی ئیں استالانی لٹک زرت انت۔ مئے لیب باز دلچسپ ات، من ڈاہ ءَ را لکّگی اتوں کہ من ہمیشہ زورءِ گوماشت کش ات کہ دو استال چہ کش ءَ گوست ءُ ہما دیما شت انت۔''

ہئو۔ آزمان ءِ لسبانی........ اے لرزناکیں ویئل یے ات۔ تو وت زانت کت کنئے کہ آزمان ءِ سرا دو استالانی گار بوگ چونیں بلاہیں حبرے بوت کنت۔

گڑا مارا آزمان ءِ حاکم ءِ نیمگا چہ یک حکمے رست کہ تاوہدے مااے استالاں درمگیجاں ءُ وتی جاگہ ءِ سراپہ مہ کناں مارا بہشت ءِ وشیانی تہا بہرزورگ ءِ موہ دیگ نہ بیت۔ پہ حدا کمو حیال بکن اے شانزدہیں سالانی تہا ما زمین ءِ اے بہر کنڈ کنڈ ءَ پولاتگ کہ ہموداا ے استال کپتگ انت۔ بلے بدبھتی ءَ چہ تنگہ مئے جہد سوبین بوگا نہ انت۔

بے سوبی ءَ چہ بیزار ماتاں زندگاں دراں ڈیہی ءِ سزاءَ را منگا اتیں کہ ما یک نیانی ئیں کاڑے ءِ بے درورین چمانی تو سیپ اشکت۔ ءُ اشکنگ ءَ آکاڑتئی دشتار انت۔

اگاں اے گپانی سرا بیسہ کنگ بہ بیت کہ اے چمانی بابت ءَ کہ نام نئے کش اتگ گڑا ایشانی ہر حبرا ے پیشدا ریت کہ آئی ءِ چم انسان ءِ چمانی پیاسیاہ نہ انت بلکنہ آئی ءِ چم ہما آزمانی نورانت کہ آئی ءِ درگیجگ ءَ ما قرناں چہ سرسرجنا نیں۔''

''آپہ مااے امیت ءَ کت کناں کہ مارا'' آ'' اے استالاں دات کت کنت۔''

ملکانی اے حبرانی اشکنگ ءَ گوں منی پاداں چیرءَ زمین دراتک۔

اے ''گمان'' ءَ کہ منی دوستدار ءِ چم پچگرگ بیگی انت منا گنوکے کت، بلے افسوزا ے تہنا ''منی'' دزرس ءَ ات کہ ملکاناں آہانی گاریں دولت ءَ واتر بکنیں ءُ بدئیں، ءُ گوں دگہ کس ءَ اے بوت نہ بوت۔ من وتی دشتار لوٹا ئینت ءُ کئے لبزانی تو کاتوامیں کہ آئی ءَ را گوشت۔

آئی ءَ اے حبر اشکت انت، ہچ ابکہ نہ بوت ءُ نئیکہ پریشان ءُ آزرد۔ آئی ءَ یک دمانے ءِ واستا کمو حیال کت ءُ پدا گوں یک دابے وتی مچاچاناں برزءَ چست کت ءُ گوشت۔

ڈولدار یں ملکاں! شری ءِ سرا منی چماں بہ پول ات ءُ وتی استالاں ایشی ءِ تہا پچّاہ بیارات۔

دوئیں مَلک آئی ءِ کرّ ءَ اتک انت۔ آہاں آئی ءِ درپشناکیں چمانی تہا شری ءِ سرا چارات۔ کمو دیراں وت ماں وت ہے پیم ہلوتے کت انچوش کہ دوجح حبر حال کنئت۔ پدا ہیلائیل ءَ گوشت ''اناں ایشانی تہا آ استال نہ انت کہ شانزدہ سال ءَ ساری چہ ما گار بوت انت بلّے کہ بہارءِ شپ ءَ آباز درپشناکی ءِ گوماترپان اتنت بلے آہانی تو کا اینچو رژنائی ءُ برانز نیست ات۔''

ایشی ءَ چہ پدا پشومان ءُ دلپروش بوت ءُ شت انت۔

منی دل آ ہانی واستا چہ رحم ءَ سرپچ بوت۔ بلے کہ من آ وہد ءَ سک باز گل اتوں کہ منی دوستدار ءِ ڈولداریں چم آ ہاں منی واستا اشت انت۔

پشکپت منی دستار، آئی ءَ یک بلاہیں ٹھپکے جت ءُ درّائینت ئے، ءُ من آ سک رددا تنت اے راست گشگا اتنت۔ مات ءَ اے حبر منی کرّ ءَ ہزارر نداں کتگ انت کہ وہدے من پیدا ک بوتوں گڑا دو استال مئے لوگ ءِ پچیں تاک ءَ چہ لوگ ءَ اتک انت ءُ تچکا منی چمانی تو کا ئیک اتنت۔ بلے وہدے ملک منی چمانی تو کا وتی استالاں شوہازگ ءَ اتنت، تو آ وہد ءَ من ہما دمان ءِ حیال کتگ ات کہ وہدے منی لنٹاں اوّلی رند ءَ تئی لنٹانی مرزگ ماراتگ ات، منا پورہ ستک ات کہ اے وشیں حیال منی چماں...... اناں، آ دوئیں استالاں آ زمان ءِ شرّ نگ تریں استالاں چہ ہم گیش درپشناک ءُ رژناکنت ☆☆☆

اردو رجانک: راجہ مہدی علی

اے سال ءَ لبزانک ءِ نوبل داد آسٹریا ءِ زالبولیں ناول ءُ کسمانک نبیس الفریڈ یلینک (Elfride Jelinek) ءَ دیگ بوتگ۔ 1946ءَ ودی بوتگیں یلینک ءِ ناول The Piano Teacher ءِ انگریزی رجانک (رجانکار: مائیکل ہانیک) سال ۲۰۰۱ ءَ شنگ بوتگ۔ پت ءُ ماتانی گوما دلرنجیں یلینک دَہمی زالبول انت کہ نوبل دادئے رس اتگ۔ سویڈش اکیڈمی ءَ وتی جار ءِ تہا گوشتگ کہ یلینک ءَ وتی ناول ءُ کسمانکانی تو کا اے حبر ءِ درانگازی کتگ کہ نوکیں لبزانکی دنیا ءِ تو کا مردین ءِ حاکمی انت ءُ جنین سرجمی ءَ زندگیں وجودے ءِ رنگ ءَ گندگ نہ بیت۔ ادا جنین چہ پیسر ءَ گیشتگیں حیال ءُ لیکہ ءُ دروشماں پیشدارگ بیت۔ اکیڈمی والہاں چوش ہم گوشتگ کہ الفریڈ یلینک ءَ وتی ساچشتانی تہا ''گوانک ءُ پدگوانک'' ءِ زیملی اریچ سکیں جوش ءُ جذبگے ءِ گوما دیما آورتگ انت ءُ نوکیں چاگرد ءِ بے پلگاریں لبز ءُ جملہانی (Cliche) کوایگی، بے معنائی، بلے مردمان ءَ گلام دارگ ءِ وس ءُ واک ءِ پاشک ئے پادکتگ۔

(منت: شب خون، الہٰ آباد اکتوبر ۲۰۰۴ء)

سچکان راست

مبارک قاضی

زمانگءِ رازمانگ یے بیت

کہ جندءِ دیوارءِ دمک چپ ءُ چوٹاں

گزرکنان انت سفرکنان انت

ھمک نگاہءَ چو باندءِ پیمءَ مروچ لکیّت

گزرکنان انت بسرکنان انت

چو ماہءِ پیمءَ چوروچءِ ڈولءَ

ابیتکیانی درامدیں دل

چوں ابیتکیں چوں ملوریں

بلے پداھم

اے زندءِ رازاں گزرکنان انت سفرکنان انت

جتائیانی نہ مہر نہ منزل

نہ زرد نہ دل

بس انچو تہنا بس انچو ایوک

بس انچو دردی بس بیوس

سفرکنان انت سفرکنان انت

۲۰۰۴/۱۲/۲۴

بے تواریں زیمر

غنی پھوال

کئے بہ گالائیت زبان ءَ؟
کئے بہ شونائیت مس لبزاں؟
طوطیانی، لولیانی
سوزءُ سازاں، ٹہلءُ نازاں
براہ ءِ اندیمیں سنجءُ ترازاں
بے تواریں زیمرانی چیریں رازاں
کوہنیں دودانی ایرنواناں
زندءِ نوک رودیں شِداماں
گوں رگاماں، گوں شگاماں، نوکیں تاماں
گوات چنڈیں بیگہانی روچ زردءِ
سہریں شینکانی لنٹ ءِ پنّاں
یا کپوت ءِ نالگاں گوں مانشانیت

کئے چونو دءَ بانگواہی
یا زہیریگ ءِ خمارءَ
چوشپانک ءِ نَل توارءَ جنگلاناں زیمریں ایت
کئے بہ گالائیت زبان ءَ؟
کئے بہ شونائیت مس لبزاں؟
سارتءُ ہونکیں سمین ءِ
وشبوہانی، مہلبانی، بگچہانی
مستءُ ہونگیں جوانی کرپدانکیں ترونگلانی تراپءُ تراساں
گلزمین ءِ بوہءُ باساں
جنگلانی چِر چریاں
چکلیانی پرپریانی
(ورچکءُ داراں ہمبلوئیں

مارمہرگ شیشلوئیں
دل چومرگانی کُدوانت)
چمگانی شورءُشارءَ
کوہءِ آبشارءِ ملارءَ
آپءِ نازینکءِ توارءَ
کئے بہ گالائیت زبانءَ؟
کئے بہ شونائیت مس لبزاں؟
چیچوھلّ انت، چونیں تران انت
بے امان انت، بے گمان انت
براہءِ نایابیں دمان انت، زندءِ ارواہءِ بیان انت
سنگسار انت، بے توار انت
غم زبانءِ وت بیانے
ارسیں ترانے، بے زبانیں
چکّی دردے سنٹیں لاپءَ زندمانءِ ناتوامیں
سوزمانیں، سوزمانیں
(عہدءِ گردون جلّگءَ انت
چوکہ پیریں بلکءَ انت

نشتہ عہدیگیں دریگءَ
آئرُکءُ سُلوّکءَ انت)
آپ آدینکیں حیالءِ
ھنیانی تنّ ودایت
مہلبانی ھشکیں تاکے
گواتءَ گون انت نیتانی، موسمانی
کئے مس وڈّءَ سیر گکینءَ
نُکّءَ وارین ایت کپنڈاں
ءُنک ترّکیت دپ رہءَ بیت
من توماتیں قدرتءِ ماں شاگیں کٹءَ
طفلءُ معصومیں گنگدامءَ
بے سماہیں، بے نواہیں، ___ بے گناہیں

☆☆☆

کراچی ـ 12 جون 2004

باتیل ءِ پر شگیں ساہگ

اشرف زہیر

منی وابانی مسک آپیں جُز
منی بام کچّلیں چمانی نازرکی
بدن پہ بدن رژن ءَ گیوار نبشتہ
کرنانی پیلکیں پترانی چڑتگہ
ابدتا ازل
بلے وتیگانی گناہ
درآمدانی عاقبت ءِ راہ
من زانتکار بوتگوں
رازانی کماتگیں پلانی وشبوئی ءَ
من چوں کناں؟
گِلھانی رِستگیں گوات ءِ ننگاں
ہماکہ منی جنداچ من دور
ہماکہ منا نزانتگ ئے
منی لوٹوک!

☆☆☆☆

Reincarnation

عابدعلیم

اُوحدا
گلزمین ءِ حدا، آزمان ءِ حدا
بالوآنی حدا
شپچرآنی حدا
ماڈی آنی حدا
گاڑیانی حدا
دورپشکپتگاں من چو، راہے سرے ایوکیں ساہگ ءَ
اُوحدا
ٹیلانی حدا
ہوٹلانی حدا
شپ خیالے اڈیت چو، مسافردگ ءِ حون ءِ ہینار بیت
اُوحدا
جنگی جہاز ءِ حدا
بالی اسپ ءِ حدا
پیرماس ءِ حدا
مئے زوال ءِ حدا
چو، مکسک ءَ گشے شیرکینی ءِ لدءَ
حوناں چونسیت منی
اُوحدا
کبل کرتگیں دروازگانی گاربوتگیں چابیانی حدا
من شوہازان ترا، کجابستگے،
اُومنی توکل ءِ گڈی تیر ءِ حدا

☆☆☆

زندان

رزاق شہزاد

سانکلاں گوں من بندیگ رہن ایں شپیلانی ھشکیں درءَ
زندگیءِ منی جون روچءِ سراایرانت بے چادرءَ
دورمنزل منی ساعتےءِ روگ بازگرانیں پمن
درد وارے نہ ہمساہگے
آبشارے نہ گنداں پہ وت ایمنی
نوجوانی ہڑیت مہپراں گوں تئی سیاہءِ شپ گونگیں
زندمانی ہزیت پہ تئی بام رنگیں انارکانی بچکندےءَ
واز بے معنا انت
ساز بے معنا انت
راز بے معنا انت
باز بے معنا انت
ارس کبلیں نگاہءِ تہا بندبنتیں تئی
کئے دلءِ قیمتی گوہرانی سراآس درنزیت منی

☆☆☆

نور خانءِ نامءَ/ جی اے مجروح

ہماکہ کلمہ زہیرءِ ہماکہ سازءِ مذہبءَ
ہماشتگ مناچہ دورگشیت غزل دلءِ تبءَ
اے موتک بلبلاں کتگ گلاں گوں پرسءِ پترءَ
دگے جہانےءَ شتگ ہماکہ طرزءِ مکتبءَ

چہ ڈیہءِ ارساں پدرانت آجست فہم ات ماکدی
آواہگءُ مراداں بزان انت ماہ گوزیت صدی
گوشیت وطن گوپاں سرءَ من مسک مہلبے مشاں
آروچءَ سوری سمبہاں کہ نورخان یے بیت ودی

گمان نیست ات ہچ چوشیں من بے انانءَ کار چے وارت
تئی جتائیءَ پدا جہانءَ کار چے وارت
چہ پیم سر بیت کاروان زبانءِ دیم پہ منزلءَ
عطاءِ ٹپ تازگ انت پدا زبانءَ کار چے وارت

ابیتکیں یک جکوے من دیست کہ ارس گوارگ انت گشیت
دلءَ زمینءَ گریتءُ آزمانءَ چارگ انت
اے کئیںءُ کےءَ پہ زار جنت، من جست کت جواب رست
بلوچی زبان انت اے پہ نورخانءَ نارگ انت

رچنت جمبرانی ارس شلیت آپ زم زمءِ
پرشیت قحط بہار کیت بدل بیت رنگ موسمءِ
پدا بیت عیدءِ نوک پر پدا بیت شادہءِ نماز
گمءِ نہنگ حسک بیت ڈریت کرود مولمءِ

دیارءَ اوستءِ زندگ انت منی زبانءَ جاہے بیت
پہ کورِناکیں دیدگاں بہ بیت رژنءِ راہے بیت
فرعون ڈیہءِ سر پدانت یک انچیں روچے مجروح کیت
منی بیت جہدءِ درچک بر، منءَ پہ ہم حداے بیت

☆☆☆

زانت ءِ سفر بر جاہ انت

برکھا بلوچ

داں مہر ءِ سفر بر جاہ انت
داں ارواہ ءِ سفر
دید ءِ سفر بر جاہ انت
زانت ءِ سفر بر جاہ انت
ارس ءِ لہڑی ءِ تہا
درچک ءِ بالاد ءِ باتن ءَ
وڑ بو ءِ شہدیں زرءَ
منی تناپیں اندرءَ
داں ہوشام ءِ سفر
گوات ءِ سفر
حون ءِ سفر بر جاہ انت
زانت ءِ سفر بر جاہ انت
حداءِ ہستی ءِ جبید
ءُ دوزہ ءِ ہنکین ءِ تہا
استال ءِ شپ ءِ واب ءِ تہا
روچ ءِ آگہی ءِ تہا
زندمانیانی ہستی ءُ نیستی ءِ داستان ءِ تہا

زند آپ ءِ ترمپانی اندرءَ
باپ ءِ گرمیں بال ءِ تہا
داں آس ءِ سفر
آشوب ءِ سفر
یکیم ءِ سفر بر جاہ انت
زانت ءِ سفر بر جاہ انت
آدین ءِ یاداشت ءِ سرجمیں عکسانی اندرءَ
سیاہ زرءِ حونانی تہا
شپ ءِ بےچمیں ندارگانی سرا
کلمانٹیں کاڑانی شکم ءِ تہا
داں زند ءِ سفر
ترس ءِ سفر
دید ءِ سفر
مرگ ءِ سفر بر جاہ انت
زانت ءِ سفر بر جاہ انت

☆☆☆☆

ھارے ءِ ٔچکند

مکران ءِ ھار آماچانی نام ءَ

عارف داد

دوپادیں درچک ءِ ساھگے ءَ
واب کپاں
گوں ترانگے ہوار کپاں
زمین ءَ سبزیں ساھگے روانی ءَ
کہ روچ بیت
مسافتے تیابے ءَ
ماں شنز ءِ زرہجابے ءَ
روان ات مینگے دگہ
بہارے ءَ
نگاہ ءِ چندنیں زمین ءِ
وشبواں
پہ دابے زرت وتارا مشت
ستارہاں
پشت نہ کپتگ کس پہ چم ءِ چارگ ءَ
کہ سستگ موسمانی زپتیں
ھارے
ءُ برتہ ماہکان ءِ در
پہارے ءَ
کہ دور اہنگیں دکے ءَ
چڑ کپے
ءُ تچاناں لجیں مردم انت
گجاروا؟

دیدءِ چراغ

آزات ساجد

زمانگ قطرہ ے روچ ءِ
نگاہ ءِ بور ءَ تا چینیت
وفا ءِ راز ءَ شنگینیت
نیائے کشک ءَ ھیرانی
نداریت واھگاں درے
بوانیت دیدگاں کسے
تئی دیدءِ چراغ رھنیں
تئی زلف ءِ ستاکوھنیں
پمشکا برف ءِ دنیا ءَ
حیال ءِ تیر ءُ الماساں
''چہ' من فکر ءِ گوریگ سستگ''
غماں عہد ءِ قلات پروشتگ
منی دیدءِ چراغ مرتگ
تراچیزے نکان رستگ
بکندے سوز ءِ مارشت ءَ
پدا الوت کناں ءَ کئیت
زمانگ میزان میزان ءَ
حیال ءِ کوش ءَ ہمراہ کنت

☆☆☆

بیا کہ دل ءُ اومان کتگ

رحیم ہمراز نگوری

مہرجان منی ساہ ءِ بدل
بیا کہ مناراز ھیرکنت
بیا تئی ودار ءَ نشتگاں
چنت کرن بیت تئی راھسر اں
بے تو مناں سہتے نہ بیت
بے تو اچیک ءُ ایوکاں
یا تاں من تئی پاساں کپاں
تئی عاشق ءُ دیوانگاں ءَ
داراں من چولہڈاں دل ءِ
چو قدح ءَ سر ریچ باں
بیا کہ دل ءُ اومان کتگ
دیدار ءَ تئی ماہیں پری
بے تو من بے واباں گشے
دانکہ مگنداں من ترا
دانکہ مگنداں من ترا

☆☆☆

چُپّ ءِ بانزلانی گوات

قربان ہاشم

حدابزانت،
مچاچ ءِ برھنگیں بُو چنک ءَ انت
یا کہ وت رودیں ساہگ پشتہ
نہ من تو
پرنچ انت
استارانی نمبگ ءِ سازاں یا
چراگ ءِ زیمرپُرترنزاں
چپ ءِ بانزلانی گوات بیا
روچ برفیں بام پیوگاہ
نگیت،
تبدیں آپ ءِ ساچان ءَ،
ریپتہ آں کنجلانی خماریں برانز
ھُدیں تاس ءِ رباب ءَ
عکس ءِ مجازیں اندام
جوش گران انت
گترانگیں ارواہ ءِ شم ءَ
سکیت اناری داب یے
جو پاگیں واک ءِ کاگداں
لڈ ان انت شیریں برمش ءِ جام
بشان ءِ گرنچیں نگاہاں
سرپد
بلے من آ
.......وداراَزگ پتو!

گلہ یے نیارتگ

بصیر قادر

سوداانت آپے ءِ
روچ ءِ مجیں مجاز
نیت جمبرانی بہا
واہش ءِ ورود
ہل ڈگارءَ
کجاز وریت
ردوم!
یتا پیں تماہ ءِ دَہل
ہل انت پہ ندارگ ءَ
گلھے نیارتگ من
بلے چودر چکے ءَ
برے پہ تن یے ءَ
برے پہ رژن یے ءَ
مران ءُ زندگ باں

☆☆☆

فرید فراق

ہُوری ءِ گنگ بُجگا اتاں
ءُ دوری ءِ آمگیں بُوکم کم ءَ زران ات
تامن دیست
کہ بچکند، تئی ناسی ایں لنفانی شم ءَ
ارس ءِ معناءَ کیدات
ءُ اثر چمانی تہا
حسکیں چمگ ءِ پداں کروجگ ءَ اتاں
تئی انارک ترس ءَ لرزگ ءَ اتاں
تئی گنگی ءَ یک کنبے پتاتگ ات
کہ، پیرزالے لنڈنگ چارراہے سرا
گوں ناامتیں دیدگاں
وتی است ءَ نیست ءِ نام بکشگ انت
ءُ زارزارءَ گریوگ انت
انچو گریوگ انت
کہ آئی ءِ گریوگاں چے
موسم ءَ اوں ارس ءِ رنگ پوش انگ
من گوں دزیں دیدگاں
آپیرزال ءَ چارگ ءَ اتاں
کہ یک انا گہ ءَ منی نگاہاں برپ بست
ءُ من وتارا سارتیں جنگلے ءَ گار کت
منا پہل کن ات

سئے حیال سئے لچّہ

دوست جان دالشؔ

(۱)

دل دیگی چیزے نہ انت
بلے چوں کناں
تو طلب کتگ
پتو جان قربان انت

(۲)

تئی پُرنوریں دیم ءِ آدینکیں جلوہ
حاک ءُ دنزاں گپتہ
چوکہ
کرنی قبلیں لوگ ءِ تہ ءِ
پاٹ ءِ سرءِ کوردیمیں عکس

(۳)

دوشی مہکانی چوزگریں شیرءَ ات
تواتک ئے
منی چم آزمان ءَ ماہ ءَ کپت انت
یا کہ تئی دلبند ءِ گور یگ ءَ
بے یالاں

وفاہانی نور

شعیب شاداب

چچو دلکش زندگانی انت
کئی طلبگار نوجوانی انت
دراہیں استال موتک نالاناں
دیما ماہ ءِ چراگ بالاناں
کئی وفاہانی نور تالاناں
زرد ءِ جاگرد ءَ ماہکانی انت

من دُچاراں غم ءِ شپیں قہر ءَ
ہمسفر ترانگاں ہمک تہر ءَ
سربگّ جلگہیں وتی شہر ءَ
جند ءِ دوستانی بدگمانی انت

نادراہاں دل ءِ طبیبانی
درد وارے آں من غریبانی
غم منا گوناں بد نصیبانی
تنگیں دستانی شاہگانی انت

دراجیں پنداں غمانی پاداناں
نئے شعیب ءِ زہیر ءَ یاداناں
وتی جند ءِ جہان ءَ شاداناں
پاکیں اللہ ءِ مہربانی انت

غنی عابد

دل ءَ درد زوراں من بے وار باں
تئی عشق ءَ ندراں شپ ءَ گار باں

تو نہ گندئے منا گنجل ءِ میتگ ءَ
مناں تو بشوہاز دل ءِ میتگ ءَ
ترا من نہ گنداں سک بے سار باں

تو نہ لوٹ ءِ نبی وشی ءَ
مروچاں نیائے مئے حال پُرسی ءَ
مراں پہ تو سد بر تیجار باں

ہما روچ ءَ بدکس مناں جست نہ کنت
منی گرانیں بار ءَ کسے زرت نہ کنت
وت نزاناں کئی من طلبگار باں

بہ چکاس عابد تو بخت ءَ وتی
رواں من ٹہیناں مات ءَ وتی
نہ لوٹاں او مہرجان من بانور باں

شیر دل جت

واہگ ءِ تن آپیں ڈل ءَ تہنا کپتگاں
من ہما شاہاں چہ تئی شاہاں سستگاں
جمو ءِ سارتیں ساہگ ءَ ہر روچ نشتگاں
من دلی رازاں گون تو الوت گشتگاں
اے ہما روچاں بے ترا بیگاہ بیتگاں
بیا کہ تئی ہنّی کوہسری کبگاں گیتکگاں
پہ نشانی ءَ منی من راہ ءِ چیدگاں
دیرمکن بانک زُوت بیا مہر ءِ میتگاں
زور منا بر کہ من تئی عمر ءِ توشگاں
مکلیں تیلاں پہ دل ءِ میل ءَ بستگاں
تئی گناہانی جنت ءِ دیم ءَ درتکگاں
شاری ءَ سمو ماہو ءِ دیم ءَ تستگاں
عزت ءِ ساہاں، مہرک ءِ زلپ ءَ بستگاں
بیا کہ پیردان ءِ سنگیں ڈنّ ءَ گریشگاں
شے مریداں گوں حاجی آں حج ءَ رفتگاں
حانی ءِ مہر شومیں سازین ءَ رستگاں
تئی ودار ءَ من دلبر ءَ جانی نشتگاں
جیگ ءِ ٹاسین گوں شمشک ءَ کیداں زرتگاں
کاراں تئی دزگہاراں کہ درملک ءَ رپتگاں
اے ہما گال انت شیر دل ءَ بے تو بستگاں

من وتی آہگ ءِ حال ندات کسّے ءَ

حفیظ رؤف

من وتی آہگ ءِ حال نہ دات کسّے ءَ
کسّے ناحق ءَ تکلیف بیت
باز دمبر تگوں
عمرے ءَ باز دوریں دیار ءِ سفر
اندر ءِ موسم ءَ تاک چنڈ
حدے گیش ایں پرشت ءُ پروش
ہچکّی نوں نیاں
باز دمبر تگوں
ہچ گوں نیست ابید کسہاں
حسکیں دست اتکگاں
کوہنگیں گپّے ءِ لہتیں بے حاجتیں
حرپاں گوشاں بُراں
''تو روئے تہ برو
آ تئی راہ انت
جہندم ءَ تو برو مئے تری باری ءَ
ماتئی واستا ءُ تو مئے واستا بزاں مرتگ ءَ
ءُ نباہ کن کہ اتکے پدا''
من کہ اے اشکناں
چنت رند ءَ مراں
چنت برقبر باں
آس باں روک باں
برف باں آپ باں
من پمشکہ وتی آہگ ءِ حال ندات کسّے ءَ
کسے ناحق ءَ تکلیف بیت
ءُ دگہ گپّے کہ حسکیں دست اتکگاں

☆☆☆

حاجت ءِ سوداگر

ریاض یات

دردے گوں زرءِ سرگوات ءَ
چچو کپتگاں عشق ءَ تئی
غم تئی باطن ءِ نیم ءَ انت
پتو ستکگاں چچو من
دل مئے اشکراں گوں روک انت
درداں سگگ ءُ میران انت
پتور ہسراں بیگواہ انت
پچیت پتر ءَ یاتانی
نندایت واب کنت وتی اللہ
کیت انت ''حاجت ءِ سوداگر''
چمّن متلب ءِ وام ءَ کنت
دنیاوش بیت باندات ءَ
زند ءِ روچ گوزانت الکاپ ءَ

واھش

سلیم شوہاز

مرچی نازین ایت سرگوات ترا پہ تب ءِ
مرچی پلانی لہمیں بدن آپ بیت
مری پاہار دل ءِ اچ وتا گیش نہ باں
مرچی ارس دیدگانی منی کیل باں
مرچی دنیا منی چم ءِ نوران بلیت
مرچی زانت چراگ روک بنت ءُ مراں
مرچی دنیا تو امیں شپ ءَ آ گہہ انت
مرچی کندیل شہر ءِ ابیتکاں گشے
مرچی ترانگ جتاہاں منی چہ منا
مرچی موسم ابیتک انت دل ءَ داگ دنت
مرچی کیفاں سرریچ مکن بن بکن
مرچی اللہ ءِ جندانت گشے پہ منا
مرچی راہ ءِ مسافر پدا گار باں
مرچی شہر ءِ گنوک دراہیں سنگسار باں
مرچی شاعر ہمے اوست ءَ در کپاں
مرچی چست باں قلم چم پدا کور باں
مرچی امیت ءِ آس بلیت پہ تب ءِ
مرچی ہوشام ءِ تن ءَ راپروشیت کئے
مرچی اللہ پدا دیم کنت پہ منا
مرچی ہر چیز ءِ بہر مناوں رسیت
مرچی دل سیر بیت چہ گناہ ءَ منی
مرچی دل سیر بیت چہ گناہ ءَ منی

وشیانی لذت

برکت بیتاب

گشے اوست ءِ بوجیگ بڈ ات ماں زرءَ
پہ ترمپے آپ ءَ دل ءِ تن باہند بکنت
داں جبین تکا نسر بہ بیت
گارکنت منا تئی ارسانی شل
یک دمانے نندگ ءَ نیل انت
کئی گمانی سوز مان
مپت ءَ چیار نجبین ئے دل ءَ
تو آواز گیج وتی سنگہانی زیملاں
پروش داتگ من
وتی بے میاریں زرد ءِ نیت
تو انگت ءَ دیرداشتگ وتا
بیا ساعتے مئے جان ءَ کپ
عمر ءِ ہر ساعت ءَ منا شوہاز
کہ رہسراں چہ وشیانی لذت ءَ
بیا نادین مناں
وتی زلفانی سا ہگ ءَ
بکن منی زرد ءِ غماں ایرجیگ

☆☆☆

مانش ءَ چراگ بالیناں

رفیق راہی

منی سرجمیں عمر ءِ ترانگ ءُ تہتال
دست ماں دست انت
منی دیم ءَ اوشتاتگ انت
چو کہ منی جند ءِ ساہگ ءَ
دم پہ ساعت ہمراہ انت منی
گوش نداریت آہ ءُ پریاتاں منی

نوکیں دہر ءِ سنگدلیں بادشاہ
تو منارا گناہ ءِ پاہو ءَ مہ درنج
عہد ءِ ساہانی تاکچہ ءَ شپ چراگ
من وتی پگر ءُ حال ءَ پش کپتگاں
انچک ثواب ءَ چہ انگت ءَ
پہ منی ایمنیں مرک ءَ
کس مودگ ءُ موتگ نیارایت
پہ من اے اوں گنجے رفیق
من وتی مانش ءَ
گوں ہونیگیں چمانی تروںگلیں ارساں
چراگ بالیناں

نازینک

شہداللہ شاد ہوت

نازیناں ترا مرچی من دوست دل ءِ میل ءَ
درکائے اگاں کل ءَ تو باگ ءَ روئے سیل ءَ
گوں کدہیں چماں تو ے ہوش ءَ برئے زاناں
تئی مٹ نہ بیت کسے درستاں چہ درئے زاناں
نازیناں ترا مرچی من دوست دل ءِ میل ءَ
درکائے اگاں کل ءَ تو باگ ءَ روئے سیل ءَ
تئی لنٹاں جنگ بینگ تئی رک گلاب ءَ انت
تئی بیک بزءُ سیاہاں چو نرم تناب ءَ انت
نازیناں ترا مرچی من دوست دل ءِ میل ءَ
درکائے اگاں کل ءَ تو باگ ءَ روئے سیل ءَ
زہیرانی مکن گرنچ ءَ دلبر تو سرا لوگ ءَ
تو ارساں مرچیچ برفیں سہتے تو درا لوگ ءَ
نازیناں ترا مرچی من دوست دل ءِ میل ءَ
درکائے اگاں کل ءَ تو باگ ءَ روئے سیل ءَ
بیا دستاں تلاہیں گوں منی درد ءَ بدار دلبر
منی دنیا بہ بیت جنت منا دستاں شہار دلبر
نازیناں ترا مرچی من دوست دل ءِ میل ءَ

درکائے اگاں کل ءَ تو باگ ءَ روئے سیل ءَ
منی دردنہ باں آسان ترا وہدے مہ گنداں من
منی راز دل ءَ لہڑانت اگاں شعر مہ بنداں من
نازیناں ترا مرچی من دوست دل ءِ میل ءَ
درکائے اگاں کل ءَ تو باگ ءَ روئے سیل ءَ
وتی شاد ءَ مبو بیہال بچکند منی دیم ءَ
مرچی تو بیا پمن بانور ءِ بو پیم ءَ

Breeze

شبیرترانگ

سمبیت مہرءِ انارکاں پہ ارمانے
منی ہمسفر

بازارءَ وسواس انت
گیوارءِ نقش ءَ
مئے گنجیں شہرءَ

زندگی ءَ پتو، نہ پمن ءَ بیت
تو مئے شہرءَ دیوال ءَ کپتگ ئے
درچک ءَ کہ ساہگ ءَ نہ بیت

مردم ءِ چے بستار
بادءِ سباءَ شپانی تاموریں
واب ءَ پدرینت ءَ
گذسری سنگت ءَ
شنگینتگاں دلانی بسات

پروشتگ انت بستگیں ودار
شپ ءِ تہاری ءَ
پدرءَ بنت گوسگیں کاروان
برمشاں ساہ بےتوار مانچگ
دیوال ءِ کش ءَ

☆☆☆

پنوءِ کلات

نزیرمیری

ہاترا گل ءِ چارگ ءَ لال ءِ
میری کلات ءَ سرکپاں بیتاں

گون نیست کلی گون نیست آپدان
من وتی ھیداں وت وران بیتاں

باریں چنت رند ءَ کپت ءَ پاد انکاں
باریں چنت ڈوک ءَ ڈیک وران بیتاں

شارنگو سارتیں شپ زمستان ءِ
چوش گوشی گوں من ہم روان بیتاں

گڑی ھاروس ءَ مطلبی لال ءِ
من نزیرمیرؔی چہ کیچ ءَ سرگران بیتاں

☆☆☆

زردءِ ھل

ارشدابرارکاشاپی

زوت کن بیا ماہیں گل
بے چاڑیں منی زرد ءِ ھل
قولیگاں پتو خیراتاں
ساہ ءَ جان تئی سوغاتاں
دیریں دل منی ویرانیں
زرتگ ترانگ ءَ تئی یاتاں
زوت کن تو بیا ماہیں گل
بیچاڑیں منی زرد ءِ ھل
رنج ءَ غم منی ہمراہاں
زہیر نالاں مدام بیگاہاں
یاتاں تئی کپاں ماہیں گل
ارس چہ دیدگاں درکایاں
زوت کن تو بیا ماہیں گل
بیچاڑیں منی زرد ءِ ھل
قرنے بیت منا رہچاراں
دیریں نشتگاں لاچاریں
پہک ءَ یل مکن مارا تو
مہر ءِ من تئی پیاراں
زوت کن تو بیا ماہیں گل
بیچاڑیں منی زرد ءِ ھل
ارشد سگک ءَ برباد انت
کیف ءَ قدحاں ہمنیاد انت
ہرروچ گوں غماں حیران انت
چچو ماں دل ءَ ناشاد انت
زوت کن تو بیا ماہیں گل
بیچاڑ انت منی زرد ءِ ھل

کپوت ءِ کُوکُو

بشیر بشارت

گوکوتئ وشیں توار
ہرو ہدمنی گوشاں کپ انت
باں من اجکہ بے حساب
تو نشتگ ئے کہیر ءِ سرا
دوستاں چہ واب ءَ پاد کنے
سُد ءَ رونت بے ہوش بنت
بندکن زہیری نالگاں
یاتاں کپاں سال ءِ کپوت
چو پر چیانال ئے کپوت
ہر جاگہ ءَ من کہ رواں
ہچبر ترا بے پال نہ باں
گوکومکن بل گوکوآں
پہ ین ئے ماراترانگاں
سرگوست ءُ یاتانی وتی
گوں گوکوآں
دشت ءَ بنازیں دائمی

☆☆☆

دیوانگ

مقبول محسن

بیا بیا بیگاہ ءَ بازار ءَ
کید ءُ کپکو ءُ گوں ہار ءَ
شیداوں کتگ دیوانگ
آسکی دیدگاں تئ مارا

درداں دل جتگ الکاپ ءَ
نوشاں تئ غماں ترندآپ ءَ
گیشیں درد بنت تئ وہدے
نداں دم جناں تریاک ءَ

حورے ئے جنتی تو دلبر
شمس ءُ تو سہیل ءِ درور
روچی برکپیت تئ شہ ءَ
لوگ ءَ حسکی مئے مانتر

سچکانیں تگرد دزگواپی
بیا تو بیا بہ نند الکاپی
درستاں سہر چکیں مزواکی

سنگ ءُ سرنہ بیت میٹرینگ
درداں دل نہ بیت رکینگ
ندر پہ زندگی زلپانی
گوں کئے دل بہ کنتیں کینگ

نبیل دین

تو رہگوزی من رہگوزی
پہ بے کسی ءُ بے وسی
بیا یک شپے داریں ادءَ
بے منت انت ھر ءِ مسیت
گپ ءُ نیاد ءُ تران بیت
باریں دو چاری بیت کدی
تو رہگوزی من رہگوزی
رند ءَ دوئیں بڑنیگ بئیں
دراجیں سفر تنیگ بئیں
چاہے مہ بیت دل پہ دلی
تو رہگوزی من رہگوزی
بیا ہر دوئیں سیادی کنیں
رازاں دلی رازی کنیں
چو شر نہ انت بے حاجتی
بازار دراہیں آگہ انت
بلّیپرش انت منگلیک
تو رہگوزی من رہگوزی
بلّ سرمگر کہ سرشپ انت
تو زانئے نبیل نام ءُ دپ انت
حبر ءَ بدار ماہ بیت پدی
تو رہگوزی من رہگوزی

پلانی پیژگاه ءِ هوا

☆☆☆ رفیق عاجز درھبات ئے!

سلام ءُ چہ پدحمر ایش انت کہ منی اِجندءَ سک باز دیرانت کہ بلوچی ءِ دنیاءَ ا نزگاں، بلوچی وانگ ءَ را بلوچی نہ گوشت منی جندءَ ہروڑیں آزمانک، بشتانک، چمشانک ءُ شعر ونگ بلے مرچاں من گندگایاں کہ بلوچی زبان، دودءُ ربیدگ ءُ بلوچی وانگ ءُ نگ ءُ غیرت ہم بدل بیگاانت ءُ بلے بدل بنت اُس ہمیشاں بدل بیگا من ءُ تو ہم داشت کنیں۔ منی وتی گپ ءَ گونڈ گراں۔ اپریل داں جون ۲۰۰۴ ءِ چمگ ءِ تو کا تا کدیم ۳۴ ءِ سرا نزیر ناصر ءِ بدزبانیں آزمانکے چھاپ ءُ شنگ بوتگ ات۔ بلوچانی باید نہ انت کہ چوشیں چیز بشتہ بکن انت۔ شمئے باید نہ انت کہ ایشاں چھاپ ءُ شنگ بکن ئے تو یک شونکارے ئے، پیسرا جہانتاک ''آتار'' ءُ نا کوگیاب علیٹی ءِ انچیں آزمانکے چھاپ ءُ شنگ بوتگ ات۔ اے بابت ءُ ما اسحاق خاموش سرپدکت تہ آئی ءُ جارے شنگ کت۔ شمئے دیمدار: موسیٰ امیت۔ پسنی

☆☆☆ عزیزمن!

سلام دیدبگویم کہ خیر و باشد است! انیس خاطرِ احباب چاہیے ہم کو

پُرشکیں بستارءَ نظمے ساہگ انت کہ پہ منی بارگپتگیں کردارءِ دیدءَ نگاہاں زوال کنت کار پہ گریوگ شربوتیناں تہ ما کتاب بہا کتگ اتاں ءُ پہ ارس ءِ نیت ءَ دریابہار رتگ ات بلے: خودتماشائی وخودتماشائی۔ روچ پہ نوکیں کلاگے ءَ دل ءَ سبز بیناں، ہوء ہے پیامنی جنتیں امروز گوزابت۔ کپتگیں انسان یے ءِ ہرکندگ ءُ گپانی تہا زندگ بوتگاں مرچاں دیرانت وتی راہ ءِ بخملیں پُلکاں واباں۔ پرشکیں بستارءَ کوہے ایر جنت کہ چدءُ۔۔ہی من کسے ءِ کارستے بوتگاں بلے مرچاں گوشت کہ تو وت کارست شوہازئے۔ حمل امین دشتی

سید ہاشمی ریفرنس کتابجاہ ءِ نوکیں کابینہ ءَ سوگند وارت

سید ہاشمی ریفرنس کتابجاہ ءِ سوگندی دیوان یک شمبے ۶ فروری ۲۰۰۵ ءِ بیگاہ ءِ چارءَ کتابجاہ ءِ کمپلیکس دہکان گارڈن ملوک ہوٹل ملیر کراچی ءَ برجاہ دارگ بوت اے دیوان ءَ کتابجاہ ءِ باسکاں اید بلوچی زبان ءِ بازیں دوزواہاں مزنیں کساس ءَ بہرزرت۔ دیوان ءِ پا گواجہ کتابجاہ ءِ تاحیات پا گواجہ ءُ نامداریں دانشور لالالعل بخش رندءُ اولی خاصیں مہمان گچینکاری کمیٹی ءِ چیئرمین ءُ جہکیر ءُ باسک ڈاکٹر غلام اکبر بلوچ ءُ دومی خاصیں مہمان بلوچ سوشل اینڈ کلچرل سوسائٹی ءِ جہکیر ءُ بنجاہی کمیٹی ءِ باسک واجہ عبدالرؤف بلوچ ات۔ جارچینی ءِ ڈبہ واجہ بشیر احمد بلوچ ءِ کوپگ ءَ ات۔ دیوان ءِ بنگیج گوں سوگندی دودءَ بوت۔ ڈاکٹر غلام اکبرءَ درائینت کہ کابینہ ءِ دراہیں اگدہ دار بےمقابلہ گچین بوتگ انت ءُ ایشی ءِ چارروتاک ءُ ماہتاکاں ساری ءَ پژ ینگ بوتگ ءُ درستیں باسک سہی ءُ سرپد انت۔ نوکیں کابینہ ءِ جاور اے رنگ انت: پروفیسر محمد رمضان بامری، کمک کارمستر۔ رحیم بخش آزاد کارگشاد۔ ظفر کریم، کمک کارگشاد۔ کامرید عبدالواحد بلوچ، حسابدار۔ محمد کریم رضا بلوچ جارکش۔ زہیر احمد زہیر، کارگس کاردار۔ پروفیسر صبا دشتیاری، رابطہ کاردار ءُ ایگزیکٹو کمیٹی ءِ باسکانی نام اے وڑا انت: ایڈوکیٹ جمال ناصر بلوچ، عظیم دہکان، اکبر جلال، مریم بلوچ، عبدالصمد بلوچ ءُ مشتاق رسول۔

محمد کریم رضا بلوچ۔ جارکش (سید ہاشمی ریفرنس کتابجاہ۔ کراچی

برکتی دیوان چاکر ءَ میرین ءَ کھشاں

شئیر ہوانہاں کہ ننگریں بیورغ ءَ جھشاں

قول ہوانہاں کہ عومر و جام ءَ پالشاں

داذ ہوانہاں کہ زر زوال ءَ ننگ ءَ کھشاں

عشق ہوانہاں کہ لیلو و مجنایا کھشاں

من دے گوں گپتاراں حدیثاں گون ءَ دیاں

مست توکلی